

334,507/2

42360

๒.๖

การศึกษาการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่

สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11

ปริญญาโท

ของ

ประทีปทิพย์ วิสุทธิกุล

21 ก.ค. 2536

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประธานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

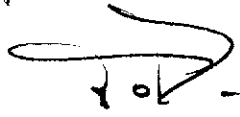
ตุลาคม 2535

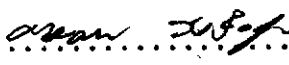
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

184962

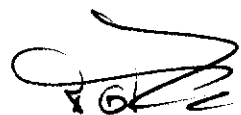
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
การบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

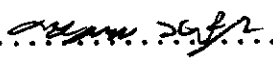
คณะกรรมการควบคุม

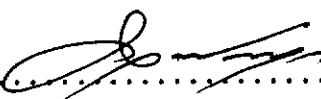

.....ประธาน
(อาจารย์สังวาลย์ คล้ายกระแสน)

.....กรรมการ
(รศ.ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(อาจารย์สังวาลย์ คล้ายกระแสน)

.....กรรมการ
(รศ.ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รศ.ดร.ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศ.ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่...๙...เดือน...ตุลาคม...พ.ศ.๒๕๓๕.

ประกาศศุภกฤต

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยความกรุณาจาก อาจารย์ถึงวาลย์ คล้ายกระแสน
ประธานคณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ รศ.ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อยและ รศ.ดร.ธำรงค์
อุดมไพจิตรกุล กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้วิจัยสำนึกในพระคุณ ที่ท่านได้กรุณาชี้แนะ
ตรวจสอบแก้ไขและสละเวลาให้คำปรึกษาด้วยดีมาโดยตลอด จึงขอกราบขอบพระคุณเป็น
อย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบคุณ รศ.อาบ นาคะจัด ผศ.ถนอมศรี บรรณาคี อาจารย์ทวี บรรจง
ผู้เชี่ยวชาญที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขงานวิจัย จนทำให้ได้งานวิจัยที่มีความถูกต้องและชัดเจนที่สุด
ขอขอบคุณ รศ.ดร. สุนทร โคตรบรรเทา ผศ. ประมุข กอปรสิริพัฒน์ ที่ได้กรุณาให้
คำแนะนำ ในด้านสำนวนภาษาให้ถูกต้อง ขอขอบคุณ อาจารย์สมพงษ์ ศิริวัฒน์ ผู้อำนวยการ
โรงเรียนสุรนารีวิทยา คณะครู-อาจารย์และนักเรียนโรงเรียนสุรนารีวิทยาที่เป็นกลุ่มทดลอง
และขอขอบคุณผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์ และสมาชิก
กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขต
การศึกษา 11 34 โรงเรียน ที่ได้ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกจนทำให้การวิจัย
ครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดี

ขอขอบคุณ "น้องแก้ว" อาจารย์สมปัญญา ศรีภคานนท์และอาจารย์สุวิมล วิสุทธิกุล
ที่เป็นผู้คอยให้คำปรึกษาและแนะแนวทางต่างๆ ขอขอบคุณ คุณอภิสิทธิ์ อินทรกำแหง ผู้ตรวจ
สอบแก้ไขผลงานวิจัยจนสำเร็จออกมาเป็นรูปเล่มที่สมบูรณ์แบบที่สุด

ขอระลึกถึงพระคุณของบิดา-มารดา ที่ได้ให้การสนับสนุนการศึกษาของผู้วิจัยมา
โดยตลอด ขอขอบคุณนิสิตภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร ทุกคนที่ได้ให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอ

ท้ายสุดนี้บุคคลที่จะละไว้ในชอขอบคุณเสียมิได้คือ คุณสืบสุข วิสุทธิกุล ผู้คอยให้กำลังใจ
ทั้งทางตรงและทางอ้อมตลอดเวลาของการทำงานวิจัยและ ขอขอบคุณ พี่ น้องๆ ตระกูล
แน่นหนา ทุกคนที่ได้เป็นส่วนหนึ่งอันสำคัญยิ่งจนทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้สม
เจตนารมณ์ที่หวังไว้

ประทีนทิพย์ วิสุทธิกุล

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
คำนำ	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
มูลเหตุของการเกิดสหกรณ์	8
ความหมายและความสำคัญของสหกรณ์	10
อุดมการณ์สหกรณ์และหลักสหกรณ์	14
ระบบการบริหารกิจการสหกรณ์	15
การริเริ่มจัดสหกรณ์โรงเรียนในต่างประเทศ	19
สหกรณ์ในประเทศไทย	21
การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา	24
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน	30
การดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา พ.ศ. 2530	32
ขั้นตอนการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน	35
โครงสร้างกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน	36
ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการจัดกิจกรรมสหกรณ์	39
สภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา	42
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา	42

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	47
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	47
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	49
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ	53
การเก็บรวบรวมข้อมูล	54
การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล	54
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	54
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	162
จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	162
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	162
การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล	165
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	165
อภิปรายผล	172
ข้อเสนอแนะ	181
บรรณานุกรม	183
ภาคผนวก	190
ภาคผนวก ก.	191
ภาคผนวก ข.	196
ประวัติย่อผู้วิจัย	233

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ประชากรจำแนกตามจังหวัด	48
2 กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจังหวัด	49
3 แสดงสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตำแหน่ง	57
4 แสดงสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างตามประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ ...	58
5 แสดงสถานภาพของสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน	59
6 แสดงคำร้อยละด้านการบริหารงานทั่วไปตามการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน ..	60
7 แสดงคำร้อยละด้านการจัดการบุคลากรดำเนินการตามการปฏิบัติของ ผู้บริหารโรงเรียน	64
8 แสดงคำร้อยละด้านการเงินตามการปฏิบัติของคณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครู	69
9 แสดงคำร้อยละด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินการตามการปฏิบัติของ คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครู	74
10 แสดงคำร้อยละด้านการบริหารงานทั่วไปตามการปฏิบัติของ คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครู	79
11 แสดงคำร้อยละด้านการจัดการบุคลากรดำเนินการตามการปฏิบัติของ คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครู	84
12 แสดงคำร้อยละด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินการตามการปฏิบัติของ คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นนักเรียน	90
13 แสดงคำร้อยละด้านการบริหารงานทั่วไปตามการปฏิบัติของผู้จัดการสหกรณ์....	94
14 แสดงคำร้อยละด้านการเงินตามการปฏิบัติของผู้จัดการสหกรณ์	99
15 แสดงคำร้อยละด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินการตามการปฏิบัติของ ผู้จัดการสหกรณ์	103
16 แสดงคำร้อยละด้านการบริหารงานทั่วไปตามการปฏิบัติของผู้จัดการสหกรณ์....	108

17	แสดงคำร้อยละด้านการจัดการบุคลากรดำเนินการตามการปฏิบัติของ ผู้จัดการสหกรณ์.....	113
18	แสดงคำร้อยละด้านการบริการตามการปฏิบัติของสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ที่เป็นครู	118
19	แสดงคำร้อยละด้านการบริการตามการปฏิบัติของสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ ที่เป็นนักเรียน.....	122
20	แสดงคำร้อยละด้านการเงินตามการปฏิบัติของคณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครู และผู้จัดการสหกรณ์.....	126
21	แสดงคำร้อยละด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินการตามการปฏิบัติของ คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครู คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นนักเรียน และผู้จัดการสหกรณ์.....	134
22	แสดงคำร้อยละด้านการบริหารงานทั่วไปตามการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครู คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นนักเรียน และผู้จัดการสหกรณ์.....	140
23	แสดงคำร้อยละด้านการจัดการบุคลากรดำเนินการตามการปฏิบัติของ ผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครูและผู้จัดการสหกรณ์ ..	148
24	แสดงคำร้อยละด้านการบริการตามการปฏิบัติของสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ที่เป็นครู และสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ที่เป็นนักเรียน.....	156

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงแนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนในเชิงระบบ	17
2 แสดงแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน	18
3 โครงสร้างการจัดองค์การ การจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน	38
4 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	52
✓ 5 แสดงค่าการปฏิบัติด้านการเงินของคณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครู และผู้จัดการสหกรณ์.....	132
✓ 6 แสดงค่าการปฏิบัติด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินการของ คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครู คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นนักเรียน และผู้จัดการสหกรณ์.....	138
✓ 7 แสดงค่าการปฏิบัติด้านการบริหารงานทั่วไปของผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครู คณะกรรมการดำเนินการ ที่เป็นนักเรียนและผู้จัดการสหกรณ์.....	146
✓ 8 แสดงค่าการปฏิบัติด้านการจัดการบุคลากรดำเนินการของผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครูและผู้จัดการสหกรณ์.....	154
✓ 9 แสดงค่าการปฏิบัติด้านการบริการของสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ที่เป็นครู และสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ที่เป็นนักเรียน.....	160

บทที่ 1

บทนำ

คำนำ

มนุษย์ เป็นทรัพยากรที่มีค่าสูงสุด หากมนุษย์มีคุณภาพก็จะเป็นการพัฒนาคุณภาพของสังคมและของโลกด้วย การศึกษาจัดเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนา เพื่อเป็นกำลังของชาติ (โกวิท ประวาลพุกษ์. 2534 : 1 - 2) พลเมืองหรือกำลังคนที่ประเทศชาติต้องการเป็นจำนวนมากคือพลเมืองที่มีการศึกษาระดับกลาง หรือผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ฉะนั้น การศึกษาในระดับมัธยมศึกษาจึงมุ่งพัฒนาความรู้และทักษะอย่างเพียงพอที่จะดำเนินงานอาชีพได้อย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อประโยชน์ทั้งของตนเองและประเทศชาติ จึงเห็นได้ว่าการศึกษาเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาคน (นงเยาว์ ธาราศรีสุทธิ และคนอื่น ๆ. 2529 : 1)

การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา นี้ จากแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (2535 - 2539) กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถในทักษะวิชาชีพและวิชาการ (คณะอนุกรรมการวางแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 22 - 23) ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าการจัดการศึกษาในระดับนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญ คือ เป็นการศึกษาทักษะขั้นพื้นฐานของประชาชนทุกคน โดยเฉพาะการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นต้องการให้นักเรียนมีความรู้ ทั้งในด้านวิชาการและทักษะวิชาชีพ มีจิตสำนึกด้านวิทยาศาสตร์ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีศีลธรรม คุณธรรมและจริยธรรม พร้อมทั้งจะศึกษาต่อหรือประกอบสัมมาอาชีพ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนอันจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติสืบไป (กรมสามัญศึกษา. 2533 : 67) นอกจากนั้น กรมสามัญศึกษา ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ยังได้กำหนดจุดเน้นของการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถประกอบอาชีพมีรายได้ระหว่างเรียนตามสภาพ เวลา กำลัง และความสามารถ ทั้งนี้โดยผ่านกิจกรรมสหกรณ์ หรือการรวมกลุ่มประกอบอาชีพอิสระตามความเหมาะสม (กรมสามัญศึกษา. 2532 : ไม่มีเลขหน้า) และกระทรวงศึกษาธิการได้วางระเบียบว่าด้วยการจัดกิจกรรมสหกรณ์

ในสถานศึกษาเมื่อ พ.ศ. 2521 และระเบียบว่าด้วยการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2527 (กรมสามัญศึกษา. 2529 : 3) แล้วยังมีการปรับปรุงแก้ไข ออกระเบียบ จนถึงการกำหนดแนวทางปฏิบัติในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา พ.ศ. 2530 จนถึงปัจจุบัน (กรมสามัญศึกษา. 2532 ข : 1 - 6) เพื่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจเรื่องสหกรณ์ทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และมีเจตคติที่ดีสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตจริงได้ (กรมสามัญศึกษา. 2532 ก : 1)

กรมสามัญศึกษา ได้กำหนดมาตรฐานในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนไว้ว่า เพื่อเป็นการปรับปรุง และส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมด้านอาชีพทั้งในและนอกหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และท้องถิ่นให้ผู้เรียน มีนิสัยรักการทำงานรักที่จะเป็นผู้ประกอบการ เข้าใจกระบวนการของการประกอบการ เห็นช่องทางในการทำมาหากิน และมีรายได้ระหว่างเรียนโดยผ่านกิจกรรมสหกรณ์ การรวมกลุ่มทำงาน หรือการจัดบริษัทจำลองและอื่น ๆ เพื่อประกอบอาชีพอิสระตามความเหมาะสม (กรมสามัญศึกษา. 2533 : 71)

การที่จะจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนให้ได้ผลดี ย่อมอาศัยการบริหารงานที่ดี ควบคู่กันไปด้วย การบริหารกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน จะมีระบบงานที่ชัดเจน และมีแบบแผน อันได้แก่ ปัจจัยนำเข้า (Input) เช่น หุ่น สมาชิก อาคารสถานที่ ฯลฯ กระบวนการ (Process) เช่น การบริหารงาน การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการ ฯลฯ ผลผลิต (Output) เช่น การบริการ ฯลฯ และข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) เช่น ความคิดเห็นของสมาชิก สมาชิกมีจำนวนเพิ่มขึ้น การใช้บริการของสมาชิกเพิ่มปริมาณมากขึ้น ฯลฯ (เทพพนม เมืองแมนและสวึง สุวรรณ. 2529 : 14)

จึงจะเห็นได้ว่าการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีการดำเนินงานโดยอาศัยหลักการทฤษฎี เป็นระบบในการบริหารงาน ซึ่งจะเป็นแนวทางที่จะเอื้ออำนวยให้การจัดกิจกรรมดังกล่าวนี้สำเร็จลงได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

อย่างไรก็ตาม จากข้อมูลของกองแผนงาน กรมสามัญศึกษา (กรมสามัญศึกษา. 2533 : 3 - 5) พบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 80 จะประสบปัญหาอุปสรรคต่อการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ในโรงเรียนเป็นอันมากในด้านต่างๆ เช่น อาคารสถานที่ หุ่นดำเนินการ บุคลากรขาดแคลน เป็นต้น ซึ่งจะเป็นปัญหามาก โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก (สะอาด

นาคาเริงฤทธิ์. 2534 : บทคัดย่อ) ซึ่งปัญหาเหล่านี้ย่อมเป็นอุปสรรคสำคัญในการพัฒนา กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนเป็นอย่างยิ่ง

ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้บริหารการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ เพื่อจะได้นำมาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ นโยบาย หลักสูตร ข้อบังคับ และมาตรการที่กรมสามัญศึกษากำหนดไว้ อีกทั้งยังจะเป็นแนวทาง ให้โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก ได้ศึกษาเป็นแนวทาง ในการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนของตนเองต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่เกี่ยวกับการเงิน บัญชีที่เกี่ยวกับการดำเนินการ การบริหารงานทั่วไป การจัดการบุคลากรดำเนินการ และการบริการ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์ และสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์ และสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ให้สามารถดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนเพื่อเป็นการสร้างเสริมและพัฒนา การจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษา ให้เป็นไปตามนโยบายและวัตถุประสงค์ของกรมสามัญศึกษา

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะศึกษาเกี่ยวกับ การจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ปีการศึกษา 2534 สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 ใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านการเงิน 2) ด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินการ 3) ด้านการบริหารงานทั่วไป 4) ด้านการจัดการบุคลากรดำเนินการ 5) ด้านบริการ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร คือผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ 36 โรงเรียน จำนวน 36 คน คณะกรรมการดำเนินการจำนวน 900 คน ผู้จัดการสหกรณ์จำนวน 36 คน และสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนที่จัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ปีการศึกษา 2534 และเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 จำนวน 36,000 คน รวมประชากรทั้งสิ้น จำนวน 36,972 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย บุคคลจากโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 ที่มีการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ปีการศึกษา 2534 ทั้งสิ้นจำนวน 34 โรงเรียน จำแนกได้ดังนี้

2.2.1 ผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน รวม 34 คน

2.2.2 คณะกรรมการดำเนินการแยกเป็นคณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครูโรงเรียนละ 2 คน และคณะกรรมการดำเนินการที่เป็นนักเรียนโรงเรียนละ 2 คน รวม 136 คน

2.2.3 ผู้จัดการสหกรณ์โรงเรียนละ 1 คน รวม 34 คน

2.2.4 สมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน แยกเป็นสมาชิกที่เป็นครู โรงเรียนละ 5 คน และสมาชิกที่เป็นนักเรียนโรงเรียนละ 5 คน รวม 340 คน

รวมกลุ่มตัวอย่าง 34 โรงเรียน ๆ ละ 16 คน จะได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 544 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น คือ สถานภาพของบุคคลในกลุ่มตัวอย่างจำแนกเป็น

3.1.1 ผู้บริหารโรงเรียน

3.1.2 คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครู

3.1.3 คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นนักเรียน

3.1.4 ผู้จัดการสหกรณ์

3.1.5 สมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนที่เป็นครู

3.1.6 สมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนที่เป็นนักเรียน

3.2 ตัวแปรตาม คือ ทักษะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 ใน 5 ด้าน คือ

3.2.1 ด้านการเงิน

3.2.2 ด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินการ

3.2.3 ด้านการบริหารงานทั่วไป

3.2.4 ด้านการจัดการบุคลากรดำเนินการ

3.2.5 ด้านบริการ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาที่สังกัดกรมสามัญศึกษา ซึ่งมีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 คนขึ้นไป

2. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้อำนวยการหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ในฐานะเป็นประธานคณะกรรมการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน

3. กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า หมายถึง การจัดทำมีร้านค้าขายสิ่งของ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ในรูปสหกรณ์ร้านค้า

4. สมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ หมายถึง ครูและนักเรียน หรือเจ้าหน้าที่อื่นในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษาที่มีการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน และสมัครเข้าเป็นสมาชิก โดยการถือหุ้นอยู่ในการศึกษา 2534

5. คณะกรรมการดำเนินการ หมายถึง สมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ให้เป็นคณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน

6. ผู้จัดการสหกรณ์ร้านค้า หมายถึง ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ผู้จัดการ ใน

กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าควมมีอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบในการจัดการ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบรรดากิจการประจำ ของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ตามระเบียบข้อบังคับ หรือตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมาย

7. การจัดกิจกรรมสหกรณ์ หมายถึง กระบวนการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ซึ่งมีการดำเนินงานดังนี้

7.1 ด้านการเงิน หมายถึง การจัดการเกี่ยวกับการเงินได้แก่ รายได้ และรายจ่ายของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน การควบคุมการตรวจสอบ และการเก็บรักษาเงินของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน

7.2 ด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินการ หมายถึง ความพร้อมของเครื่องมือ เครื่องใช้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานประกอบด้วย การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องใช้ในสำนักงาน การจัดสถานที่ปฏิบัติงาน เครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

7.3 ด้านการบริหารงานทั่วไป หมายถึง การกำหนดข้อบังคับ และการออกระเบียบ การรับสมัครสมาชิก การประชุม การเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ แต่งตั้งที่ปรึกษากิจกรรมสหกรณ์ การแต่งตั้งผู้จัดการสหกรณ์ การแต่งตั้งผู้ตรวจสอบกิจกรรมสหกรณ์ การจัดสรรกำไรประจำปี

7.4 ด้านการจัดการบุคลากรดำเนินการ หมายถึง การกำหนดคุณสมบัติบุคคลที่เป็นคณะกรรมการดำเนินการ และเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ร้านค้ากิจกรรมสหกรณ์ ในโรงเรียน การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ การมอบหมายให้ปฏิบัติงานประจำ มีการจัดกิจกรรม เพื่อให้เกิดขวัญกำลังใจแก่คณะกรรมการดำเนินการและเจ้าหน้าที่ การพิจารณาความดีความชอบ การเข้าร่วมอบรมสัมมนา การควบคุมเจ้าหน้าที่

7.5 ด้านการบริการ หมายถึง การอำนวยความสะดวก การบริการที่รวดเร็ว การกำหนดเวลาเปิดปิดร้านที่ประกาศไว้แน่นอน การเอาใจใส่ และให้ความสนใจแก่สมาชิก การประชาสัมพันธ์ และการให้ความรู้แก่สมาชิกผู้มารับบริการจากกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน

8. ทศนะ หมายถึง ความเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ทั้ง 5 ด้าน คือ การเงิน ปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินการ การบริหารงานทั่วไป การจัดการบุคลากรดำเนินการและการบริการของการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา

9. เขตการศึกษา 11 หมายถึง ระบบการบริหารการศึกษา การติดตาม
ควบคุมดูแลและการนิเทศการศึกษาหน่วยงานสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัดนครราชสีมา
ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ และศรีสะเกษ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิดและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยจะเสนอหัวข้อตามลำดับดังนี้

1. มูลเหตุของการเกิดสหกรณ์
2. ความหมายและความสำคัญของสหกรณ์
3. อุดมการณ์สหกรณ์ และหลักสหกรณ์
4. ระบบการบริหารจัดการกิจกรรมสหกรณ์
5. การริเริ่มจัดสหกรณ์โรงเรียนในต่างประเทศ
6. สหกรณ์ในประเทศไทย
7. การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
8. แนวคิด เกี่ยวกับการจัดการกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน
9. การดำเนินการจัดการกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา พ.ศ. 2530
10. ขั้นตอนการจัดการกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน
11. โครงสร้างกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน
12. ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการจัดการกิจกรรมสหกรณ์
13. สภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา
14. งานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา

มูลเหตุของการเกิดสหกรณ์

ในการดำรงชีวิต และการประกอบสัมมาอาชีพ เพื่อความกินดีอยู่ดีมีสันติสุข และประสบความสำเร็จก้าวหน้านั้น ต้องอาศัยปัจจัยต่างๆ มากมาย ซึ่งโดยทั่วไปแล้วคนเราแต่ละคนไม่อาจแสวงหาสิ่งที่เราต้องการได้ด้วยตนเอง หรือแม้ว่าจะสามารถหามาได้ ก็มักจะมีอุปสรรคและปัญหาบางอย่างที่ยากแก่การแก้ไขให้ลุล่วงไปด้วยดีโดยลำพังได้ ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นลำพังคนเดียว ไม่สามารถแก้ไขได้สำเร็จ ในกรณีเช่นนี้ถ้าประชาชนประสบปัญหากันเป็นจำนวนมากสามารถรวมกลุ่มกันและร่วมมือกันทำงานเป็นระบบ ก็สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ได้

วิธีแก้ปัญหารีหนึ่งได้ผลอย่างถาวร คือ การแก้ปัญหโดยวิธีการสหกรณ์เป็นเครื่องมือในการแก้ไข (ประมุน วิทยานนท์, 2533 : ไม่มีเลขหน้า)

มูลเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดสหกรณ์ขึ้นครั้งแรกในทวีปยุโรป คือ ความยากจนหรือความเดือดร้อนของประชาชนในการดำรงชีพซึ่งเกิดขึ้นในปลายคริสต์ศตวรรษที่ 18 ไปจนถึงกลางคริสต์ศตวรรษที่ 19 เนื่องจากการถูกเอารัดเอาเปรียบทางเศรษฐกิจจากนายทุน และพ่อค้าคนกลาง จุดเริ่มแรกของการสหกรณ์มาจากกลุ่มผู้เฝ้าชีพเป็นกรรมกรในโรงงานอุตสาหกรรมจากการที่เขาต้องการมีชีวิตความเป็นอยู่อย่างลำบากเพราะฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี และด้วยสาเหตุอื่น ๆ จึงเกิดการรวมตัวกัน เพื่อช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในประเทศอังกฤษได้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านวิชาการและด้านเศรษฐกิจ ซึ่งเกิดจากได้มีผู้มีความรู้ความสามารถทำการประดิษฐ์เครื่องมือและเครื่องจักรใช้แทนแรงงานคนในการผลิตสินค้าและบริการอันเป็นผลนำไปสู่การปฏิวัติอุตสาหกรรม (กรมอาชีวศึกษา, 2527 : 4) สหกรณ์นับว่าเป็นองค์การชนิดหนึ่งที่มีมนุษย์คิดค้นกันขึ้นมาตามผลที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ และสังคมอย่างยาวนานใหญ่ ในการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งนั้น โดยยึดถือหลักการร่วมมือร่วมใจกันประกอบกิจการของตนเอง และมีความมุ่งหมายมิใช่การแสวงหากำไรแต่เพื่อตัดคนกลางอันไม่จำเป็นออกไปเสีย ให้สมาชิกทุกคนมีความเสมอภาคเท่าเทียมกันไม่ถือกำสิทธิ์ประโยชน์เป็นใหญ่ และผลที่เกิดขึ้นกันมาแบ่งปันกัน โดยวิธีที่เที่ยงธรรมในระหว่างผู้มีส่วนได้เสียในกิจการนั้น วิธีการนี้ถือหลักความร่วมมือแทนที่จะแข่งขันกันจึงได้ชื่อว่า การสหกรณ์ (Co-operation) (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2525 : 1 - 2) และบุคคลที่ได้ชื่อว่าสอนให้คนทั่วไปรู้จักการสหกรณ์คือโรเบิร์ต โอเวน (Robert Owen) ชาวอังกฤษที่เห็นกรรมกรมีความคับแค้นจะแก้ด้วยวิธีใดเห็นว่ามันไม่สำเร็จจึงแนะนำให้รวมกันเข้าในรูป " ชุมรมสหกรณ์ " และสหกรณ์สมาคมแรกที่เกิดขึ้น แล้วดำเนินการได้เป็นผลสำเร็จถือเป็นแบบฉบับในโลก คือ ร้านสหกรณ์แห่งเมืองรอชเดล ประเทศอังกฤษ ซึ่งตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ.2387 (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2517 : 2 - 3) หลักสหกรณ์รอชเดลมีสาระสำคัญ ดังนี้ (พสุ สัตถาภรณ์, 2533 : 43 - 44)

1. เปิดรับสมาชิกโดยทั่วไป
2. ใช้หลักประชาธิปไตย
3. จำกัดดอกเบี้ยที่จ่ายคืนตามหุ้นและกำหนดไว้ตายตัว
4. จ่ายเงินเฉลี่ยคืนให้ตามส่วนแห่งธุรกิจที่สมาชิกได้กระทำกับสหกรณ์

5. เป็นกลางทางเชื้อชาติ ศาสนา และการเมือง
6. ขายเป็นเงินสดในราคาตลาด
7. การให้การศึกษอย่างสม่ำเสมอ

ความหมายและความสำคัญของสหกรณ์

ความหมายของสหกรณ์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระราชทานความหมายของคำว่า "สหกรณ์" ดังที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2528 : 4) ได้บัญญัติไว้ดังนี้

... สหกรณ์ แปลว่า การทำด้วยกัน หมายถึง ผนึกกำลังทำงานเกี่ยวข้องกัน ภาระงานที่เกี่ยวข้องกันนั้นให้หลักพร้อมกันทุกด้าน และจะต้องกระทำด้วยความรู้ ความสามารถ ความซื่อสัตย์สุจริต ด้วยความเมตตา หวังดี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กันและกัน จึงจะเป็นสหกรณ์แท้ ซึ่งมีแต่ความเจริญก้าวหน้าและอานวยประโยชน์ที่พึงประสงค์แต่ฝ่ายเดียว...

กองวิชาการ กรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้กล่าวถึงบทนิยามของ "สหกรณ์" ที่พระราชวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ นายทะเบียนสหกรณ์พระองค์แรกได้ทรงแปลถ่ายทอดไว้จากคำในภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย ดังนี้ "สหกรณ์เป็นวิธีจัดการรูปหนึ่งซึ่งบุคคลหลายคนเข้าร่วมกันโดยความสมัครใจของตนเองในฐานะที่เป็นมนุษย์โดยความมีสิทธิเสมอหน้ากันหมด เพื่อบำรุงตัวเองให้เกิดความเจริญทางทรัพย์" (กรมส่งเสริมสหกรณ์. 2517 : 7)

สหกรณ์ คือ "วิธีการใดที่มีการรวมคนด้วยความสมัครใจ มีความเสมอภาคเพื่อบ่มุ่ความเจริญในสามัญประโยชน์ โดยอาศัยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายวิธีการเช่นนี้ ได้ชื่อว่าเป็นสหกรณ์" (พูลสุข ไทยสวัสดิ์. 2520 : 27)

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 ได้ให้ความหมายของ "สหกรณ์" หมายความว่า "คณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินการ เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันและได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้" (สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย. 2524 : 2)

ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ได้ให้ความหมายของคำว่า

"สหกรณ์" ไว้ว่า "งานร่วมมือกัน วิธีการจัดการอย่างหนึ่งที่บุคคลพอใจร่วมมือกัน เพื่อบำรุงความเจริญทางเศรษฐกิจโดยแบ่งกำไรเสมอกัน" (ราชบัณฑิตยสถาน. 2525 : 783)

กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้สรุปความหมายของสหกรณ์ว่าหมายถึง องค์การแบบหนึ่งที่มีกลุ่มบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปรวมกันจัดตั้งโดยวิธีการที่ถูกต้องตามกฎหมายเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพอย่างเดียวกันโดยวิธีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักและวิธีการสหกรณ์โดยมิได้มุ่งหวังผลกำไร (กรมส่งเสริมสหกรณ์. 2526 : ไม่มีเลขหน้า)

คำว่าสหกรณ์ Co - operative นั้น "สห (Co)" แปลว่า ร่วมมือกันหรือด้วยกัน ส่วน "กรณ์ (Operation)" แปลว่าการกระทำ ดังนั้นเมื่อรวมกันจึงแปลว่า "การกระทำร่วมกัน" (กรมอาชีวศึกษา. 2527 : 3)

สหกรณ์ คือองค์การธุรกิจอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นเพื่อจัดความเดือดร้อนของกลุ่มบุคคลให้หมดไปโดยยึดหลักประชาธิปไตยในการดำเนินงาน(ทองพิทักษ์ แสนทวีสุข. 2528 : 17)

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษาได้กล่าวถึง ความหมายของ "สหกรณ์" คือ "องค์การธุรกิจแบบหนึ่ง ซึ่งบุคคลที่มีความเดือดร้อนหรือมีความต้องการในสิ่งเหมือนกัน หรือคล้าย ๆ กันได้ร่วมกันจัดตั้งขึ้นด้วยความสมัครใจ เพื่อช่วยเหลือตัวเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมอาชีพและการครองชีพของสมาชิก และครอบครัวให้มีฐานะความเป็นอยู่ดีขึ้น ตามหลักและวิธีการสหกรณ์และได้จดทะเบียนเป็นสหกรณ์ตามกฎหมาย" (กรมสามัญศึกษา. 2534 : 2)

จากนิยามดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า สหกรณ์ คือ องค์การธุรกิจแบบหนึ่งที่เกิดขึ้นและดำเนินการโดยกลุ่มบุคคลผู้มีความประสงค์อย่างเดียวกัน ในการที่จะจัดปัญหาความเดือดร้อนทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมในหมู่สมาชิกหรือดำเนินการธุรกิจร่วมกัน โดยถือความสมัครใจ หลักประชาธิปไตย หลักความยุติธรรม หลักการศึกษา หลักการช่วยเหลือตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ความสำคัญของสหกรณ์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช (สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย. 2530 : ปกหน้า) ทรงมีพระราชดำรัสถึงความสำคัญของ สหกรณ์ว่า

... ควรที่จะมีการแพร่ขยาย ให้ใช้ระบบสหกรณ์นั้นทั่วประเทศ เนื่องจากวิธีการสหกรณ์นั้นเอง เป็นรากฐานที่ดี ของระบอบประชาธิปไตยอย่างสำคัญ สอนให้คนรู้จักรับผิดชอบร่วมกัน ให้มีการเลือกตัวแทน เข้าไปบริหารสหกรณ์ ตลอดจนทำให้รู้ถึงคุณค่าของประโยชน์อันจะได้ร่วมกันเป็นส่วนรวม...

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงพระราชทานความสำคัญของสหกรณ์ ดังที่ทรงมี อนุคมไพจิตรกุล (2527 : 2) อัญเชิญมากล่าวว่า

... สหกรณ์ ในทัศนะของข้าพเจ้า คือ การกระทำการทำงานร่วมกัน มนุษย์เราตั้งแต่เกิดจนตาย ย่อมต้องพึ่งพาอาศัย และอยู่ร่วมกันกับบุคคลอื่น เริ่มตั้งแต่ครอบครัวญาติพี่น้อง ไปจนถึงเพื่อนฝูงผู้ร่วมงาน กล่าวอีกอย่างว่า เราอยู่คนเดียวไม่ได้ ต้องอยู่ในสังคม จึงเป็นไปไม่ได้ที่เราจะเจริญรุ่งเรืองอยู่เพียงผู้เดียว โดยที่คนในสังคมเดียวกันลำบากเดือดร้อน ดังนั้นหลักสำคัญที่สุดของสหกรณ์ทุกประเภทควรจะเป็นดังต่อไปนี้

1. ความเมตตา กรุณา ความต้องการให้ผู้อื่นมีความสุข ความสำเร็จช่วยเหลือกันเท่าที่จะทำได้
2. ความซื่อสัตย์ สุจริต จริ่งใจต่อกัน
3. ความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในระหว่างสมาชิกไม่มีการถือเอาถือเรา ต่างมุ่งประโยชน์ต่อสหกรณ์ อันเป็นผลประโยชน์ของทุกคน
4. ความรู้ทางวิชาการ ที่จะต้องส่งเสริมในทุกกรณี ถ้าเป็นตามนี้ได้ ข้าพเจ้าคิดว่าการสหกรณ์ของไทยคงเจริญที่สุดหนึ่ง และเป็นเครื่องนำความสุขมาสู่ประชาชนทั้งหลายโดยทั่วกัน...

พระประกาศสหกรณ์ ได้กล่าวถึง ความสำคัญของสหกรณ์ไว้ว่า "การจัดสหกรณ์นั้น ไม่เหมือนกับการสร้างถนนหนทาง โรงงาน และการก่อสร้างอื่น ๆ ซึ่งถ้าเรามีแผนผังที่ดี และมีนายช่างผู้สามารถแล้ว ก็อาจจัดตั้งได้ดังใจปรารถนา เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นเพียงวัตถุ ไม่มีปฏิกิริยาอย่างใด ส่วนการจัดตั้งสหกรณ์นั้น เป็นการกระทำกับประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประโยชน์ของประชาชน ซึ่งมีชีวิตจิตใจและความคิดเห็น การจัดสหกรณ์จึงต้องอาศัย

การศึกษา ความเลื่อมใสศรัทธา ความต้องการ และความปรักปรำของประชาชนเป็นสำคัญ (กรมส่งเสริมสหกรณ์. 2525 : 59)

โสว สุคนธา (2529 : 42) ได้กล่าวถึงความสำคัญของสหกรณ์ว่า "ก่อนที่จะนำระบบธุรกิจแบบสหกรณ์มาใช้ในสังคมหรือโรงเรียนเพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจก็เพื่อเป็นการสอนให้เด็กก็ศึ ควรจะศึกษาให้รอบคอบเสียก่อน มิใช่ว่าอยากจะทำสหกรณ์ก็ตั้งโดยไม่รู้ว่ ตั้งแล้วจะทำได้หรือไม่ อย่างไร เสร็จแล้วก็โทษสหกรณ์ว่าไม่ดี ไม่มีประโยชน์ เป็นต้น"

สารจาก... ๗๗๗ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี ในโอกาสครบรอบ 71 ปี วันสหกรณ์แห่งชาติ 26 กุมภาพันธ์ 2530 (สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย. 2530 : ปกรอง) ความว่า

...การสหกรณ์ เป็นพื้นฐานสำคัญ ในการแก้ปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ สามารถช่วยยกระดับฐานะความเป็นอยู่ ของประชาชนให้ดีขึ้นได้ เพราะวิธีการสหกรณ์ สอนให้ประชาชนรู้จักการประหยัด สามัคคี ร่วมแรงร่วมใจกัน สร้างสรรค์สังคม ให้มีแต่ความสันติสุขและตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในสังคมอย่างเท่าเทียมกัน โดยยึดมั่นในคติธรรม ที่ว่า "แต่ละคน เพื่อส่วนรวมและส่วนรวมเพื่อแต่ละคน..."

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2534 : 3) ได้กำหนดลักษณะสำคัญของสหกรณ์ ดังนี้

1. ประกอบการทางเศรษฐกิจ
2. การรวมกันของบุคคล
3. ช่วยเหลือตนเอง และช่วยซึ่งกันและกัน
4. ตั้งขึ้นด้วยความสมัครใจของสมาชิก
5. เจลี่ยผลประโยชน์ให้แก่สมาชิกโดยวิธีเที่ยงธรรม
6. ต่อสู้กับการแสวงหากำไรที่ไม่เป็นธรรม
7. ยึดความเสมอภาคเป็นหลัก
8. ดำเนินการด้วยวิธีการสุจริต

อุดมการณ์สหกรณ์และหลักสหกรณ์

อุดมการณ์สหกรณ์

ผังบินมาหนึ่งตัวคงไม่หนี แต่ถ้าบินมาทั้งฝูงต้องหนีแน่... เพราะเหตุใด เพราะผังบินรวมกัน สามัคคีกันทำให้เกิดพลัง นั่นคือ แนวความคิดที่จะทำความเข้าใจเรื่องสหกรณ์ สหกรณ์เป็นเรื่องที่คนมารวมพลังกันเพื่อแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจ แทนที่ต่างคนต่างทำ (กรมส่งเสริมสหกรณ์. 2532 : 1) อุดมการณ์หมายถึง ความเชื่อหรือจุดมุ่งหมายหรืออุดมคติอันสูงส่งที่จูงใจมนุษย์ให้พยายามบรรลุถึง (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2525 : 911) อุดมการณ์ คือ ระบบความเชื่อที่มีแบบแผน ซึ่งก่อให้เกิดการจูงใจให้กลุ่มชนในสังคมยึดถือเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตในสังคม เพื่อให้บรรลุถึงความอยู่ดีกินดี (กรมส่งเสริมสหกรณ์. 2531 : ไม่มีเลขหน้า) อุดมการณ์ที่สำคัญที่สุดของสหกรณ์ก็คือการร่วมมือกัน (Co - operative) ในการดำเนินธุรกิจ เพราะหากปราศจากเสียซึ่งการร่วมมือกันแล้ว สหกรณ์ก็ไม่สามารถจะดำรงอยู่ได้และไม่สามารถแก้ปัญหาใดๆ ได้ (กรมส่งเสริมสหกรณ์. 2525 : 22) อุดมการณ์ (Ideology) เป็นความเชื่อ หรือจุดมุ่งหมาย ซึ่งอาจใช้ได้ทั้งความหมายในทางที่ดีและไม่ดี สำหรับสหกรณ์จะต้องมีอุดมการณ์เป็นรากฐานในการวางนโยบายและเป้าหมายในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุถึงซึ่งจุดหมายแห่งอุดมการณ์นั้น (สุภูมิ นवलสกุล. 2523 : 8) ดังนั้นอุดมการณ์สหกรณ์คือ แนวความคิดที่เชื่อว่าจะแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมให้มีความกินดีอยู่ดีและมีสันติสุข โดยการประหยัดช่วยตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน (กรมส่งเสริมสหกรณ์. 2531 : ไม่มีเลขหน้า) อุดมการณ์ของสหกรณ์ประกอบด้วย 1) ช่วยเหลือตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน 2) อำนวยประโยชน์ และบริการแก่สมาชิก 3) ไม่แสวงหากำไร 4) ไม่กีดกันบุคคลภายนอก 5) ดำเนินงานตามหลักประชาธิปไตย 6) ส่งเสริมการศึกษา (กรมสามัญศึกษา. 2534 : 4)

หลักสหกรณ์

หลักสหกรณ์คือ แนวทางสำหรับสหกรณ์ซึ่งเชื่อมั่นในอุดมการณ์สหกรณ์ อีกชื่อเป็นหลักในการปฏิบัติ (กรมส่งเสริมสหกรณ์. 2531 : ไม่มีเลขหน้า) หลักการสหกรณ์ หมายถึง แนวดำเนินงานของสหกรณ์ ที่สหกรณ์รูปแบบต่าง ๆ ยึดถือปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามความมุ่งหมาย แนวต่างๆ นี้เป็นผลของการค้นคว้าทดสอบความสำเร็จและความล้มเหลวของ

นักสหกรณ์รุ่นเก่า ผู้ซึ่งมีความบากบั่นและเสียสละ ที่จะให้คนรุ่นหลังได้อาศัยเป็นเครื่องมือ สำหรับจัดความยากจน และความยากลำบากในการครองชีพ (กรมส่งเสริมการเกษตร. 2525 : 26) หลักสหกรณ์ หมายความว่า หลักการที่เป็นสามัญหรือทั่ว ๆ ไปของสหกรณ์ทั้งหลายไม่ว่าประเภทใดซึ่งบางครั้งเรียกกันว่า "หลักสหกรณ์สากล" (ประมุน วิทยานนท์. ม.ป.ป. : 1 - 2) หลักสหกรณ์ที่ยึดถือในปัจจุบันนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากหลักสหกรณ์ของผู้นำแห่งเมืองรอชเดลประเทศอังกฤษ และได้มีนามาปรับปรุงแก้ไขใหม่ กำหนดเป็นหลักสหกรณ์ทั่วไป 6 ข้อคือ

1. การเป็นสมาชิกด้วยความสมัครใจและไม่เกิดการเข้าเป็นสมาชิก
2. การควบคุมตามหลักประชาธิปไตยและการดำเนินการเป็นอิสระ
3. การจำกัดอัตราเงินปันผลตามหุ้น (เพียงไม่เกินอัตราคอกเบี้ย)
4. การจัดสรรรายได้สุทธิ (กำไร) เพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม และความ เป็นธรรมในหมู่สมาชิก

5. การส่งเสริมการศึกษาอบรมทางสหกรณ์

6. การร่วมมือระหว่างสหกรณ์ทั้งปวง

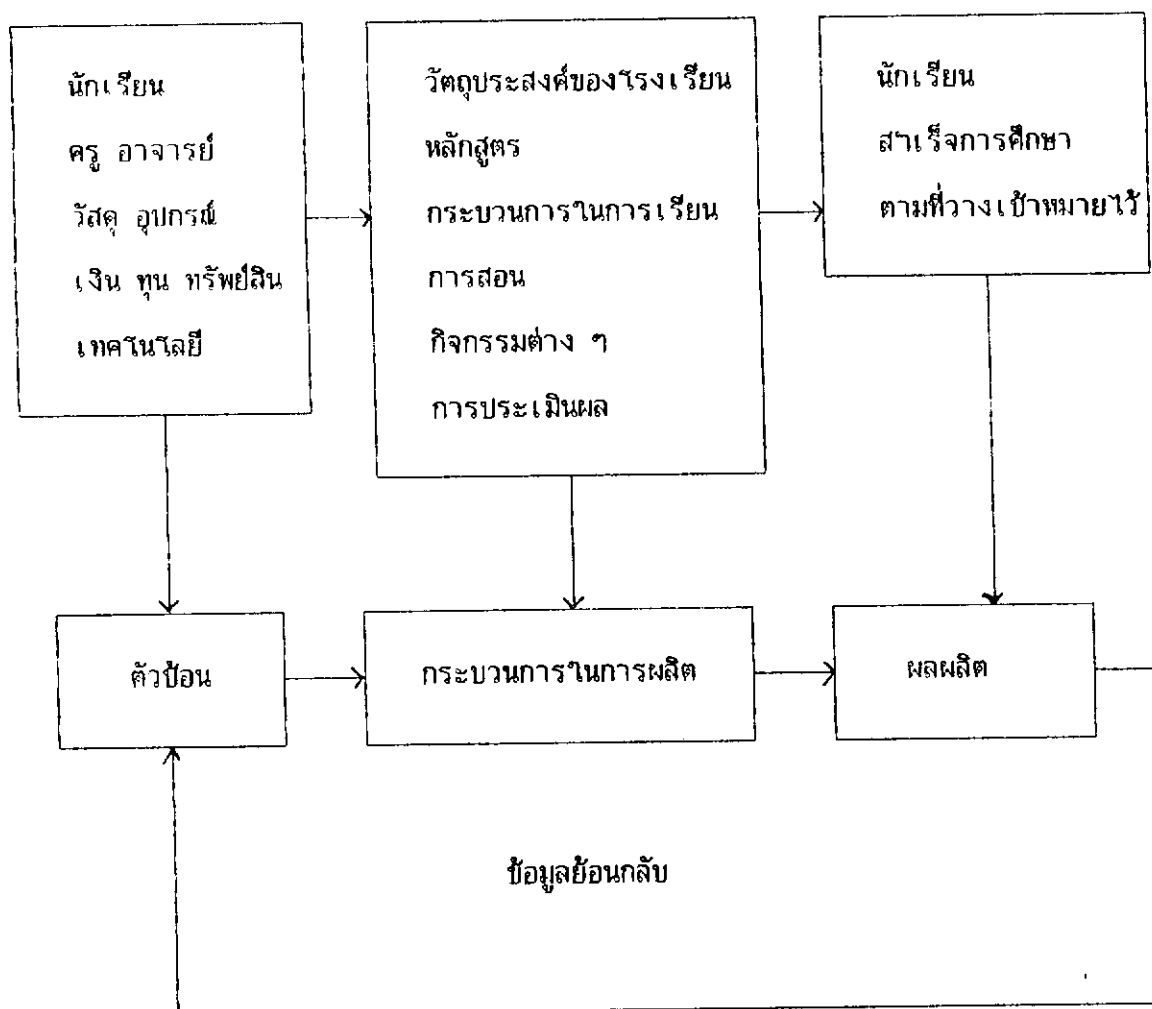
กรมส่งเสริมสหกรณ์(2531 : ไม่มีเลขหน้า)และหน่วยศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา (2534 : 5) ได้สรุปหลักสหกรณ์ทั่วไปดังนี้ เสรีภาพ การรับสมาชิก การรวมทุน การแบ่ง กำไร การช่วยตัวเอง และเสมอภาค ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 สหกรณ์ใน ประเทศไทยได้แบ่งประเภทของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียนได้ คือ 1) สหกรณ์การเกษตร 2) สหกรณ์การประมง 3) สหกรณ์นิคม 4) สหกรณ์ร้านค้า 5) สหกรณ์บริการ 6) สหกรณ์ออมทรัพย์ (สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย. 2524 : 75)

ระบบการบริหารกิจการสหกรณ์

ธงชัย สันติวงศ์ (2531 : 31) ได้กล่าวว่าในองค์การธุรกิจ ถ้าหากได้นำเอา แนวความคิดที่เกี่ยวกับระบบเข้ามาใช้ศึกษา จะพบว่าองค์การธุรกิจเปรียบเสมือนระบบหนึ่ง และภายในองค์การธุรกิจนี้เองจะประกอบด้วยระบบย่อยต่างๆ ตัวอย่างของระบบย่อย เช่น ระบบของการเงินและระบบของการบริหารบุคคล เป็นต้น ในขณะที่ปฏิบัติงานของ ระบบย่อย อันใดอันหนึ่งจะเห็นได้ว่า มีลักษณะเป็น dynamic state และจะมีผลกระทบต่อส่วนต่างๆ อยู่เสมอ ผลกระทบนี้อาจจะมีอยู่ภายในระบบย่อยเดียวกัน หรืออาจจะมีผลกระทบไปถึง

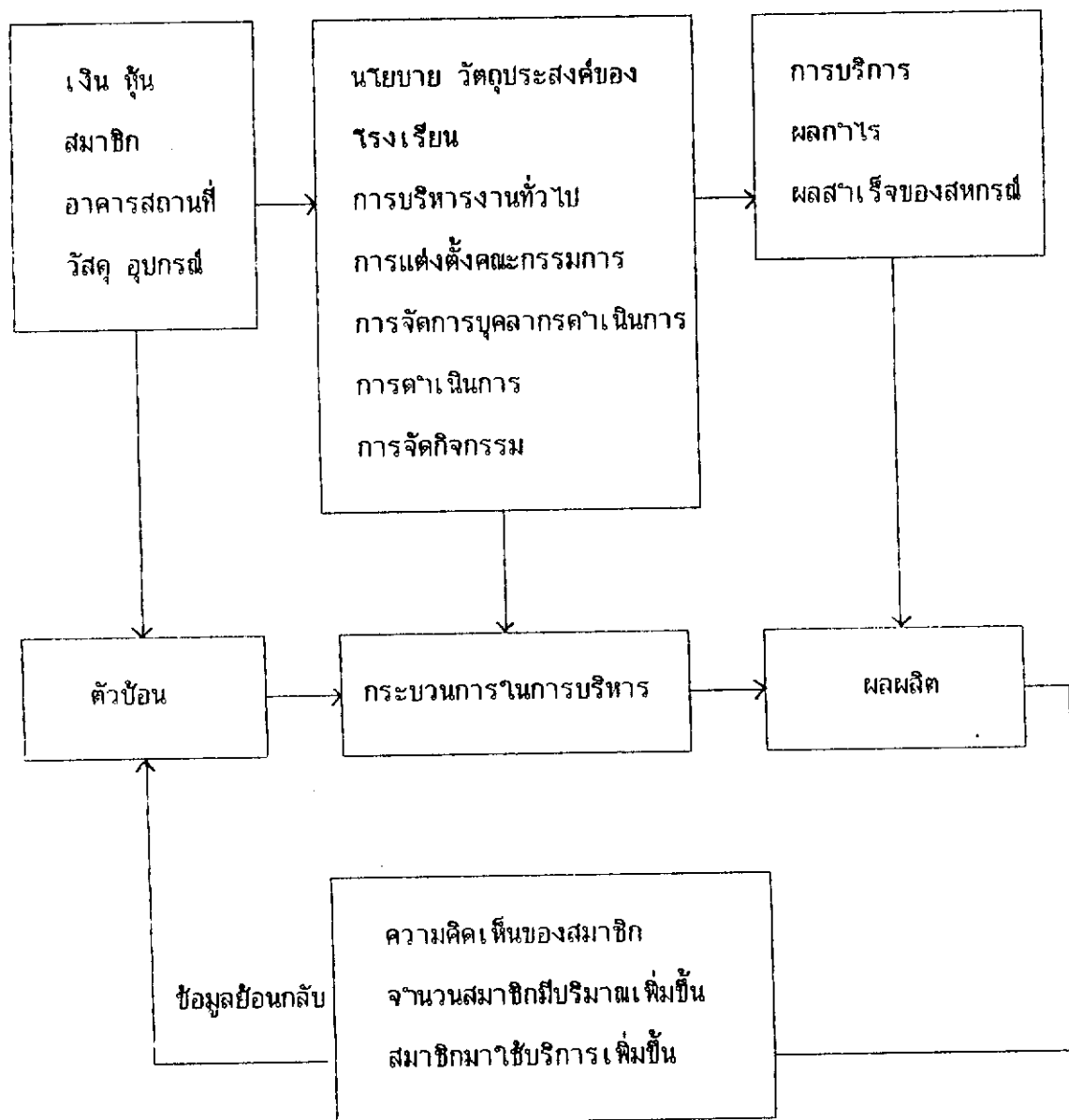
ระบบย่อยอื่นๆ ในระบบของทั้งองค์การอีกด้วยและในองค์ประกอบของระบบซึ่ง วินัย สมมิตร สมัย รื่นสุบ และสุนทร ศรีรักษา (2527 : 52) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบ ของระบบ ไว้ 3 ประการ คือ 1) ตัวป้อน (Input) 2) กระบวนการในการผลิต (Process) 3) ผลผลิต (Output) ระบบย่อยประกอบด้วยตัวป้อน กระบวนการในการผลิต และผลผลิต ตัวป้อนได้แก่ ทรัพยากรทั้งหมดที่นำเข้าไปใช้ในระบบกระบวนการในการผลิต ได้แก่กรรมวิธี หรือกระบวนการต่าง ๆ ที่ใช้ในระบบ เพื่อนำตัวป้อนมาใช้ให้ได้ประโยชน์สูงสุด ส่วนผลผลิต นั้นได้แก่ ผลงานหรือผลิตผลของระบบ และสิ่งที่ทำให้ระบบปรับตัวได้ผลดี ได้แก่ ผลย้อนกลับ หรือข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ผลย้อนกลับก็ คือผลผลิตบางส่วน ซึ่งระบบนำมาใช้เป็น ตัวป้อน การนำผลผลิตมาใช้ใหม่นี้ทำให้เกิดการปรับปรุงภายในระบบ จนทำให้ผลผลิตครั้งหลัง มีคุณภาพดีกว่าเดิม

กิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนจัดว่าเป็นระบบองค์การอย่างหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วย ตัวป้อนหมายถึง สมาชิก วัสดุอุปกรณ์ ทุนและเทคนิคต่าง ๆ กระบวนการในการผลิต ซึ่ง หมายถึง การดำเนินการและกิจกรรมต่าง ๆ และผลผลิตซึ่งหมายถึงผลการบริการ ผลกำไร ผลสำเร็จของสหกรณ์ ดังนั้นเพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถ ในทักษะวิชาชีพและวิชาการเพียงพอที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมหรือออกไปประกอบอาชีพได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 47) กรมสามัญศึกษาจึงได้กำหนด ำให้โรงเรียนมัธยมศึกษาจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน เพื่อให้เป็นไปตามนโยบาย และวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ดังนั้น หากโรงเรียนได้มีการนำระบบการบริหารตามแผนภูมิแสดงแนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียน ในเชิงระบบไปใช้ในกิจกรรมสหกรณ์ จะทำให้สหกรณ์ประสบผลสำเร็จได้ (มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช. 2532 : 75)

ภาพประกอบ 1 แสดงแนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนในระบบ

จากภาพประกอบแสดงแนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนในเชิงระบบ เมื่อนำมาวิเคราะห์เข้าสู่ระบบการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน จะได้ภาพประกอบดังนี้

ภาพประกอบ 2 แสดงแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน

จากหลักการที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนเป็นการบริหารงานแบบเชิงระบบ ซึ่งเป็นกระบวนการที่จะสามารถทำให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

การริเริ่มจัดสหกรณ์โรงเรียนในต่างประเทศ

พลสุบ ไทยสวัสดิ์ (2520 : 3 - 5) ได้รวบรวมวิธีดำเนินงานของสหกรณ์โรงเรียนในต่างประเทศ ไว้เพื่อประกอบการจัดสหกรณ์โรงเรียนดังนี้

สหกรณ์โรงเรียนในประเทศโปแลนด์ (Poland)

สหกรณ์โรงเรียนสหกรณ์แรกของประเทศนี้จัดขึ้นในโรงเรียนฝึกหัดครู เมื่อ พ.ศ. 2443 ต่อมาได้จัดตั้งขึ้นทั่วไปในโรงเรียนต่างๆ ใน พ.ศ. 2482 มีสหกรณ์โรงเรียนทั่วประเทศ 800 สหกรณ์ ระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 กิจกรรมได้สลายตัวไป และได้มีการรื้อฟื้นจัดตั้งใหม่ภายหลังสงคราม เมื่อ พ.ศ. 2515 มีสหกรณ์โรงเรียนอยู่ทั้งสิ้นประมาณ 12,000 สหกรณ์ทั้งในส่วนกลางและชนบททั่วประเทศมีผู้สมาชิกกว่า 1 ล้านคน จุดมุ่งหมายของการจัดตั้งสหกรณ์โรงเรียนในประเทศนี้ คือ การเตรียมเด็กและเยาวชนในการร่วมมือทางเศรษฐกิจและเพื่อพัฒนาความรู้และความเข้าใจร่วมกันตลอดจนทำให้เขาเหล่านั้นซาบซึ้งกับความอบอุ่นในการได้รับความเมตตาจากกันและกันในฐานะมนุษยชาติ สมาชิกของสหกรณ์โดยทั่วไปต้องมีอายุอย่างต่ำ 12 ปี สมาชิกจะเลือกสภาที่ปรึกษา เพื่อควบคุมและแนะนำการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ ของสหกรณ์ สภานี้อาจประกอบด้วยสมาชิก 9 - 15 คน ขึ้นอยู่กับข้อบังคับของแต่ละสหกรณ์ 1 ใน 3 ของสภาฯ จะหมดอายุในทุกๆ 6 เดือน และจะมีสมาชิกอื่นถูกแต่งตั้งจากที่ประชุมใหญ่ เข้าไปทำงานแทน จุดมุ่งหมายที่จะให้มีการเลือกตั้งกันบ่อยๆ เพื่อให้สมาชิกทุกคนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วม ในการควบคุม แนะนำการจัดการของสหกรณ์สภาฯ นี้จะพบกันเดือนละครั้ง ในการประชุมครั้งแรก สภาฯ จะเลือกประธาน เลขานุการ คณะกรรมการดำเนินงาน และกรรมการสอบบัญชี ในสหกรณ์ใหญ่ๆ สภาที่ปรึกษาอาจแต่งตั้งกรรมการพิเศษ เช่น กรรมการฝ่ายเศรษฐกิจวัฒนธรรมและการศึกษา กรรมการแต่ละฝ่ายจะเลือกตั้งประธานคณะกรรมการดำเนินงานที่ถูกเลือกตั้งโดยสภาฯ จะได้รับความไว้วางใจให้รับผิดชอบการทำงานของสหกรณ์ คณะกรรมการชุดนี้ประกอบด้วย กรรมการ 3 - 5 คน และทุก 6 เดือน กรรมการ 1 หรือ 2 คน จะถูกแทนที่ โดยเลือกผู้อื่นเข้าไปทำงานแทน

คณะกรรมการจะแต่งตั้งประธาน เลขานุการและเหรัญญิก รวมทั้งแต่งตั้งผู้จัดการ ซึ่งต้องเป็นสมาชิกในสหกรณ์โดยมอบหมายให้ทำงานต่างๆ ของสหกรณ์ แต่จะถูกแทนที่โดยสมาชิกอื่น ๆ ทุกๆ 2 หรือ 3 เดือน เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างใกล้ชิดในการทำงานของสหกรณ์เท่าที่จะทำได้ กรรมการสอบบัญชีมีหน้าที่ตรวจสอบบัญชีของสหกรณ์อย่างสม่ำเสมอและคอยดูให้การปฏิบัติเป็นไปตามข้อบังคับ กรรมการชุดนี้ได้รับอำนาจให้เสนอคำแนะนำแก่สภาที่ปรึกษาได้และถ้าสภายอมรับก็จะผ่านเรื่องราวไปยังคณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์โรงเรียนเพื่อพิจารณาปฏิบัติต่อไป ทูตของสหกรณ์มาจากค่าธรรมเนียมแรกเข้า เงินค่าหุ้นและเงินบริจาค สหกรณ์สะสมเงินสำรองโดยกันเงินกำไรส่วนหนึ่งเป็นเปอร์เซ็นต์ที่แน่นอน และสะสมเงินบริจาคที่ได้รับจากสมาคมสหกรณ์ของผู้ใหญ่ คณะกรรมการผู้ปกครองและผู้มีจิตศรัทธาอื่นๆ เงินสำรองนี้จะนำมาแบ่งปันไม่ได้ สมาชิกของสหกรณ์แสดงน้ำใจเข้าร่วมงานด้านสังคม เช่น ให้ความช่วยเหลือเด็กกำพร้าและคนชราและรับงานอาสาสมัครเพื่อบูรณะพัฒนาท้องถิ่นของตน เป็นต้น

สหกรณ์โรงเรียนของโบแลนด์ ได้รับความกรุณาช่วยเหลือจากสมาคมสหกรณ์ของผู้ใหญ่ในท้องถิ่นนั้น เป็นต้นว่า ได้รับเงินเฉลี่ยคืนอัตราพิเศษในการซื้อสินค้าจากสหกรณ์ และได้รับอนุญาตให้สมาชิกของสหกรณ์เข้าร่วมในหลักสูตร เช่น เย็บปักถักร้อย และทำอาหาร ผลแห่งความสำเร็จของสหกรณ์โรงเรียน ขึ้นอยู่อย่างมากกับการอุทิศตนของคณะครูที่ได้รับการฝึกสอน เพื่อจุดมุ่งหมายในการเป็นผู้นำและช่วยเหลือการจัดสหกรณ์โรงเรียนโดยเฉพาะครูเหล่านั้นจะได้รับการเชิดชูเกียรติจากการทำงานบางครั้งในรูปแบบของเงินรางวัลจากสมาคมสหกรณ์ของผู้ใหญ่ในท้องถิ่นนั้น ๆ คณะกรรมการกลางของสหกรณ์ประเทศโบแลนด์มีสำนักงานใหญ่อยู่ในกรุงวอซอ ทำหน้าที่ให้คำแนะนำและรับข้อปรึกษากับสภาสหกรณ์สูงสุดแห่งโบแลนด์ คณะกรรมการชุดนี้ประกอบด้วยผู้แทนจากองค์กรและสถาบันต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาสหกรณ์โรงเรียน สหภาพสหกรณ์กลาง และองค์การเยาวชนต่าง ๆ คณะกรรมการกลางนี้ประสานกับคณะกรรมการสหกรณ์โรงเรียนส่วนภูมิภาคและยังทำหน้าที่ในการจัดประชุมสัมมนา และอภิปรายเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ ที่ประสบในสหกรณ์โรงเรียน

สหกรณ์โรงเรียนในประเทศตรินิแดด (Trinidad)

หลังจากสหกรณ์ออมทรัพย์ได้วางรากฐานอย่างมั่นคงในตรินิแดดแล้วใน พ.ศ. 2496 คณะกรรมการชุดหนึ่งได้ถูกแต่งตั้งขึ้น เพื่อสำรวจดูทางที่จะจัดตั้งสหกรณ์โรงเรียน โครงการ

แม่บทได้เริ่มวางใน พ.ศ. 2498 โดยมีโรงเรียนต่างๆ ในเมืองชานเมืองและชนบทห่างไกล ร่วมโครงการในระยะแรก 34 แห่งต่อมาเมื่อ พ.ศ. 2505 ซึ่งเป็นปีที่ตรินิแดดได้รับเอกราช จากการปกครองของอังกฤษ โรงเรียนชั้นประถมจำนวนครึ่งหนึ่งของทั้งประเทศมีการจัดตั้ง สหกรณ์โรงเรียนของตนในปัจจุบันนี้โรงเรียนชั้นประถมเกือบทุกโรงได้จัดตั้งสหกรณ์โรงเรียน สหกรณ์แต่ละแห่งจำเป็นต้องแต่งตั้งครูผู้นำ ซึ่งจะต้องรับผิดชอบ ในการทำงานต่างๆ ของ สหกรณ์ ในระยะแรกตั้ง ในขณะเดียวกันจะต้องฝึกสอนเด็กนักเรียนในการจัดการสหกรณ์ด้วย ตนเอง นักเรียนทุกคนที่ต้องการจะเป็นสมาชิกต้องยื่นใบสมัครเป็นสมาชิกกับสหกรณ์ ใบสมัคร ต้องมีลายเซ็นของผู้ปกครองด้วย ผู้สมัครต้องชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้าจำนวนเล็กน้อยและ ต้องถือหุ้นในสหกรณ์ด้วย รัฐช่วยเหลือสหกรณ์โดยจัดหาสิ่งพิมพ์ต่างๆ ให้โดยไม่คิดมูลค่า เช่น สมุดบัญชีประเภทต่างๆ รวมทั้งบันทึกต่างๆ แต่ต่อมาเด็กนักเรียนจะต้องเรียนรู้ และฝึกหัด งานนี้ เพื่อปลดภาระครูผู้นำที่เล็กละน้อย ข้อบังคับของสหกรณ์กำหนดให้มีการประชุมใหญ่ สามัญประจำปี ปีละครั้ง เพื่อพิจารณาฐานะการเงินของสหกรณ์ และเลือกตั้งกรรมการ จัดการ สหกรณ์โรงเรียนในตรินิแดดส่วนใหญ่เป็นประเภทออมทรัพย์ แต่ก็มีบางส่วนที่มีร้านค้า ของตนเอง ซึ่งเด็กนักเรียนสามารถซื้อหาของใช้ที่จำเป็นได้

นักสหกรณ์ชาวสวีเดนท่านหนึ่งกล่าวว่า " ถ้าเรามีโอกาสที่จะจัดตั้งสหกรณ์ขึ้นใหม่ และหากให้เริ่มต้นในหมู่สมาชิกที่มีความรู้ดี แต่ขาดเงินทุนอย่างหนึ่ง ก็บให้เริ่มต้นจากการมี เงินทุนมาก ๆ แต่สมาชิกขาดความรู้ก็อย่างหนึ่งตามประสบการณ์ของข้าพเจ้าแล้ว ข้าพเจ้า เลือกเอาอย่างแรก" (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2525 : ปกรอง)

สหกรณ์ในประเทศไทย

ประเทศเกษตรกรรมอย่างประเทศไทยอาชีพหลักที่สำคัญของพลเมือง คือการทอานา และเมื่อประเทศไทย ได้เริ่มมีการติดต่อค้าขายกับต่างประเทศมากขึ้น นับแต่สมัยกรุง รัตนโกสินทร์ เป็นต้นมา ระบบเศรษฐกิจของชนบทจึงค่อยๆ เปลี่ยนแปลงจากระบบเศรษฐกิจ เพื่อเลี้ยงตัวเอง มาสู่ระบบเศรษฐกิจเพื่อการค้า ความต้องการเงินทุนเพื่อยขยายการผลิต และการครองชีพ จึงมีเพิ่มมากขึ้นมาก ด้วยเหตุนี้ชาวนาที่ไม่มีทุนของตนเอง จึงต้องหันไป กู้ยืมจากบุคคลอื่น เช่น พ่อค้าคหบดีโดยเสียดอกเบี้ยในอัตราสูง และมีการเอารัดเอาเปรียบ ทุกวิถีทางจนยากที่ชาวนา จะสามารถปลดเปลื้องหนี้สินให้เป็นอิสระได้ ประกอบกับสภาพ การเกษตรโดยทั่วไปมีลักษณะที่อานวยผลผลิตต่ำในระดับต่ำ ผลผลิตที่ไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับสภาพ

สินค้าอากาศ ดังนั้นโอกาสที่หนี้สินและดอกเบี้ยจะพอกพูนมากขึ้นจนในที่สุดไม่สามารถจะชำระคืนได้ ต้องโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินให้แก่เจ้าหนี้ไป จึงมีอยู่โดยทั่วไป (กรมส่งเสริมสหกรณ์. 2525 : 60)

สภาพความเสื่อมโทรมทางเศรษฐกิจและสังคมของชาวนาสยามนั้น รัฐบาลจึงคิดหาช่องทางช่วยเหลือโดยการจัดหาทุนให้กู้ยืม ดอกเบี้ยต่ำ ความคิดนี้เริ่มขึ้นในปลายรัชกาลที่ 5 โดยครั้นจะจัดตั้งธนาคารเกษตรโดยมีสาขาของธนาคารแผ่ไปในส่วนภูมิภาค แต่ขัดข้องเรื่องเงินให้กู้ หลักประกันเงินกู้ และวิธีการที่จะควบคุมให้ชาวนาส่งเงินเข้าที่ธนาคาร ความคิดนี้จึงล้มเลิกไป (พลู สัตถาภรณ์. 2533 : 102) ต่อมาในปี พ.ศ. 2457 สมัยรัชกาลที่ 6 กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ (กระทรวงการคลัง) จึงได้เชิญ เซอร์ เบอร์นาร์ด ฮันเตอร์ (Sir Bernard Hunter) หัวหน้าธนาคารมัทราส ประเทศอินเดีย เข้ามาสำรวจหาช่องทางแก้ไข เพื่อช่วยเหลือชาวนา (กรมส่งเสริมสหกรณ์. 2532 : 8) โดยเสนอแนะให้จัดตั้ง "ธนาคารให้กู้ยืมแห่งชาติ" (National Loan Bank) ดำเนินการให้เงินกู้แก่ราษฎร โดยมีที่ดินและหลักทรัพย์อื่นเป็นหลักประกัน ส่วนการควบคุมเงินกู้และการเรียกเก็บเงินกู้ ท่านได้แนะนำให้จัดตั้งสมาคมที่เรียกว่า "สหกรณ์" ขึ้นเพื่อเป็นการช่วยเหลือชาวชนบทได้อย่างแท้จริง วิธีการนี้นอกจากจะช่วยส่งเสริมฐานะเศรษฐกิจของราษฎรแล้ว ยังเป็นวิธีให้ราษฎรรู้จักการประหยัดและการรวมกลุ่มช่วยเหลือตัวเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จึงกล่าวได้ว่าประเทศไทยได้เริ่มจัดตั้งสหกรณ์ขึ้นใน พ.ศ. 2457 แต่ก็ยังมิได้ดำเนินการอย่างจริงจังจนกระทั่งได้มีการเปลี่ยนแปลงกรมสถิติพยากรณ์ เป็นกรมพาณิชย์และสถิติพยากรณ์ เมื่อ 1 กันยายน 2458 โดยมีการรวมหนี้พิทยาลงกรณ์เป็นอธิบดีกรมนี้พระองค์แรก มีส่วนราชการ 3 ส่วนคือการพาณิชย์ การสถิติพยากรณ์ และการสหกรณ์ การจัดตั้งส่วนราชการสหกรณ์ขึ้นก็เพื่อให้มีเจ้าหน้าที่ดำเนินการทดลองจัดตั้งสหกรณ์ขึ้น สำหรับเงินทุนดำเนินการอาศัยเงินกู้ จากแบงก์สยามกัมมาจล จำกัด (ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด ปัจจุบัน) ซึ่งกระทรวงพระคลังมหาสมบัติเป็นผู้ค้ำประกัน พระราชวรวงศ์เธอกรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ ในฐานะทรงเป็น อธิบดีกรมพาณิชย์สถิติพยากรณ์ และนายทะเบียนสหกรณ์พระองค์แรก นับว่าพระองค์ทรงเป็นผู้ริเริ่มการสหกรณ์ และทรงเป็นพระบิดาแห่งการสหกรณ์ไทยและทรงพิจารณาเลือกต้นแบบอย่างสหกรณ์เครดิตแบบโรฟไฟเซน ซึ่งพระองค์ทรงยืนยันไว้ในรายงานสหกรณ์ฉบับแรกว่า "เมื่อพิจารณาละเอียดแล้ว ได้ตกลงเลือกสหกรณ์ชนิดที่เรียกว่า โรฟไฟเซน ซึ่งได้เกิดขึ้นในเยอรมันก่อน และ ซึ่งมุ่งหมายที่จะอุปถัมภ์คนจนผู้ประกอบกิจการย่อย เห็นว่าเป็นสหกรณ์ชนิดที่เหมาะสมที่สุด

สำหรับประเทศไทย" (กรมส่งเสริมสหกรณ์. 2525 : 61) เพราะสหกรณ์แบบไร้ฟ้าโพชน เป็นสหกรณ์ ซึ่งสมาชิกต้องร่วมรับผิดชอบหนี้สินของสหกรณ์ร่วมกัน และแทนกันโดยไม่จำกัด เป็นสหกรณ์ขนาดเล็กมีแผนแคบ สมาชิกจะรู้จักกันดีและควบคุมซึ่งกันและกันได้ เป็นการ ขจัดปัญหาที่วิตกานครั้งนั้นว่า สมาชิกที่กู้เงินแล้วจะละทิ้งที่ดินหลบหนีสินให้หมดไปได้ (กรม ส่งเสริมสหกรณ์. 2517 : 31) ส่วนท้องที่ที่จะจัดตั้งสหกรณ์ขึ้นเป็นครั้งแรกนั้น เห็นควร ตั้งขึ้นในท้องที่จังหวัดพิษณุโลกเป็นการทดลอง ดังนั้นสหกรณ์หาทุนสมาคมแรกจึงได้จัดตั้งขึ้นใน ประเทศไทยที่จังหวัดพิษณุโลก ชื่อว่า "สหกรณ์วัดจันทร์ ไม่จำกัดสินใช้" ได้รับการจดทะเบียน เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2459 โดยมีพระราชวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ ทรงเป็น นายทะเบียนสหกรณ์พระองค์แรกในประเทศไทย ที่เรียกว่า สหกรณ์หาทุน (กรมส่งเสริมการ เกษตร. 2532 : 9) สมาชิกสหกรณ์วัดจันทร์ ไม่จำกัดสินใช้ มีสมาชิกเมื่อแรกตั้งจำนวน 16 คน มีทุนดำเนินงานเมื่อแรกตั้งเป็นจำนวน 3,080 บาทซึ่งกู้เงินจากแบงค์สยามกัมมาจล (ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด ปัจจุบัน) 3,000 บาท เป็นเงินสำรองอีก 80 บาท เงินกู้ เสียดอกเบี้ยให้ธนาคารในอัตราร้อยละ 6 ต่อปี และสหกรณ์คิดดอกเบี้ยจากสมาชิกในอัตรา ร้อยละ 12 ต่อปี กำหนดให้สมาชิกส่งคืนเงินต้นในปีแรกจำนวน 1,300 บาท แต่เมื่อครบ กำหนดสมาชิกส่งคืนเงินต้น บรอกว่าส่งได้คืนถึง 1,500 บาท ทั้งส่งดอกเบี้ยได้ครบทุกราย แสดงให้เห็นว่า การนำระบบธุรกิจแบบสหกรณ์เข้ามาแก้ไขความเดือดร้อนของชาวนาได้ผล (พสุ สัตถการณ. 2533 : 103) ด้วยเหตุนี้รัฐบาลจึงได้คิดขยายกิจการสหกรณ์ไปยัง จังหวัดอื่น ๆ โดยในระยะแรกขยายไปยังจังหวัดลพบุรี โดยเหตุผลว่าราชฎารในจังหวัดลพบุรี ทำนากันมาก และมีหนี้สินล้นพ้นตัว ต่อมาก็มีการขยายไปที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และ กลับไปพิษณุโลกอีกครั้ง เมื่อการจัดตั้งขึ้นนั้นทดลองเห็นว่าได้ผลเป็นที่น่าพอใจ รัฐบาลจึง ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งสหกรณ์มากขึ้น และได้มีการจัดตั้งเฉพาะสหกรณ์หาทุนเท่านั้น แต่มี สหกรณ์รูปอื่น ๆ เพื่อแก้ไขภาวะเศรษฐกิจของราชฎารในด้านต่าง ๆ ทั้งในเมืองและในชนบท โดยรัฐบาลได้ออกกฎหมายสหกรณ์ขึ้น ในปี พ.ศ. 2471 (ชัยมงคล สุวพณิช. 2526 : 676 - 677) และจัดหาทุนเพื่อการสหกรณ์ได้พอแก้ความต้องการ ทำให้กิจการสหกรณ์ได้ ขยายออกไปอย่างกว้างขวางและรวดเร็วขึ้น มีสหกรณ์รูปต่าง ๆ เกิดขึ้นทั้งในด้านการผลิต การบริโภค การบริการ และการตลาด (กรมส่งเสริมสหกรณ์. 2525 : 63)

การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

ในการจัดการศึกษาของประเทศนั้น แนวทางดำเนินงานที่เรียกว่า นโยบายของรัฐ ซึ่งรัฐได้กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาโดยประกาศใช้แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับแรก เมื่อ พ.ศ. 2503 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 77 ตอนที่ 86 เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2503 (ราชกิจจานุเบกษา. 2503 : ฉบับพิเศษ 1 - 8) และได้ใช้มาจนถึง พ.ศ. 2511 แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2512 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 86 ตอนที่ 6 เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2512 (ราชกิจจานุเบกษา. 2512 : ฉบับพิเศษ 1 - 2) และได้ใช้มาจนถึง พ.ศ. 2519 แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2520 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 94 ตอนที่ 31 เมื่อวันที่ 12 เมษายน 2520 (ราชกิจจานุเบกษา. 2520 : 337-360) จากแผนการศึกษาแห่งชาติที่ได้มีการประกาศใช้มาตั้งแต่ พ.ศ. 2503 จนถึงปัจจุบัน พ.ศ. 2520 รวม 3 ฉบับ รัฐได้กำหนดนโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติ ตามแนวนโยบายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทุกฉบับทั้งสิ้น สำหรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการปฏิบัติตามนโยบาย 11 ข้อและใน 6 ข้อซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญที่สุดคือ

- 1) การขยายการศึกษาจาก 6 ปีเป็น 9 ปี
- 2) การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม
- 3) การศึกษาเพื่อพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- 4) การศึกษาเพื่ออาชีพ
- 5) การพัฒนาครูและบุคลากร
- 6) การศึกษาเพื่ออนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม (สมชัย วุฒิปรีชา. 2534 : พ 16)

ส่วนในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถในทักษะวิชาชีพและวิชาการ อย่างมีคุณภาพพอที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมและพัฒนาให้ผู้เรียนระดับนี้มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์ เห็นความสำคัญและคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมรวมทั้งขยายการศึกษาระดับนี้ให้กว้างขวางจนเป็นการศึกษา เพื่อป้องกัน เป็นการสร้างทรัพยากรมนุษย์ให้สอดคล้องกับความต้องการในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตในสังคมซึ่งเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (คณะอนุกรรมการร่างแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 22 - 23)

ดังนั้นจากแนวนโยบายการศึกษาของรัฐที่ได้กำหนดไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2520 หมวดที่ 2 ข้อที่ 17 จึงกำหนดว่า รัฐพึงจัดและส่งเสริมการมัธยมศึกษา เพื่อประกันความเสมอภาคในโอกาสที่จะเข้ารับการศึกษาในระดับนี้ของพลเมือง โดยจัดให้สอดคล้องและ

สนองความต้องการทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ตลอดจนทำให้มีประสบการณ์ในการทำงาน กรมสามัญศึกษาซึ่งรับผิดชอบในการจัดการศึกษาด้านมัธยมศึกษา จึงได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการมัธยมศึกษาว่า เพื่อให้การมัธยมศึกษาเน้นการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชาชนทุกคน โดยเฉพาะระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถทั้งในด้านวิชาการและทักษะวิชาชีพ มีจิตสำนึกด้านวิทยาศาสตร์ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีศีลธรรม คุณธรรมและจริยธรรม ฯลฯ พร้อมทั้งจะศึกษาต่อประกอบสัมมาอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนตลอดจนเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ (กรมสามัญศึกษา. 2533 : 67) ท่านพุทธทาสภิกขุ (ม.ป.ป. : 4) ได้กล่าวถึงหลัก 3 ประการ ของการศึกษาที่สมบูรณ์และถูกต้องประกอบด้วย 1) ความฉลาดหรือสติปัญญา 2) มีความรู้เรื่องวิชาชีพและอาชีพ 3) มีมนุษยธรรม และจากพระบรมราชาไมตรีของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชได้พระราชทานว่า

... การศึกษาเป็นเครื่องมืออันสำคัญ ในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ ทศนคติ ค่านิยมและคุณธรรมของบุคคล เพื่อให้เป็นพลเมืองดีมีคุณภาพ และประสิทธิภาพ เมื่อใดที่เมืองประกอบไปด้วย พลเมืองที่มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ การพัฒนาประเทศชาติก็ย่อมทำได้ โดยสะดวกราบรื่น ได้ผลที่แน่นอน และรวดเร็ว ...

จึงเป็นหลักฐานที่ยืนยันได้ว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเล็งเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาจึงได้มีพระราชดำริและพระราชกรณียกิจนานัปการด้านการศึกษาที่ทรงมีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (กรมสามัญศึกษา. 2533 : 12) นอกจากนี้ กรมสามัญศึกษายังได้รับพระมหากรุณาธิคุณจาก สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการที่พระองค์ทรงสนพระทัยตั้งแต่เรื่องหลักสูตรการบริหารโรงเรียนและสิ่งแวดล้อมของสังคมที่มีต่อโรงเรียน เมื่อพระองค์เสด็จในภูมิภาคใด สิ่งที่สนพระทัยไปเยี่ยมเยียนอย่างสม่ำเสมอคือโรงเรียน พร้อมทั้งได้ไปศึกษาถึงสภาพแวดล้อมและสภาพของโรงเรียนแต่ละแห่ง จนสามารถประมวลภาพรวมของโรงเรียนได้ พระองค์สามารถวางแนวทางในการช่วยเหลือได้ตรงตามความต้องการของโรงเรียนได้มากที่สุด ซึ่งนับได้ว่าพระองค์มีพระปรีชาสามารถทางด้านการบริหารงานได้อย่างดีเยี่ยม พระราชดำริที่ได้เป็น

โครงการและเป็นงานที่หลากหลาย เช่น การตั้งโรงเรียน การให้ทุนการศึกษา อุปกรณ์การสอนและหนังสือ โครงการอาหารกลางวัน โครงการหารายได้ระหว่างเรียน ฯลฯ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2533 : 75)

การศึกษาระดับมัธยมศึกษา เป็นการศึกษาหลังระดับประถมศึกษา มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งวิชาการ และวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการ ความสนใจและความถนัด เพื่อให้แต่ละบุคคลเข้าใจ และรู้จักเลือกอาชีพ ที่เป็นประโยชน์แก่ตนเอง และสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2520 : 15) ดังนั้น การมัธยมศึกษาจึงมีความสำคัญต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ เนื่องจากสังคมในปัจจุบันมีความซับซ้อนมากขึ้นและจำนวนประชากรได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว การประกอบอาชีพจำเป็นต้องมีการแข่งขันกันมาก ผู้ที่มีความสามารถก็จะเป็นผู้ที่มีโอกาสทางเศรษฐกิจดี และจะเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ส่งผลให้เกิดความเจริญทางเศรษฐกิจของชาติซึ่งในเรื่องนี้การศึกษาระดับมัศึกษามีส่วนเกี่ยวข้องด้วยอย่างยิ่ง โดยเหตุที่ว่าผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาจะได้สำรวจความสนใจและความถนัดของตน และกำหนดอนาคตทางการประกอบอาชีพไว้ค่อนข้างจะแน่นอนแล้ว ทั้งสติปัญญา ความสามารถและร่างกายก็พัฒนาเกือบเท่ากับผู้ใหญ่ การปลูกฝังและพัฒนาความสามารถและเจตคติในการประกอบอาชีพตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียนแต่ละคนย่อมจะเป็นการสร้างความสามารถที่เสริมกับพรสวรรค์ของแต่ละบุคคลอันเป็นผลทำให้ผู้เรียนเป็นผู้ผลิตที่มีประสิทธิภาพสูง และเป็นการสร้างกำลังทางเศรษฐกิจของชาติ (สุวิทย์ วิศวธีรานนท์. 2524 : 7) และจากหลักการของหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการศึกษามุ่งให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง เป็นการศึกษาทั่วไป เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบสัมมาชีพ การศึกษาต่อและการศึกษาที่สนองความต้องการของท้องถิ่น ประเทศชาติ โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิต และศึกษาต่อให้สามารถเลือกแนวทางที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคมตามบทบาท และหน้าที่ของตนในฐานะเป็นพลเมืองที่ดีตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะเลือก และตัดสินใจประกอบสัมมาอาชีพ โดยมุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความรู้และทักษะในวิชาสามัญและทันต่อความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการต่างๆ
2. สามารถปฏิบัติตนในการรักษา และเสริมสร้างสุขภาพอนามัยของตนเอง

และชุมชน

3. สามารถวิเคราะห์ปัญหาชุมชน และเลือกแนวทางแก้ปัญหาให้สอดคล้องกับข้อจำกัดต่างๆ

4. มีความภูมิใจในความเป็นไทย สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและเต็มใจช่วยเหลือผู้อื่นตามความสามารถของตน

5. มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้าง และปรับปรุงแนวทางปฏิบัติที่จะทำให้เกิดความเจริญแก่ตนเองและชุมชน

6. มีทัศนคติที่ต่อสัมมาชีพทุกชนิด มีนิสัยรักการทำงาน และมีความสามารถในการเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับความถนัด และความสนใจของตนเอง

7. มีทักษะพื้นฐานในการประกอบสัมมาชีพ มีความสามารถในการจัดการ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

8. เข้าใจสภาพและการเปลี่ยนแปลงของสังคมในชุมชน สามารถเสนอแนวทางพัฒนาชุมชน ภูมิใจในการปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ในฐานะสมาชิกที่ดีของชุมชน ตลอดจนอนุรักษ์ และเสริมสร้างสิ่งแวดล้อม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับชุมชนของตน (กรมวิชาการ. 2534 : 1) นอกจากนี้กรมสามัญศึกษายังได้กำหนดแนวการดำเนินการไว้ดังนี้

1. จัดให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนอย่างหลากหลายเพื่อสำรวจความถนัดและความสนใจ
2. จัดประสบการณ์ต่างๆให้ผู้เรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเอง และสามารถแสวงหาแนวทางในการพัฒนาตนเอง
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทางด้านวิชาการอย่างเต็มความสามารถ และได้มีโอกาสหาความรู้และทักษะจากแหล่งวิทยาการสถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระ
4. จัดให้มีการศึกษา ติดตาม และแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
5. ในการจัดการเรียนการสอนให้ใช้วิธีผสมผสาน การให้ความรู้กับการปฏิบัติจริง โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดอย่างมีเหตุ มีผล และกระบวนการกลุ่ม
6. ให้อำเภอถิ่นปรับรายละเอียดเนื้อหาของรายวิชาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น ส่งเสริมให้อำเภอถิ่นจัดทำรายวิชาที่สนองความต้องการของท้องถิ่น และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดในการสร้างสรรค์งาน
7. ในการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมต่างๆให้สอดคล้อง การเสริมสร้างค่านิยม และการพัฒนาจริยธรรมอย่างสม่ำเสมอ

8. ในการเสริมสร้างค่านิยมที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมาย ต้องปลูกฝังค่านิยมที่เป็นพื้นฐาน เช่น ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน มีวินัย รับผิดชอบ ฯลฯ ควบคู่ไปด้วย

9. ในการจัดการเรียนการสอนให้คำนึงถึงความต่อเนื่องกับหลักสูตรประถมศึกษาด้วย (กรมวิชาการ. 2534 : 5)

อัมพร สร้อยสุบ (2529 : 9 - 11) ได้สรุปจุดมุ่งหมาย และหน้าที่ของการมัธยมศึกษาตามนโยบายการศึกษาแห่งชาติปัจจุบันว่า การมัธยมศึกษาของไทยในปัจจุบันมีเป้าหมายว่าผู้เรียนที่จบการศึกษาในระดับนี้ไม่จำเป็นต้องพึ่งมหาวิทยาลัยหรือกรมอาชีวศึกษา ก็จะสามารถออกมาประกอบอาชีพส่วนตัวได้โดยที่นักเรียนมัธยมศึกษาอยู่ในวัยที่ร่างกายกำลังเจริญเติบโตแข็งแรง และมีความเจริญทางสติปัญญาเกือบถึงสูงสุด และพร้อมที่จะเป็นกำลังของชาติในระยะเวลานาน แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 จึงได้กำหนดให้เรียนทั้งวิชาการเพื่อเป็นรากฐาน ที่จะศึกษาต่อไปในชั้นอุดมศึกษาและให้เรียนวิชาชีพติดตัวสามารถประกอบอาชีพหาเลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้ เมื่อไม่ได้ศึกษาต่อจะได้ไม่ก่อให้เกิดปัญหาต่อตนเองและสังคม ดังนั้นการมัธยมศึกษาจึงมีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. มุ่งให้ผู้เรียนได้ค้นพบและพัฒนาความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตนเอง มีนิสัยรักการแสวงหาความรู้ คิดเป็น ทำเป็น รู้จักแก้ปัญหา และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

2. มุ่งให้ผู้มีความรู้และทักษะที่เป็นพื้นฐาน ทั้งวิชาการและวิชาชีพสำหรับการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น หรือสามารถนำไปใช้ปฏิบัติและประกอบอาชีพได้จริง

3. มุ่งปลูกฝังให้มีคุณลักษณะต่าง ๆ ของการเป็นพลเมืองดี ตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

4. มุ่งอบรมสั่งสอนให้เกิดความสำนึก และเห็นคุณค่าในการธำรงรักษาไว้ ซึ่งวัฒนธรรมตลอดจนยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

หน้าที่ของการมัธยมศึกษา

มัธยมศึกษาเป็นการศึกษาในระดับกลางระหว่างประถมศึกษาและอุดมศึกษา ดังนั้น การมัธยมศึกษาที่ดีควรจะสนองความต้องการทั้งของผู้ที่จะศึกษาต่อ และผู้ที่ไม่ประสงค์จะศึกษาต่อด้วย การจัดการศึกษาระดับนี้จึงควรดูความต้องการของการศึกษาระดับอุดมศึกษา และควรศึกษาความต้องการและความสนใจของสังคมด้วย เพื่อค่าเนินการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ นอกจากนั้นการมัธยมศึกษาเป็นการศึกษา

ที่จัดให้ผู้เรียนที่อยู่ในวัยรุ่น เพื่อเตรียมให้วัยรุ่นเป็นผู้ใหญ่นอกคต การศึกษาระดับนี้จึงมีหน้าที่หลักตามที่นักการศึกษาทั้งหลายได้กล่าวไว้พอรวบรวมสรุปดังนี้ คือ

1. การมัธยมศึกษาทำหน้าที่ในเชิงพัฒนาตัวผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคมอย่างเหมาะสม เพื่อให้เขาได้รู้จักและเข้าใจตนเอง (Development Function)

2. การมัธยมศึกษา มีหน้าที่ในการทำให้ผู้เรียนรู้จักคุ้นเคย และพยายามเข้าใจในสิ่งแวดล้อมรอบตัวเขา และในขณะเดียวกันก็ช่วยให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่เสมอด้วย (Adaptive Function)

3. การมัศึกษามีหน้าที่ช่วยสร้างบูรณาการในตัวผู้เรียน เพื่อสร้างคุณภาพในตัวผู้เรียนโดยการหาหน้าที่เชื่อมประสานกับการศึกษาที่มาก่อน และการศึกษาที่ตามมาทั้งด้านการศึกษาทั่วไป (General Education) และในด้านความรู้ทางวิชาชีพ (Vocational Education) เพื่อให้มีความรู้เพียงพอแก่การที่จะเป็นพลเมืองที่ดีในสังคมระบอบประชาธิปไตยสามารถดำรงชีวิตอยู่อย่างเป็นสุขในสังคมโดยการประกอบสัมมาอาชีพ หรือเพื่อเตรียมศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นต่อไป (Integrating Function)

4. การมัศึกษามีหน้าที่ในการแนะแนวแก่ผู้เรียนทั้งในทางด้านการศึกษา การเลือกอาชีพ และการสังคมเพื่อช่วยให้ผู้เรียนตัดสินใจเลือกได้อย่างฉลาด ถูกต้องและเหมาะสมในการวางแผนแนวชีวิตในอนาคตทั้งด้านการเรียนและการประกอบอาชีพ และช่วยให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาในทางที่ถูกที่ควรด้วยตนเอง ตลอดจนสามารถนำตนเองได้อย่างฉลาด มีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุขต่อไป (Guidance Function)

5. การมัศึกษามีหน้าที่ในการทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสำรวจตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละคนได้สำรวจตนเองในด้านความสามารถ ความสนใจ ความต้องการ และความถนัดตามธรรมชาติของตนเอง (Exploration Function)

6. การมัศึกษามีหน้าที่ในการแยกแยะ แจกแจงเพื่อให้ผู้เรียนได้มีการคัดเลือกแนวทางต่าง ๆ ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อปลูกฝังความเป็นตัวของตัวเอง ความเชื่อมั่นในตนเอง และความคิดที่เป็นอิสระ ให้อึดอดคล้องกับความแตกต่างของแต่ละบุคคล

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน

เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปอยู่แล้วว่า การฝึกสอนผู้ใหญ่เป็นงานที่ลำบากมาก ความคิดของผู้ให้ฝึกฝังแน่นและลงรากโคนอย่างแข็งแรงยากที่จะขุดถอน ในทางตรงกันข้ามเด็กและเยาวชนมักจะหัวอ่อนและยินยอมรับความคิดเห็นใหม่ ๆ ได้ง่ายกว่า ได้เป็นที่ยอมรับกันว่าไม่มีวิธีการใดที่ง่ายกว่าในการเรียนรู้ความร่วมมือกันเท่ากับเป็นการได้ทดลองปฏิบัติ ด้วยตนเอง วิธีการให้การศึกษอบรมทางสหกรณ์แก่เด็กและเยาวชน ที่มีประสิทธิภาพดีที่สุดในวิธีหนึ่งได้แก่ การจัดสหกรณ์โรงเรียน (School Co-operatives) (พูลสุข ไทยสวัสดิ์. 2520 : 1) การจัดตั้งสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนถือได้ว่าเป็นกิจกรรมที่ได้ดำเนินการกันอย่างต่อเนื่องอยู่ในปัจจุบัน โดยนอกจากมีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาตัวนักเรียนในเรื่องของการประกอบอาชีพ การพาณิชย์และมุ่งพัฒนาบุคลิกภาพ ทักษะและความรู้ของนักเรียนแล้ว จุดมุ่งหมายที่สำคัญอีกอย่างก็คือการสอนอุดมการณ์สหกรณ์ 6 ประการให้เกิดขึ้นในโรงเรียนด้วย (กรมส่งเสริมสหกรณ์. 2531 : ไม่มีเลขหน้า) ซึ่งได้แก่ การช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การอ่านวย ประโยชน์ และให้บริการแก่สมาชิก การไม่แสวงหากำไร การไม่กีดกันบุคคลภายนอก การดำเนินงานตามหลักประชาธิปไตยและการส่งเสริมการศึกษา

กรมสามัญศึกษา ซึ่งมีหน้าที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาภาครัฐทั้งหมด ได้ริเริ่มจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วประเทศให้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการศึกษาเพื่อให้นักเรียนมีความรู้อย่างแท้จริงทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ และเพื่อเป็นการปลูกฝังให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นในหลักการของสหกรณ์ อันจะเผยแพร่ไปสู่ชุมชนได้ต่อไป โดยเริ่มดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนในลักษณะต่างๆตามสภาพความพร้อมของโรงเรียนมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2521 (ทัศนี วงศ์ปิ่น. 2526 : 8) กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ออกระเบียบกระทรวงว่าด้วยการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา เมื่อ พ.ศ. 2521 และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2527 (กรมสามัญศึกษา. 2529 : 1 - 4) กำหนดให้สถานศึกษาต่างๆ ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมสหกรณ์ขึ้นในสถานศึกษา โดยให้มีครู อาจารย์ นักเรียน นิสิต นักศึกษา และเจ้าหน้าที่อื่น ๆ เป็นสมาชิกโดยมุ่งประโยชน์ทางการศึกษาเป็นสำคัญ กิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา มี 4 ประเภท คือ 1) สหกรณ์การเกษตร 2) สหกรณ์บริการ 3) สหกรณ์ออมทรัพย์ และ 4) สหกรณ์ร้านค้า โดยทั่ว ๆ ไปสถานศึกษาจะจัดสหกรณ์ร้านค้า ซึ่งมีหน้าที่ทั่วไปในการจัดหาสินค้า หรือเครื่องอุปโภคบริโภคมา

จากนายให้แก่สมาชิก และยังได้มีการปรับปรุงพัฒนา แก้ไข ออกระเบียบตามลำดับจนถึงการกำหนดนโยบาย และแนวทางปฏิบัติงานการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา พ.ศ.2530 จนถึงปัจจุบัน (กรมสามัญศึกษา. 2532 ข : 1 - 6) โดยระบุว่านโยบายการจัดกิจกรรมสหกรณ์ ในสถานศึกษานั้นส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมสหกรณ์เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจเรื่อง การสหกรณ์ทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และมีเจตคติที่ดี สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตจริงได้ (กรมสามัญศึกษา. 2532 ก : 1)

นโยบายการจัดกิจกรรมสหกรณ์ของกรมสามัญศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ส่งเสริมความรู้ ทักษะในการเรียนรู้แบบสหกรณ์ โดยวิธีปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อกิจกรรมสหกรณ์ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
2. ส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ การปกครองตามระบอบประชาธิปไตย โดยวิธีการทำงานของสหกรณ์
3. ส่งเสริมฝึกฝนให้มีน้ำใจร่วมกันอันก่อให้เกิดการมีน้ำใจ เสียสละ สามัคคี ซื่อสัตย์ และช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน
4. ส่งเสริมฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิก โดยวิธีร่วมกันดำเนินการเพื่อประโยชน์ดังต่อไปนี้
 - 4.1 จัดหาสินค้ามาจำหน่าย โดยคำนึงถึงประเภท ชนิด และคุณภาพ ซึ่งเหมาะสมกับสภาพของสมาชิก พร้อมทั้งอำนวยความสะดวกให้แก่สมาชิก
 - 4.2 ช่วยจำหน่ายผลผลิตของสมาชิก
 - 4.3 รับฝากเงินจากสมาชิก
 - 4.4 แนะนำส่งเสริม อบรมสมาชิกให้มีความรู้ด้านสหกรณ์
 - 4.5 ส่งเสริมให้สมาชิกประหยัด ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และพึ่งพาตนเอง
5. ให้การช่วยเหลือส่งเสริมที่สถาบันการศึกษาจัดให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ดังนั้นสิ่งสำคัญที่โรงเรียนควรจะได้คำนึงถึง คือ
 1. มุ่งประโยชน์ทางการศึกษาเป็นสำคัญ
 2. ให้นักเรียนเข้าร่วมปฏิบัติ ร่วมรับผิดชอบให้มากที่สุด
 3. ยึดระเบียบและข้อบังคับที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด
 4. มีการจัดระบบการดำเนินการ
 5. มีเอกสารที่เป็นระบบถูกต้อง

6. สร้างสรรค์ให้เกิดความร่วมมือจากทุกฝ่าย

7. จะจัดสหกรณ์ประเภทใดขึ้นอยู่กับความพร้อมของโรงเรียน (กรมสามัญศึกษา.

2534 : 7 - 9)

การจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าของโรงเรียน ถ้านักเรียนที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ได้รับเลือกเป็นกรรมการดำเนินงานหรือสมาชิกที่อาสาสมัครทำหน้าที่ขายสินค้าได้ทำบัญชีการตรวจสอบจำนวนสินค้าอย่างสม่ำเสมอตามที่ได้รับมอบหมาย ก็ถือว่าได้ผ่านกิจกรรมสหกรณ์ไปแล้ว (นงเยาว์ ธาราศรีสุทธิ และคนอื่น ๆ. 2529 : 119)

การดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา พ.ศ. 2530

ในการดำเนินการจัดให้มีกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนนั้น มีขั้นตอนที่สำคัญ ดังนี้ (กรมสามัญศึกษา. 2530 : 3 - 6)

1. ขั้นเตรียมการ

1.1 สำรวจความพร้อม

หัวหน้าสถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินการสำรวจความพร้อม โดยร่วมปรึกษาหารือกับคณะกรรมการบริหารโรงเรียน เช่น ผู้ช่วยหัวหน้าสถานศึกษา และหรือหัวหน้าหมวด เพื่อหาความพร้อมเบื้องต้นในด้าน

1.1.1 บุคลากร สำรวจว่ามีครู - อาจารย์ คนงานภารโรง ที่มีเวลา มีความรู้ ความสามารถ ความสนใจที่จะเข้าร่วมเป็นกรรมการริเริ่มหรือเป็นกรรมการหรือเป็นเจ้าหน้าที่งานขั้นดำเนินการจริง มีหรือไม่มากนักเพียงใด

1.1.2 ด้านสถานที่สำรวจเบื้องต้นว่าหากจะดำเนินการจัดตั้งกิจกรรมสหกรณ์ประเภทใดประเภทหนึ่ง จะมีสถานที่สำหรับเป็นสำนักงานดำเนินการหรือไม่ สามารถปรับใช้ส่วนใดของโรงเรียนใช้ได้บ้าง

1.1.3 ด้านอุปกรณ์ สำรวจว่า อุปกรณ์เบื้องต้นที่จำเป็นต้องใช้นั้น โรงเรียนจะส่งเสริมสนับสนุนเพียงพอหรือไม่ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ตู้ ชั้นวางของ กระดาษใบ กระดาษโรเนียว หมึกโรเนียว ฯลฯ

1.1.4 ด้านทุนสำรวจดูว่าถ้าจะเริ่มดำเนินการ หากทุนเบื้องต้นจากการเก็บค่าหุ้นจากสมาชิกมีไม่เพียงพอ จะมีทุนสนับสนุนจากไหน เช่น ทุนจากการบริจาคจากการเยี่ยม ฯลฯ

เมื่อสำรวจความพร้อมดังกล่าวได้ข้อมูลเบื้องต้นแล้ว หัวหน้าสถานศึกษาจึงจะตัดสินใจว่าควรจะดำเนินการให้มีการจัดตั้งกิจกรรมสหกรณ์หรือไม่ ถ้ามีความพร้อมกิจกรรมสหกรณ์ประเภทใด

1.2 แต่งตั้งคณะผู้ริเริ่ม

เมื่อหัวหน้าสถานศึกษาผ่านการพิจารณา ข้อ 1.1 แล้ว เห็นว่าสถานศึกษามีความพร้อมพอที่จะดำเนินการจัดตั้งกิจกรรมสหกรณ์ประเภทใดได้ ก็ให้แต่งตั้งครูอาจารย์เป็นคณะผู้ริเริ่มขึ้นคณะหนึ่ง มีกี่คนก็ได้ตามความเหมาะสม คณะผู้ริเริ่มทำหน้าที่ดังนี้

1.2.1 ค้นคว้าศึกษาหาความรู้ คณะผู้ริเริ่มจะต้องศึกษาระเบียบและข้อบังคับการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดตามประเภทของกิจกรรมสหกรณ์ที่จะจัดตั้ง โดยเฉพาะข้อบังคับนั้นจะแก้ไขเพิ่มเติมตัดออกไม่ได้ นอกจากนี้จะต้องศึกษาแนวปฏิบัติการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษาที่กรมกำหนดและศึกษาหาความรู้เรื่องอุดมการณ์สหกรณ์ หลักสหกรณ์ ผลดี-ผลเสีย ของการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ ในสถานศึกษา

1.2.2 ให้ความรู้แก่บุคลากรในสถานศึกษา คณะผู้ริเริ่มดำเนินการให้ความรู้จากข้อ 1.2.1 ให้แก่ครู-อาจารย์ คณงานภารโรง นักเรียนในสถานศึกษานั้นโดยวิธีการบรรยาย อภิปราย จัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่ หรือ ฯลฯ เพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความเข้าใจในอันที่จะให้ความร่วมมือในการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

1.2.3 เตรียมเอกสาร สถานที่ อุปกรณ์ และอื่นๆ คณะผู้ริเริ่มจะต้องจัดเตรียมเอกสารต่างๆ ในการเตรียมการ เช่นจัดพิมพ์ระเบียบ ข้อบังคับ แบบสอบถาม ใบสมัคร ใบเสร็จ แบบฟอร์มการขาย แบบฟอร์มบัญชีการเงิน แบบสำรวจสต็อกและทะเบียนสมาชิก ฯลฯ

1.2.4 รายงานหัวหน้าสถานศึกษา คณะผู้ริเริ่มเมื่อดำเนินการตามขั้นตอน 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3 เรียบร้อยแล้วให้ทำรายงานเสนอหัวหน้าสถานศึกษาเพื่อขอความเห็นชอบในการดำเนินการต่อไป

2. ขั้นตอนการ

ขั้นตอนการขั้น 1 (ของคณะผู้ริเริ่ม)

เมื่อหัวหน้าสถานศึกษา ให้ความเห็นชอบให้ดำเนินการจัดตั้งกิจกรรมสหกรณ์

ประเภทใดประเภทหนึ่งได้แล้ว ให้คณะผู้ริเริ่มดำเนินการต่อไป ดังนี้

2.1 รับสมัครสมาชิก คณะผู้ริเริ่มทำหน้าที่รับสมัครสมาชิกเก็บค่าธรรมเนียมแรกเข้าค่าหุ้นจัดลงทะเบียนเก็บหลักฐานตามข้อบังคับให้เรียบร้อย เมื่อได้สมาชิกแล้วเห็นว่าหากมีการเรียกประชุมใหญ่จะมีผู้เข้าประชุมครบตามข้อบังคับ ก็ให้ดำเนินการต่อไป

2.2 จัดเรียกประชุม คณะผู้ริเริ่มดำเนินการเรียกประชุมใหญ่สามัญครั้งแรก โดยดำเนินการตามข้อบังคับว่าด้วยหมวดการประชุมใหญ่

2.3 เลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ คณะผู้ริเริ่มทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการและผู้ตรวจสอบกิจกรรมสหกรณ์และให้คณะกรรมการที่ได้รับเลือกตั้ง เลือกในระหว่างกันเองเป็นประธาน เลขานุการ เภรัญญิก นายทะเบียน และกรรมการฝ่ายต่างๆ โดยมีการกำหนดหน้าที่ตามแนวปฏิบัติตามที่กรมฯ กำหนด

2.4 รายงานหัวหน้าสถานศึกษา คณะผู้ริเริ่มรายงานผลการดำเนินการตามข้อ 2.1, 2.2, 2.3 ให้หัวหน้าสถานศึกษาทราบแล้ว ถือเป็นหมดภารกิจ

หัวหน้าสถานศึกษารายงานผลการดำเนินการ การจัดตั้งกิจกรรมสหกรณ์ไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดและอธิบดีเจ้าสังกัดโดยมีชักช้า

ขั้นดำเนินการขั้น 2 (ของคณะกรรมการดำเนินการ)

2.5 เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการประธานคณะกรรมการดำเนินการ เสนอผลการประชุม การเลือกตั้งกรรมการฝ่ายต่างๆ เพื่อให้หัวหน้าสถานศึกษาทราบและลงนามประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการ

2.6 สรรหาบุคลากรตามข้อบังคับ คณะกรรมการดำเนินการสรรหาที่ปรึกษากรรมการผู้จัดการ และผู้จัดการเป็นผู้สรรหาเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ

2.7 กำหนดหน้าที่และหรือความรับผิดชอบของบุคลากร โดยศึกษาจากแนวปฏิบัติที่กรมฯ กำหนด

2.8 เสนอรายชื่อบุคคลที่จะเป็นผู้จัดการ และคณะที่ปรึกษากิจกรรมสหกรณ์ หัวหน้าสถานศึกษาเห็นชอบ แล้วประธานคณะกรรมการดำเนินการจึงแต่งตั้งตามข้อบังคับ

2.9 จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินการทุกเดือน คณะกรรมการดำเนินการต้องดำเนินการ จัดการประชุมคณะกรรมการ เป็นประจำทุกเดือน เพื่อพิจารณาเรื่องต่างๆ ตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในข้อบังคับและระเบียบตามข้อบังคับอันเป็นการควบคุมการดำเนินการ จัดกิจกรรมสหกรณ์ให้บรรลุตามนโยบายและวัตถุประสงค์ด้วยความเรียบร้อย

หลังจากประชุมประจำเดือน ให้รายงานให้หัวหน้าสถานศึกษาทราบ เป็นลายลักษณ์อักษร ภายใน 30 วัน หากเดือนใดมีเหตุอันจำเป็น ไม่สามารถจัดดำเนินการประชุมประจำเดือนได้ให้เสนอเหตุผล

2.10 คณะกรรมการดำเนินการ จัดให้มี การประชุมใหญ่สามัญ ประจำปี คณะกรรมการดำเนินการจะต้องเตรียมการ และดำเนินการจัดให้มี การประชุมใหญ่สามัญ ประจำปีตามข้อบังคับ และรายงานผลการประชุมให้หัวหน้าสถานศึกษาทราบเป็นลายลักษณ์อักษร ภายใน 30 วัน หลังจากวันประชุม

หัวหน้าสถานศึกษา จะต้องรายงานผลการดำเนินงาน ของกิจกรรมสหกรณ์เป็นประจำปีไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด และอธิบดีเจ้าสังกัด

3. ขั้นตอนการควบคุมการดำเนินการ

ในการควบคุมการดำเนินการของกิจกรรมสหกรณ์ซึ่งประกอบด้วยคณะกรรมการดำเนินการ และเจ้าหน้าที่ดำเนินการไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามนโยบาย และวัตถุประสงค์นั้นผู้ควบคุม 2 คณะดังนี้

3.1 ผู้ตรวจสอบกิจกรรมสหกรณ์ เป็นคณะบุคคลที่ได้จากการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี ซึ่งมีกำหนดข้อบังคับทำหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินการ ของคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ภาคปฏิบัติแล้วสรุปผลรายงานประจำเดือนเสนอต่อที่ประชุมกรรมการประจำเดือนและเสนอที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี

3.2 หัวหน้าสถานศึกษา หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าสถานศึกษา มีอำนาจเข้าไปตรวจสอบกิจกรรมสหกรณ์ได้

3.3 ผู้ตรวจสอบบัญชี ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากหัวหน้าสถานศึกษา ทำหน้าที่ตรวจสอบบัญชีพิเศษ หรือตรวจสอบประจำปีและเสนอผลการตรวจสอบต่อหัวหน้าสถานศึกษา และคณะกรรมการต้องดำเนินการ เพื่อนำเสนอที่ประชุมใหญ่ประจำปีต่อไป

ขั้นตอนของการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน

ในการดำเนินการจัดให้มีกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนนั้น มีขั้นตอนที่สำคัญอยู่ 3 ขั้นตอนด้วยกัน คือ

1. ขั้นริเริ่มโครงการเพื่อให้มีการดำเนินการกิจกรรมต่างๆควรแต่งตั้งกรรมการขึ้นชุดหนึ่ง ประกอบด้วยครูในโรงเรียนและอาจมีบุคคลอื่นอยู่ด้วยก็ได้ กิจกรรมขั้นนี้คือ

- 1.1 ผลักดันให้นักเรียนเกิดความสนใจและมีความต้องการ าสหกรณ์ให้
ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องสหกรณ์แก่ครูและผู้บริหารด้วย
- 1.2 ท้าการศึกษาถึงความเป็นไปได้ ในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน
- 1.3 กำหนดโครงการ
2. ขึ้นดำเนินการตามโครงการ เมื่อได้วางโครงการเรียบร้อยแล้วก็ดำเนินการ
ตามที่ได้กำหนดไว้ ได้แก่
 - 2.1 รับสมาชิกและเรียกหุ้น
 - 2.2 จัดให้มีการประชุมใหญ่
 - 2.3 เลือกคณะกรรมการดำเนินการ
 - 2.4 จัดให้มีการค้นหาผู้จัดการและเจ้าหน้าที่
 - 2.5 จัดตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษา
 - 2.6 ดำเนินกิจกรรมธุรกิจและการศึกษา
3. ขึ้นประเมินผลโครงการหรือติดตามผล ประเด็นที่ควรประเมิน
 - 3.1 ประเมินกระบวนการทำงานว่าการดำเนินการ มีประสิทธิภาพเพียงใด
มีปัญหามากหรือน้อยอย่างไรบ้าง
 - 3.2 ประเมินความพร้อมหรือคุณลักษณะของความเป็นสมาชิกสหกรณ์ที่ดี ของ
นักเรียน

โครงสร้างกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน

กิจกรรมสหกรณ์ ควรยึดหลักความเหมาะสมกับสภาพของโรงเรียนและชุมชนให้เป็น
ตามความต้องการของสมาชิก เปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมมากที่สุด กิจกรรมสหกรณ์ใน
โรงเรียนนั้นแบ่งออกได้ 2 กิจกรรม คือ (กรมสามัญศึกษา. 2520 : 38 - 39)

1. กิจกรรมด้านธุรกิจ ได้แก่ การซื้อ การขาย การบัญชี การเงิน การควบคุม
คลังสินค้า การบริการต่างๆ
2. กิจกรรมทางด้านการศึกษา แบ่งได้ 3 ประเภท
 - 2.1 การเรียนการสอนในหลักสูตร ได้แก่ การสอนวิชาสหกรณ์ วิชาอื่นๆ ที่
เกี่ยวข้อง เช่น เกษตร ธุรกิจ คหกรรม สังคมศึกษา ฯลฯ โดยใช้สหกรณ์ฝึกอบรมนิสัยของการ
ประหยัด ลักษณะผู้ประกอบการ และความเป็นประชาธิปไตย

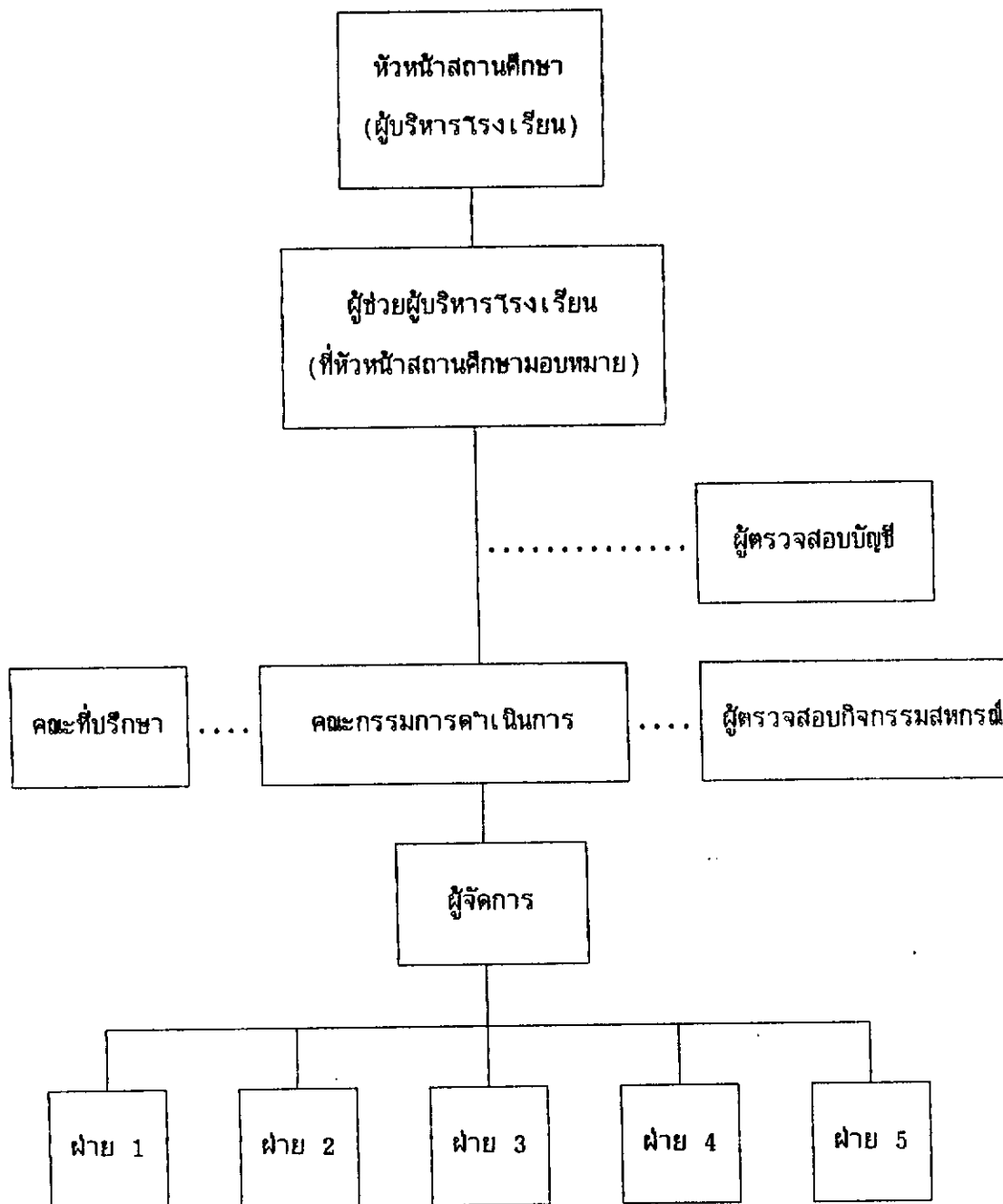
2.2 กิจกรรมการศึกษานอกชั้นเรียน เช่น ทัศนศึกษาเกี่ยวกับสหกรณ์ การส่งนักเรียนไปฝึกงานที่สหกรณ์อื่นๆ

2.3 กิจกรรมทางด้านการเผยแพร่ความรู้ทางสหกรณ์ไปสู่ชุมชน

การดำเนินการกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนควรดำเนินการดังนี้

1. ที่ประชุมใหญ่ประชุมเลือกคณะกรรมการดำเนินการ
2. คณะกรรมการดำเนินการ พิจารณา เลือกประธาน รองประธาน เลขานุการ เหรัญญิก คณะกรรมการทางด้านการศึกษา เลือกผู้จัดการและเจ้าหน้าที่
3. ผู้บริหารพิจารณาจัดตั้งครู-อาจารย์ เป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา คือกลุ่มทางด้านธุรกิจและกลุ่มทางด้านการศึกษา

โครงสร้างการบริหารสหกรณ์ ยึดหลักประชาธิปไตย โดยความเสมอภาค และ ภราดรภาพ ในการบริหารกิจกรรมสหกรณ์กล่าว คือ ไม่ว่าสมาชิกจะถือหุ้นมากหรือน้อยทุกคน มีสิทธิ์ออกเสียงในที่ประชุมได้เท่ากัน คือ คนละหนึ่งเสียง จากเหตุผลดังกล่าว จึงเห็น ได้ชัดว่า การบริหารกิจกรรมสหกรณ์ ซึ่งครอบคลุมถึงเรื่องกำหนดแนวทางตามอุดมการณ์ หลักและวิธีการหลักจะถูกควบคุมโดยสมาชิกส่วนใหญ่โดยตรง โครงสร้างการบริหารสหกรณ์ ในโรงเรียนดังรายละเอียดแสดงใน ภาพประกอบ 3 ดังนี้

ภาพประกอบ 3 โครงสร้างการจ้ดองค์การการจ้ดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน

ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการจัดกิจกรรมสหกรณ์

บุญศ โอบงเพียร (กรมส่งเสริมสหกรณ์. 2525 : 69) กล่าวว่า

"... สหกรณ์จะประสบความสำเร็จได้ อยู่ที่ความเข้าใจของสมาชิกเป็นสำคัญ สมาชิกจะต้องเข้าใจว่าสหกรณ์เป็นของเขาไม่ใช่ของรัฐบาล เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น สมาชิกต้องช่วยกันก่อนคิดขัดแย้งฯ จึงค่อยเป็นเรื่องที่ต้องขอความช่วยเหลือจากภายนอกต่อไป ถ้าสมาชิกไม่เข้าใจ ไม่รักดีต่อสหกรณ์และขาดอุดมการณ์ สหกรณ์ก็ไปไม่รอด..."

การวัดผลแห่งความสำเร็จในทางเศรษฐกิจของสหกรณ์อาจพิจารณาได้จากผลแห่งการดำเนินธุรกิจทั้งหมดของสหกรณ์ว่า มีผลกำไรเพียงใด รายได้สุทธิของสหกรณ์ จะต้องควบคู่กันไปกับรายได้สุทธิของสมาชิกที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์ ดังนั้นเมื่อสหกรณ์ดำเนินได้ผลดีมีกำไร มีเงินเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกถือว่าสหกรณ์ประสบความสำเร็จในทางธุรกิจ แต่ถ้านำหน้าหรือไม่สามารถนำเอาหลักการสำคัญของสหกรณ์มาใช้ เช่น การควบคุมตามหลักประชาธิปไตย โดยสมาชิกหรือผู้นำหลักการจ่ายเงินปันผลให้แก่หุ้นในอัตราจำกัดมาใช้ ย่อมถือว่าไม่ประสบความสำเร็จในทางสหกรณ์ ดังนั้น ผู้ที่มีหน้าที่ในการจัดการสหกรณ์ จะต้องตระหนักถึงความสำคัญในการจัดสหกรณ์ ให้ประสบความสำเร็จ ในทั้งสองด้าน คือ ปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน และจะต้องสามารถประเมินนโยบาย และแผนงานของสหกรณ์ได้เป็นอย่างดีว่าจะนำ ความสำเร็จ ทั้งในด้านธุรกิจ และด้านสหกรณ์ ได้เพียงใด (จินดา จันทสมบัติ. 2526 : 10) วัตถุประสงค์ของสหกรณ์ คือ ความสำเร็จในฐานะสหกรณ์ นั่นคือ การที่สหกรณ์ได้ดำเนินการด้านหลักการ และอุดมการณ์ของสหกรณ์สามารถบริการสมาชิกได้ตามถนัด และวิธีการของสหกรณ์ ซึ่งอาจวัดหรือดูได้จากการดำเนินงานของสหกรณ์ว่า ได้อาศัยหลักการสหกรณ์หรือไม่ เช่น การควบคุมตามหลักประชาธิปไตย การเฉลี่ยคืนแก่สมาชิกตามส่วนอุดหนุน การจ่ายเงินปันผลตามหุ้นในอัตราจำกัด ตลอดจนความภักดีของสมาชิกในการอุดหนุน การทำธุรกิจกับสหกรณ์ การเข้าร่วมประชุมใหญ่และเอาใจใส่สหกรณ์ ความสมัครสมาน สามัคคีกลมเกลียวกัน โดยยึดหลักขอความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน (พสุ สัตถาภรณ์. 2535 : 176) ธารรงค์ อุดมไพจิตรกุล (2527 : 209-210) ได้สรุป ความสำเร็จของสหกรณ์ ดังนี้ $S = S (8M + 5F + 5C)$

ซึ่งได้อธิบายความหมายไว้พอสังเขป คือ

S = Success	- ความสำเร็จของสหกรณ์
M = Men	- ประกอบด้วยสมาชิก คณะกรรมการ ผู้จัดการ พนักงานสหกรณ์และข้าราชการสหกรณ์
M = Money	- เงินทุนสำหรับการดำเนินงานของสหกรณ์
M = Management	- การจัดการ
M = Marketing	- การตลาดสำหรับสหกรณ์
M = Middleman	- คนกลางอื่นๆ ที่ทำธุรกิจเช่นเดียวกับสหกรณ์
M = Minute	- การดำเนินการโดยวิธีสหกรณ์ต้องยอมรับเงื่อนไขของเวลา
M = Materials	- สิ่งที่อำนวยความสะดวกในการดำเนินงานของสหกรณ์
M = Morale	- ขวัญในการทำงาน
F = Fun	- ความรู้สึกว่างงานที่เท่ากับสหกรณ์เป็นสิ่งที่รื่นรมย์
F = Faith	- ศรัทธาต่อการดำเนินงานร่วมกับสหกรณ์
F = Freedom	- การดำเนินงานสหกรณ์ต้องเป็นอิสระ
F = Family	- การทำงานสหกรณ์ต้องได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว
F = Feedback	- ต้องมีการประเมินผลการปฏิบัติงาน
C = Coordination	- การดำเนินงานสหกรณ์จะต้องมีการประสานงานที่ดี
C = Cooperation	- สหกรณ์ทุกระดับชั้นและประเภท รวมทั้งฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จะต้องมีการร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด
C = Communication	- การติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยและองค์กรต่างๆ จะต้อง อยู่บนพื้นฐานของ Two Ways Communication
C = Couselling	- การแนะแนวและนิเทศการดำเนินงานของสหกรณ์
C = Controlling	- การควบคุม

สภาน ท้องถิ่น และประมุน วิทยานนท (2531 : 22 - 24) ได้สรุปปัจจัยแห่งความสำเร็จของสหกรณ์ว่า

ประการแรกสุดคือ การให้การศึกษอบรม

ประการที่สองคือ การพยายามนำเทคโนโลยีใหม่มาใช้ และเพื่อให้บริการแก่สมาชิกด้วย

ประการที่สามคือ การพัฒนาให้ปัจจัยที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม หรือที่มีอิทธิพลต่อความเติบโตของสหกรณ์ ได้เป็นเครื่องอำนวยความสะดวกให้สหกรณ์ไปประสบความสำเร็จในการจัดการ

ประการที่สี่คือ ที่นับว่าจะเป็นปัจจัยที่จะนำไปสู่ความล้มเหลว หรือความวอดวายของการจัดการได้ที่มีความสำคัญยิ่งยวดปัจจัยหนึ่งที่เสีย จึงอาจถือเป็นปัจจัยอย่างอื่นอันส่งท้ายที่อาจร้ายแรงยิ่งก็ได้ ปัจจัยนี้คือ ความไม่ซื่อสัตย์สุจริตของผู้จัดการและพนักงาน

ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของสหกรณ์ ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ อาจจะ เป็นวงจรของสหกรณ์เอง หรืออาจจะเกิดจากแรงกดดันภายนอก และเนื่องจากสหกรณ์ในประเทศไทยได้ประสบทั้งความสำเร็จและความล้มเหลว สำหรับปัจจัยที่ทำให้สหกรณ์ประสบ ความสำเร็จนั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ

เทพ ไสยานนท (2522 : 80 - 81) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้สหกรณ์มีประสิทธิภาพ และเข้มแข็งในการดำเนินงานธุรกิจ จนบังเกิดผลตามเป้าหมายนั้นประกอบด้วยสิ่งเหล่านี้

1. ต้องมีการวางแผนที่ดี และในการวางแผนนั้นจะต้องประกอบด้วย

1.1 ทำการปรับปรุงแก้ไขได้

1.2 มีการติดตามผลงานได้

1.3 สนองความต้องการของสมาชิกโดยครบถ้วน

1.4 สมาชิกมีลักษณะนิสัยอันเหมาะสม

2. กฎหมาย ระเบียบแบบแผนและข้อบังคับต้องสนับสนุน และก่อให้เกิดประโยชน์แก่สหกรณ์มากที่สุด

3. สมาชิก เจ้าหน้าที่ และคณะกรรมการของสหกรณ์ต้อง

3.1 ศึกษาให้เข้าใจ และรู้ซึ่งถึงหลักและวิธีการสหกรณ์อย่างแจ่มแจ้ง

3.2 เข้าใจ และรักษาสีทธิหน้าที่ของตนโดยครบถ้วน

3.3 เกิดศรัทธา สนิใจ และสนับสนุนสหกรณ์ด้วยความภักดีและซื่อสัตย์สุจริต

4. ผู้บริหารของสหกรณ์ต้องมีความรู้ การดำเนินงานของสหกรณ์โดยรัดกุม และ

สม่ำเสมอและเพียงพอ

5. มีการควบคุมและตรวจสอบ การดำเนินงานของสหกรณ์โดยรัดกุม สม่ำเสมอ และเพียงพอ
6. มีทุนดำเนินการอย่างเพียงพอตามความจำเป็น
7. มีผู้นำสหกรณ์ที่ดี
8. มีปริมาณและขนาดธุรกิจที่เหมาะสม

สภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา

เมื่อรัฐบาลประกาศใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 4 รัฐมีนโยบายสำคัญในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน และระบุไว้อย่างชัดเจนในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ว่ารัฐมีนโยบายที่จะอบรมเร่งรัดให้เป็นพิเศษให้นักเรียน และประชาชนตระหนักถึงหน้าที่ตลอดจนความรับผิดชอบของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และมุ่งที่จะปรับปรุงระบบและกรอบของการศึกษาทุกระดับ เพื่อให้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนา และพัฒนาความสามารถ ทักษะ ทักษะ ทักษะ ค่านิยม และคุณธรรมของบุคคลและมองเห็นว่าการสหกรณ์เป็นระบบดำเนินงานอันหนึ่ง ที่ฝึกให้ผู้เป็นสมาชิกรู้จักทำงานร่วมกัน เพื่อแก้ปัญหาต่างๆ ในการดำรงชีวิต ฝึกให้ผู้รู้วิธีการจัดการ ตลอดจนดำเนินงานธุรกิจอันจำเป็นในสังคมอย่างยิ่ง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2520 : 1) ถึงแม้ว่ารัฐบาลจะมีนโยบายดังกล่าวมาจนถึงปัจจุบันนี้ก็ตามแต่จะเห็นได้ว่าการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจึงยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรยังมีปัญหาหลายด้านสาเหตุใหญ่เนื่องจากการดำเนินงานประสบปัญหาด้านเศรษฐกิจ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน ไม่ได้จัดระบบการดำเนินการของสหกรณ์ให้ชัดเจน การจัดการเกี่ยวกับตัวผู้จัดการ คณะกรรมการดำเนินการ สมาชิก และเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความสามารถ ไม่ได้ฝึกให้สมาชิกรู้จักการทำงานร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาในการดำรงชีวิต ดังนั้น การจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จึงยังจัดได้ไม่ใกล้เคียงกับวัตถุประสงค์และหลักการสหกรณ์ และจัดได้ไม่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา

จันทน์ พันรอบ (2524 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่องสภาพและปัญหาการ

บริหารกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 12 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา สถานภาพและปัญหาการบริหารกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 12 ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย กรรมการบริหารสหกรณ์ 105 คน สมาชิกครู-อาจารย์ 75 คน และนักเรียน 150 คน รวม 330 คน จากโรงเรียน 15 โรงเรียนใน 7 จังหวัด ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านสถานภาพ พบว่า

1.1 สหกรณ์โรงเรียน ตั้งขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ส่วนใหญ่มีครู-อาจารย์ เป็นผู้จัดการ

1.2 ด้านการเงินมีความมั่นคงพอสมควร

1.3 สมาชิกส่วนมากไม่ศรัทธาเชื่อมั่นในหลักและวิธีการสหกรณ์

2. ด้านปัญหา พบว่า

2.1 สมาชิกขาดความเข้าใจ ไม่ศรัทธา และไม่เชื่อมั่นในหลักและวิธีการสหกรณ์มากนัก

2.2 กรรมการบริหารและเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ทางด้านธุรกิจน้อย

2.3 กรรมการบริหารและเจ้าหน้าที่มีงานประจำรับผิดชอบมากเกินไป

2.4 พนักงานขายมีน้อย ไม่สุจริต

2.5 สถานที่ตั้งขาดความเหมาะสม และอยู่ห่างไกลจากแหล่งผลิต ทำให้ราคาสินค้าแพงกว่า

2.6 ปริมาณสินค้าไม่เพียงพอกับความต้องการของสมาชิก

2.7 เวลาในการจำหน่ายสินค้าไม่เพียงพอ

จารุ ไรจนรังสิมันต์ (2526 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมสหกรณ์โรงเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มบุคคลจากโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่จัดกิจกรรมสหกรณ์โรงเรียนทั้งหมด 46 โรงเรียนโดยแยกเป็นเป็นผู้บริหารโรงเรียน 45 คน คณะกรรมการดำเนินการ 127 คน และสมาชิก 222 คน รวมทั้งสิ้น 394 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามสภาพการจัดกิจกรรมสหกรณ์โรงเรียน และแบบสอบถามปัญหาการจัดกิจกรรมสหกรณ์โรงเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแยกเป็นด้านการบริหาร ด้านบุคลากรดำเนินงาน ด้านการจัดซื้อและจำหน่ายสินค้า ด้านการเงิน

ด้านการบริการ ด้านการให้การศึกษาและอบรมและอาคารสถานที่ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ อัตราร้อยละ t -test, F -test และการเปรียบเทียบรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

ผลการวิจัย พบว่า สภาพการจัดกิจกรรมสหกรณ์โรงเรียน มีคณะกรรมการส่วนใหญ่เป็นครูและนักเรียน โครงสร้างของกิจกรรมสหกรณ์โรงเรียนส่วนใหญ่มีครูเป็นผู้ดำเนินการ โดยมีนักเรียนช่วย ผู้ตรวจสอบภายในส่วนใหญ่ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้แต่งตั้ง ไม่ได้แต่งตั้งกรรมการเก็บรักษาเงินไว้โดยเฉพาะ การซื้อสินค้าใช้ทั้งเงินสดและเงินเชื่อ โดยมีอบาที่กรรมการคนหนึ่งคนใดไปซื้อ โรงเรียนส่วนใหญ่ให้ความรู้แก่สมาชิก โดยการปฏิบัติจริง ร้านสหกรณ์มักเป็นส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารเรียนผลการดำเนินการกิจกรรมสหกรณ์ส่วนใหญ่มีกำไร

สำหรับปัญหาการจัดกิจกรรมสหกรณ์โรงเรียน พบว่า มีปัญหาน้อยในด้านการทุจริต เพียงด้านเดียว นอกนั้นมีปัญหาปานกลางเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดกิจกรรมสหกรณ์โรงเรียนแล้ว พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและคณะกรรมการดำเนินการ มีความคิดเห็นด้านการบริหารไม่แตกต่างกันสำหรับคณะกรรมการดำเนินการที่เป็นนักเรียน มีความเห็นด้านบุคลากรดำเนินงาน ด้านการจัดซื้อและจำหน่ายสินค้าและด้านการเงินไม่แตกต่างกัน สำหรับผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการดำเนินการและสมาชิก มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในด้านการบริการและด้านการให้การศึกษาและอบรม ส่วนด้านอาคารสถานที่ที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประกอบ สาระวรรณ (2529 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของนักเรียนในกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของนักเรียน ในกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ในโรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 2) ศึกษาถึงข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าโรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนโรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ในภาคต้น ปีการศึกษา 2528 - 2529 จำนวน 400 คน การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามและดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าโคสแควร์และค่าบูลส์คว ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีการติดต่อกับครูมาก รับรู้การ

ประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนมาก เข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนมากและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าโรงเรียนดีจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีการติดต่อกับครูน้อย รับรู้การประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนน้อย เข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนน้อย และที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนไม่ดีซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ทุกข้อ สำหรับข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนนั้น สมาชิกส่วนใหญ่เห็นสมควรให้มีการปรับปรุงด้านคณะกรรมการดำเนินการของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าโรงเรียน และการให้บริการแก่สมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน

สะอาด นาคาเริงฤทธิ์ (2534 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายบริการ

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายบริการ ปีการศึกษา 2533 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือผู้บริหารโรงเรียน 168 คน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายบริการจำนวน 168 คน รวม 336 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามจำนวนที่ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบกับตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) เครื่องมือที่ใช้ได้แก่แบบสอบถามปัญหาการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา 3 ชั้นคือชั้นเตรียมการขั้นดำเนินการ ขั้นการควบคุมการดำเนินการ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 66 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two - way Analysis of Variance)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายบริการ โดยภาพรวมมีปัญหาระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามขั้นตอนการดำเนินการ

จัดกิจกรรมสหกรณ์ พบว่า ชั้นเตรียมการมีปัญหาระดับน้อย ส่วนชั้นดำเนินการและชั้นการควบคุมการดำเนินการ มีปัญหาในระดับปานกลาง

2. ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายบริการ มีปัญหาการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยภาพรวม มีปัญหาระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามขั้นตอน พบว่าผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายบริการ มีปัญหาลำดับเตรียมการระดับน้อย ส่วนชั้นดำเนินการและชั้นการควบคุมการดำเนินการ ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายบริการ มีปัญหาระดับปานกลาง และความคิดเห็นดังกล่าวข้างต้นไม่ว่าจะโดยภาพรวม หรือรายขั้นตอน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โดยภาพรวมโรงเรียนขนาดใหญ่ มีปัญหาระดับน้อย ส่วนโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก มีปัญหาระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามขั้นตอนพบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ มีปัญหาระดับน้อยทุกขั้นตอน ส่วนโรงเรียนขนาดกลาง มีปัญหาระดับน้อยในชั้นเตรียมการ และมีปัญหาระดับปานกลางในชั้นดำเนินการและชั้นการควบคุม การดำเนินการ ในโรงเรียนขนาดเล็ก มีปัญหาระดับปานกลางทุกขั้นตอน แต่เมื่อนำความคิดเห็นดังกล่าวข้างต้นเปรียบเทียบกัน พบว่าความคิดเห็นโดยภาพรวมหรือตามขั้นตอน โดยปัญหาโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก มีระดับปัญหามากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ไม่พบว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างขนาดโรงเรียนและตำแหน่ง เกี่ยวกับปัญหาการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา

11 ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายบริการ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
4. ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์ และสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ที่จัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนปีการศึกษา 2534 และเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 จำนวน 36 โรงเรียน ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 36 คน คณะกรรมการดำเนินการจำนวน 900 คน ผู้จัดการสหกรณ์จำนวน 36 คน และสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน จำนวน 36,000 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วย บุคคลจากโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 ที่มีการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนปีการศึกษา 2534 ทั้งสิ้น 34 โรงเรียน จำแนกได้ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน
2. คณะกรรมการดำเนินการ แยกเป็น คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครู

โรงเรียนละ 2 คน และคณะกรรมการดำเนินการที่เป็นนักเรียน โรงเรียนละ 2 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย

3. ผู้จัดการสหกรณ์ โรงเรียนละ 1 คน

4. สมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน แยกเป็นสมาชิกที่เป็นครูโรงเรียนละ 5 คนและสมาชิกที่เป็นนักเรียนโรงเรียนละ 5 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายจากกลุ่มประชากรที่ไม่เป็นสัดส่วน

รวมกลุ่มตัวอย่าง 34 โรงเรียนละ 16 คนเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 544 คน
ดังรายละเอียดแจกแจงตามประเภทกลุ่มตัวอย่างและโรงเรียนในตารางต่อไปนี้

ตาราง 1 ประชากรจำแนกตามจังหวัด

จังหวัด	โรงเรียน	ผู้บริหาร	คณะกรรมการ	ผู้จัดการ	สมาชิก
นครราชสีมา	12	12	300	12	29,209
ชัยภูมิ	6	6	150	6	9,422
บุรีรัมย์	6	6	150	6	9,893
สุรินทร์	5	5	125	5	4,580
ศรีสะเกษ	5	5	125	5	5,626
รวม	34	34	850	34	58,730

หมายเหตุ ประชากรที่เป็นคณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครูและนักเรียนโรงเรียนละ 25 คน

ตาราง 2 กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจังหวัด

จังหวัด	โรงเรียน	ผู้บริหาร	คณะกรรมการ		ผู้จัดการ	สมาชิก		รวม
			ครู นักเรียน			ครู นักเรียน		
นครราชสีมา	12	12	24	24	12	60	60	192
ชัยภูมิ	6	6	12	12	6	30	30	96
บุรีรัมย์	6	6	12	12	6	30	30	96
สุรินทร์	5	5	10	10	5	25	25	80
ศรีสะเกษ	5	5	10	10	5	25	25	80
รวม	34	34	68	68	34	170	170	544

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 4 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการปฏิบัติ ในการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์

ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาในด้าน

1. การบริหารงานทั่วไป
2. การจัดการบุคลากรดำเนินการ

ฉบับที่ 2 สำหรับ คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครู และผู้จัดการสหกรณ์
แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการปฏิบัติ ในการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์
ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาในด้าน

1. การเงิน
2. บัญชีที่เกี่ยวกับการดำเนินการ
3. การบริหารงานทั่วไป
4. การจัดการบุคลากรดำเนินการ

ฉบับที่ 3 สำหรับคณะกรรมการดำเนินการที่เป็นนักเรียน แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการปฏิบัติ ในการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์
ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาในด้าน

1. บัญชีที่เกี่ยวกับการดำเนินการ
2. การบริหารงานทั่วไป

ฉบับที่ 4 สำหรับสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการปฏิบัติ ในการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์
ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาในด้าน

1. การบริการ

ลักษณะของแบบสอบถาม

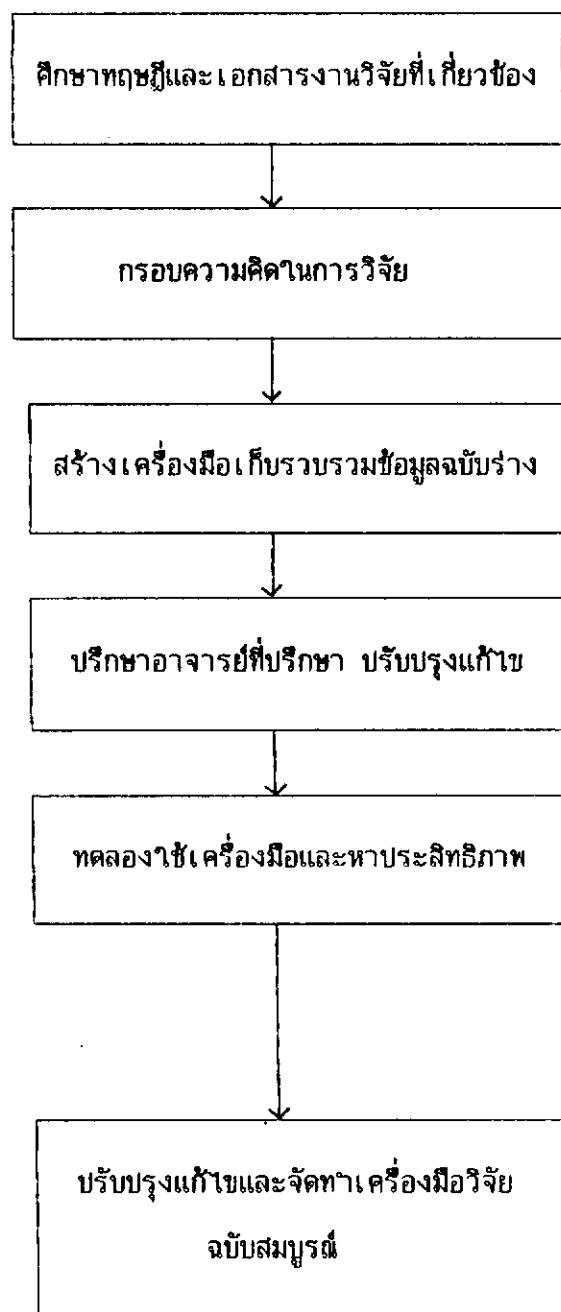
แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อการวิจัยมีลักษณะดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด ที่มีรายการให้ผู้ตอบเลือก

ตอนที่ 2 ประกอบด้วยแบบสอบถามที่มี 2 ลักษณะคือ

1. เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด แบบให้ผู้เลือกตอบอย่างใดอย่างหนึ่งในสองอย่าง แบบนี้จะกำหนดคำตอบไว้ให้ 2 คำตอบ แล้วให้ผู้เลือก 1 คำตอบ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2523 : 179)

2. เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด

ภาพประกอบ 4 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าดำเนินการตามขั้นตอน ซึ่งแสดงในภาพประกอบ 4 ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารการวิจัย และบทความที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ ตลอดจนสัมภาษณ์บุคลากรที่รับผิดชอบการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ ตั้งแต่ระดับโรงเรียน สำนัการศึกษาจังหวัด และเขตการศึกษา 11 เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามและนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้ที่เกี่ยวข้องทางด้านสหกรณ์ จำนวน 5 ท่าน คือ รศ.อาบ นาคะจัด รศ.ดร.ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล ผศ.ถนอมศรี บรรณานัติ อาจารย์ทวี บรรจงและอาจารย์สมัญญา ศรีภคนานนท์ ตรวจสอบคุณภาพ โดยพิจารณาว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมานั้นสอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์หรือไม่ โดยใช้เกณฑ์การกำหนดความคิดเห็นไว้ดังนี้

+1= เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นเป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น

0= เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นเป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้นหรือไม่

-1= เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นไม่เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น

(พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2535 : 124)

บันทึกผลพิจารณาถึงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน ในแต่ละข้อ แล้วนำไปหาค่าเฉลี่ยความสอดคล้อง โดยผู้วิจัยคัดเลือกข้อความที่มีค่าเฉลี่ยความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ซึ่งแสดงว่าข้อความนั้น มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะไว้มาปรับปรุงแก้ไข

3. นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่อ คณะกรรมการควบคุมปริญญาโท เพื่อตรวจแก้ไขและพิจารณาความเหมาะสม

4. นำเครื่องมือที่ตรวจแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปใช้กับผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์ และสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ในโรงเรียนสุนารีวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

5. คัดเลือกแบบสอบถามที่จะใช้จริง ตามจำนวนข้อที่ต้องการ ด้านละ 20 ข้อ แบบสอบถามที่นำไปใช้ ได้ค่าเฉลี่ยความสอดคล้องระหว่าง 0.6-1.0

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการคัดเลือกไว้ไปใช้ในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2534 ระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ 2535 ถึงเดือนมีนาคม 2535 โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอให้อธิบดีวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ทำหนังสือถึงเขตการศึกษา 11 เพื่อออกหนังสือ ขอความร่วมมือจากโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดใหญ่ในเขตการศึกษา 11 จำนวน 36 โรงเรียน

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ไปส่งยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง และ ให้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่งแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์

3. จากแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 36 โรงเรียน จำนวน 576 ฉบับ ได้รับคืน 34 โรงเรียน จำนวน 544 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.44

การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

1. จัดแบบสอบถามที่ผู้ตอบไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ทุกตอนออก โดยไม่นำมาวิเคราะห์ ข้อมูล

2. นำแบบสอบถามที่ผู้ตอบอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ทุกข้อ มานับความถี่โดยจัดเป็น รอยคะแนน (Tally) จากทุกๆ ฉบับ จนครบ ทั้งหมดแล้วหาผลรวมของความถี่ในแต่ละข้อ

3. นำคะแนนที่ได้จากแบบสอบถาม โดยการจำแนกเป็นกลุ่มตามสถานภาพแล้วนำมา หาค่าร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้อง ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จากสูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2535 : 124)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

N

เมื่อ IOC แทน ตรรกะที่สอดคล้องระหว่างข้อความ กับลักษณะ
พฤติกรรม

ΣR แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเนื้อหา
ทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปแปลผล ผู้วิจัยหาค่าสถิติ ร้อยละ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 จำแนกเป็นรายชื่อตาม การปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครู คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นนักเรียน ผู้จัดการสหกรณ์ สมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ที่เป็นครู และสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ที่เป็นนักเรียน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 แสดงค่า การปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครู คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นนักเรียน ผู้จัดการสหกรณ์ สมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ที่เป็นครู และสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ที่เป็นนักเรียน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 3 แสดงสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตำแหน่ง

ผู้บริหารโรงเรียน		คณะกรรมการดำเนินการ		ผู้จัดการสหกรณ์			สมาชิกกิจกรรมสหกรณ์		รวม
ผู้อำนวยการโรงเรียน	ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน	ครู	นักเรียน	หัวหน้าฝ่ายหรือหัวหน้างาน	หัวหน้าหมวดวิชา	ครูผู้สอน	ครู	นักเรียน	
13 (38.24)	21 (61.76)	68 (50.00)	68 (50.00)	8 (23.53)	9 (26.47)	17 (50.00)	170 (50.00)	170 (50.00)	
34		136		34			340		544

จากตาราง 3 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 61.76) เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนและผู้ที่ทำหน้าที่ผู้จัดการสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนส่วนมาก (ร้อยละ 50.00) เป็นครูผู้สอน นอกจากนั้นเป็นหัวหน้าหมวดวิชาหรือหัวหน้าฝ่ายหรือหัวหน้างาน ในจำนวนใกล้เคียงกัน ส่วนคณะกรรมการดำเนินการและสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์นั้นได้จาก ครูและนักเรียนในจำนวนเท่ากัน

ตาราง 4 แสดงสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างตามประสบการณ์ในการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง	ตำแหน่ง	ประสบการณ์ในการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์				
		ต่ำกว่า 3 ปีการศึกษา		เกินกว่า 3 ปีการศึกษา		รวม
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ผู้บริหาร โรงเรียน จำนวน 34 คน	ผู้อำนวยการโรงเรียน	-	-	13	100.00	13
	ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน	2	9.52	19	90.48	21
คณะกรรมการ ดำเนินการ จำนวน 136 คน	ครู	26	38.24	42	61.76	68
	นักเรียน	52	76.47	16	23.53	68
ผู้จัดการสหกรณ์ จำนวน 34 คน	หัวหน้าฝ่ายหรือ หัวหน้างาน	4	50.00	4	50.00	8
	หัวหน้าหมวดวิชา	2	22.22	7	77.77	9
	ครูผู้สอน	6	35.29	11	64.71	17
รวม		92	45.10	112	54.90	204

จากตาราง 4 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 54.90) มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนเกินกว่า 3 ปีการศึกษายกเว้นกลุ่มคณะกรรมการดำเนินการที่เป็นนักเรียน ส่วนมาก(ร้อยละ 23.53) มีประสบการณ์ต่ำกว่า 3 ปีการศึกษา

ตาราง 5 แสดงสถานภาพของสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 340 คน	ระยะเวลาที่เป็นสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์					
	1 ปีการศึกษา	ร้อยละ	2-3 ปี การศึกษา	ร้อยละ	เกินกว่า 3 ปีการศึกษา	ร้อยละ
สมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ ที่เป็นครู	27	15.88	25	14.71	118	69.41
สมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ ที่เป็นนักเรียน	38	22.35	41	24.12	91	53.53
รวม	65	19.12	66	19.41	209	61.47

จากตาราง 5 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 61.47) เป็นสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนเกินกว่า 3 ปีการศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 จำแนกเป็นรายชื่อตามการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครู คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นนักเรียน ผู้จัดการสหกรณ์ สมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ที่เป็นครู และสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ที่เป็นนักเรียน

ตาราง 6 แสดงค่าร้อยละด้านการบริหารงานทั่วไปตามการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน

ด้านการบริหารงานทั่วไป	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
1. โรงเรียนได้ออกระเบียบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนเป็นคำสั่งและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบไว้	1. ได้ออกเป็นระเบียบ	32	94.12
	2. ไม่ได้ออกเป็นระเบียบ	2	5.88
2. โรงเรียนได้ชี้แจงนโยบายและแจ้งวัตถุประสงค์ของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนให้สมาชิกทราบ	1. ชี้แจง	32	94.12
	2. ไม่ได้ชี้แจง	2	5.88
3. โรงเรียนได้จัดกิจกรรมมาให้ความรู้เรื่องสหกรณ์แก่สมาชิกทางหมวดวิชาธุรกิจ	1. ใช่	19	55.88
	2. ไม่ใช่	15	44.12
4. โรงเรียนได้มอบหมายให้คณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน เสนอแต่งตั้งผู้จัดการสหกรณ์	1. ดำเนินการ	30	88.24
	2. ไม่ดำเนินการ	4	11.76
5. โรงเรียนได้จัดอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ และความรับผิดชอบให้แก่คณะกรรมการดำเนินการก่อนปฏิบัติงาน	1. ดำเนินการ	24	70.59
	2. ไม่ดำเนินการ	10	29.41

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้านการบริหารงานทั่วไป	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
6. โรงเรียนได้มีการแต่งตั้งกรรมการที่ ปรึกษากิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน โดยพิจารณาแต่งตั้งจากผู้ที่มีประสบการณ์ ในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้ามาแล้ว	1. ใช่ 2. ไม่ใช่	27 7	79.41 20.59
7. โรงเรียนได้มีการแต่งตั้งผู้ตรวจสอบ กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน	1. มีการแต่งตั้ง 2. ไม่มีการแต่งตั้ง	32 2	94.12 5.88
8. การแต่งตั้งผู้ตรวจสอบกิจกรรมสหกรณ์ ร้านค้าในโรงเรียนได้แต่งตั้งผู้ที่มี ประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ ร้านค้าในโรงเรียนมาแล้วเป็นอย่างดี	1. ใช่ 2. ไม่ใช่	29 5	85.29 14.71
9. โรงเรียนได้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้สมาชิกสหกรณ์สนใจที่จะเข้า ร่วมประชุมใหญ่	1. มี 2. ไม่มี	27 7	79.41 20.59
10. โรงเรียนได้จัดทำแผนดำเนินการจัด กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนไว้ใน แผนปฏิบัติการของโรงเรียน	1. จัด 2. ไม่ได้จัด	27 7	79.41 20.59

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้านการบริหารงานทั่วไป	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
11. โรงเรียนได้มีการชี้แจงและมอบหมาย งานให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดกิจกรรม สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนไว้เป็นลาย ลักษณ์อักษร	1. ดำเนินการ 2. ไม่ได้ดำเนินการ	34 -	100.00 -
12. โรงเรียนได้จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานกิจกรรม สหกรณ์ร้านค้า ประจำปีภาคเรียนหรือ ประจำปีการศึกษา	1. จัด 2. ไม่ได้จัด	21 13	61.76 38.24
13. โรงเรียนได้ให้ผู้จัดการสหกรณ์หรือคณะ กรรมการดำเนินการรายงานกิจกรรม สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนทุกภาคเรียน	1. ดำเนินการ 2. ไม่ดำเนินการ	29 5	85.29 14.71
14. โรงเรียนได้ประเมินผลการปฏิบัติงาน ของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน เมื่อสิ้นปีการศึกษา	1. ดำเนินการ 2. ไม่ดำเนินการ	28 6	82.35 17.65
15. โรงเรียนได้มีการออกคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรม ร้านค้าในโรงเรียน	1. มี 2. ไม่มี	34 -	100.00 -
16. โรงเรียนได้จัดทำแผนผังแสดงโครงสร้าง ของการบริหารงานกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ในโรงเรียนไว้	1. ได้จัดทำ 2. ไม่ได้จัดทำ	28 6	82.35 17.65

ตาราง 6 (ต่อ)

สำนักงานบริหารงานทั่วไป	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
17. โรงเรียนได้ดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน โดยยึดหลักและวิธีการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าตามที่กรมสามัญศึกษากำหนด	1. ดำเนินการ	33	97.06
	2. ไม่ดำเนินการ	1	2.94
18. โรงเรียนได้รับสมัครสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าด้วยความสมัครใจ	1. ใช่	27	79.41
	2. ไม่ใช่	7	20.59
19. โรงเรียนได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร	1. ได้จัดทำ	23	67.65
	2. ไม่ได้จัดทำ	11	32.35
20. โรงเรียนได้จัดแสดงผลการตรวจสอบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าให้สมาชิกได้ทราบอย่างเปิดเผย	1. ได้แสดง	32	94.12
	2. ไม่ได้แสดง	2	5.88

จากตาราง 6 พบว่ากิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ที่ผู้บริหารโรงเรียนทุกคนตอบว่าได้มีการปฏิบัติ คือ โรงเรียนได้มีการชี้แจงและมอบหมายงานให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรและได้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 97.06) ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนโดยยึดหลักและวิธีการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ตามที่กรมสามัญศึกษากำหนด (ร้อยละ 94.12) ได้ออกระเบียบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน เป็นคำสั่งและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ

ไว้ ได้มีการแต่งตั้งผู้ตรวจสอบ กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนและได้ชี้แจงนโยบาย และแจ้งวัตถุประสงค์ของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนให้สมาชิกทราบ (ร้อยละ 88.24) โรงเรียนได้มอบหมายให้ คณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน เสนอแต่งตั้งผู้จัดการสหกรณ์

นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนส่วนน้อย (ร้อยละ 55.88) พบว่า โรงเรียนได้จัด กิจกรรมมาให้ความรู้เรื่องสหกรณ์แก่สมาชิกทางหมวดวิชาธุรกิจ (ร้อยละ 61.76) ได้จัดทำปฏิทิน ปฏิบัติงานกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ประจำภาคเรียนหรือประจำปีการศึกษา (ร้อยละ 67.65) ได้จัดทำคู่มือ การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์ ไว้เป็น ลายลักษณ์อักษร (ร้อยละ 70.59) ได้จัดอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่และ ความรับผิดชอบให้แก่คณะกรรมการดำเนินการก่อนปฏิบัติงาน

ตาราง 7 แสดงค่าร้อยละด้านการจัดการบุคลากรดำเนินการตามการปฏิบัติ ของผู้บริหาร โรงเรียน

ด้านการจัดการบุคลากรดำเนินการ	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
1. โรงเรียนได้กำหนดเกณฑ์การพิจารณา แต่งตั้งผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดกิจกรรม สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน	1. มีการกำหนดเกณฑ์	23	67.65
	2. ไม่มีการกำหนดเกณฑ์	11	32.35
2. โรงเรียนได้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการ ดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าใน โรงเรียนจากที่ประชุมใหญ่	1. ใช่	30	88.24
	2. ไม่ใช่	4	11.76
3. โรงเรียนได้จัดให้คณะกรรมการดำเนินการ มีคาบการสอนลดลงกว่าคาบการสอน ปกติ	1. ใช่	13	38.24
	2. ไม่ใช่	21	61.76

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้านการจัดการบุคลากรดำเนินการ	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
4. คณะกรรมการดำเนินการและเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้รับความรู้เรื่องสหกรณ์ โดยโรงเรียนได้จัดส่งเข้าร่วมอบรมสัมมนากับหน่วยงานอื่น ๆ	1. จัดส่ง	29	85.29
	2. ไม่จัดส่ง	5	14.71
5. คณะกรรมการดำเนินการได้พิจารณาส่งบุคลากรดำเนินการไปฝึกงานการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนก่อนรับหน้าที่	1. ได้ฝึกงานก่อนรับหน้าที่	16	47.06
	2. ไม่ได้ฝึกงานก่อนรับหน้าที่	18	52.94
6. คณะกรรมการดำเนินการได้กำหนดแนวปฏิบัติและหน้าที่ต่าง ๆ ของบุคลากรดำเนินการไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน	1. กำหนด	32	94.12
	2. ไม่กำหนด	2	5.88
7. โรงเรียนได้ดำเนินการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการกิจกรรมสหกรณ์เป็นลายลักษณ์อักษร	1. ดำเนินการ	34	100.00
	2. ไม่ดำเนินการ	-	-
8. โรงเรียนได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะสมัครเป็นคณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน	1. กำหนด	23	67.65
	2. ไม่ได้กำหนด	11	32.35

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้านการจัดการบุคลากรดำเนินการ	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
9. โรงเรียนได้มีเกณฑ์ในการส่งเสริมและสนับสนุนคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ โดยพิจารณาความชอบ เช่น เกือบันเงินเดือน	1. พิจารณา	26	76.47
	2. ไม่พิจารณา	8	23.53
10. คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ได้ปฏิบัติงานโดยใช้เวลารว่างจากการสอนปกติหรือปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ	1. ปฏิบัติ	33	97.06
	2. ไม่ปฏิบัติ	1	2.94
11. โรงเรียนได้พิจารณาให้คณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์มีส่วนร่วมในการจัดสรรเงินกำไรสุทธิประจำปีให้แก่บุคลากรดำเนินการทุกคน	1. ไม่มีส่วนร่วม	34	100.00
	2. ไม่มีส่วนร่วม	-	-
12. โรงเรียนได้กำหนดวาระ การปฏิบัติงานของคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา	1. กำหนด	32	94.12
	2. ไม่ได้กำหนด	2	5.88

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้านการจัดการบุคลากรดำเนินการ	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
13. โรงเรียนมีคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ที่เป็นผู้เสียสละ มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์และให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าเป็นอย่างดี	1. ใช่ 2. ไม่ใช่	34 -	100.00 -
14. โรงเรียนได้พิจารณาให้คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ได้มีโอกาสศึกษาคูณงานกิจกรรมสหกรณ์จากสถาบันอื่น	1. มี 2. ไม่มี	24 10	70.59 29.41
15. โรงเรียนได้มีการแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ มีผู้รับผิดชอบในการวางแผนติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในรอบปีการศึกษา	1. ดำเนินการ 2. ไม่ดำเนินการ	26 8	76.47 23.53
16. โรงเรียนได้รับรายงานสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะ เพื่อให้มีการปรับปรุงแก้ไข จากคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์	1. ได้รับ 2. ไม่ได้รับ	30 4	88.24 11.76
17. โรงเรียนได้มอบหมายให้คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์จัดจ้างพนักงานเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของบุคลากรดำเนินการ	1. จัดจ้าง 2. ไม่ได้จัดจ้าง	8 26	23.53 76.47

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้านการจัดการบุคลากรดำเนินการ	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
18. โรงเรียนได้พิจารณาให้คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ไม่ต้องทำหน้าที่คุมสอบ ประจําชั้นหรือมีหน้าที่ควบคุมนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ	1. ใช่	7	20.59
	2. ไม่ใช่	27	79.41
19. โรงเรียนได้ออกระเบียบและแนวปฏิบัติของคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร	1. ออกระเบียบ	27	79.41
	2. ไม่ได้ออกระเบียบ	7	20.59
20. โรงเรียนได้จัดให้สหกรณ์ร้านค้าเป็นสถานประกอบการ เพื่อฝึกให้นักเรียนมีทักษะวิชาชีพด้วย	1. จัด	27	79.41
	2. ไม่ได้จัด	7	20.59

จากตาราง 7 พบว่า กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ที่ผู้บริหารโรงเรียนทุกคนตอบว่า ได้มีการปฏิบัติคือ โรงเรียนได้ดำเนินการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์เป็นลายลักษณ์อักษร ได้พิจารณาให้คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ มีส่วนร่วมในการจัดสรรเงินกำไรสุทธิประจำปีให้แก่บุคลากรดำเนินการทุกคน และมีคณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์ ที่เป็นผู้เสียสละมีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์และให้ความร่วมมือ ในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า เป็นอย่างดี (ร้อยละ 97.06) พบว่าคณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์ ได้ปฏิบัติงานโดยใช้เวลาว่างจากการสอนปกติ หรือปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ (ร้อยละ 94.12) พบว่า คณะกรรมการดำเนินการได้กำหนดแนวปฏิบัติและหน้าที่ต่างๆ ของบุคลากรดำเนินการไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน และโรงเรียนได้กำหนดวาระการปฏิบัติงาน ของ

คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา (ร้อยละ 88.24) ได้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนจากที่ประชุมมาใหญ่ และโรงเรียนได้รับรายงานสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะ เพื่อให้มีการปรับปรุงแก้ไขจากคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ (ร้อยละ 85.29) ได้ให้คณะกรรมการดำเนินการและเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ ของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้รับความรู้เรื่องสหกรณ์ โดยโรงเรียนได้จัดส่งเข้าร่วมอบรมสัมมนากับหน่วยงานอื่นๆ

นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนส่วนน้อย (ร้อยละ 52.94) พบว่า คณะกรรมการดำเนินการไม่ได้พิจารณาส่งบุคลากรดำเนินการ ไปฝึกงานการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนก่อนรับหน้าที่ (ร้อยละ 61.76) ไม่ได้จัดให้คณะกรรมการดำเนินการ มีคาบการสอนลดลงกว่าคาบการสอนปกติ (ร้อยละ 67.65) ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะสมัครเป็นคณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน

ตาราง 8 แสดงค่าร้อยละด้านการเงินตามการปฏิบัติ ของคณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครู

ด้านการเงิน	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
1. บุคลากรดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้มีการสำรวจรายการสินค้าที่นำมาจำหน่ายเป็นประจำ	1. สำรวจเป็นประจำ	61	89.71
	2. ไม่ได้สำรวจ	7	10.29
2. บุคลากรดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ได้มีการปรับปรุงชนิดและปริมาณของสินค้าให้เหมาะสมกับความต้องการของสมาชิกเสมอ	1. ปรับปรุง	66	97.06
	2. ไม่ปรับปรุง	2	2.94

ตาราง 8 (ต่อ)

ด้านการเงิน	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
3. คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้พิจารณาแต่งตั้งเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินของสหกรณ์ร้านค้า จากผู้สอนหมวดวิชาธุรกิจศึกษา	1. แต่งตั้ง	46	67.65
	2. ไม่ได้แต่งตั้ง	22	32.35
4. เจ้าหน้าที่บัญชีสินค้าสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้จัดทำบัญชีร้านค้าแยกเป็นหมวดหมู่ไว้ชัดเจน	1. แยก	60	88.24
	2. ไม่ได้แยก	8	11.76
5. โรงเรียนได้มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ เพื่อสืบราคาสินค้าก่อนสั่งซื้อสินค้า	1. แต่งตั้ง	47	69.12
	2. ไม่ได้แต่งตั้ง	21	30.88
6. โรงเรียนได้มอบหมายให้คณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์ ร่วมกันพิจารณาสั่งซื้อสินค้า เพื่อนำมาจำหน่ายในสหกรณ์ร้านค้า	1. ดำเนินการ	60	88.24
	2. ไม่ได้ดำเนินการ	8	11.76
7. โรงเรียนได้รับรายงานจากคณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์ในการเสนอผลการพิจารณาสั่งซื้อสินค้าเพื่อนำมาจำหน่ายในสหกรณ์ร้านค้าทุกครั้ง	1. ดำเนินการ	46	67.65
	2. ไม่ได้ดำเนินการ	22	32.35

ตาราง 8 (ต่อ)

ด้านการเงิน	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
8. คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการ สหกรณ์ได้สั่งซื้อสินค้าเข้ามาจำหน่ายใน สหกรณ์ร้านค้า โดยจะชำระเป็นเงินสด	1. ใช่ 2. ไม่ใช่	44 24	64.71 35.29
9. คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการ สหกรณ์ได้พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการ ไปดำเนินการจัดซื้อสินค้า	1. แต่งตั้ง 2. ไม่ได้แต่งตั้ง	63 5	92.65 7.35
10. คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการ สหกรณ์ได้พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการ ตรวจรับสินค้าที่สั่งซื้อ	1. แต่งตั้ง 2. ไม่ได้แต่งตั้ง	61 7	89.71 10.29
11. ในการซื้อสินค้าจากสหกรณ์ร้านค้า ได้ กำหนดให้สมาชิกซื้อสินค้าด้วยเงินสด	1. ใช่ 2. ไม่ใช่	38 30	55.88 44.12
12. เจ้าหน้าที่แผนกทะเบียนสหกรณ์ได้มีการ ลงบัญชียอดซื้อสินค้าของสมาชิกทุกสัปดาห์	1. ลงบัญชีทุกสัปดาห์ 2. ไม่ได้ลงบัญชีทุก สัปดาห์	55 13	80.88 19.12
13. คณะกรรมการดำเนินการได้ตรวจสอบ สินค้าตามบัญชีรายรับรายจ่ายทุกวัน สุดสัปดาห์	1. ตรวจสอบ 2. ไม่ได้ตรวจสอบ	42 26	61.76 38.24

ตาราง 8 (ต่อ)

ด้านการเงิน	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
14. โรงเรียนได้รับรายงานจากคณะกรรมการ ดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์เกี่ยวกับ ยอดการเงินของการจำหน่ายสินค้า ทุกเดือน	1. ได้รับ 2. ไม่ได้รับ	51 17	75.00 25.00
15. คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการ สหกรณ์ได้นำเงินรายรับจากการจำหน่าย สินค้าไปฝากธนาคารทุกวัน	1. ทุกวัน 2. ไม่ทุกวัน	43 25	63.24 36.76
16. โรงเรียนได้พิจารณาจ่ายเงินโบนัสหรือ ค่าตอบแทนแก่คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่เมื่อสิ้นปี ทางบัญชี	1. จ่าย 2. ไม่ได้จ่าย	64 4	94.12 5.88
17. โรงเรียนได้จำกัดจำนวนหุ้นที่สมาชิกจะ ถือหุ้น	1. จำกัด 2. ไม่จำกัด	22 46	32.35 67.65
18. เจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินของสหกรณ์ ร้านค้าได้มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน	1. มี 2. ไม่มี	14 54	20.59 79.41
19. เจ้าหน้าที่บัญชีของสหกรณ์ร้านค้าจะเป็น ผู้นำเงินไปฝากธนาคาร	1. ใช่ 2. ไม่ใช่	48 20	70.59 29.41

ตาราง 8 (ต่อ)

ด้านการเงิน	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
20. โรงเรียนได้จำกัดวงเงินสูงสุดในการ สั่งจ่ายแต่ละครั้งสำหรับคณะกรรมการ ดำเนินการหรือผู้จัดการสหกรณ์	1. จำกัดวงเงิน	42	61.76
	2. ไม่จำกัดวงเงิน	26	38.24

จากตาราง 8 พบว่า กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ที่คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครุส่วนใหญ่ (ร้อยละ 97.06) ได้ปฏิบัติว่า บุคลากรดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ได้มีการปรับปรุงชนิด และปริมาณของสินค้าให้เหมาะสมกับความต้องการของสมาชิกเสมอ (ร้อยละ 94.12) ได้พิจารณา จ่ายเงินโบนัสหรือค่าตอบแทนแก่ คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่เมื่อสิ้นปีทางบัญชี (ร้อยละ 92.65) พบว่า คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ได้พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการไปดำเนินการจัดซื้อสินค้า (ร้อยละ 89.71) พบว่าบุคลากรดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้มี การสำรวจรายการสินค้าที่นำมาจำหน่ายเป็นประจำ และคณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์ได้พิจารณาแต่งตั้ง คณะกรรมการตรวจรับสินค้าที่สั่งซื้อ (ร้อยละ 88.24) พบว่า เจ้าหน้าที่บัญชีสินค้าสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้จัดทำบัญชีร้านค้าแยกเป็นหมวดหมู่ไว้ชัดเจน และโรงเรียนได้มอบหมาย ให้คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ร่วมกันพิจารณาสั่งซื้อสินค้า เพื่อนำมาจำหน่ายในสหกรณ์ร้านค้า

นอกจากนี้คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครุส่วนน้อย (ร้อยละ 55.88) พบว่า ใน การซื้อสินค้าจากสหกรณ์ร้านค้า ได้กำหนดให้สมาชิกซื้อสินค้าด้วยเงินสด (ร้อยละ 61.76) พบว่า คณะกรรมการดำเนินการได้ตรวจสอบสินค้า ตามบัญชีรายรับรายจ่ายทุกวันสุดสัปดาห์ และโรงเรียนได้จำกัดวงเงินสูงสุดในการสั่งจ่ายแต่ละครั้ง สำหรับคณะกรรมการดำเนินการ หรือผู้จัดการสหกรณ์ (ร้อยละ 63.24) พบว่า คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ ได้นำเงินรายรับ จากการจำหน่ายสินค้าไปฝากธนาคารทุกวัน (ร้อยละ 64.71) พบว่า คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ได้สั่งซื้อสินค้าเข้ามาจำหน่าย ในสหกรณ์ร้านค้า

โดยชำระเป็นเงินสด (ร้อยละ 67.65) พบว่า โรงเรียนไม่ได้จำกัดจำนวนพื้นที่สมาชิกจะซื้อหุ้น โรงเรียนได้รับรายงานจากคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ในการเสนอผลการพิจารณาสิ่งซื้อสินค้า เพื่อนำมาจำหน่ายในสหกรณ์ร้านค้าทุกครั้งและคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ร้านค้า ในโรงเรียนได้พิจารณาแต่งตั้งเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินของสหกรณ์ร้านค้าจากผู้สอนหมวดวิชาธุรกิจศึกษา (ร้อยละ 69.12) ได้มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อสืบราคาสินค้าก่อนสั่งซื้อสินค้า

ตาราง 9 แสดงค่าร้อยละด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินการตามการปฏิบัติของคณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครู

ด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินการ	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
1. โรงเรียนได้จัดสถานที่ตั้งร้านสหกรณ์ ในบริเวณอาคารเรียนโดยมีขนาดเท่า ห้องเรียนปกติ 1 ห้อง	1. จัด	53	77.94
	2. ไม่ได้จัด	15	22.06
2. ร้านสหกรณ์ได้มีการตกแต่ง จัดตู้สินค้า จัดมุมสินค้า และมีการจัดแบ่งสินค้าเป็น หมวดหมู่	1. จัด	64	94.12
	2. ไม่ได้จัด	4	5.88
3. โรงเรียนได้ให้การสนับสนุนโดยจัดให้มี สิ่งอำนวยความสะดวกต่อการปฏิบัติงาน ในร้านสหกรณ์ เช่น วัสดุอุปกรณ์ เครื่อง ใช้สำนักงาน ฯลฯ	1. จัด	60	88.24
	2. ไม่ได้จัด	8	11.76

ตาราง 9 (ต่อ)

ด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินการ	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
4. โรงเรียนได้จัดให้ร้านสหกรณ์ มีขนาดของห้องเพียงพอแก่การมาซื้อสินค้าของสมาชิกจำนวน 100 คน พร้อม ๆ กันได้	1. จัด 2. ไม่ได้จัด	30 38	44.12 55.88
5. สถานที่ตั้งร้านสหกรณ์มีความมั่นคงแข็งแรงปลอดภัย เพื่อป้องกันการโจรกรรม	1. มี 2. ไม่มี	60 8	88.24 11.76
6. โรงเรียนได้จัดทำห้องเก็บสินค้าไว้อย่างมั่นคง ปลอดภัยและแยกจากร้านสหกรณ์	1. จัด 2. ไม่ได้จัด	45 23	66.18 33.82
7. โรงเรียนได้จัดทำห้องเก็บสินค้าไว้ใกล้เคียงกับร้านสหกรณ์	1. จัด 2. ไม่ได้จัด	48 20	70.59 29.41
8. โรงเรียนได้จัดสำนักงาน ของคณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ไว้เป็นสัดส่วน	1. จัด 2. ไม่ได้จัด	34 34	50.00 50.00
9. ผู้บริหารโรงเรียนได้ส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรม และให้กำลังใจแก่คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่โดยมาเยี่ยมชมร้านสหกรณ์เสมอ ๆ	1. ดำเนินการ 2. ไม่ได้ดำเนินการ	55 13	80.88 19.12

ตาราง 9 (ต่อ)

ด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินการ	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
10. คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ได้จัดสถานที่ทำงานให้สะดวกต่อการติดต่อได้ตลอดเวลา	1. จัด 2. ไม่ได้จัด	48 20	70.59 29.41
11. โรงเรียนได้จัดวัสดุอุปกรณ์และเครื่องใช้สำนักงานให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่โดยการรับบริจาค นอกเหนือจากจัดซื้อเอง	1. ใช่ 2. ไม่ใช่	31 37	45.59 54.41
12. คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ ได้มีการตรวจสอบวัสดุอุปกรณ์ เพื่อเสนอซ่อมแซมทุกภาคเรียน	1. ดำเนินการ 2. ไม่ได้ดำเนินการ	53 15	77.94 22.06
13. คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ ได้จัดทำและเก็บเอกสารไว้อย่างเป็นระเบียบ	1. จัด 2. ไม่ได้จัด	62 6	91.18 8.82
14. โรงเรียนได้จัดสถานที่ตั้งร้านสหกรณ์ให้อยู่ในทำเลที่มีระบบการระบายอากาศที่ดีตั้งร้านสหกรณ์เหมาะสมเป็นที่พอใจต่อการทำงานของคณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์ เจ้าหน้าที่และสมาชิก	1. จัด 2. ไม่ได้จัด	51 17	75.00 25.00

ตาราง 9 (ต่อ)

ด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินการ	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
15. โรงเรียนได้กำหนดจำนวนบุคลากร ดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า อย่างเพียงพอ	1. เพียงพอ 2. ไม่เพียงพอ	53 15	77.94 22.06
16. โรงเรียนได้จ้างพนักงานที่ไม่ใช่บุคลากร ของโรงเรียนมาช่วยดำเนินการจัด กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า	1. จัดจ้าง 2. ไม่ได้จัดจ้าง	17 51	25.00 75.00
17. โรงเรียนได้จัดทำโครงการเพิ่ม ประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากร ดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า โดยการมอบเกียรติบัตรรางวัล	1. จัดทำ 2. ไม่ได้จัดทำ	26 42	38.24 61.76
18. โรงเรียนได้จัดสถานที่ตั้งร้านสหกรณ์อยู่ ในทำเลที่สมาชิกส่วนใหญ่ผ่านบริเวณนั้น	1. ใช่ 2. ไม่ใช่	63 5	92.65 7.35
19. โรงเรียนได้จัดอุปกรณ์ ชั่ง ตวง วัด ให้แก่ บุคลากรดำเนินการในการจำหน่ายสินค้า	1. จัด 2. ไม่ได้จัด	55 13	80.88 19.12
20. ผู้บริหารโรงเรียน ได้ให้การสนับสนุน ในการปรับปรุงสถานที่ และจัดหาเครื่อง อำนวยความสะดวกอื่น ๆ ได้แก่ โทรศัพท์ พัดลม ตู้เย็น วิทยุ ฯลฯ	1. สนับสนุน 2. ไม่สนับสนุน	40 28	58.82 41.18

จากตาราง 9 พบว่า กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ที่คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครู ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 94.12) ได้ปฏิบัติว่า ร้านสหกรณ์ได้มีการตกแต่ง จัดตู้สินค้า จัดมุมสินค้า และมีการจัดแบ่งสินค้า เป็นหมวดหมู่ (ร้อยละ 92.65) ได้จัดสถานที่ตั้งร้านสหกรณ์อยู่หน้าเสาธง สมาชิกส่วนใหญ่ผ่านบริเวณนั้น (ร้อยละ 91.18) พบว่า คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ได้จัดทำและเก็บเอกสารไว้อย่างเป็นระเบียบ (ร้อยละ 88.24) พบว่าโรงเรียนได้ให้การสนับสนุนโดยจัดหาให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการปฏิบัติงานในร้านสหกรณ์เช่น วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องใช้สำนักงาน ฯลฯ และสถานที่ตั้งร้านสหกรณ์มีความมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย เพื่อป้องกันการโจรกรรม (ร้อยละ 80.88) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนได้ส่งเสริมสนับสนุน กิจกรรมและให้กำลังใจแก่ คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ โดยมาเยี่ยมชมร้านสหกรณ์เสมอ และโรงเรียนได้จัดอุปกรณ์ ชั่ง ตวง วัด ให้แก่บุคลากรดำเนินการในการจำหน่ายสินค้า

นอกจากนี้คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครูส่วนน้อย (ร้อยละ 50.00) พบว่า โรงเรียนได้จัดสำนักงานของคณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ไว้เป็นสัดส่วน (ร้อยละ 54.41) พบว่า โรงเรียนไม่ได้รับบริจาควัสดุอุปกรณ์และเครื่องใช้สำนักงานในการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ (ร้อยละ 55.88) พบว่า โรงเรียนไม่ได้จัดร้านสหกรณ์ให้มีขนาดของห้องเพียงพอแก่การมาซื้อสินค้าของสมาชิกจำนวน 100 คน พร้อมๆ กันได้ (ร้อยละ 58.82) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนได้ให้การสนับสนุนในการปรับปรุงสถานที่ และจัดหาเครื่องอำนวยความสะดวกอื่นๆ ได้แก่ โทรทัศน์ พัดลม ตู้เย็น วิทยุ ฯลฯ (ร้อยละ 61.76) พบว่า โรงเรียนไม่ได้จัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพ การทำงานของบุคลากรดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า โดยมอบเกียรติบัตรรางวัล

ตาราง 10 แสดงค่าร้อยละด้านการบริหารงานทั่วไปตามการปฏิบัติของ คณะกรรมการ
ดำเนินการที่เป็นครู

ด้านการบริหารงานทั่วไป	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
1. โรงเรียนได้ออกระเบียบกิจกรรม สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนเป็นคำสั่ง และกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบไว้	1. ได้ออกเป็นระเบียบ	63	92.65
	2. ไม่ได้ออกเป็น ระเบียบ	5	7.35
2. โรงเรียนได้ชี้แจงนโยบายและแจ้ง วัตถุประสงค์ของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ในโรงเรียนให้สมาชิกทราบ	1. ชี้แจง	64	94.12
	2. ไม่ได้ชี้แจง	4	5.88
3. โรงเรียนได้จัดกิจกรรมมาให้ความรู้เรื่อง สหกรณ์แก่สมาชิกทางหมวดวิชาธุรกิจ	1. ใช่	44	64.71
	2. ไม่ใช่	24	35.29
4. โรงเรียนได้มอบหมายให้คณะกรรมการ ดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าใน โรงเรียน เสนอแต่งตั้งผู้จัดการสหกรณ์	1. ดำเนินการ	63	92.65
	2. ไม่ดำเนินการ	5	7.35
5. โรงเรียนได้จัดอบรมให้ความรู้เพิ่มเติม เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ และความรับ ผิดชอบให้แก่คณะกรรมการดำเนินการ ก่อนปฏิบัติงาน	1. ดำเนินการ	42	61.76
	2. ไม่ดำเนินการ	26	38.24

ตาราง 10 (ต่อ)

ด้านการบริหารงานทั่วไป	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
6. โรงเรียนได้มีการแต่งตั้งกรรมการที่ ปรึกษากิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน โดยพิจารณาแต่งตั้งจากผู้ที่มีประสบการณ์ ในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้ามาแล้ว	1. ใช่ 2. ไม่ใช่	52 16	76.47 23.53
7. โรงเรียนได้มีการแต่งตั้งผู้ตรวจสอบ กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน	1. มีการแต่งตั้ง 2. ไม่มีการแต่งตั้ง	63 5	92.65 7.35
8. การแต่งตั้งผู้ตรวจสอบกิจกรรมสหกรณ์ ร้านค้าในโรงเรียนได้แต่งตั้งผู้ที่มี ประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ ร้านค้าในโรงเรียนมาแล้วเป็นอย่างดี	1. ใช่ 2. ไม่ใช่	57 11	83.82 16.18
9. โรงเรียนได้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้สมาชิกสหกรณ์สนใจที่จะ เข้าร่วมประชุมใหญ่	1. มี 2. ไม่มี	43 25	63.24 36.76
10. โรงเรียนได้จัดทำแผนดำเนินการจัด กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ไว้ในแผนปฏิบัติการของโรงเรียน	1. จัด 2. ไม่ได้จัด	54 14	79.41 20.59

ตาราง 10 (ต่อ)

ด้านการบริหารงานทั่วไป	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
11. โรงเรียนได้ชี้แจงและมอบหมายงานให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษร	1. การดำเนินงาน	65	95.59
	2. ไม่ได้ดำเนินการ	3	4.41
12. โรงเรียนได้จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ประจำปีภาคเรียน หรือ ประจำปีการศึกษา	1. จัด	39	57.35
	2. ไม่ได้จัดการ	29	42.65
13. โรงเรียนได้ให้ผู้จัดการสหกรณ์ร้านค้าหรือคณะกรรมการดำเนินการรายงานกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนทุกภาคเรียน	1. ดำเนินการ	51	75.00
	2. ไม่ได้ดำเนินการ	17	25.00
14. โรงเรียนได้ประเมินผลการปฏิบัติงานของกิจกรรมร้านค้าในโรงเรียน เมื่อสิ้นปีการศึกษา	1. ดำเนินการ	59	86.76
	2. ไม่ได้ดำเนินการ	9	13.24
15. โรงเรียนได้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน	1. มี	66	97.06
	2. ไม่มี	2	2.94

ตาราง 10 (ต่อ)

ด้านการบริหารงานทั่วไป	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
16. โรงเรียนได้จัดทำแผนผังแสดง โครงสร้างของการบริหารงานกิจกรรม สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนไว้	1. ได้จัดทำ	43	63.24
	2. ไม่ได้จัดทำ	25	36.76
17. โรงเรียนได้ดำเนินการจัดกิจกรรม สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน โดยยึดหลัก และวิธีการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ตามที่กรมสามัญศึกษากำหนด	1. ดำเนินการ	67	98.53
	2. ไม่ดำเนินการ	1	1.47
18. โรงเรียนได้รับสมัครสมาชิกกิจกรรม สหกรณ์ร้านค้าด้วยความสมัครใจ	1. ใช่	64	94.12
	2. ไม่ใช่	4	5.88
19. โรงเรียนได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติหน้าที่ ของคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการ สหกรณ์ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร	1. ได้จัดทำ	41	60.29
	2. ไม่ได้จัดทำ	27	39.71
20. โรงเรียนได้จัดแสดงผลการตรวจสอบ กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าให้สมาชิกได้ทราบ อย่างเปิดเผย	1. ได้แสดง	58	85.29
	2. ไม่ได้แสดง	10	14.71

จากตาราง 10 พบว่า กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่
ที่คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครูส่วนใหญ่ (ร้อยละ 98.53) ได้ปฏิบัติว่า โรงเรียนได้
ดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน โดยยึดหลักและวิธีการจัดกิจกรรมสหกรณ์

ร้านค้าตามที่กรมสามัญศึกษากำหนด (ร้อยละ 97.06) โรงเรียนได้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน (ร้อยละ 95.59) โรงเรียนได้มีการชี้แจง และมอบหมายงานให้ผู้รับผิดชอบ ดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษร (ร้อยละ 94.12) โรงเรียนได้ชี้แจงนโยบายและแจ้งวัตถุประสงค์ของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนให้สมาชิกทราบและโรงเรียนได้รับสมัครสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าด้วยความสมัครใจ (ร้อยละ 92.65) โรงเรียนได้ออกระเบียบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนเป็นคำสั่งและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบไว้ โรงเรียนได้มอบหมายให้คณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน เสนอแต่งตั้งผู้จัดการสหกรณ์และโรงเรียน ได้มีการแต่งตั้งผู้ตรวจสอบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน (ร้อยละ 86.76) โรงเรียนได้ ประเมินผลการปฏิบัติงานของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนเมื่อสิ้นปีการศึกษา

นอกจากนี้คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครูส่วนน้อย (ร้อยละ 57.35) พบว่าโรงเรียนได้จัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าประจำปีภาคเรียน หรือประจำปีการศึกษา (ร้อยละ 60.29) โรงเรียนได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร (ร้อยละ 61.76) โรงเรียนได้จัดอบรมให้ความรู้เพิ่มเติม เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ และความรับผิดชอบให้แก่คณะกรรมการดำเนินการก่อนปฏิบัติงาน (ร้อยละ 63.24) โรงเรียนได้มีการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้สมาชิกสหกรณ์สนใจที่จะเข้าร่วมประชุมใหญ่และโรงเรียนได้จัดทำแผนผังแสดงโครงสร้างของการบริหารกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนไว้ (ร้อยละ 64.71) โรงเรียนได้จัดกิจกรรมให้ความรู้เรื่องสหกรณ์แก่สมาชิกทางหมวดวิชาธุรกิจ

ตาราง 11 แสดงคำร้อยละด้านการจัดการบุคลากรดำเนินการตามการปฏิบัติ ของ
คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครู

ด้านการจัดการบุคลากรดำเนินการ	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
1. โรงเรียนได้กำหนดเกณฑ์การพิจารณา แต่งตั้งผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดกิจกรรม สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน	1. มีการกำหนดเกณฑ์	55	80.88
	2. ไม่มีการกำหนดเกณฑ์	13	19.12
2. โรงเรียนได้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการ ดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ในโรงเรียนจากที่ประชุมใหญ่	1. ใช่	60	88.24
	2. ไม่ใช่	8	11.76
3. โรงเรียนได้จัดให้คณะกรรมการดำเนินการ มีคาบการสอนลดลงกว่าคาบการสอนปกติ	1. ใช่	23	33.82
	2. ไม่ใช่	45	66.18
4. คณะกรรมการดำเนินการ และเจ้าหน้าที่ ฝ่ายต่าง ๆ ของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ในโรงเรียนได้รับความรู้เรื่องสหกรณ์ โดยโรงเรียนได้จัดส่งเข้าร่วมอบรม สัมมนากับหน่วยงานอื่น ๆ	1. จัดส่ง	38	55.88
	2. ไม่ได้จัดส่ง	30	44.12

ตาราง 11 (ต่อ)

ด้านการจัดการบุคลากรดำเนินการ	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
5. คณะกรรมการดำเนินการได้พิจารณาส่งบุคลากรดำเนินการไปฝึกงาน การจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนก่อนรับหน้าที่	1. ได้ฝึกงานก่อนรับหน้าที่	26	38.24
	2. ไม่ได้ฝึกงานก่อนรับหน้าที่	42	61.76
6. คณะกรรมการดำเนินการได้กำหนดแนวปฏิบัติและหน้าที่ต่าง ๆ ของบุคลากรดำเนินการไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน	1. กำหนด	57	83.82
	2. ไม่กำหนด	11	16.18
7. โรงเรียนได้ดำเนินการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการกิจกรรมสหกรณ์เป็นลายลักษณ์อักษร	1. ดำเนินการ	65	95.59
	2. ไม่ดำเนินการ	3	4.41
8. โรงเรียนได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะสมัครเป็นคณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน	1. กำหนด	42	61.76
	2. ไม่ได้กำหนด	26	38.24
9. โรงเรียนได้มีเกณฑ์ในการส่งเสริมและสนับสนุนคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์โดยพิจารณาความชอบ เช่น เลื่อนขั้นเงินเดือน	1. พิจารณา	40	58.82
	2. ไม่พิจารณา	28	41.18

ตาราง 11 (ต่อ)

ด้านการจัดการบุคลากรดำเนินการ	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
10. คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ได้ปฏิบัติงานโดยใช้เวลาว่างจากการสอนปกติ หรือปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ	1. ปฏิบัติ 2. ไม่ปฏิบัติ	67 1	98.53 1.47
11. โรงเรียนได้พิจารณาให้คณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์มีส่วนร่วมในการจัดสรรเงินกำไรสุทธิประจำปีให้แก่บุคลากร ดำเนินการทุกคน	1. ให้มีส่วนร่วม 2. ไม่ให้มีส่วนร่วม	66 2	97.06 2.94
12. โรงเรียนได้กำหนดวาระ การปฏิบัติงานของคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย การจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา	1. กำหนด 2. ไม่ได้กำหนด	64 4	94.12 5.88
13. โรงเรียนมีคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ที่เป็นผู้เสียสละ มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์และให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าเป็นอย่างดี	1. ใช่ 2. ไม่ใช่	64 4	94.12 5.88

ตาราง 11 (ต่อ)

ด้านการจัดการบุคลากรดำเนินการ	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
14. โรงเรียนได้พิจารณาให้คณะกรรมการ ดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์ได้มี โอกาสไปศึกษาดูงานกิจกรรมสหกรณ์ จากสถาบันอื่น	1. มี 2. ไม่มี	43 25	63.24 36.76
15. โรงเรียนได้มีการแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ มีผู้รับผิดชอบในการวางแผนติดตามและ ประเมินผลการปฏิบัติงานกิจกรรมสหกรณ์ ร้านค้าในรอบปีการศึกษา	1. ดำเนินการ 2. ไม่ดำเนินการ	52 16	76.47 23.53
16. โรงเรียนได้รับรายงานสภาพปัญหาและ ข้อเสนอแนะ เพื่อให้มีการปรับปรุงแก้ไข จากคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการ สหกรณ์	1. ได้รับ 2. ไม่ได้รับ	55 13	80.88 19.12
17. โรงเรียนได้มอบหมายให้คณะกรรมการ ดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์จัดจ้าง พนักงานเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของ บุคลากรดำเนินการ	1. จัดจ้าง 2. ไม่ได้จัดจ้าง	29 39	42.65 57.35

ตาราง 11 (ต่อ)

ด้านการจัดการบุคลากรดำเนินการ	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
18. โรงเรียนได้พิจารณาให้คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ไม่ต้องหาหน้าที่คุมสอบ ประจักษ์หรือมีหน้าที่ควบคุมนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ	1. ใช่	23	33.82
	2. ไม่ใช่	45	66.18
19. โรงเรียนได้ออกระเบียบและแนวปฏิบัติของคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร	1. ออกระเบียบ	58	85.29
	2. ไม่ได้ออกระเบียบ	10	14.71
20. โรงเรียนได้จัดทำให้สหกรณ์ร้านค้าเป็นสถานประกอบการ เพื่อฝึกให้นักเรียนมีทักษะวิชาชีพด้วย	1. จัด	60	88.24
	2. ไม่ได้จัด	8	11.76

จากตาราง 11 พบว่า กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครูส่วนใหญ่ (ร้อยละ 98.53) ได้ปฏิบัติว่า คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ได้ปฏิบัติงาน โดยใช้เวลาว่างจากการสอนปกติหรือปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ (ร้อยละ 97.06) โรงเรียนได้พิจารณาให้คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์มีส่วนร่วมในการจัดสรรเงินกำไรสุทธิประจำปีให้แก่ บุคลากรดำเนินการทุกคน (ร้อยละ 95.59) โรงเรียนได้ดำเนินการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการ กิจกรรมสหกรณ์เป็นลายลักษณ์อักษร (ร้อยละ 94.12) โรงเรียนได้กำหนดวาระการปฏิบัติงานของคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมสหกรณ์ ในสถานศึกษา และโรงเรียนมีคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ที่เป็นผู้เสียสละ มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ และให้ความร่วมมือในการ

ตาราง 11 (ต่อ)

ด้านการจัดการบุคลากรดำเนินการ	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
18. โรงเรียนได้พิจารณาให้คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ไม่ต้องทาหน้าที่คุมสอบ ประจําชั้นหรือมีหน้าที่ควบคุมนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ	1. ใช่	23	33.82
	2. ไม่ใช่	45	66.18
19. โรงเรียนได้ออกระเบียบและแนวปฏิบัติของคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร	1. ออกระเบียบ	58	85.29
	2. ไม่ได้ออกระเบียบ	10	14.71
20. โรงเรียนได้จัดค่าให้สหกรณ์ร้านค้าเป็นสถานประกอบการ เพื่อฝึกให้นักเรียนมีทักษะวิชาชีพด้วย	1. จัด	60	88.24
	2. ไม่ได้จัด	8	11.76

จากตาราง 11 พบว่า กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ที่คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครูส่วนใหญ่ (ร้อยละ 98.53) ได้ปฏิบัติว่า คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ได้ปฏิบัติงาน โดยใช้เวลาว่างจากการสอนปกติหรือปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ (ร้อยละ 97.06) โรงเรียนได้พิจารณาให้คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์มีส่วนร่วมในการจัดสรรค่าตอบแทนจากผลกำไรประจำปีให้แก่ บุคลากรดำเนินการทุกคน (ร้อยละ 95.59) โรงเรียนได้ดำเนินการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการกิจกรรมสหกรณ์เป็นลายลักษณ์อักษร (ร้อยละ 94.12) โรงเรียนได้กำหนดวาระการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์ ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษาและโรงเรียนมีคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ที่เป็นผู้เสียสละ มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ และให้ความ

ร่วมมือในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าเป็นอย่างดี (ร้อยละ 88.24) โรงเรียนได้จัดทำสหกรณ์ร้านค้าเป็นสถานประกอบการเพื่อฝึกให้นักเรียนมีทักษะวิชาชีพด้วย และโรงเรียนได้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนจากที่ประชุมใหญ่ (ร้อยละ 85.29) โรงเรียนได้ออกระเบียบและแนวปฏิบัติของคณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร (ร้อยละ 83.82) พบว่าคณะกรรมการดำเนินการได้กำหนดแนวปฏิบัติและหน้าที่ต่างๆ ของบุคลากรดำเนินการไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน

นอกจากนี้คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครูส่วนน้อย (ร้อยละ 55.88) พบว่าคณะกรรมการดำเนินการและเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ ของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้รับความรู้เรื่องสหกรณ์ โดยโรงเรียนได้จัดส่งเข้าร่วมอบรมสัมมนากับหน่วยงานอื่นๆ (ร้อยละ 57.35) โรงเรียนไม่ได้มอบหมายให้ คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์จัดจ้างพนักงาน เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของบุคลากรดำเนินการ (ร้อยละ 58.82) โรงเรียนได้มีเกณฑ์ในการส่งเสริมและสนับสนุนคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ โดยพิจารณาความชอบ เช่น เลื่อนขั้นเงินเดือน (ร้อยละ 61.76) โรงเรียนได้ กำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะสมัคร เป็นคณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน และคณะกรรมการดำเนินการไม่ได้พิจารณาส่งบุคลากรดำเนินการ ฝึกงานการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนก่อนรับหน้าที่ (ร้อยละ 63.24) โรงเรียนได้พิจารณาให้คณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์ได้มีโอกาสไปศึกษา ดูงานกิจกรรมสหกรณ์จากสถาบันอื่น (ร้อยละ 66.18) โรงเรียนไม่ได้พิจารณาให้ คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ไม่จัดทำหน้าที่คุณสมบัติ ประจักษ์หรือมีหน้าที่ควบคุม นักเรียน เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ และโรงเรียนไม่ได้จัดทำคณะกรรมการดำเนินการ มีคาบการสอน ลดลงกว่าคาบการสอนปกติ

ตาราง 12 แสดงค่าร้อยละด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินการตามการปฏิบัติ ของ
คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นนักเรียน

ด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินการ	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
1. โรงเรียนได้จัดสถานที่ตั้งร้านสหกรณ์ใน บริเวณอาคารเรียนโดยมีขนาดเท่าห้อง เรียนปกติ 1 ห้อง	1. จัด	56	82.35
	2. ไม่ได้จัด	12	17.65
2. ร้านสหกรณ์ได้มีการตกแต่งจัดตู้สินค้า จัดมุมสินค้า และมีการจัดแบ่งสินค้าเป็น หมวดหมู่	1. จัด	66	97.06
	2. ไม่ได้จัด	2	2.94
3. โรงเรียนได้ให้การสนับสนุนโดยจัดหาให้มี สิ่งอำนวยความสะดวกต่อการปฏิบัติงานใน ร้านสหกรณ์ เช่น วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้ สำนักงาน ฯลฯ	1. จัด	61	89.71
	2. ไม่ได้จัด	7	10.29
4. โรงเรียนได้จัดหาร้านสหกรณ์ มีขนาดของ ห้องเพียงพอแก่การมาซื้อสินค้าของสมาชิก จำนวน 100 คน พร้อม ๆ กันได้	1. จัด	31	45.59
	2. ไม่ได้จัด	37	54.41
5. สถานที่ตั้งร้านสหกรณ์มีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย เพื่อป้องกันการโจรกรรม	1. มี	63	92.65
	2. ไม่มี	5	7.35
6. โรงเรียนได้จัดทำห้องเก็บสินค้าไว้อย่าง มั่นคง ปลอดภัยและแยกจากร้านสหกรณ์	1. จัด	44	64.71
	2. ไม่ได้จัด	24	35.29

ตาราง 12 (ต่อ)

ด้านปัจจัยที่เชื่อต่อการดำเนินการ	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
7. โรงเรียนได้จัดทำห้องเก็บสินค้าไว้ใกล้ เตียงกับร้านสหกรณ์	1. จัด 2. ไม่ได้จัด	53 15	77.94 22.06
8. โรงเรียนได้จัดสำนักงานของคณะกรรมการ การดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และ เจ้าหน้าที่ไว้เป็นสัดส่วน	1. จัด 2. ไม่ได้จัด	46 22	67.65 32.35
9. ผู้บริหารโรงเรียนได้ส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรม และให้กำลังใจแก่คณะกรรมการ ดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ โดยมาเยี่ยมชมร้านสหกรณ์เสมอ ๆ	1. ดำเนินการ 2. ไม่ได้ดำเนินการ	61 7	89.71 10.29
10. คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการ สหกรณ์ได้จัดสถานที่ทำงานให้สะดวกต่อ การติดต่อได้ตลอดเวลา	1. จัด 2. ไม่ได้จัด	52 16	76.47 23.53
11. โรงเรียนได้จัดวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ สำนักงานให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่ โดยการรับบริจาค นอกเหนือ จากจัดซื้อเอง	1. ใช่ 2. ไม่ใช่	38 30	55.88 44.12

ตาราง 12 (ต่อ)

ด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินการ	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
12. คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่ ได้มีการตรวจสอบวัสดุอุปกรณ์ เพื่อเสนอซ่อมแซมทุกภาคเรียน	1. ดำเนินการ 2. ไม่ได้ดำเนินการ	59 9	86.76 13.24
13. คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่ ได้จัดทำและเก็บเอกสารไว้อย่างเป็นระเบียบ	1. จัด 2. ไม่ได้จัด	66 2	97.06 2.94
14. โรงเรียนได้จัดสถานที่ตั้งร้านสหกรณ์ให้อยู่ในทำเลที่มีระบบการระบายอากาศดี ที่ตั้งร้านสหกรณ์เหมาะสมเป็นที่พอใจต่อการทำงานของคณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์ เจ้าหน้าที่และสมาชิก	1. จัด 2. ไม่ได้จัด	52 16	76.47 23.53
15. โรงเรียนได้กำหนดจำนวนบุคลากรดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าอย่างเพียงพอ	1. เพียงพอ 2. ไม่เพียงพอ	56 12	82.35 17.65
16. โรงเรียนได้จ้างพนักงานที่ไม่ใช่บุคลากรของโรงเรียนมาช่วยดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า	1. จัดจ้าง 2. ไม่ได้จัดจ้าง	19 49	27.94 72.06

ตาราง 12 (ต่อ)

ด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินการ	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
17. โรงเรียนได้จัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า โดยการมอบเกียรติบัตรรางวัล	1. จัดทำ	39	57.35
	2. ไม่ได้จัดทำ	29	42.65
18. โรงเรียนได้จัดสถานที่ตั้งร้านสหกรณ์อยู่ในทำเลที่สมาชิกส่วนใหญ่ผ่านบริเวณนั้น	1. ใช่	63	92.65
	2. ไม่ใช่	5	7.35
19. โรงเรียนได้จัดอุปกรณ์ ชั่ง ตวง วัด ให้แก่บุคลากรดำเนินการในการจำหน่ายสินค้า	1. จัด	58	85.29
	2. ไม่ได้จัด	10	14.71
20. ผู้บริหารโรงเรียนได้ให้การสนับสนุนในการปรับปรุงสถานที่และจัดหาเครื่องอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ได้แก่ โทรศัพท์ พัดลม ตู้เย็น วิทยุ ฯลฯ	1. สนับสนุน	59	86.76
	2. ไม่สนับสนุน	9	13.24

จากตาราง 12 พบว่า กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ที่คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นนักเรียน ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 97.06) ได้มีการปฏิบัติว่า ร้านสหกรณ์ได้มีการตกแต่ง จัดตู้สินค้า จัดมุมสินค้าและมีการจัดแบ่งสินค้าเป็นหมวดหมู่และคณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่ ได้จัดทำและเก็บเอกสารไว้อย่างเป็นระเบียบ (ร้อยละ 92.65) โรงเรียนได้จัดสถานที่ตั้งร้านสหกรณ์อยู่ในทำเลที่สมาชิกส่วนใหญ่ผ่านบริเวณนั้นและสถานที่ตั้งร้านสหกรณ์ มีความมั่นคง แข็งแรงปลอดภัย เพื่อป้องกัน

การโครงการ (ร้อยละ 89.71) โรงเรียนได้ให้การสนับสนุนโดยจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการปฏิบัติงานในร้านสหกรณ์ เช่น วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้สำนักงาน ฯลฯ และผู้บริหารโรงเรียนได้ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมและให้กำลังใจแก่ คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่โดยมาเยี่ยมชมร้านสหกรณ์เสมอ (ร้อยละ 86.76) พบว่าคณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ได้มีการตรวจสอบวัสดุอุปกรณ์ เพื่อเสนอซ่อมแซมทุกภาคเรียน และผู้บริหารโรงเรียน ได้ให้การสนับสนุนในการปรับปรุงสถานที่ และจัดหาเครื่องอำนวยความสะดวกอื่นๆ ได้แก่ โทรศัพท์ พัดลม ตู้เย็น วิทยุ ฯลฯ (ร้อยละ 85.29) โรงเรียนได้จัดอุปกรณ์ ซึ่ง ตรง วัด ให้แก่บุคลากรดำเนินการในการจำหน่ายสินค้า

นอกจากนี้คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นนักเรียนส่วนน้อย (ร้อยละ 54.41) พบว่าโรงเรียนไม่ได้จัดร้านสหกรณ์ให้มีขนาดของห้องเพียงพอแก่การมาซื้อสินค้าของสมาชิกจำนวน 100 คน พร้อมๆ กันได้ (ร้อยละ 55.88) โรงเรียนได้จัดวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องใช้สำนักงานให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่โดยการรับบริจาค นอกเหนือจากจัดซื้อเอง (ร้อยละ 57.35) โรงเรียนได้จัดทำโครงการ เพื่อประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า โดยการมอบเกียรติบัตรรางวัล (ร้อยละ 64.71) โรงเรียนได้จัดทำห้องเก็บสินค้าไว้อย่างมั่นคง ปลอดภัยและแยกจากร้านสหกรณ์ (ร้อยละ 67.65) โรงเรียนได้จัดสำนักงานของคณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ไว้เป็นสัดส่วน

ตาราง 13 แสดงค่าร้อยละด้านการบริหารงานทั่วไปตามการปฏิบัติ ของคณะกรรมการดำเนินการที่เป็นนักเรียน

ด้านการบริหารงานทั่วไป	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
1. โรงเรียนได้ออกระเบียบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนเป็นคำสั่งและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบไว้	1. ได้ออกเป็นระเบียบ	62	91.18
	2. ไม่ได้ออกเป็นระเบียบ	6	8.82

ตาราง 13 (ต่อ)

ด้านการบริหารงานทั่วไป	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
2. โรงเรียนได้ชี้แจงนโยบายและแจ้งวัตถุประสงค์ของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนให้สมาชิกทราบ	1. ชี้แจง	62	91.18
	2. ไม่ได้ชี้แจง	6	8.82
3. โรงเรียนได้จัดกิจกรรมให้ความรู้เรื่องสหกรณ์แก่สมาชิกทางหมวดวิชาธุรกิจ	1. ใช่	50	73.53
	2. ไม่ใช่	18	26.47
4. โรงเรียนได้มอบหมายให้คณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน เสนอแต่งตั้งผู้จัดการสหกรณ์	1. ดำเนินการ	62	91.18
	2. ไม่ดำเนินการ	6	8.82
5. โรงเรียนได้จัดอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ และความรับผิดชอบให้แก่คณะกรรมการดำเนินการก่อนปฏิบัติงาน	1. ดำเนินการ	58	85.29
	2. ไม่ดำเนินการ	10	14.71
6. โรงเรียนได้มีการแต่งตั้งกรรมการที่ปรึกษากิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน โดยพิจารณาแต่งตั้งจากผู้ที่มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้ามาแล้ว	1. ใช่	55	80.88
	2. ไม่ใช่	13	19.12
7. โรงเรียนได้มีการแต่งตั้งผู้ตรวจสอบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน	1. มีการแต่งตั้ง	62	91.18
	2. ไม่มีการแต่งตั้ง	6	8.82

ตาราง 13 (ต่อ)

ด้านการบริหารงานทั่วไป	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
8. การแต่งตั้งผู้ตรวจสอบกิจกรรมสหกรณ์ ร้านค้าในโรงเรียน ได้แต่งตั้งผู้ที่มี ประสบการณ์ ในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ ร้านค้าในโรงเรียนมาแล้วเป็นอย่างดี	1. ใช่ 2. ไม่ใช่	61 7	89.71 10.29
9. โรงเรียนได้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อ กระตุ้นให้สมาชิกสหกรณ์สนใจที่จะเข้าร่วม ประชุมใหญ่	1. มี 2. ไม่มี	53 15	77.94 22.06
10. โรงเรียนได้จัดทำแผนดำเนินการจัด กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนไว้ ในแผนปฏิบัติการของโรงเรียน	1. จัด 2. ไม่ได้จัด	60 8	88.24 11.76
11. โรงเรียนได้มีการชี้แจงและมอบหมายงาน ให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดกิจกรรม สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนไว้เป็นลาย ลักษณ์อักษร	1. ดำเนินการ 2. ไม่ได้ดำเนินการ	64 4	94.12 5.88
12. โรงเรียนได้จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานกิจกรรม สหกรณ์ร้านค้า ประจำภาคเรียน หรือ ประจำปีการศึกษา	1. จัด 2. ไม่ได้จัด	51 17	75.00 25.00

ตาราง 13 (ต่อ)

ด้านการบริหารงานทั่วไป	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
13. โรงเรียนได้ให้ผู้จัดการสหกรณ์หรือคณะกรรมการดำเนินการรายงานกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนทุกภาคเรียน	1. ดำเนินการ 2. ไม่ดำเนินการ	60 8	88.24 11.76
14. โรงเรียนได้ประเมินผลการปฏิบัติงานของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนเมื่อสิ้นปีการศึกษา	1. ดำเนินการ 2. ไม่ดำเนินการ	66 2	97.06 2.94
15. โรงเรียนได้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน	1. มี 2. ไม่มี	65 3	95.59 4.41
16. โรงเรียนได้จัดทำแผนผังแสดงโครงสร้างของการบริหารงานกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนไว้	1. ได้จัดทำ 2. ไม่ได้จัดทำ	51 17	75.00 25.00
17. โรงเรียนได้ดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน โดยยึดหลักและวิธีการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าตามที่กรมสามัญศึกษากำหนด	1. ดำเนินการ 2. ไม่ดำเนินการ	64 4	94.12 5.88
18. โรงเรียนได้รับสมัครสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าด้วยความสมัครใจ	1. ใช่ 2. ไม่ใช่	59 9	86.76 13.24

ตาราง 13 (ต่อ)

ด้านการบริหารงานทั่วไป	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
19. โรงเรียนได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติหน้าที่ ของคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการ สหกรณ์ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร	1. ได้จัดทำ	52	76.47
	2. ไม่ได้จัดทำ	16	23.53
20. โรงเรียนได้จัดแสดงผลการตรวจสอบ กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าให้สมาชิกได้ทราบ อย่างเปิดเผย	1. ได้แสดง	64	94.12
	2. ไม่ได้แสดง	4	5.88

จากตาราง 13 พบว่า กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่นั้น คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นนักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 97.06) มีการปฏิบัติว่าโรงเรียนได้ประเมินผลการปฏิบัติงาน ของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน เมื่อสิ้นปีการศึกษา (ร้อยละ 95.59) โรงเรียนได้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน (ร้อยละ 94.12) โรงเรียนได้ดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน โดยยึดหลัก และวิธีการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าตามที่ กรมสามัญศึกษากำหนด โรงเรียนได้มีการชี้แจงและมอบหมายงานให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรและโรงเรียนได้จัดแสดงผลการตรวจสอบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าให้สมาชิกได้ทราบอย่างเปิดเผย (ร้อยละ 91.18) โรงเรียนได้ออกระเบียบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนเป็นคำสั่ง และกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบไว้โรงเรียนได้ชี้แจงนโยบาย และแจ้งวัตถุประสงค์ของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนให้สมาชิกทราบและโรงเรียนได้มอบหมายให้ คณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนเสนอแต่งตั้งผู้จัดการสหกรณ์ (ร้อยละ 89.71) พบว่ามีการแต่งตั้งผู้ตรวจสอบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้แต่งตั้งผู้ที่มีประสบการณ์ ในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมาแล้วเป็นอย่างดี

นอกจากนี้คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นนักเรียนส่วนน้อย (ร้อยละ 73.53) พบว่า โรงเรียนได้จัดกิจกรรมมาให้ความรู้เรื่องสหกรณ์ แก่สมาชิกทางหมวดวิชาชีพ (ร้อยละ 75.00) โรงเรียนได้จัดทำแผนผังแสดงโครงสร้างของการบริหารงานกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ในโรงเรียนไว้ และโรงเรียนได้จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ประจำปีภาคเรียนหรือประจำปีการศึกษา (ร้อยละ 76.47) โรงเรียนได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติหน้าที่ของ คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร (ร้อยละ 77.94) โรงเรียนได้มีการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้สมาชิกสหกรณ์สนใจที่จะเข้าร่วมประชุมใหญ่

ตาราง 14 แสดงค่าร้อยละด้านการเงินตามการปฏิบัติของ ผู้จัดการสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน

ด้านการเงิน	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
1. บุคลากรดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้มีการสำรวจรายการสินค้าที่นำมาจำหน่ายเป็นประจำ	1. สำรวจเป็นประจำ	29	85.29
	2. ไม่ได้สำรวจ	5	14.71
2. บุคลากรดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้มีการปรับปรุงชนิดและปริมาณของสินค้าให้เหมาะสมกับความต้องการของสมาชิกเสมอ	1. ปรับปรุง	33	97.06
	2. ไม่ปรับปรุง	1	2.94
3. คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ได้พิจารณาแต่งตั้งเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินของสหกรณ์ร้านค้า จากผู้สอนหมวดวิชาชีพศึกษา	1. แต่งตั้ง	16	47.06
	2. ไม่ได้แต่งตั้ง	18	52.94

ตาราง 14 (ต่อ)

ด้านการเงิน	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
4. เจ้าหน้าที่บัญชีสินค้าสหกรณ์ร้านค้า โรงเรียนได้จัดทำบัญชีร้านค้าแยกเป็น หมวดหมู่ไว้ชัดเจน	1. แยก 2. ไม่ได้แยก	25 9	73.53 26.47
5. โรงเรียนได้มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อสืบ ราคาสินค้าก่อนสั่งซื้อสินค้า	1. แต่งตั้ง 2. ไม่ได้แต่งตั้ง	19 15	55.88 44.12
6. โรงเรียนได้มอบหมายให้คณะกรรมการ ดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์ ร่วมกัน พิจารณาสั่งซื้อสินค้า เพื่อนำมาจำหน่าย ในสหกรณ์ร้านค้า	1. ดำเนินการ 2. ไม่ได้ดำเนินการ	25 9	73.53 26.47
7. โรงเรียนได้รับรายงานจากคณะกรรมการ ดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์ในการ เสนอผลการพิจารณา สั่งซื้อสินค้าเพื่อ นำมาจำหน่ายในสหกรณ์ร้านค้าทุกครั้ง	1. ดำเนินการ 2. ไม่ได้ดำเนินการ	17 17	50.00 50.00
8. คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการ สหกรณ์ได้สั่งซื้อสินค้าเข้ามาจำหน่ายใน สหกรณ์ร้านค้าโดยจะชำระเป็นเงินสด	1. ใช่ 2. ไม่ใช่	16 18	47.06 52.94
9. คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการ สหกรณ์ได้พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการ ไปดำเนินการจัดซื้อสินค้า	1. แต่งตั้ง 2. ไม่ได้แต่งตั้ง	27 7	79.41 20.59

ตาราง 14 (ต่อ)

ด้านการเงิน	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
10. คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ได้พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับสินค้าที่สั่งซื้อ	1. แต่งตั้ง	27	79.41
	2. ไม่ได้แต่งตั้ง	7	20.59
11. ในการซื้อสินค้าจากสหกรณ์ร้านค้า ได้กำหนดให้สมาชิกซื้อสินค้าด้วยเงินสด	1. ใช่	18	52.94
	2. ไม่ใช่	16	47.06
12. เจ้าหน้าที่แผนกทะเบียนสหกรณ์ได้มีการลงบัญชียอดซื้อสินค้าของสมาชิกทุกสัปดาห์	1. ลงบัญชีทุกสัปดาห์	26	76.47
	2. ไม่ได้ลงบัญชีทุกสัปดาห์	8	23.53
13. คณะกรรมการดำเนินการได้ตรวจสอบสินค้าตามบัญชีรายรับรายจ่ายทุกวันศุกร์	1. ตรวจสอบ	14	41.18
	2. ไม่ได้ตรวจสอบ	20	58.82
14. โรงเรียนได้รับรายงานจากคณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์เกี่ยวกับยอดการเงินของการจำหน่ายสินค้าทุกเดือน	1. ได้รับ	23	67.65
	2. ไม่ได้รับ	11	32.35
15. คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ได้นำเงินรายรับจากการจำหน่ายสินค้าไปฝากธนาคารทุกวัน	1. ทุกวัน	15	44.12
	2. ไม่ทุกวัน	19	55.88

ตาราง 14 (ต่อ)

ด้านการเงิน	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
16. โรงเรียนได้พิจารณาจ่ายเงินโบนัส หรือ ค่าตอบแทนแก่คณะกรรมการดำเนิน ผู้จัด การสหกรณ์และเจ้าหน้าที่เมื่อสิ้นปีทาง บัญชี	1. จ่าย 2. ไม่ได้จ่าย	33 1	97.06 2.94
17. โรงเรียนได้จำกัดจำนวนหุ้นที่สมาชิก จะซื้อหุ้น	1. จำกัด 2. ไม่จำกัด	12 22	35.29 64.71
18. เจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินของสหกรณ์ ร้านค้าได้มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน เมื่อ ปฏิบัติหน้าที่	1. มี 2. ไม่มี	2 32	5.88 94.12
19. เจ้าหน้าที่บัญชีของสหกรณ์ร้านค้าจะเป็น ผู้นำเงินไปฝากธนาคาร	1. ใช่ 2. ไม่ใช่	18 16	52.94 47.06
20. โรงเรียนได้จำกัดวงเงินสูงสุดในการสั่ง จ่ายแต่ละครั้งสำหรับคณะกรรมการดำเนิน การหรือผู้จัดการ	1. จำกัดวงเงิน 2. ไม่จำกัดวงเงิน	13 21	38.24 61.76

จากตาราง 14 พบว่า กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ที่
ผู้จัดการสหกรณ์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 97.06) มีการปฏิบัติว่าบุคลากรดำเนินการจัดกิจกรรม
สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ได้มีการปรับปรุงชนิดและปริมาณของสินค้าให้เหมาะสมกับความ
ต้องการของสมาชิกเสมอ และโรงเรียนได้พิจารณาจ่ายเงินโบนัส หรือค่าตอบแทนแก่

คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่เมื่อสิ้นปีทางบัญชี (ร้อยละ 94.12) พบว่าเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินของสหกรณ์ร้านค้าไม่ได้มีหลักทรัพย์ค้ำประกันเมื่อปฏิบัติหน้าที่ (ร้อยละ 85.29) พบว่า บุคลากรดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้มีการสำรวจรายการ สินค้าที่นำมาจำหน่ายเป็นประจำ

นอกจากนี้ผู้จัดการสหกรณ์ส่วนน้อย (ร้อยละ 50.00) พบว่า โรงเรียนไม่ได้รับรายงานจากคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ ในการเสนอผลการพิจารณาสั่งซื้อสินค้าเพื่อนำมาจำหน่ายในสหกรณ์ร้านค้าทุกครั้ง (ร้อยละ 52.94) พบว่า คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ได้สั่งซื้อสินค้าเข้ามาจำหน่ายในสหกรณ์ร้านค้าโดยไม่ได้ชำระเป็นเงินสด คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ไม่ได้พิจารณาแต่งตั้งเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินของสหกรณ์ร้านค้า จากผู้สอนหมวดวิชาธุรกิจศึกษา ในการซื้อสินค้าจากสหกรณ์ร้านค้า ได้กำหนดให้สมาชิกซื้อสินค้าด้วยเงินสด และเจ้าหน้าที่บัญชีของสหกรณ์ร้านค้าจะเป็นผู้นำเงินไปฝากธนาคาร (ร้อยละ 55.88) พบว่า คณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์ไม่ได้นำเงินรายรับจากการจำหน่ายสินค้าไปฝากธนาคารทุกวันและโรงเรียนได้มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อสืบราคาสินค้าก่อนสั่งซื้อสินค้า (ร้อยละ 58.82) พบว่าคณะกรรมการดำเนินการไม่ได้ตรวจสอบสินค้าตามบัญชีรายรับ รายจ่ายทุกวันสุดสัปดาห์ (ร้อยละ 61.76) โรงเรียนไม่ได้จำกัดวงเงินสูงสุด ในการสั่งจ่ายแต่ละครั้ง สำหรับคณะกรรมการดำเนินการหรือผู้จัดการ (ร้อยละ 64.71) โรงเรียนไม่ได้จำกัดจำนวนหุ้นที่สมาชิกจะถือหุ้น

ตาราง 15 แสดงค่าร้อยละของด้านปัจจัยที่เื้อต่อการดำเนินการตามการปฏิบัติ ของผู้จัดการสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน

ด้านปัจจัยที่เื้อต่อการดำเนินการ	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
1. โรงเรียนได้จัดสถานที่ตั้งร้านสหกรณ์ในบริเวณอาคารเรียน โดยมีขนาดเท่าห้องเรียนปกติ 1 ห้อง	1. จัด	29	85.29
	2. ไม่ได้จัด	5	14.71

ตาราง 15 (ต่อ)

ด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินการ	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
2. ร้านสหกรณ์ได้มีการตกแต่ง จัดตู้สินค้า จัดมุมสินค้า และมีการจัดแบ่งสินค้าเป็นหมวดหมู่	1. จัด	33	97.06
	2. ไม่ได้จัด	1	2.94
3. โรงเรียนได้ให้การสนับสนุนโดยจัดหาหนังสืออ่านแนวความสวดต่อการปฏิบัติงาน ร้านสหกรณ์ เช่น วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้สำนักงาน ฯลฯ	1. จัด	30	88.24
	2. ไม่ได้จัด	4	11.76
4. โรงเรียนได้จัดหาให้ร้านสหกรณ์ มีขนาดของห้องเพียงพอแก่การมาซื้อสินค้าของสมาชิก จำนวน 100 คน พร้อม ๆ กันได้	1. จัด	16	47.06
	2. ไม่ได้จัด	18	52.94
5. สถานที่ตั้งร้านสหกรณ์มีความมั่นคง แข็งแรงปลอดภัย เพื่อป้องกันการโจรกรรม	1. มี	33	97.06
	2. ไม่มี	1	2.94
6. โรงเรียนได้จัดทำห้องเก็บสินค้าไว้อย่างมั่นคง ปลอดภัยและแยกจากร้านสหกรณ์	1. จัด	18	52.94
	2. ไม่ได้จัด	16	47.06
7. โรงเรียนได้จัดทำห้องเก็บสินค้าไว้ใกล้เคียงกับร้านสหกรณ์	1. จัด	23	67.65
	2. ไม่ได้จัด	11	32.35

ตาราง 15 (ต่อ)

ด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินการ	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
8. โรงเรียนได้จัดสำนักงานของคณะกรรมการ การดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และ เจ้าหน้าที่ไว้เป็นสัดส่วน	1. จัด	13	38.24
	2. ไม่ได้จัด	21	61.76
9. ผู้บริหารโรงเรียนได้ส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรมและให้กำลังใจแก่คณะกรรมการ ดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์ และเจ้า หน้าที่ โดยมาเยี่ยมชมร้านสหกรณ์เสมอ ๆ	1. ดำเนินการ	25	73.53
	2. ไม่ได้ดำเนินการ	9	26.47
10. คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการ สหกรณ์ ได้จัดสถานที่ทำงานให้สะดวกต่อ การติดต่อได้ตลอดเวลา	1. จัด	24	70.59
	2. ไม่ได้จัด	10	29.41
11. โรงเรียนได้จัดวัสดุอุปกรณ์และเครื่องใช้ สำนักงานให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่โดยการรับบริจาค นอกเหนือจากจัดซื้อเอง	1. ใช่	13	38.24
	2. ไม่ใช่	21	61.76
12. คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่ได้มีการตรวจสอบวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อเสนอซ่อมแซมทุกภาคเรียน	1. ดำเนินการ	28	82.35
	2. ไม่ได้ดำเนินการ	6	17.65

ตาราง 15 (ต่อ)

ด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินการ	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
13. คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่ ได้จัดทำและเก็บเอกสาร ไว้อย่างเป็นระเบียบ	1. จัด 2. ไม่ได้จัด	32 2	94.12 5.88
14. โรงเรียนได้จัดสถานที่ตั้งร้านสหกรณ์ ให้ อยู่านทำเลที่มีระบบการระบายอากาศดี ที่ตั้งร้านสหกรณ์เหมาะสม เป็นที่พอใจต่อ การทำงานของคณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์ เจ้าหน้าที่และสมาชิก	1. จัด 2. ไม่ได้จัด	30 4	88.24 11.76
15. โรงเรียนได้กำหนดจำนวนบุคลากรดำเนินการ จัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าอย่างเพียงพอ	1. เพียงพอ 2. ไม่เพียงพอ	26 8	76.47 23.53
16. โรงเรียนได้จ้างพนักงานที่ไม่ใช่บุคลากร ของโรงเรียนมาช่วยดำเนินการจัด กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า	1. จัดจ้าง 2. ไม่ได้จัดจ้าง	5 29	14.71 85.29
17. โรงเรียนได้จัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิ- ภาพการทำงานของบุคลากรดำเนินการจัด กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าโดยการมอบเกียรติ บัตรรางวัล	1. จัดทำ 2. ไม่ได้จัดทำ	12 22	35.29 64.71

ตาราง 15 (ต่อ)

ด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินการ	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
18. โรงเรียนได้จัดสถานที่ตั้งร้านสหกรณ์ อยู่ในทำเลที่สมาชิกส่วนใหญ่ผ่านบริเวณนั้น	1. ใช่ 2. ไม่ใช่	31 3	91.18 8.82
19. โรงเรียนได้จัดอุปกรณ์ ชั่ง ตวง วัด ให้แก่บุคลากรดำเนินการในการจำหน่ายสินค้า	1. จัด 2. ไม่ได้จัด	29 5	85.29 14.71
20. ผู้บริหารโรงเรียน ได้ให้การสนับสนุนในการปรับปรุงสถานที่ และจัดหาเครื่องอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ได้แก่ โทรศัพท์ พัดลม ตู้เย็น วิทยุ ฯลฯ	1. สนับสนุน 2. ไม่สนับสนุน	20 14	58.82 41.18

จากตาราง 15 พบว่า กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ที่ผู้จัดการสหกรณ์ ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 97.06) มีการปฏิบัติว่าสถานที่ตั้งร้านสหกรณ์มีความมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย เพื่อป้องกันการโจรกรรม และร้านสหกรณ์ได้มีการตกแต่ง จัดตู้สินค้า จัดมุมสินค้าและมีการจัดแบ่งสินค้าเป็นหมวดหมู่ (ร้อยละ 94.12) พบว่า คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ได้จัดทำและเก็บเอกสารไว้อย่างเป็นระเบียบ (ร้อยละ 91.18) โรงเรียนได้จัดสถานที่ตั้งร้านสหกรณ์ อยู่ในทำเลที่สมาชิกส่วนใหญ่ผ่านบริเวณนั้น (ร้อยละ 88.24) โรงเรียนได้ให้การสนับสนุนโดยจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการปฏิบัติงานร้านสหกรณ์ เช่น วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้สำนักงาน ฯลฯ และโรงเรียนได้จัดสถานที่ตั้งร้านสหกรณ์อยู่ในทำเลที่มีระบบการระบายอากาศดี ที่ตั้งร้านสหกรณ์ เหมาะสม เป็นที่พอใจต่อการทำงานของคณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์ เจ้าหน้าที่ และสมาชิก (ร้อยละ 85.29) โรงเรียนได้จัดสถานที่ตั้งร้านสหกรณ์ ในบริเวณอาคารเรียนโดยมี

ขนาดเท่าห้องเรียนปกติ 1 ห้องเรียนเรียนไม่ได้จ้างพนักงานที่นำเข้าบุคลากรของโรงเรียน มาช่วยดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าและโรงเรียนได้จัด อุปกรณ์ ซึ่ง ๓๖๖ ๖๓๖ ๖๓๖ ๖๓๖ บุคลากรดำเนินการในการจำหน่ายสินค้า

นอกจากนี้ผู้จัดการสหกรณ์ส่วนน้อย (ร้อยละ 52.94) พบว่า โรงเรียนไม่ได้จัด ร้านสหกรณ์ที่มีขนาดของห้องเพียงพอแก่การมาซื้อสินค้าของสมาชิกจำนวน 100 คน พร้อมๆ กันได้ และโรงเรียนได้จัดทำห้องเก็บสินค้าไว้อย่างมั่นคง ปลอดภัย และแยกจากร้านสหกรณ์ (ร้อยละ 58.22) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนได้ให้การสนับสนุนในการปรับปรุงสถานที่และจัดหาเครื่องอำนวยความสะดวกอื่นๆ ได้แก่ โทรศัพท์ พัดลม ตู้เย็น วิทยุ ฯลฯ (ร้อยละ 61.76) เห็นว่าโรงเรียนไม่ได้รับบริจาควัสดุอุปกรณ์ และเครื่องใช้สำนักงานในการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่และโรงเรียนไม่ได้จัดสำนักงานของ คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และ เจ้าหน้าที่ไว้เป็นสัดส่วน (ร้อยละ 64.71) โรงเรียนไม่ได้จัดทำ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ของบุคลากรดำเนินการจัด กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า โดยการมอบเกียรติบัตรรางวัล (ร้อยละ 67.65) โรงเรียนได้จัดทำ ห้องเก็บสินค้าไว้ใกล้เคียงกับร้านสหกรณ์

ตาราง 16 แสดงค่าร้อยละด้านการบริหารงานทั่วไปตามการปฏิบัติ ของผู้จัดการสหกรณ์ ร้านค้าในโรงเรียน

ด้านการบริหารงานทั่วไป	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
1. โรงเรียนได้ออกระเบียบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน เป็นคำสั่งและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบไว้	1. ได้ออกเป็นระเบียบ	30	88.24
	2. ไม่ได้ออกเป็นระเบียบ	4	11.76
2. โรงเรียนได้ชี้แจงนโยบายและแจ้งวัตถุประสงค์ของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนให้สมาชิกทราบ	1. ชี้แจง	30	88.24
	2. ไม่ได้ชี้แจง	4	11.76

ตาราง 16 (ต่อ)

ด้านการบริหารงานทั่วไป	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
3. โรงเรียนได้จัดกิจกรรมให้ความรู้เรื่องสหกรณ์แก่สมาชิกทางหมวดวิชาชีพ	1. ใช่	20	58.82
	2. ไม่ใช่	14	41.18
4. โรงเรียนได้มอบหมายให้คณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน เสนอแต่งตั้งผู้จัดการสหกรณ์	1. ดำเนินการ	27	79.41
	2. ไม่ดำเนินการ	7	20.59
5. โรงเรียนได้จัดอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบให้แก่คณะกรรมการดำเนินการก่อนปฏิบัติงาน	1. ดำเนินการ	21	61.76
	2. ไม่ดำเนินการ	13	38.24
6. โรงเรียนได้มีการแต่งตั้งกรรมการที่ปรึกษากิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน โดยพิจารณาแต่งตั้งจากผู้ที่มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้ามาแล้ว	1. ใช่	19	55.88
	2. ไม่ใช่	15	44.12
7. โรงเรียนได้มีการแต่งตั้งผู้ตรวจสอบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน	1. มีการแต่งตั้ง	31	91.18
	2. ไม่มีการแต่งตั้ง	3	8.82
8. การแต่งตั้งผู้ตรวจสอบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้แต่งตั้งผู้ที่มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมาแล้วเป็นอย่างดี	1. ใช่	26	76.47
	2. ไม่ใช่	8	23.53

ตาราง 16 (ต่อ)

ด้านการบริหารงานทั่วไป	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
9. โรงเรียนได้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้สมาชิกสหกรณ์สนใจที่จะเข้าร่วมประชุมใหญ่	1. มี	18	52.94
	2. ไม่มี	16	47.06
10. โรงเรียนได้จัดทำแผนดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนไว้ในแผนปฏิบัติการของโรงเรียน	1. จัด	26	76.47
	2. ไม่ได้จัด	8	23.53
11. โรงเรียนได้มีการชี้แจงมอบหมายงานให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษร	1. ดำเนินการ	32	94.12
	2. ไม่ได้ดำเนินการ	2	5.88
12. โรงเรียนได้จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ประจำภาคเรียนหรือประจำปีการศึกษา	1. จัด	18	52.94
	2. ไม่ได้จัด	16	47.06
13. โรงเรียนได้ให้ผู้จัดการสหกรณ์หรือคณะกรรมการดำเนินการรายงานกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนทุกภาคเรียน	1. ดำเนินการ	27	79.41
	2. ไม่ได้ดำเนินการ	7	20.59
14. โรงเรียนได้ประเมินผลการปฏิบัติงานของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนเมื่อสิ้นปีการศึกษา	1. ดำเนินการ	27	79.41
	2. ไม่ได้ดำเนินการ	7	20.59

ตาราง 16 (ต่อ)

ด้านการบริหารงานทั่วไป	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
15. โรงเรียนได้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน	1. มี	32	94.12
	2. ไม่มี	2	5.88
16. โรงเรียนได้จัดทำแผนผังแสดงโครงสร้างของการบริหารงานกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนไว้	1. ได้จัดทำ	21	61.76
	2. ไม่ได้จัดทำ	13	38.24
17. โรงเรียนได้ดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน โดยยึดหลักและวิธีการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าตามที่กรมสามัญศึกษากำหนด	1. ดำเนินการ	33	97.06
	2. ไม่ดำเนินการ	1	2.94
18. โรงเรียนได้รับสมัครสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าด้วยความสมัครใจ	1. ใช่	31	91.18
	2. ไม่ใช่	3	8.82
19. โรงเรียนได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร	1. ได้จัดทำ	21	61.76
	2. ไม่ได้จัดทำ	13	38.24
20. โรงเรียนได้จัดแสดงผลการตรวจสอบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าให้สมาชิกได้ทราบอย่างเปิดเผย	1. ได้แสดง	27	79.41
	2. ไม่ได้แสดง	7	20.59

จากตาราง 16 พบว่า กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ที่ผู้จัดการสหกรณ์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 97.06) มีการปฏิบัติว่าโรงเรียนได้ดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน โดยยึดหลัก และวิธีการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ตามที่กรมสามัญศึกษากำหนด (ร้อยละ 94.12) โรงเรียนได้มีการชี้แจงและมอบหมายงานให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรและโรงเรียนได้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน (ร้อยละ 91.18) โรงเรียนได้มีการแต่งตั้งผู้ตรวจสอบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน และโรงเรียนได้รับสมัครสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ด้วยความสมัครใจ (ร้อยละ 88.24) โรงเรียนได้ออกระเบียบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนเป็นคำสั่งและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบไว้และโรงเรียนได้ชี้แจงนโยบาย และแจ้งวัตถุประสงค์ของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนให้สมาชิกทราบ

นอกจากนี้ผู้จัดการสหกรณ์ส่วนน้อย (ร้อยละ 52.94) พบว่า โรงเรียนได้มีการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้สมาชิกกิจกรรมสหกรณ์สนใจที่จะเข้าร่วมประชุมใหญ่ และโรงเรียนได้จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ประจำภาคเรียน หรือประจำปีการศึกษา (ร้อยละ 55.88) โรงเรียนได้มีการแต่งตั้งกรรมการที่ปรึกษากิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนโดยพิจารณาแต่งตั้งจากผู้ที่มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้ามาแล้ว (ร้อยละ 58.82) โรงเรียนได้จัดกิจกรรมให้ความรู้ เรื่องสหกรณ์แก่สมาชิกทางหมวดวิชาธุรกิจ (ร้อยละ 61.76) โรงเรียนได้จัดทำแผนผังแสดงโครงสร้างของการบริหารกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนไว้ โรงเรียนได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติหน้าที่ ของคณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์ไว้เป็นลายลักษณ์อักษรและโรงเรียนได้จัดอบรมให้ความรู้เพิ่มเติม เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบต่อให้เกิดคณะกรรมการดำเนินการก่อนปฏิบัติงาน

ตาราง 17 แสดงค่าร้อยละด้านการจัดการบุคลากรดำเนินการตามการปฏิบัติ ของ
ผู้จัดการสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน

ด้านการจัดการบุคลากรดำเนินการ	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
1. โรงเรียนได้กำหนดเกณฑ์การพิจารณาแต่งตั้งผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดกิจกรรมในโรงเรียน	1. มีการกำหนดเกณฑ์	24	70.59
	2. ไม่มีการกำหนดเกณฑ์	10	29.41
2. โรงเรียนได้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนจากที่ประชุมใหญ่	1. ใช่	26	76.47
	2. ไม่ใช่	8	23.53
3. โรงเรียนได้จัดให้คณะกรรมการดำเนินการมีคาบการสอนลดลงกว่าคาบการสอนปกติ	1. ใช่	7	20.59
	2. ไม่ใช่	27	79.41
4. คณะกรรมการดำเนินการและเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้รับความรู้เรื่องสหกรณ์ โดยโรงเรียนได้จัดส่งเข้าร่วมอบรมสัมมนากับหน่วยงานอื่น ๆ	1. จัดส่ง	22	64.71
	2. ไม่จัดส่ง	12	35.29
5. คณะกรรมการดำเนินการได้พิจารณาส่งบุคลากรดำเนินการไปฝึกงานการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนก่อนรับหน้าที่	1. ได้ฝึกงานก่อนรับหน้าที่	13	38.24
	2. ไม่ได้ฝึกงานก่อนรับหน้าที่	21	61.76

ตาราง 17 (ต่อ)

ด้านการจัดการบุคลากรดำเนินการ	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
6. คณะกรรมการดำเนินการได้กำหนดแนวปฏิบัติและหน้าที่ต่างๆ ของบุคลากรดำเนินการไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน	1. กำหนด	28	82.35
	2. ไม่กำหนด	6	17.65
7. โรงเรียนได้ดำเนินการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการกิจกรรมสหกรณ์เป็นลายลักษณ์อักษร	1. ดำเนินการ	32	94.12
	2. ไม่ดำเนินการ	2	5.88
8. โรงเรียนได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะสมัครเป็นคณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน	1. กำหนด	21	61.76
	2. ไม่ได้กำหนด	13	38.24
9. โรงเรียนได้มีการกำหนดในการส่งเสริมและสนับสนุนคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์โดยพิจารณาความชอบ เช่น เลื่อนขั้นเงินเดือน	1. พิจารณา	19	55.88
	2. ไม่พิจารณา	15	44.12
10. คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ได้ปฏิบัติงานโดยใช้เวลาว่างจากการสอนปกติหรือปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ	1. ปฏิบัติ	33	97.06
	2. ไม่ปฏิบัติ	1	2.94

ตาราง 17 (ต่อ)

ด้านการจัดการบุคลากรดำเนินการ	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
11. โรงเรียนได้พิจารณาให้คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ มีส่วนร่วมในการจัดสรรเงินกำไรสุทธิประจำปีให้แก่บุคลากรดำเนินการทุกคน	1. ทั่วมีส่วนร่วม 2. ไม่ทั่วมีส่วนร่วม	34 -	100.00 -
12. โรงเรียนได้กำหนดวาระการปฏิบัติงานของคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา	1. กำหนด 2. ไม่ได้กำหนด	31 3	91.18 8.82
13. โรงเรียนมีคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ที่เป็นผู้เสียสละ มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์และให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าเป็นอย่างดี	1. ทั่ว 2. ไม่ทั่ว	33 1	97.06 2.94
14. โรงเรียนได้พิจารณาให้คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ได้มีโอกาสไปศึกษาดูงานกิจกรรมสหกรณ์จากสถาบันอื่น	1. มี 2. ไม่มี	22 12	64.71 35.29
15. โรงเรียนได้มีการแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบในการวางแผนติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในรอบปีการศึกษา	1. ดำเนินการ 2. ไม่ดำเนินการ	27 7	79.41 20.59

ตาราง 17 (ต่อ)

ด้านการจัดการบุคลากรค่าเินการ	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
16. โรงเรียนได้รับรายงานสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อให้มีการปรับปรุงแก้ไขจากคณะกรรมการค่าเินการและผู้จัดการสหกรณ์	1. ได้รับ	25	73.53
	2. ไม่ได้รับ	9	26.47
17. โรงเรียนได้มอบหมายให้คณะกรรมการค่าเินการและผู้จัดการสหกรณ์จัดจ้างพนักงานเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของบุคลากรค่าเินการ	1. จัดจ้าง	8	23.53
	2. ไม่จัดจ้าง	26	76.47
18. โรงเรียนได้พิจารณาให้คณะกรรมการค่าเินการและผู้จัดการสหกรณ์ไม่ต้องทำหน้าที่คุมสอบ ประจักษ์หรือมีหน้าที่ควบคุมนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ	1. ใช่	11	32.35
	2. ไม่ใช่	23	67.65
19. โรงเรียนได้ออกระเบียบและแนวปฏิบัติของคณะกรรมการค่าเินการและผู้จัดการสหกรณ์ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร	1. ออกระเบียบ	26	76.47
	2. ไม่ได้ออกระเบียบ	8	23.53
20. โรงเรียนได้จัดให้สหกรณ์ร้านค้าเป็นสถานประกอบการ เพื่อฝึกให้นักเรียนมีทักษะวิชาชีพด้วย	1. จัด	29	85.29
	2. ไม่ได้จัด	5	14.71

จากตาราง 17 พบว่า กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ที่ผู้จัดการสหกรณ์ทั้งหมด (ร้อยละ 100.00) มีการปฏิบัติว่า โรงเรียนได้พิจารณาให้คณะกรรมการและผู้จัดการสหกรณ์ มีส่วนร่วมในการจัดสรรเงินกำไรสุทธิประจำปี ำให้แก่บุคลากรดำเนินการทุกคน (ร้อยละ 97.06) พบว่าคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ ได้ปฏิบัติงานโดยใช้เวลาว่างจากการสอนปกติหรือปฏิบัติงานนอกเวลาราชการและโรงเรียนมีคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ที่เป็นผู้เสียสละ มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ และให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าเป็นอย่างดี (ร้อยละ 94.12) โรงเรียนได้ดำเนินการออกคำสั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการกิจกรรมสหกรณ์ เป็นลายลักษณ์อักษร (ร้อยละ 91.18) โรงเรียนได้กำหนดวาระการปฏิบัติงานของคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา

นอกจากนี้ผู้จัดการสหกรณ์ส่วนน้อย (ร้อยละ 55.88) พบว่า โรงเรียนได้มีเกณฑ์ในการส่งเสริมและสนับสนุนคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ โดยพิจารณาความชอบ เช่น เลื่อนขั้นเงินเดือน (ร้อยละ 61.76) โรงเรียนได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะสมัคร เป็นคณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนและคณะกรรมการดำเนินการไม่ได้พิจารณาส่งบุคลากรดำเนินการไปฝึกงานการจัด กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนก่อนรับหน้าที่ (ร้อยละ 64.71) คณะกรรมการดำเนินการและเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ ของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้รับความรู้เรื่องสหกรณ์ โดยโรงเรียนได้จัดส่งเข้าร่วมอบรมสัมมนากับหน่วยงานอื่นๆ และโรงเรียนได้พิจารณาให้คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ได้มีโอกาสไปศึกษาดูงานกิจกรรมสหกรณ์ในสถาบันอื่น (ร้อยละ 67.65) โรงเรียนไม่ได้พิจารณาให้คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ไม่ต้องทำหน้าที่คุมสอบประจำชั้นหรือมีหน้าที่ควบคุมนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ

ตาราง 18 แสดงคำร้อยละด้านการบริการตามการปฏิบัติของสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ที่เป็นครู

ด้านการบริการ	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
1. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้จัดให้มีสัปดาห์สินค้าราคาถูกจำหน่ายแก่สมาชิก	1. จัด	79	46.47
	2. ไม่ได้จัด	91	53.53
2. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้ให้การสนับสนุนด้านการจัดเงินยืมให้แก่สมาชิกเพื่อจัดทำโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน(สอว.)	1. จัด	84	49.41
	2. ไม่ได้จัด	86	50.59
3. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ได้จัดกิจกรรมฝึกหัดนักเรียนรุ่นเยาว์ (การนำสินค้าไปจำหน่ายตามบ้าน)	1. จัด	115	67.65
	2. ไม่ได้จัด	55	32.35
4. สินค้าที่จำหน่ายในสหกรณ์ร้านค้าราคาถูกกว่าท้องตลาด	1. ใช่	110	64.71
	2. ไม่ใช่	60	35.29
5. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้จัดกิจกรรมเพื่อช่วยในการพัฒนาลักษณะนิสัยของสมาชิก เช่น ความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์ การประหยัด ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	1. จัด	138	81.18
	2. ไม่ได้จัด	32	18.82
6. พนักงานขายสินค้าในสหกรณ์ร้านค้าได้ให้บริการในด้านความสะดวก รวดเร็ว เป็นที่พึงพอใจแก่สมาชิก	1. พอใจ	143	84.12
	2. ไม่พอใจ	27	15.88

ตาราง 18 (ต่อ)

ด้านการบริการ	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
7. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้จัดบริการข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์ที่เป็นประโยชน์และให้สิทธิพิเศษแก่สมาชิกในการซื้อสินค้าและรับบริการจากสหกรณ์ร้านค้า	1. จัด 2. ไม่ได้จัด	115 55	67.65 32.35
8. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้จัดสินค้าเป็นหมวดหมู่สะดวกต่อการซื้อสินค้าที่ต้องการ	1. จัด 2. ไม่ได้จัด	162 8	95.29 4.71
9. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้เชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้เรื่องสหกรณ์แก่สมาชิก	1. ดำเนินการ 2. ไม่ได้ดำเนินการ	54 116	31.76 68.24
10. สมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปีเป็นส่วนใหญ่	1. ร่วมมือ 2. ไม่ร่วมมือ	121 49	71.18 28.82
11. เวลาเปิด-ปิด สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนที่เป็นอยู่เหมาะสมตามที่สมาชิกต้องการ	1. เหมาะสม 2. ไม่เหมาะสม	141 29	82.94 17.06
12. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้จัดบริการจำหน่ายสินค้าแก่สมาชิกตามลำดับก่อนหลังการติดต่อขอซื้อสินค้า	1. จัด 2. ไม่ได้จัด	139 31	81.76 18.24

ตาราง 18 (ต่อ)

ด้านการบริการ	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
13. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้จัดทำสมาชิก นำสินค้าของร้านสหกรณ์ไปจำหน่ายใน ชุมชนด้วย	1. จัด 98 57.65 2. ไม่ได้จัด 72 42.35		
14. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้จัดสรรเงิน ทำโรสุทธิประจำปีเป็นทุนการศึกษาประจำ ปีให้แก่สมาชิกที่เป็นนักเรียน	1. จัด 148 87.06 2. ไม่ได้จัด 22 12.94		
15. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้พิจารณา รับสินค้าจากสมาชิกร้านจำหน่ายในร้าน สหกรณ์ เพื่อเป็นการช่วยเหลือให้สมาชิก มีรายได้เป็นอันดับแรก	1. ดำเนินการ 146 85.88 2. ไม่ดำเนินการ 24 14.12		
16. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน มีสินค้าที่จำเป็น ในการเรียน จำหน่ายในร้านสหกรณ์สำหรับ นักเรียนครบทุกอย่าง	1. มีครบ 118 69.41 2. ไม่มีครบ 52 30.59		
17. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้จัดทำมีการ ปิดป้ายแสดงราคาสินค้าไว้ชัดเจน	1. จัด 139 81.76 2. ไม่ได้จัด 31 18.24		
18. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ได้จัดสถานที่ วางสินค้า โดยมีตู้ใส่สินค้าที่เหมาะสมกับ สินค้า และสะดวกแก่ผู้ซื้อสินค้า	1. จัด 159 93.53 2. ไม่ได้จัด 11 6.47		

ตาราง 18 (ต่อ)

ด้านการบริการ	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
19. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้จัดตู้แสดงสินค้า เพื่อประชาสัมพันธ์สินค้า แยกไว้ต่างหาก	1. จัด	99	58.24
	2. ไม่ได้จัด	71	41.76
20. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้มีการสำรวจความต้องการสินค้าจากสมาชิก	1. สำรวจ	113	66.47
	2. ไม่สำรวจ	57	33.53

จากตาราง 18 พบว่า กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ที่สมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ที่เป็นครูส่วนใหญ่ (ร้อยละ 95.29) มีการปฏิบัติว่า สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้จัดสินค้าเป็นหมวดหมู่สะดวกต่อการซื้อสินค้าที่ต้องการ (ร้อยละ 93.53) พบว่า สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้จัดสถานที่วางสินค้าโดยมีตู้ใส่สินค้าที่เหมาะสมกับสินค้า และสะดวกแก่ผู้ซื้อสินค้า (ร้อยละ 87.06) พบว่าสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้จัดสรรเงินกำไรสุทธิประจำปีเป็นทุนการศึกษาประจำปีให้แก่สมาชิกที่เป็นนักเรียน (ร้อยละ 85.88) พบว่า สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ได้พิจารณารับสินค้าจากสมาชิกรายหนึ่งมาจำหน่ายในร้านสหกรณ์ เพื่อเป็นการช่วยเหลือให้สมาชิกมีรายได้เป็นอันดับแรก (ร้อยละ 84.12) พบว่า พนักงานขายสินค้าในสหกรณ์ร้านค้าได้ให้บริการในด้าน ความสะดวกรวดเร็ว เป็นที่พึงพอใจแก่สมาชิก (ร้อยละ 82.94) พบว่า เวลาเปิด-ปิด สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนที่เป็นอยู่เหมาะสมตามที่สมาชิกต้องการ (ร้อยละ 81.76) พบว่าสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ได้จัดบริการจำหน่ายสินค้าแก่สมาชิก ตามลำดับก่อนหลัง การติดต่อซื้อสินค้า และสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ได้จัดให้มีการปิดป้ายแสดงราคาสินค้าไว้ชัดเจน (ร้อยละ 81.18) พบว่า สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้จัดกิจกรรมเพื่อช่วยในการพัฒนาลักษณะนิสัยของสมาชิกเช่น ความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์ การประหยัด ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

นอกจากนี้สมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ที่เป็นครูส่วนน้อย (ร้อยละ 50.59) พบว่า สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้ให้การสนับสนุนด้านการจัดเงินยืมให้แก่สมาชิก เพื่อจัดทำโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน (สอ.) (ร้อยละ 53.53) พบว่า สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนไม่ได้จัดให้มีสินค้าสินค้าราคาถูกจำหน่ายแก่ สมาชิก (ร้อยละ 57.65) พบว่า สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้จัดให้สมาชิกนำสินค้าของร้านสหกรณ์ไปจำหน่ายในชุมชนด้วย (ร้อยละ 58.24) พบว่า สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้จัดตั้งแสดงสินค้าเพื่อประชาสัมพันธ์สินค้าแยกไว้ต่างหาก (ร้อยละ 64.71) พบว่า สินค้าที่จำหน่ายในสหกรณ์ร้านค้าราคาถูกกว่าท้องตลาด

ตาราง 19 แสดงค่าร้อยละด้านบริการตามการปฏิบัติของสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ที่เป็นนักเรียน

ด้านการบริการ	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
1. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้จัดให้มีสินค้าที่ สินค้าราคาถูกจำหน่ายแก่สมาชิก	1. จัด	89	52.35
	2. ไม่ได้จัด	81	47.65
2. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้ให้การสนับสนุนด้านการจัดเงินยืมให้แก่สมาชิกเพื่อจัดทำโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน(สอ.)	1. จัด	104	61.18
	2. ไม่ได้จัด	66	38.82
3. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ได้จัดกิจกรรมฝึกหัดนักเรียนรุ่นเยาว์ (การนำสินค้าไปจำหน่ายตามบ้าน)	1. จัด	125	73.53
	2. ไม่ได้จัด	45	26.47
4. สินค้าที่จำหน่ายในสหกรณ์ร้านค้าถูกกว่าท้องตลาด	1. ใช่	126	74.12
	2. ไม่ใช่	44	25.88

ตาราง 19 (ต่อ)

ด้านการบริการ	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
5. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้จัดกิจกรรมเพื่อช่วยในการพัฒนาลักษณะนิสัยของสมาชิก เช่น ความเป็นระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์ การประหยัด ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	1. จัด	141	82.94
	2. ไม่ได้จัด	29	17.06
6. พนักงานขายสินค้าในสหกรณ์ร้านค้าให้บริการในด้านความสะดวก รวดเร็วเป็นที่พึงพอใจแก่สมาชิก	1. พอใจ	141	82.94
	2. ไม่พอใจ	29	17.06
7. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ได้จัดบริการข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์ที่เป็นประโยชน์และให้สิทธิพิเศษแก่สมาชิกในการซื้อสินค้าและรับบริการจากสหกรณ์ร้านค้า	1. จัด	130	76.47
	2. ไม่ได้จัด	40	23.53
8. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้จัดสินค้าเป็นหมวดหมู่สะดวกต่อการซื้อสินค้าที่ต้องการ	1. จัด	162	95.29
	2. ไม่ได้จัด	8	4.71
9. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้เชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้เรื่องสหกรณ์แก่สมาชิก	1. ดำเนินการ	64	37.65
	2. ไม่ได้ดำเนินการ	106	62.35
10. สมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมประชุมใหญ่ สามัญประจำปี เป็นส่วนใหญ่	1. ร่วมมือ	135	79.41
	2. ไม่ร่วมมือ	35	20.58

ตาราง 19 (ต่อ)

ด้านการบริการ	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
11. เวลาเปิด-ปิด สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ที่เป็นอยู่เหมาะสมตามที่สมาชิกต้องการ	1. เหมาะสม	140	82.35
	2. ไม่เหมาะสม	30	17.65
12. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้จัดบริการ จำหน่ายสินค้าแก่สมาชิกตามลำดับก่อนหลัง การติดต่อขอซื้อสินค้า	1. จัด	133	78.24
	2. ไม่ได้จัด	37	21.76
13. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้จัดให้สมาชิก นำสินค้าของร้านสหกรณ์ไปจำหน่ายใน ชุมชนด้วย	1. จัด	109	64.12
	2. ไม่ได้จัด	61	35.88
14. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้จัดสรรเงิน กำไรสุทธิประจำปีเป็นทุนการศึกษาประจำปี ให้แก่สมาชิกที่เป็นนักเรียน	1. จัด	154	90.59
	2. ไม่ได้จัด	16	9.41
15. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้พิจารณา รับสินค้าจากสมาชิกร้านจำหน่ายในร้าน สหกรณ์ เพื่อเป็นการช่วยเหลือให้สมาชิก มีรายได้เป็นอันดับแรก	1. ดำเนินการ	137	80.59
	2. ไม่ดำเนินการ	33	19.41
16. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน มีสินค้าที่จำเป็น ในการเรียน จำหน่ายในร้านสหกรณ์ สำหรับนักเรียนครบทุกอย่าง	1. มีครบ	129	75.88
	2. ไม่มีครบ	41	24.12

ตาราง 19 (ต่อ)

ด้านการบริการ	การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
17. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้จัดให้มีการ ปิดป้ายแสดงราคาสินค้าไว้ชัดเจน	1. จัด	143	84.12
	2. ไม่ได้จัด	27	15.88
18. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ได้จัดสถานที่ วางสินค้าโดยมีผู้ใส่สินค้าที่เหมาะสมกับ สินค้า และสะดวกแก่ผู้ซื้อสินค้า	1. จัด	159	93.53
	2. ไม่ได้จัด	11	6.47
19. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้จัดตู้แสดง สินค้า เพื่อประชาสัมพันธ์สินค้าแยกไว้ต่าง หาก	1. จัด	119	70.00
	2. ไม่ได้จัด	51	30.00
20. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้มีการสำรวจ ความต้องการสินค้าจากสมาชิก	1. สำรวจ	122	71.76
	2. ไม่สำรวจ	48	28.24

จากตาราง 19 พบว่า กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ที่
สมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ที่เป็นนักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 95.29) มีการปฏิบัติว่าสหกรณ์ร้านค้า
ในโรงเรียนได้จัดสินค้าเป็นหมวดหมู่สะดวกต่อการซื้อสินค้าที่ต้องการ (ร้อยละ 93.53) พบว่า
สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้จัดสถานที่วางสินค้าโดยมีผู้ใส่สินค้าที่เหมาะสมกับสินค้า และ
สะดวกแก่ผู้ซื้อสินค้า (ร้อยละ 90.59) พบว่า สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ได้จัดสรรเงิน
กำไรสุทธิประจำปีเป็นทุนการศึกษาประจำปีให้แก่ สมาชิกที่เป็นนักเรียน (ร้อยละ 84.12)
พบว่า สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้จัดให้มีการปิดป้ายแสดงราคาสินค้าไว้ชัดเจน (ร้อยละ
82.94) พบว่า สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้จัดกิจกรรมเพื่อช่วยในการพัฒนาลักษณะนิสัย
ของสมาชิก เช่น ความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์ การประหยัด ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ขายสินค้าในสหกรณ์ร้านค้าได้ให้บริการในด้านความสะดวก รวดเร็วเป็นที่พึงพอใจแก่สมาชิก (ร้อยละ 82.35) พบว่า เวลาเปิด-ปิดสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนที่เป็นอยู่ เหมาะสมตามที่สมาชิกต้องการ (ร้อยละ 80.59) พบว่าสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้พิจารณารับสินค้าจากสมาชิกร้านค้าในร้านสหกรณ์ เพื่อเป็นการช่วยเหลือ ให้สมาชิกมีรายได้เป็นอันดับแรก

นอกจากนี้สมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ที่เป็นนักเรียนส่วนน้อย (ร้อยละ 52.35) พบว่า สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ได้จัดให้มีสัปดาห์สินค้าราคาถูก จากหน่วยแก่สมาชิก (ร้อยละ 61.18) พบว่า สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้ให้การสนับสนุนด้านการจัดเงินยืมให้แก่สมาชิก เพื่อจัดทำ โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน(สอ.ร.) (ร้อยละ 62.35) พบว่า สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนไม่ได้เชิญวิทยากรมาบรรยาย ให้ความรู้เรื่องสหกรณ์แก่สมาชิก (ร้อยละ 64.12) พบว่า สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้จัดให้สมาชิกร้านค้าของร้านสหกรณ์ไปจำหน่ายในชุมชนด้วย

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 แสดงค่า การปฏิบัติของ
ผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครู คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นนักเรียน
ผู้จัดการสหกรณ์ สมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ที่เป็นครู และสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ที่เป็นนักเรียน

ตาราง 20 แสดงค่าร้อยละด้านการเงินตามการปฏิบัติของคณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครูและผู้จัดการสหกรณ์

ตาราง 20 (ต่อ)

ด้านการเงิน	จำนวน (ร้อยละ)	
	คณะกรรมการ ดำเนินการที่เป็นครู	ผู้จัดการสหกรณ์
1. บุคลากรดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ ร้านค้าในโรงเรียน ได้มีการสำรวจ รายการสินค้าที่นำมาจำหน่าย	89.71	85.29
2. บุคลากรดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ ร้านค้าในโรงเรียน ได้มีการปรับปรุง ชนิดและปริมาณของสินค้าให้เหมาะสม กับความต้องการของสมาชิกเสมอ	97.06	97.06
3. คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการ สหกรณ์ในโรงเรียนได้พิจารณาแต่งตั้ง เจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินของสหกรณ์ ร้านค้าจากผู้สอนหมวดวิชาธุรกิจศึกษา	67.65	47.06
4. เจ้าหน้าที่บัญชีสินค้าสหกรณ์ร้านค้าใน โรงเรียนได้จัดทำบัญชีร้านค้า แยก เป็นหมวดหมู่ไว้ชัดเจน	88.24	73.53
5. โรงเรียนได้มีการแต่งตั้ง เจ้าหน้าที่ เพื่อสืบราคาสินค้าก่อนสั่งซื้อสินค้า	69.12	55.88

ตาราง 20 (ต่อ)

ด้านการเงิน	จำนวน (ร้อยละ)	
	คณะกรรมการ ดำเนินการที่เป็นครู	ผู้จัดการสหกรณ์
6. โรงเรียนได้มอบหมายให้คณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์ร่วมกันพิจารณาสั่งซื้อสินค้าเพื่อนำมาจำหน่ายในสหกรณ์ร้านค้า	88.24	73.53
7. โรงเรียน ได้รับรายงาน จากคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการในการเสนอผลการพิจารณา สั่งซื้อสินค้าเพื่อนำมาจำหน่าย ในสหกรณ์ร้านค้าทุกครั้ง	67.65	50.00
8. คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ได้สั่งซื้อสินค้าเข้ามาจำหน่ายในสหกรณ์ร้านค้าโดยชำระเป็นเงินสด	64.71	47.06
9. คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ได้พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการไปดำเนินการจัดซื้อสินค้า	92.15	79.41

ตาราง 20 (ต่อ)

ด้านการเงิน	จำนวน (ร้อยละ)	
	คณะกรรมการ ดำเนินการที่เป็นครู	ผู้จัดการสหกรณ์
10. คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ได้พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับสินค้าที่สั่งซื้อ	89.71	79.41
11. ในการซื้อสินค้าจากสหกรณ์ร้านค้าได้กำหนดให้สมาชิกซื้อสินค้าด้วยเงินสด	55.88	52.94
12. เจ้าหน้าที่แผนกทะเบียนสหกรณ์ได้ทำการลงบัญชียอดซื้อสินค้าของสมาชิกทุกสัปดาห์	80.88	76.47
13. คณะกรรมการดำเนินการได้ตรวจสอบสินค้าตามบัญชีรายรับรายจ่ายทุกวันสุดสัปดาห์	61.76	41.18
14. โรงเรียนได้รับรายงานจากคณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์เกี่ยวกับยอดการเงินของการจำหน่ายสินค้าทุกเดือน	75.00	67.65

ตาราง 20 (ต่อ)

ด้านการเงิน	จำนวน (ร้อยละ)	
	คณะกรรมการ ดำเนินการที่เป็นครู	ผู้จัดการสหกรณ์
15. คณะกรรมการดำเนินการ และ ผู้จัดการสหกรณ์ได้นำเงินรายรับจาก การจำหน่ายสินค้าไปฝากธนาคารทุก วัน	63.24	44.12
16. โรงเรียนได้พิจารณาจ่ายเงินโบนัส หรือค่าตอบแทนแก่ คณะกรรมการ ดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และ เจ้าหน้าที่เมื่อสิ้นปีทางบัญชี	94.12	97.06
17. โรงเรียนได้จำกัดจำนวนหุ้นที่สมาชิก จะซื้อหุ้น	32.35	35.29
18. เจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินของสหกรณ์ ร้านค้ามีหลักทรัพย์ค้ำประกัน	20.59	5.88
19. เจ้าหน้าที่บัญชีของสหกรณ์ร้านค้าจะ เป็นผู้นำเงินไปฝากธนาคาร	70.59	52.94

ตาราง 20 (ต่อ)

ด้านการเงิน	จำนวน (ร้อยละ)	
	คณะกรรมการ ดำเนินการที่เป็นครู	ผู้จัดการสหกรณ์
20. โรงเรียนได้จำกัดวงเงินสูงสุดใน การส่งจ่ายแต่ละครั้ง สำหรับ คณะกรรมการดำเนินการ หรือ ผู้จัดการสหกรณ์	61.76	38.24

ร้อยละ

100

75

50

25

0

พ.ค. ๖๕

100

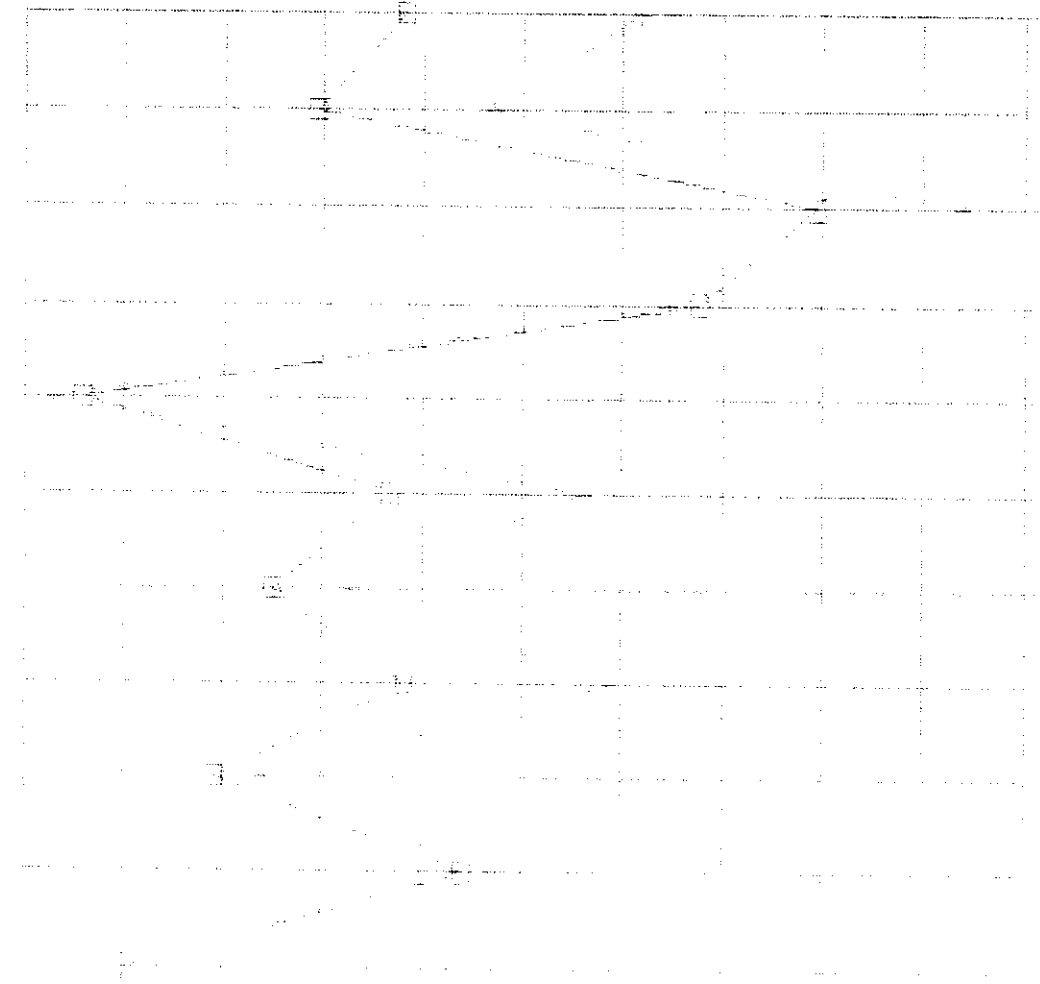
75

50

25

0

ข้อ

ภาพประกอบ 5 แสดงค่าการปฏิบัติด้านการเงิน ของคณะกรรมการการค้าเป็นกรณีและผู้จัดการสหกรณ์

จากภาพประกอบ 5 แสดงว่าการปฏิบัติงาน ด้านการเงิน ของคณะกรรมการ
 ค่าเงินการที่เป็นครูและผู้จัดการสหกรณ์ โดยภาพรวมได้ปฏิบัติหลายเรื่องสอดคล้องกัน แต่
 วนการพิจารณาแต่งตั้งเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินของสหกรณ์ร้านค้าคณะกรรมการค่าเงินการ
 ที่ เป็นครู (ร้อยละ 67.65) และผู้จัดการสหกรณ์ (ร้อยละ 47.06) แต่งตั้งมาจากครูผู้สอน
 มหาวิทยาลัยราชภัฏศึกษา คณะกรรมการค่าเงินการที่เป็นครู (ร้อยละ 64.71) และผู้จัดการ
 สหกรณ์ (ร้อยละ 47.06) ได้สั่งซื้อสินค้าเข้ามาจำหน่ายในสหกรณ์ร้านค้าโดยชำระเป็นเงิน
 สด คณะกรรมการค่าเงินการที่เป็นครู (ร้อยละ 61.76) และผู้จัดการสหกรณ์ (ร้อยละ
 41.18) ได้ตรวจสอบสินค้าตามบัญชีรายรับ รายจ่ายทุกวันสุดสัปดาห์คณะกรรมการค่าเงินการ
 ที่ เป็นครู (ร้อยละ 63.24) และผู้จัดการสหกรณ์ (ร้อยละ 44.12) ได้นำเงินรายรับจาก
 การจำหน่ายสินค้าไปฝากธนาคารทุกวันคณะกรรมการค่าเงินการที่เป็นครู (ร้อยละ 61.76)
 และผู้จัดการสหกรณ์ (ร้อยละ 38.24) พบว่า โรงเรียนได้จำกัดวงเงินสูงสุดในการสั่งจ่าย
 แต่ละครั้งสำหรับคณะกรรมการค่าเงินการหรือผู้จัดการสหกรณ์

ตาราง 21 แสดงค่าร้อยละด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินการตามการปฏิบัติ คณะกรรมการ
ดำเนินการที่เป็นครู คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นนักเรียนและผู้จัดการสหกรณ์

ด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินการ	จำนวน (ร้อยละ)		
	คณะกรรมการ ดำเนินการที่ เป็นครู	คณะกรรมการ ดำเนินการที่ เป็นนักเรียน	ผู้จัดการ สหกรณ์
1. โรงเรียนได้จัดสถานที่ตั้งร้านสหกรณ์ในบริเวณ อาคารเรียนโดยมีขนาดเท่าห้องเรียนปกติ 1 ห้อง	77.94	82.35	85.29
2. ร้านสหกรณ์ได้มีการตกแต่ง จัดตู้สินค้า จัดมุม สินค้าและมีการจัดแบ่งสินค้าเป็นหมวดหมู่	94.12	97.06	97.06
3. โรงเรียนได้ให้การสนับสนุนโดยจัดหาให้มี สิ่ง อำนวยความสะดวกต่อการปฏิบัติงาน ในร้าน สหกรณ์เช่น วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้สำนักงาน งาน ฯลฯ	88.24	89.71	88.24
4. โรงเรียนได้จัดหาให้ร้านสหกรณ์มีขนาดของห้อง เพียงพอแก่การมาซื้อสินค้าของสมาชิกจำนวน 100 คน พร้อมๆ กันได้	44.12	45.59	47.26
5. สถานที่ตั้งร้านสหกรณ์มีความมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย เพื่อป้องกันการโจรกรรม	88.24	92.65	97.26

ตาราง 21 (ต่อ)

ด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินการ	จำนวน (ร้อยละ)		
	คณะกรรมการ ดำเนินการที่ เป็นครู	คณะกรรมการ ดำเนินการที่ เป็นนักเรียน	ผู้จัดการ สหกรณ์
6. โรงเรียนได้จัดทำห้องเก็บสินค้าไว้อย่างมั่นคง ปลอดภัยและแยกจากร้านสหกรณ์	66.18	64.71	52.94
7. โรงเรียนได้จัดทำห้องเก็บสินค้าไว้ใกล้เคียง กับร้านสหกรณ์	70.59	77.94	67.65
8. โรงเรียนได้จัดสำนักงานของคณะกรรมการ ดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่ ไว้เป็นสัดส่วน	50.00	67.65	38.24
9. ผู้บริหารโรงเรียนได้ส่งเสริมสนับสนุน และ ให้การกำลังใจแก่ คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่โดยมาเยี่ยมชม ร้านสหกรณ์เสมอๆ	80.88	89.71	73.53
10. คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ ได้จัดสถานที่ทำงานให้สะดวกต่อการติดต่อได้ ทุกเวลา	70.59	76.47	70.59

ตาราง 21 (ต่อ)

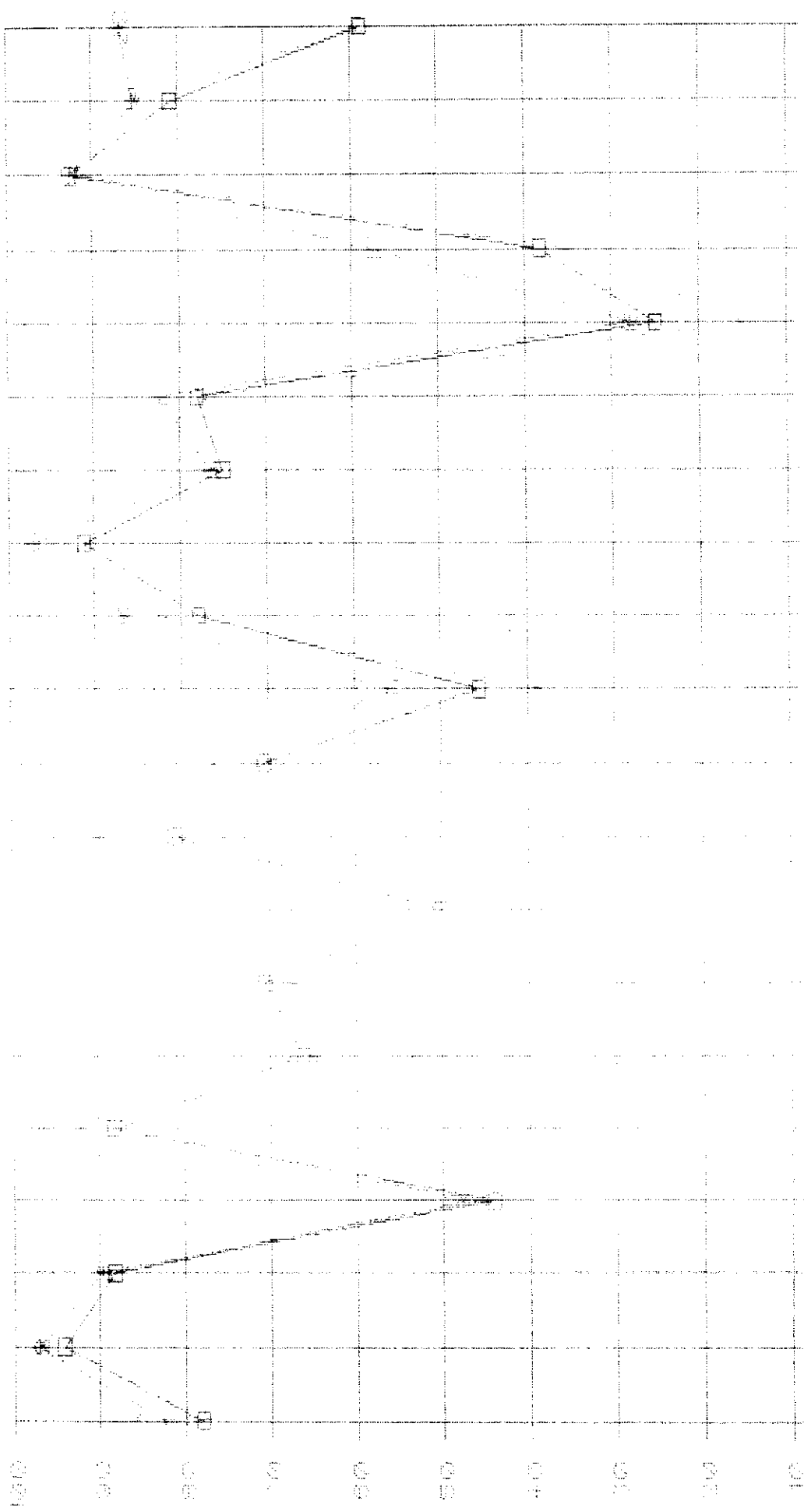
ด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินการ	จำนวน (ร้อยละ)		
	คณะกรรมการ ดำเนินการที่ เป็นครู	คณะกรรมการ ดำเนินการที่ เป็นนักเรียน	ผู้จัดการ สหกรณ์
11. โรงเรียนได้จัดวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องใช้ สำนักงานให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ของ คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่โดยการรับบริจาค นอกเหนือ จากจัดซื้อเอง	45.59	55.88	38.24
12. คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่ได้มีการตรวจสอบวัสดุอุปกรณ์ เพื่อเสนอซ่อมแซมทุกภาคเรียน	77.94	86.76	82.35
13. คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่ได้จัดทำ และเก็บเอกสารไว้ อย่างเป็นระเบียบ	91.18	91.18	94.12
14. โรงเรียนได้จัดสถานที่ตั้งร้านสหกรณ์ ให้อยู่ ในทำเลที่มีระบบการระบายอากาศดี ที่ตั้ง ร้านสหกรณ์เหมาะสม เป็นที่พอใจต่อการทำ งานของคณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการ สหกรณ์ เจ้าหน้าที่และสมาชิก	75.00	76.47	88.24

ตาราง 21 (ต่อ)

ด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินการ	จำนวน (ร้อยละ)		
	คณะกรรมการ ดำเนินการที่ เป็นครู	คณะกรรมการ ดำเนินการที่ เป็นนักเรียน	ผู้จัดการ สหกรณ์
15. โรงเรียนได้กำหนด จำนวนบุคลากรดำเนินการ การจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าอย่างเพียงพอ	77.94	82.35	76.47
16. โรงเรียนได้จ้างพนักงานที่ไม่ใช่บุคลากรของ โรงเรียนช่วยดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์	25.00	27.94	14.71
17. โรงเรียนได้จัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพ การทำงานของบุคลากรดำเนินการจัดกิจกรรม สหกรณ์ร้านค้าโดยการมอบเกียรติบัตรรางวัล	38.24	57.35	35.29
18. โรงเรียนได้จัดสถานที่ตั้งร้านสหกรณ์ อยู่ใน ทำเลที่สมาชิกส่วนใหญ่ผ่านบริเวณนั้น	92.65	92.65	91.18
19. โรงเรียนได้จัดอุปกรณ์ ชั่ง ตวง วัด ให้แก่ บุคลากรดำเนินการในการจำหน่ายสินค้า	80.88	85.29	85.29
20. ผู้บริหารโรงเรียนได้ให้การสนับสนุนในการ ปรับปรุงสถานที่และจัดหาเครื่องอำนวยความสะดวก สะดวกอื่นๆ ได้แก่ โทรศัพท์ พัดลม ตู้เย็น วิทยุ ฯลฯ	85.82	86.76	58.82

ร้อยละ

คะแนน

ข้อ

ภาพประกอบ 6 แสดงค่าการปฏิบัติด้านปัจจัยที่ ๕ ของคณะกรรมการที่เป็นครู คณะกรรมการที่เป็นนักเรียน และผู้จัดการสหกรณ์

□ ครู

○ ผู้เรียน

△ ผู้ปกครอง

◇ ผู้จัดการ

จากภาพประกอบ 6 แสดงว่าการปฏิบัติด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินการของคณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครู คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นนักเรียน และผู้จัดการสหกรณ์ โดยภาพรวมได้ปฏิบัติหลายเรื่องสอดคล้องกันแต่คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครู (ร้อยละ 50.00) คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นนักเรียน (ร้อยละ 67.65) และผู้จัดการสหกรณ์ (ร้อยละ 38.24) พบว่า โรงเรียนได้จัดสำนักงานของคณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ไว้เป็นสัดส่วน คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครู (ร้อยละ 38.24) คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นนักเรียน (ร้อยละ 57.35) และผู้จัดการสหกรณ์ (ร้อยละ 35.29) พบว่าโรงเรียนได้ทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพของบุคลากรดำเนินการจัดกิจกรรม สหกรณ์ร้านค้า โดยมอบเกียรติบัตรรางวัล คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครู (ร้อยละ 58.82) คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นนักเรียน (ร้อยละ 86.76) และผู้จัดการสหกรณ์ (ร้อยละ 58.82) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนได้ให้การสนับสนุนในการปรับปรุงสถานที่ และจัดหาเครื่องอำนวยความสะดวกอื่นๆ ได้แก่ พัดลม ตู้เย็น วิทยุ ฯลฯ

ตาราง 22 แสดงค่าร้อยละด้านการบริหารงานทั่วไปตามการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน
คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครู คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นนักเรียนและผู้จัดการ
สหกรณ์

ด้านการบริหารงานทั่วไป	จำนวน (ร้อยละ)			
	ผู้บริหาร โรงเรียน	คณะกรรมการ ดำเนินการที่ เป็นครู	คณะกรรมการ ดำเนินการที่ เป็นนักเรียน	ผู้จัดการ สหกรณ์
1. โรงเรียนได้ออกระเบียบกิจกรรม สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน เป็น คำสั่งและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบไว้	94.12	92.65	91.18	88.24
2. โรงเรียนได้ชี้แจงนโยบายและ แจ้งวัตถุประสงค์ของ กิจกรรม สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ให้ สมาชิกทราบ	94.12	94.12	91.18	88.24
3. โรงเรียนได้จัดกิจกรรมให้ความ รู้เรื่องสหกรณ์แก่สมาชิกทางหมวด วิชาธุรกิจ	55.88	64.71	73.53	58.82

ตาราง 22 (ต่อ)

ด้านการบริหารงานทั่วไป	จำนวน (ร้อยละ)			
	ผู้บริหาร โรงเรียน	คณะกรรมการ ดำเนินการที่ เป็นครู	คณะกรรมการ ดำเนินการที่ เป็นนักเรียน	ผู้จัดการ สหกรณ์
4. โรงเรียนได้มอบหมายให้คณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนเสนอแต่งตั้งผู้จัดการสหกรณ์	88.24	92.65	91.18	79.41
5. โรงเรียนได้จัดอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ และความรับผิดชอบให้แก่คณะกรรมการดำเนินการก่อนปฏิบัติงาน	70.59	61.76	85.29	61.76
6. โรงเรียนได้มีการแต่งตั้งกรรมการที่ปรึกษากิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ในโรงเรียนโดยพิจารณาแต่งตั้งจากผู้ที่มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้ามาแล้ว	79.41	76.47	80.88	55.88
7. โรงเรียนได้มีการแต่งตั้งผู้ตรวจสอบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน	94.12	92.65	91.18	91.18

ตาราง 22 (ต่อ)

ด้านการบริหารงานทั่วไป	จำนวน (ร้อยละ)			
	ผู้บริหาร โรงเรียน	คณะกรรมการ ดำเนินการที่ เป็นครู	คณะกรรมการ ดำเนินการที่ เป็นนักเรียน	ผู้จัดการ สหกรณ์
8. การแต่งตั้งผู้ตรวจสอบกิจกรรม สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ได้ แต่งตั้งผู้ที่มีประสบการณ์ในการ จัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าใน โรงเรียนมาแล้วเป็นอย่างดี	85.29	83.82	89.71	76.47
9. โรงเรียนได้มีการจัดกิจกรรม ต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้สมาชิก สหกรณ์สนใจที่จะเข้าร่วมประชุม ใหญ่	79.41	63.24	77.94	52.94
10. โรงเรียนได้จัดทำแผนดำเนินการ จัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าใน โรงเรียนไว้ในแผนปฏิบัติการ ของโรงเรียน	79.41	79.41	88.24	76.47
11. โรงเรียนได้มีการชี้แจงและมอบ หมายงานให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการ จัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าใน โรงเรียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษร	100.00	95.59	94.12	94.12

ตาราง 22 (ต่อ)

ด้านการบริหารงานทั่วไป	จำนวน (ร้อยละ)			
	ผู้บริหาร โรงเรียน	คณะกรรมการ ดำเนินการที่ เป็นครู	คณะกรรมการ ดำเนินการที่ เป็นนักเรียน	ผู้จัดการ สหกรณ์
12. โรงเรียนได้จัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าประจำภาค เรียนหรือประจำปีการศึกษา	61.76	57.35	75.00	52.94
13. โรงเรียนได้ให้ผู้จัดการหรือคณะกรรมการดำเนินการรายงานกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ทุกภาคเรียน	85.29	75.00	88.24	79.41
14. โรงเรียนได้ประเมินผลการปฏิบัติงานของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าใน โรงเรียนเมื่อสิ้นปีการศึกษา	82.35	86.76	97.06	79.41
15. โรงเรียนได้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรม สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน	100.00	97.06	95.59	94.12

ตาราง 22 (ต่อ)

ด้านการบริหารงานทั่วไป	จำนวน (ร้อยละ)			
	ผู้บริหาร โรงเรียน	คณะกรรมการ ดำเนินการที่ เป็นครู	คณะกรรมการ ดำเนินการที่ เป็นนักเรียน	ผู้จัดการ สหกรณ์
16. โรงเรียนได้จัดทำแผนผังแสดง โครงสร้างของการบริหารงาน กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าใน โรงเรียนไว้	82.35	63.24	75.00	61.76
17. โรงเรียนได้ดำเนินการจัด กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าใน โรงเรียนโดยยึดหลักและวิธีการ จัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าตามที่ กรมสามัญศึกษากำหนด	97.06	98.53	94.12	97.06
18. โรงเรียนได้รับสมัครสมาชิก- สมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ด้วยความสมัครใจ	79.41	94.12	86.76	91.18
19. โรงเรียนได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติ หน้าที่ของ คณะกรรมการดำเนิน การและผู้จัดการสหกรณ์ไว้เป็น ลายลักษณ์อักษร	67.65	60.29	76.47	61.76

ตาราง 22 (ต่อ)

ด้านการบริหารงานทั่วไป	จำนวน (ร้อยละ)			
	ผู้บริหาร โรงเรียน	คณะกรรมการ ดำเนินการที่ เป็นครู	คณะกรรมการ ดำเนินการที่ เป็นนักเรียน	ผู้จัดการ สหกรณ์
20. โรงเรียนได้จัดแสดงผลการตรวจ สอบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าให้ สมาชิกได้ทราบอย่างเปิดเผย	94.12	85.29	94.12	79.41

ร้อยละ

100

80

60

40

20

0

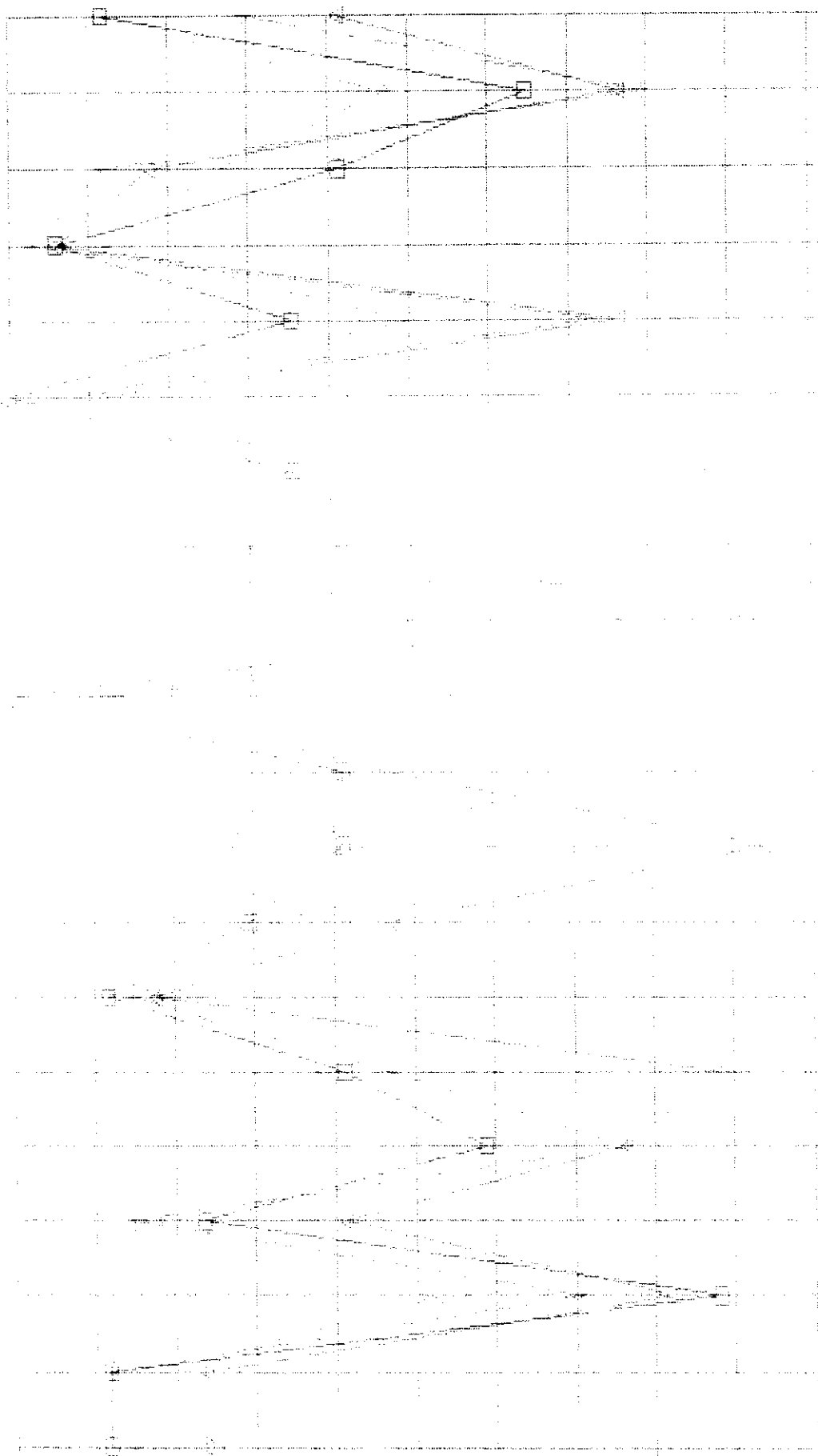
คะแนน

ข้อ

□ ผู้บริหาร

□ ศึกษานิเทศก์

ภาพประกอบ 7 แสดงค่าการปฏิบัติงานการบริหารงานที่ส่งไปของผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการที่เป็นนักเรียน และผู้จัดการสหกรณ์

จากภาพประกอบ 7 แสดงว่าการปฏิบัติด้านการบริหารงานทั่วไป ของผู้บริหารโรงเรียนคณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครู คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นนักเรียน และผู้จัดการสหกรณ์โดยภาพรวมได้ปฏิบัติหลายเรื่องสอดคล้องกัน แต่ผู้บริหารโรงเรียน (ร้อยละ 55.88) คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครู (ร้อยละ 64.71) คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นนักเรียน (ร้อยละ 73.53) และผู้จัดการสหกรณ์ (ร้อยละ 58.82) พบว่าโรงเรียนได้จัดกิจกรรมให้ความรู้เรื่องสหกรณ์แก่สมาชิกทางหมวดวิชาธุรกิจ ผู้บริหารโรงเรียน (ร้อยละ 79.41) คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครู (ร้อยละ 76.47) คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นนักเรียน (ร้อยละ 80.88) และผู้จัดการสหกรณ์ (ร้อยละ 55.88) พบว่า โรงเรียนได้มีการแต่งตั้งกรรมการที่ปรึกษากิจการสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนโดยพิจารณาแต่งตั้งจากผู้ที่มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรม ผู้บริหารโรงเรียน (ร้อยละ 79.41) คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครู (ร้อยละ 63.24) คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นนักเรียน (ร้อยละ 77.94) และผู้จัดการสหกรณ์ (ร้อยละ 52.94) พบว่า โรงเรียนได้มีการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้สมาชิกสหกรณ์สนใจที่จะเข้าร่วมประชุมใหญ่

ตาราง 23 แสดงคำร้อยละด้านการจัดการบุคลากรค่าเนในการตามการปฏิบัติของ ผู้บริหาร
โรงเรียน คณะกรรมการค่าเนในการที่เป็นครูและผู้จัดการสหกรณ์

ด้านการจัดการบุคลากร ค่าเนในการ	จำนวน (ร้อยละ)		
	ผู้บริหาร โรงเรียน	คณะกรรมการ ค่าเนในการที่ เป็นครู	ผู้จัดการ สหกรณ์
1. โรงเรียนได้กำหนดเกณฑ์การพิจารณา แต่งตั้งผู้รับผิดชอบค่าเนในการจัด กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน	67.65	80.88	70.59
2. โรงเรียนมีการเลือกตั้งคณะกรรมการ ค่าเนในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ในโรงเรียนจากที่ประชุมใหญ่	88.24	88.24	76.47
3. โรงเรียนได้จัดให้คณะกรรมการ ค่าเนในการ มีคาบการสอนลดลงกว่า คาบการสอนปกติ	38.24	33.82	20.59
4. คณะกรรมการค่าเนในการและเจ้า เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ ของกิจกรรม สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้รับ ความรู้เรื่องสหกรณ์โดยโรงเรียน ได้จัดส่งเข้าร่วมอบรมสัมมนากับ หน่วยงานอื่นๆ	85.29	55.88	64.71

ตาราง 23 (ต่อ)

ด้านการจัดการบุคลากร ดำเนินการ	จำนวน (ร้อยละ)		
	ผู้บริหาร โรงเรียน	คณะกรรมการ ดำเนินการที่ เป็นครู	ผู้จัดการ สหกรณ์
5. คณะกรรมการดำเนินการได้พิจารณา ส่งบุคลากรดำเนินการไปฝึกงานการ จัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ก่อนรับหน้าที่	47.06	38.24	38.24
6. คณะกรรมการดำเนินการได้กำหนด แนวปฏิบัติและหน้าที่ต่างๆของบุคลากร ดำเนินการไว้เป็นลายลักษณ์อักษร อย่างชัดเจน	94.12	83.82	82.35
7. โรงเรียนได้ดำเนินการออกคำสั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการ กิจกรรมสหกรณ์เป็นลายลักษณ์อักษร	100.00	95.59	94.12
8. โรงเรียนได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ที่ จะสมัครเป็นคณะกรรมการจัดกิจกรรม สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน	67.65	61.76	61.76

ตาราง 23 (ต่อ)

ด้านการจัดการบุคลากร ดำเนินการ	จำนวน (ร้อยละ)		
	ผู้บริหาร โรงเรียน	คณะกรรมการ ดำเนินการที่ เป็นครู	ผู้จัดการ สหกรณ์
9. โรงเรียนได้มีเกณฑ์ในการส่งเสริม และสนับสนุนคณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์ โดยพิจารณา ความชอบ เช่น เลื่อนขั้นเงินเดือน	76.47	58.82	55.88
10. คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการ สหกรณ์ได้ปฏิบัติงานโดยใช้เวลารว่าง จากการสอนปกติ หรือปฏิบัติงานนอก เวลาราชการ	97.06	98.53	97.06
11. โรงเรียนได้พิจารณาให้คณะกรรมการ ดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์มีส่วน ร่วมในการจัดสรรเงินกำไรสุทธิ ประจำปีให้แก่บุคลากรดำเนินการ ทุกคน	100.00	97.06	100.00

ตาราง 23 (ต่อ)

ด้านการจัดการบุคลากร ดำเนินการ	จำนวน (ร้อยละ)		
	ผู้บริหาร โรงเรียน	คณะกรรมการ ดำเนินการที่ เป็นครู	ผู้จัดการ สหกรณ์
12. โรงเรียนได้กำหนดวาระการปฏิบัติ งานของคณะกรรมการและผู้จัดการ สหกรณ์ตามระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัด กิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา	94.12	94.12	91.18
13. โรงเรียนมีคณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์ที่เป็นผู้เสียสละมี ความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์และให้ความ ร่วมมือในการ จัดกิจกรรมสหกรณ์ ร้านค้า เป็นอย่างดี	100.00	94.12	97.06
14. โรงเรียนได้พิจารณาให้คณะกรรมการ ดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ได้มี โอกาสไปศึกษาดูงานกิจกรรมสหกรณ์ จากสถาบันอื่น	70.59	63.24	64.71

ตาราง 23 (ต่อ)

ด้านการจัดการบุคลากร ดำเนินการ	จำนวน (ร้อยละ)		
	ผู้บริหาร โรงเรียน	คณะกรรมการ ดำเนินการที่ เป็นครู	ผู้จัดการ สหกรณ์
15. โรงเรียนได้มีการแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบในการวางแผนติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในรอบปีการศึกษา	76.47	76.47	79.41
16. โรงเรียนได้รับรายงานสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อให้มีการปรับปรุงแก้ไข จากคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์	88.24	80.88	73.53
17. โรงเรียนได้มอบหมายให้คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์จัดจ้างพนักงานเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของบุคลากรดำเนินการ	23.53	42.65	23.53

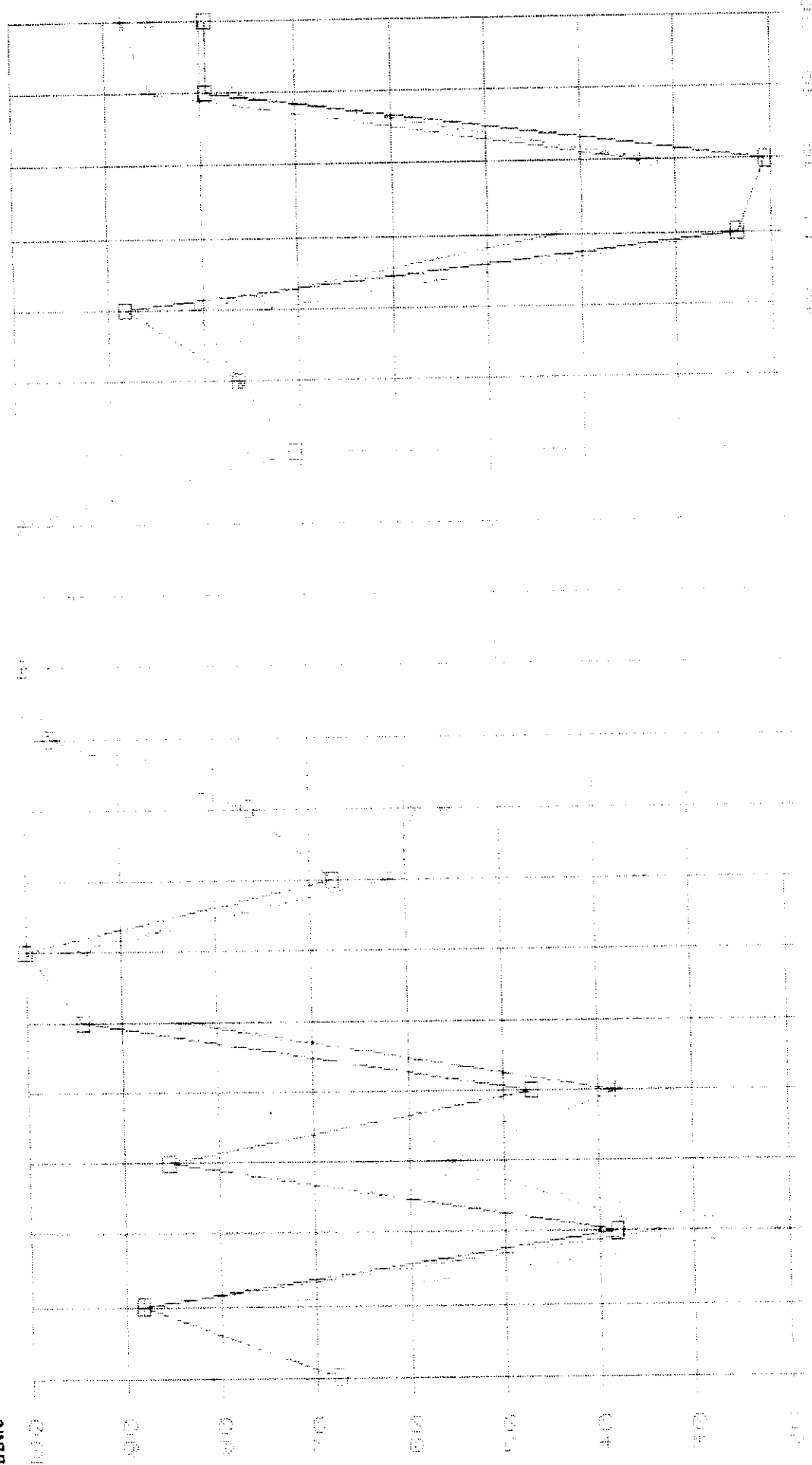
ตาราง 23 (ต่อ)

ด้านการจัดการบุคลากร ดำเนินการ	จำนวน (ร้อยละ)		
	ผู้บริหาร โรงเรียน	คณะกรรมการ ดำเนินการที่ เป็นครู	ผู้จัดการ สหกรณ์
18. โรงเรียนได้พิจารณาที่คณะกรรมการ ดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ไม่ต้อง ทำหน้าที่คุมสอบ ประจักษ์หรือมีหน้าที่ ควบคุมนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ	20.59	33.82	32.35
19. โรงเรียนได้ออกระเบียบและแนว ปฏิบัติของคณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์ไว้เป็น ลายลักษณ์อักษร	79.41	85.29	76.47
20. โรงเรียนได้จัดให้สหกรณ์ร้านค้าเป็น เป็นสถานประกอบการเพื่อฝึกให้ นักเรียนมีทักษะวิชาชีพด้วย	79.41	88.24	85.29

ร้อยละ

ข้อ

คะแนน

จากภาพประกอบ 8 แสดงว่าการปฏิบัติด้านการจัดการบุคลากรดำเนินการ ของผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครูและผู้จัดการสหกรณ์ โดยภาพรวมได้ปฏิบัติหลายเรื่องสอดคล้องกัน แต่ผู้บริหารโรงเรียน (ร้อยละ 85.29) คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครู (ร้อยละ 55.88) และผู้จัดการสหกรณ์ (ร้อยละ 64.71) พบว่า คณะกรรมการดำเนินการและเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ ของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้รับความรู้เรื่องสหกรณ์โดยโรงเรียนได้จัดส่งเข้าอบรม สัมมนากับหน่วยงานอื่นๆ ผู้บริหารโรงเรียน (ร้อยละ 76.47) คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครู (ร้อยละ 58.82) และผู้จัดการสหกรณ์ (ร้อยละ 55.88) พบว่า โรงเรียนได้มีเกณฑ์ในการส่งเสริม และสนับสนุน คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์โดยพิจารณาความชอบ เช่น เลื่อนขั้นเงินเดือน

ตาราง 24 แสดงค่าร้อยละด้านการบริการตามการปฏิบัติ ของสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ที่เป็น
ครูและสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ที่เป็นนักเรียน

ด้านการบริการ	จำนวน (ร้อยละ)	
	สมาชิก:ครู	สมาชิก:นักเรียน
1. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้จัดให้มีสินค้าที่ สินค้าราคาถูกจากหน่วยแก่สมาชิก	46.47	52.35
2. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้ให้การ สนับสนุนด้านการจัดเงินยืมให้แก่สมาชิกเพื่อ จัดทำโครงการส่งเสริมอาชีพอิสระเพื่อการ มีรายได้ระหว่างเรียน (สอ.)	49.41	61.18
3. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้จัดกิจกรรม ฝึกหัดนักขายรุ่นเยาว์ (การนำสินค้าไป จำหน่ายตามบ้าน)	67.65	73.53
4. สินค้าที่จำหน่ายในสหกรณ์ร้านค้าราคาถูก กว่าท้องตลาด	64.71	74.12
5. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้จัดกิจกรรม เพื่อช่วยในการพัฒนาลักษณะนิสัยของสมาชิก เช่น ความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์ การระมัดระวังช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	81.18	82.94

ตาราง 24 (ต่อ)

ด้านการบริการ	จำนวน (ร้อยละ)	
	สมาชิก:ครู	สมาชิก:นักเรียน
6. พนักงานขายสินค้าในสหกรณ์ร้านค้าได้ให้บริการในด้าน ความสะดวก รวดเร็วเป็นที่พึงพอใจแก่สมาชิก	84.12	82.94
7. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้จัดบริการข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์ที่เป็นประโยชน์และให้สิทธิพิเศษแก่สมาชิกในการซื้อสินค้าและรับบริการจากสหกรณ์ร้านค้า	67.65	76.47
8. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้จัดสินค้าเป็นหมวดหมู่สะดวกต่อการซื้อสินค้าที่ต้องการ	95.29	95.29
9. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้เชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้เรื่องสหกรณ์แก่สมาชิก	31.76	37.65
10. สมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วม ประชุมใหญ่สามัญประจำปี เป็นส่วนใหญ่	71.18	79.41
11. เวลาเปิด-ปิด สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนที่เป็นอยู่เหมาะสมตามที่สมาชิกต้องการ	82.94	82.35

ตาราง 24 (ต่อ)

ด้านการบริการ	จำนวน (ร้อยละ)	
	สมาชิก:ครู	สมาชิก:นักเรียน
12. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้จัดบริการจำหน่ายสินค้าแก่สมาชิกตามลำดับก่อนหลังการติดต่อขอซื้อสินค้า	81.76	78.24
13. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้จัดให้สมาชิกรับสินค้าของร้านสหกรณ์ไปจำหน่ายในชุมชน	57.65	64.12
14. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้จัดสรรเงินกำไรสุทธิประจำปีเป็นทุนการศึกษาประจำปีให้แก่สมาชิกที่เป็นนักเรียน	87.06	90.59
15. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้พิจารณารับสินค้าจากสมาชิกรมาจำหน่ายในร้านสหกรณ์เพื่อเป็นการช่วยเหลือให้สมาชิกมีรายได้เป็นอันดับแรก	85.88	80.59
16. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมีสินค้าที่จำเป็นในการเรียน จำหน่ายในร้านสหกรณ์สำหรับนักเรียนครบทุกอย่าง	69.41	75.88
17. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้จัดให้มีการปิดป้ายแสดงราคาสินค้าไว้ชัดเจน	81.76	84.12

ตาราง 24 (ต่อ)

ด้านการบริการ	จำนวน (ร้อยละ)	
	สมาชิก:ครู	สมาชิก:นักเรียน
18. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้จัดสถานที่วางสินค้าโดยมีตู้ใส่สินค้าที่เหมาะสมกับสินค้าและสะดวกแก่ผู้ซื้อสินค้า	93.53	93.53
19. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้จัดตู้แสดงสินค้า เพื่อประชาสัมพันธ์สินค้าแยกไว้ต่างหาก	58.24	70.00
20. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้มีการสำรวจความต้องการสินค้าจากสมาชิก	66.47	71.76

ร้อยละ

100

90

80

70

คะแนน

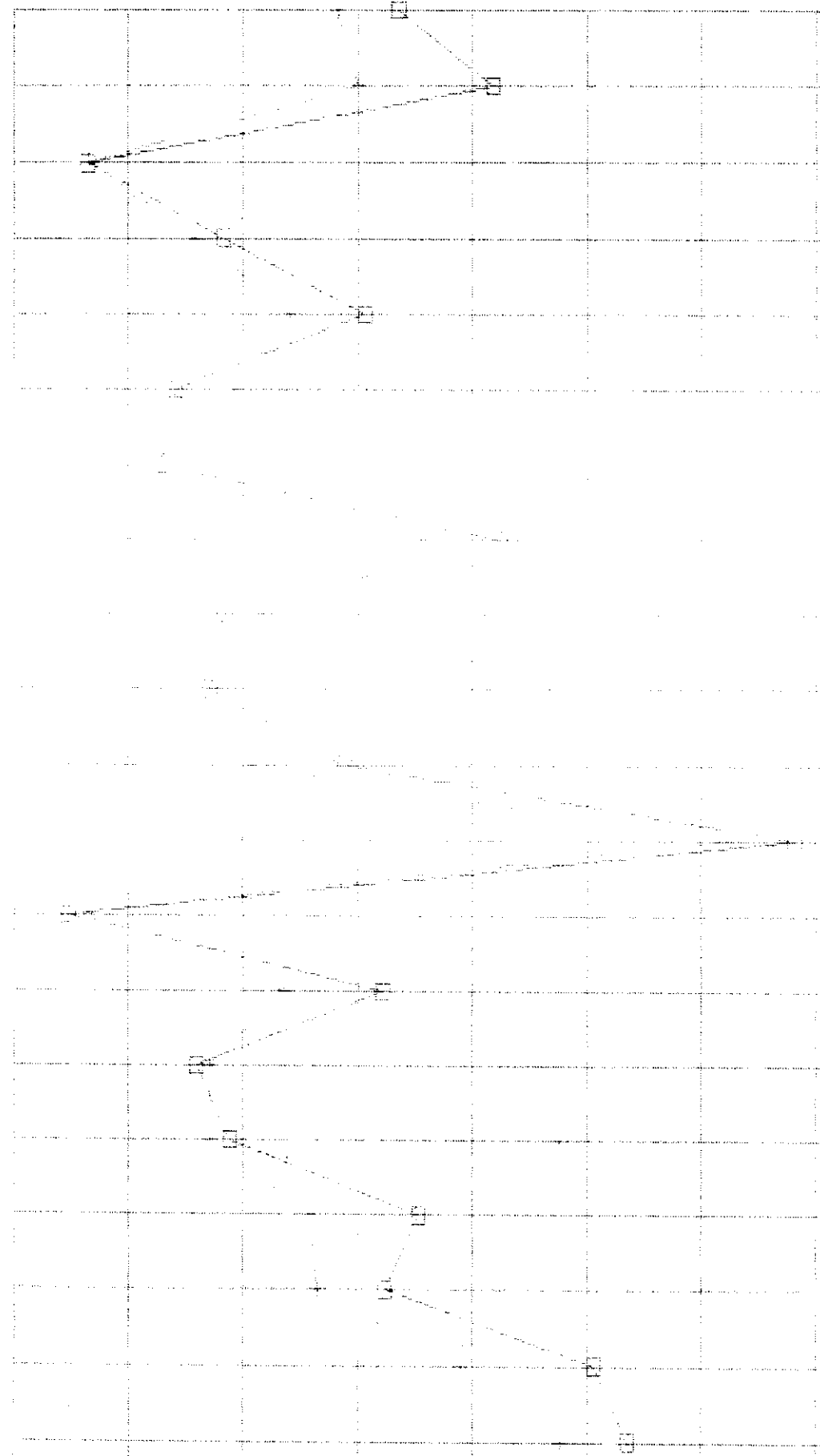
60

50

40

30

ข้อ

ภาพประกอบ 9 แสดงค่าการปฏิบัติด้านการบริการของสมาชิกที่เป็นครู และสมาชิกที่เป็นนักเรียน

กลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง

จากภาพประกอบ 9 แสดงว่าการปฏิบัติด้านการบริการของสมาชิกที่เป็นครู และสมาชิกที่เป็นนักเรียน โดยภาพรวมได้ปฏิบัติหลายเรื่องสอดคล้องกัน แต่สมาชิกที่เป็นครู (ร้อยละ 49.41) และสมาชิกที่เป็นนักเรียน (ร้อยละ 61.18) พบว่า สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้ให้การสนับสนุน ด้านการจัดเงินยืมมาให้แก่สมาชิก เพื่อจัดทำโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน (สอว.) สมาชิกที่เป็นครู (ร้อยละ 58.24) และสมาชิกที่เป็นนักเรียน (ร้อยละ 78.06) พบว่า สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้จัดตู้แสดงสินค้าเพื่อประชาสัมพันธ์สินค้าแยกไว้ต่างหาก

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่เกี่ยวกับการเงิน ปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินการ การบริหารงานทั่วไป การจัดการบุคลากรดำเนินการ และการบริการ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์ และสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์ และ สมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนที่จัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ปีการศึกษา 2534 และเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 จำนวน 36 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วย บุคคลจากโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 ที่มีการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนปีการศึกษา 2534 ทั้งสิ้น 34 โรงเรียน จำแนกได้ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน
2. คณะกรรมการดำเนินการแยกเป็น คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครูโรงเรียนละ 2 คน และคณะกรรมการดำเนินการที่เป็นนักเรียน โรงเรียนละ 2 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย
3. ผู้จัดการสหกรณ์ โรงเรียนละ 1 คน

4. สมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน แยกเป็น สมาชิกที่เป็นครูโรงเรียนละ 5 คนและสมาชิกที่เป็นนักเรียนโรงเรียนละ 5 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายจากกลุ่มประชากรที่ไม่เป็นสัดส่วน

รวมกลุ่มตัวอย่าง 34 โรงเรียน ๗ ละ 16 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 544 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 4 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการปฏิบัติ ในการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาในด้าน

1. การบริหารงานทั่วไป
2. การจัดการบุคลากรดำเนินการ

ฉบับที่ 2 สำหรับคณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครู และผู้จัดการสหกรณ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการปฏิบัติ ในการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาในด้าน

1. การเงิน
2. บัญชีที่เกี่ยวกับการดำเนินการ
3. การบริหารงานทั่วไป
4. การจัดการบุคลากรดำเนินการ

ฉบับที่ 3 สำหรับคณะกรรมการดำเนินการที่เป็นนักเรียน แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการปฏิบัติ ในการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาในด้าน

1. ปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินการ

2. การบริหารงานทั่วไป

ฉบับที่ 4 สำหรับสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน แบ่งออกเป็น

2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการปฏิบัติ ในการดำเนินการจัดกิจกรรม
สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาในด้าน

1. การบริการ

ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อการวิจัยมีลักษณะดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิดซึ่งถามสถานการณ์ของผู้ตอบ โดยมีรายการ
ให้ผู้ตอบเลือก

ตอนที่ 2 ประกอบด้วยแบบสอบถามที่มี 2 ลักษณะคือ

1. เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด แบบให้เลือกตอบอย่างใดอย่างหนึ่ง
ในสองอย่าง แบบนี้จะกำหนดคำตอบไว้ให้ 2 คำตอบ แล้วให้เลือก 1 คำตอบ
(บุษธรรม กิจบริดาภิสุทธิ์, 2523 : 179)

2. เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ หาคุณภาพโดยการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา
โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน แบบสอบถามที่ใช้ ผู้วิจัย
เลือกข้อที่มีค่าดัชนี ความสอดคล้องระหว่าง 0.6 - 1.0 โดยเลือก ไว้ด้านละ 20 ข้อ
รวม 5 ด้าน เป็นจำนวนข้อคำถาม 100 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2534 ระหว่างเดือน
กุมภาพันธ์ ถึง มีนาคม 2535 โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอให้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ทำหนังสือถึงศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 11 เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือจากโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ในเขตการศึกษา 11 จำนวน 36 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนในจังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ และศรีสะเกษ

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปส่งยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง และให้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่งแบบสอบถามกลับทางไปรษณีย์

3. จากแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด จำนวน 576 ฉบับ ได้รับคืน จำนวน 544 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.44

การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

1. จัดแบบสอบถามที่ผู้ตอบไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ทุกตอนออก โดยไม่นำมาวิเคราะห์ข้อมูล

2. นำแบบสอบถามที่ผู้ตอบอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ทุกข้อ มานับความถี่โดยจัดเป็นรอยตะแนบ (Tally) จากทุก ๆ ฉบับ จนครบทั้งหมดแล้วหาผลรวมของความถี่ในแต่ละข้อ

3. นำคะแนนที่ได้จากแบบสอบถาม โดยการจำแนกเป็นกลุ่มตามสถานภาพแล้วนำมาหาค่าร้อยละ

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. การจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 ด้านการเงินจากการปฏิบัติของคณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครู และผู้จัดการสหกรณ์ สรุปได้ดังนี้

1.1 สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ได้มีการสำรวจ รายการสินค้าที่นำมาจำหน่ายเป็นประจำ

1.2 สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ได้มีการปรับปรุงชนิด และปริมาณสินค้าให้เหมาะสมกับความต้องการของสมาชิกเสมอ

1.3 ในการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินของสหกรณ์ร้านค้าจะพิจารณาจากผู้สอนหมวดวิชาธุรกิจศึกษา

- 1.4 สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ได้มีการจัดทำบัญชีร้านค้าแยกเป็นหมวดหมู่ไว้ชัดเจน
- 1.5 สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อสืบราคาสินค้าก่อนสั่งซื้อสินค้า
- 1.6 สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ได้มีการมอบหมายให้ คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ร่วมกันพิจารณาสั่งซื้อสินค้า เพื่อนำมาจำหน่ายในร้านค้าสหกรณ์
- 1.7 คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ ได้เสนอผลการพิจารณาสั่งซื้อสินค้า เพื่อนำมาจำหน่ายในร้านค้าสหกรณ์ทุกครั้ง
- 1.8 คณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์ ได้สั่งซื้อสินค้าเข้ามาจำหน่ายในร้านค้าสหกรณ์ โดยชำระเป็นเงินสด
- 1.9 ในการสั่งซื้อสินค้า ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการไปดำเนินการจัดซื้อ
- 1.10 ได้มีการพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับสินค้าที่สั่งซื้อ
- 1.11 ในการซื้อสินค้าจากสหกรณ์ได้กำหนดให้สมาชิกซื้อสินค้าเป็นเงินสด
- 1.12 เจ้าหน้าที่สหกรณ์ได้ลงบัญชียอดสินค้าของสมาชิกทุกสัปดาห์
- 1.13 คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครูให้ข้อมูลว่า ได้มีการตรวจรับสินค้าตามบัญชีรายรับรายจ่าย ทุกวันสุดสัปดาห์ แต่ผู้จัดการสหกรณ์ให้ข้อมูลว่าไม่ได้ตรวจสอบทุกวันสุดสัปดาห์
- 1.14 มีการรายงานยอดการเงินของการจำหน่ายสินค้าทุกเดือน
- 1.15 ได้มีการนำเงินรายรับ จากการจำหน่ายสินค้าไปฝากธนาคารทุกวัน
- 1.16 มีการจ่ายเงินโบนัส หรือค่าตอบแทนแก่คณะกรรมการดำเนินการผู้จัดการสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่ เมื่อสิ้นปีทางบัญชี
- 1.17 สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนไม่มีการจำกัดจำนวนหุ้นที่สมาชิกจะซื้อ
- 1.18 เจ้าหน้าที่บัญชี และการเงินของสหกรณ์ร้านค้า ไม่ต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน
- 1.19 เจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินของสหกรณ์ร้านค้า เป็นผู้นำเงินไปฝากธนาคาร

1.20 คณะกรรมการที่เป็นครูให้ข้อมูลว่า มีการจำกัดวงเงินสูงสุดในการสั่งจ่ายเงินซื้อสินค้าแต่ละครั้ง แต่ผู้จัดการสหกรณ์ให้ข้อมูลว่า ไม่มีการจำกัดวงเงินในการสั่งจ่ายเงินซื้อสินค้าแต่ละครั้ง

2. การจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 ด้านปัจจัยที่ 4 เพื่อการดำเนินการ จากการปฏิบัติของคณะกรรมการที่เป็นครู คณะกรรมการที่เป็นนักเรียน และผู้จัดการสหกรณ์ สรุปได้ดังนี้

2.1 ได้มีการจัดสถานที่ตั้งร้านสหกรณ์ในอาคารเรียนเท่าขนาดของห้องเรียน 1 ห้อง

2.2 ร้านสหกรณ์ได้มีการตกแต่ง จัดตู้ จัดมุม และจัดแบ่งสินค้าไว้เป็นหมวดหมู่

2.3 ได้รับการสนับสนุนให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการปฏิบัติงาน ในร้านสหกรณ์ เช่น วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้สำนักงาน ฯลฯ

2.4 ขนาดของร้านสหกรณ์ เป็นห้องที่ไม่เพียงพอแก่การมาซื้อสินค้า ของสมาชิก จำนวน 100 คน พร้อม ๆ กันได้

2.5 สถานที่ตั้งร้านสหกรณ์ มีความมั่นคงแข็งแรงปลอดภัยเพื่อป้องกันการโจรกรรมได้

2.6 ได้มีการจัดทำห้องเก็บสินค้าไว้มั่นคง ปลอดภัยและแยกจากร้านสหกรณ์

2.7 ห้องเก็บสินค้าได้มีการจัดทำไว้ใกล้เคียงกับร้านสหกรณ์

2.8 มีการจัดสำนักงานของคณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ไว้เป็นสัดส่วน

2.9 ผู้บริหารโรงเรียน ได้ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรม และให้กำลังใจแก่คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ โดยมาเยี่ยมชมร้านสหกรณ์เสมอ

2.10 คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ ได้จัดสถานที่ทำงานให้สะดวกต่อการติดต่อได้ตลอดเวลา

2.11 ร้านสหกรณ์ไม่ได้รับบริจาควัสดุอุปกรณ์ และเครื่องใช้สำนักงานเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่

2.12 คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ได้มีการตรวจสอบวัสดุอุปกรณ์ เพื่อเสนอซ่อมแซมทุกภาคเรียน

2.13 คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ได้จัดทำและเก็บเอกสารไว้อย่างเป็นระเบียบ

2.14 สถานที่ตั้งร้านสหกรณ์ อยู่ในทำเลที่มีระบบการถ่ายเทอากาศดี ตั้งอยู่ในที่ที่เหมาะสม เป็นที่พอใจต่อการทำงานของ คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์ เจ้าหน้าที่และสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์

2.15 จำนวนบุคลากรดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้ามีเพียงพอ

2.16 ไม่มีการจ้างพนักงานมาช่วยดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ในโรงเรียน

2.17 ไม่มีการจัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ของบุคลากรดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า โดยการมอบเกียรติบัตรรางวัล

2.18 สถานที่ตั้งร้านสหกรณ์อยู่ในทำเลที่สมาชิกส่วนใหญ่ ผ่านบริเวณนั้น

2.19 มีการจัดหาอุปกรณ์ ชั่ง ตวง วัด ให้แก่บุคลากรดำเนินการในการจำหน่ายสินค้า

2.20 ผู้บริหารโรงเรียนได้ให้การสนับสนุน ในการปรับปรุงสถานที่ และจัดหาเครื่องอำนวยความสะดวกอื่นๆ

3. การจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 ด้านการบริหารงานทั่วไป จากการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครู คณะกรรมการที่เป็นนักเรียน และผู้จัดการสหกรณ์ สรุปได้ดังนี้

3.1 ได้มีการออกระเบียบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน เป็นคำสั่งและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบไว้

3.2 ได้มีการชี้แจงนโยบายและวัตถุประสงค์ ของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน

3.3 ได้มีการจัดกิจกรรมให้ความรู้ เรื่องสหกรณ์ แก่สมาชิก ทางหมวดวิชาธุรกิจศึกษา

3.4 คณะกรรมการดำเนินการได้รับมอบหมายให้เป็นผู้เสนอแต่งตั้งผู้จัดการสหกรณ์

3.5 มีการจัดอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับ การปฏิบัติหน้าที่และความ

รับผิดชอบคณะกรรมการดำเนินการก่อนการปฏิบัติหน้าที่

3.6 การแต่งตั้งกรรมการที่ปรึกษากิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน โดยพิจารณาแต่งตั้งจากผู้ที่มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้ามาแล้ว

3.7 ได้มีการแต่งตั้งผู้ตรวจสอบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน

3.8 ได้มีการแต่งตั้งผู้ตรวจสอบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนจากผู้ที่มีประสบการณ์

3.9 มีการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้สมาชิกสหกรณ์สนใจเข้าร่วมประชุมใหญ่

3.10 มีการจัดทำแผนดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนไว้ในแผนปฏิบัติการ

3.11 ได้มีการชี้แจงและมอบหมายงานให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการ จัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษร

3.12 มีการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานกิจกรรมสหกรณ์ ประจำปีและประจำปีการศึกษา

3.13 ผู้จัดการสหกรณ์หรือคณะกรรมการดำเนินการ ได้รายงาน กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนทุกภาคเรียน

3.14 เมื่อสิ้นปีการศึกษา ได้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า

3.15 มีการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการ จัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน

3.16 ได้มีการจัดทำแผนผัง แสดงโครงสร้างการบริหารงานกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าไว้

3.17 การดำเนินงานจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้ยึดหลัก และวิธีการจัดตามที่กรมสามัญศึกษากำหนด

3.18 การรับสมัครสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าด้วยความสมัครใจ

3.19 ได้มีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร

3.20 ได้มีการแสดงผล การตรวจสอบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าให้สมาชิก ได้

ทราบอย่างเปิดเผย

4. การจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัด กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 ด้านการจัดการบุคลากรดำเนินการ จากการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครูและผู้จัดการสหกรณ์ สรุปได้ดังนี้

4.1 ได้มีการกำหนด เกณฑ์การพิจารณาแต่งตั้ง ผู้รับผิดชอบดำเนินการ จัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน

4.2 มีการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า จากที่ประชุมใหญ่

4.3 คณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ ไม่ได้มีคาบการสอนลดลงกว่า คาบการสอนปกติ

4.4 คณะกรรมการดำเนินการ และเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ ของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้รับความรู้เรื่องสหกรณ์ โดยเข้าร่วมอบรมสัมมนากับหน่วยงานอื่น ๆ

4.5 คณะกรรมการดำเนินการ ไม่ได้พิจารณา จัดส่งบุคลากรดำเนินการ ไปฝึกงานก่อนรับหน้าที่

4.6 ได้มีการกำหนดแนวปฏิบัติ และหน้าที่ของบุคลากรต่างๆ ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร

4.7 มีการออกคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการดำเนินการกิจกรรมสหกรณ์ เป็นลายลักษณ์อักษร

4.8 มีการกำหนดคุณสมบัติของผู้จะสมัครเป็นคณะกรรมการดำเนินการ

4.9 มีเกณฑ์ในการส่งเสริม และสนับสนุนคณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์ โดยพิจารณาความชอบ เช่น เลื่อนขั้นเงินเดือน

4.10 คณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์ ได้ปฏิบัติงานโดยใช้เวลารว่างจากการสอนปกติหรือปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ

4.11 คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ ได้มีส่วนร่วมในการจัดสรรเงินกำไรสุทธิประจำปี

4.12 มีการกำหนดวาระของการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์ ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมสหกรณ์ใน

สถานศึกษา

4.13 คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ เป็นผู้ที่มีความเสียสละ รับผิดชอบ ซื่อสัตย์และให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าเป็นอย่างดี

4.14 คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ได้มีโอกาสไปศึกษาดูงาน กิจกรรมสหกรณ์จากสถาบันอื่น

4.15 มีการแต่งตั้งหรือมอบหมาย ให้มีผู้รับผิดชอบในการวางแผน ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในรอบปีการศึกษา

4.16 มีการรายงานสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะ เพื่อให้มีการปรับปรุงแก้ไข จากคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์

4.17 ไม่มีการจัดจ้างพนักงานเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของบุคลากรดำเนินการ

4.18 ไม่มีการพิจารณาให้คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ ไม่ ต้องทำหน้าที่คุมสอบ ประจักษ์หรือมีหน้าที่ควบคุมนักเรียน เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ

4.19 มีการออกระเบียบ และแนวปฏิบัติของคณะกรรมการดำเนินการ และ ผู้จัดการสหกรณ์ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร

4.20 ได้จัดให้สหกรณ์ร้านค้า เป็นสถานประกอบการ เพื่อฝึกให้นักเรียนมี ทักษะวิชาชีพด้วย

5. การจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 ด้านการบริการจากการปฏิบัติของสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ ที่เป็นครูและสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ที่เป็นนักเรียน สรุปได้ดังนี้

5.1 สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ไม่มีการจัดลัษณะสินค้าราคาถูก ให้แก่ สมาชิก

5.2 ได้มีการให้สมาชิกได้ยืมเงิน เพื่อจัดทำโครงการส่งเสริมการประกอบ อาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน (สอร.)

5.3 ได้มีการจัดกิจกรรมฝึกหัดนักเรียนรุ่นเยาว์ (การนำสินค้าไปจำหน่าย ตามบ้าน)

5.4 สินค้าที่นำไปจำหน่ายในสหกรณ์ร้านค้าราคาถูกกว่าท้องตลาด

5.5 มีการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาลักษณะนิสัยของสมาชิก ได้แก่ ความมี ระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์ การประหยัด ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

- 5.6 มีการให้บริการด้านความสะดวก รวดเร็ว เป็นที่พอใจแก่สมาชิก
- 5.7 มีบริการข่าวสารอันเป็นประโยชน์และให้สิทธิพิเศษแก่สมาชิก ในการซื้อสินค้าและรับบริการจากสหกรณ์ร้านค้า
- 5.8 มีการจัดสินค้าไว้เป็นหมวดหมู่ สะดวกต่อการซื้อสินค้าที่ต้องการ
- 5.9 ไม่ได้มีการเชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้แก่สมาชิก
- 5.10 สมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ได้ให้ความร่วมมือ ในการเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี เป็นส่วนใหญ่
- 5.11 สหกรณ์ร้านค้ามีเวลา เปิด-ปิด เหมาะสมกับความต้องการของสมาชิก
- 5.12 มีการจัดบริการจำหน่ายสินค้าแก่สมาชิก ตามลำดับก่อนหลังการติดต่อขอซื้อสินค้า
- 5.13 สมาชิกได้มีการนำสินค้าในสหกรณ์ร้านค้าไปจำหน่ายในชุมชนด้วย
- 5.14 มีการจัดสรรเงินกำไรสุทธิประจำปี เป็นทุนการศึกษาประจำปี ให้แก่สมาชิกที่เป็นนักเรียน
- 5.15 มีการพิจารณารับซื้อสินค้าจากสมาชิก มาจำหน่ายในสหกรณ์ร้านค้า เพื่อเป็นการช่วยเหลือให้สมาชิกมีรายได้เป็นอันดับแรก
- 5.16 มีสินค้าที่จำเป็นในการเรียน จำหน่ายในสหกรณ์ร้านค้าสำหรับนักเรียนครบทุกอย่าง
- 5.17 มีการปิดป้ายแสดงราคาสินค้าไว้ชัดเจน
- 5.18 ได้มีการจัดสถานที่วางสินค้า โดยมีตู้ใส่สินค้าที่เหมาะสมกับสินค้าและสะดวกแก่ผู้ซื้อสินค้า
- 5.19 มีการจัดตู้แสดงสินค้าเพื่อประชาสัมพันธ์สินค้าแยกไว้ต่างหาก
- 5.20 ได้มีการสำรวจความต้องการสินค้าจากสมาชิก

อภิปรายผล

1. ด้านการเงิน

ในการวิจัยครั้งนี้พบว่า ในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้มีการสำรวจรายการสินค้าที่นำมาจำหน่ายเป็นประจำ และมีการปรับปรุงชนิดและปริมาณของสินค้า

าให้เหมาะสมกับความต้องการของสมาชิกเสมอ การดำเนินการดังกล่าวจะทำให้ทราบความต้องการของสมาชิกและจะได้ดำเนินการจัดหาสินค้ามาบริการให้แก่สมาชิก ทำให้สหกรณ์ได้กำไรเพิ่มขึ้น สมาชิกเองก็เห็นความสำคัญของสหกรณ์มากยิ่งขึ้น อันจะส่งผลให้สหกรณ์ประสบผลสำเร็จดี โรงเรียนได้มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อสืบราคาสินค้าก่อนสั่งซื้อสินค้าและได้มอบหมายให้คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ร่วมกันพิจารณาสั่งซื้อสินค้า เพื่อนำมาจำหน่ายในสหกรณ์ร้านค้า โดยเสนอผลการพิจารณาสั่งซื้อสินค้าทุกครั้ง แล้วจึงแต่งตั้งคณะกรรมการไปจัดซื้อสินค้าและมีคณะกรรมการตรวจรับสินค้า ที่สั่งซื้อ โรงเรียนไม่ได้จำกัดวงเงินสูงสุดในการใช้จ่ายแต่ละครั้ง โรงเรียนได้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อสืบราคาสินค้าก่อนสั่งซื้อสินค้าและมอบหมายให้คณะกรรมการดำเนินการหรือผู้จัดการสหกรณ์ร่วมกันพิจารณา สั่งซื้อสินค้า เพื่อนำมาจำหน่ายในร้านสหกรณ์และแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับสินค้าที่สั่งซื้อ ซึ่งสอดคล้องกับ สมพงษ์ ศิริวัฒน์ (2534 : 66-81) ที่ได้เสนอวิธีการจัดกิจกรรมสหกรณ์เพื่อการศึกษาที่ดี เกี่ยวกับการควบคุมการดำเนินงานกิจกรรมสหกรณ์ ประกอบด้วย การสืบราคาสินค้า สั่งซื้อสินค้าและตรวจรับสินค้า เพื่อนำมาจำหน่าย โดยมีการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการด้วยหลักการ ที่จะทำให้สมาชิกซื้อสินค้าได้ในราคาที่เหมาะสมและยุติธรรม การดำเนินการต่างๆ เป็นไปอย่างมีระบบ ถูกต้อง

คณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์ในโรงเรียน ได้พิจารณาแต่งตั้งเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินของสหกรณ์ร้านค้า จากผู้สอนหมวดวิชาธุรกิจศึกษา โดยเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน เมื่อปฏิบัติหน้าที่โดยทำหน้าที่จัดทำบัญชีร้านค้า แยกเป็นหมวดหมู่ไว้ชัดเจนและได้มีการลงบัญชียอดซื้อเป็นประจำทุกสัปดาห์ มีการตรวจสอบสินค้าตามบัญชีรายรับ รายจ่าย ทุกสัปดาห์ คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ ได้รายงานยอดการเงินของการจำหน่ายสินค้าทุกเดือน ส่วนเงินที่ได้จากการจำหน่ายสินค้าจะนำไปฝากธนาคารทุกวัน โดยเจ้าหน้าที่บัญชี ด้วยวิธีการดังกล่าวมา เป็นการควบคุมการดำเนินการกิจกรรมสหกรณ์ ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเงิน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดทำบัญชีการเงินให้เรียบร้อยถูกต้อง มีการตรวจสอบให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ดังนั้นบุคลากรที่ได้คัดเลือกเข้ามาปฏิบัติหน้าที่จะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการงานที่ตนมีความรับผิดชอบเป็นอย่างดี (สมพงษ์ ศิริวัฒน์, 2534 : 158 - 159)

คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ส่วนมากได้สั่งซื้อสินค้าเข้ามาจำหน่ายโดยชำระเป็นเงินสด และกำหนดให้สมาชิกซื้อด้วยเงินสด นอกจากนี้โรงเรียนไม่ได้ จำกัด

จำนวนหุ้นของสมาชิก และได้มีการพิจารณาจ่ายเงินโบนัส หรือค่าตอบแทนแก่คณะกรรมการ
ดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ เมื่อสิ้นปีทางบัญชี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย
ของจารุ โรจนรังสีมันต์ (2526 : 90 - 96) ที่พบว่า ในการสั่งซื้อสินค้า ส่วนมากสหกรณ์
สั่งซื้อทั้ง ระบบเงินสดและเครดิต ส่วนในเรื่องการถือหุ้นของสมาชิก ยึดหลักประชาธิปไตย
ว่าด้วยความ เสมอภาคและภราดรภาพ กล่าวคือ ไม่ว่าสมาชิกจะถือหุ้นมากหรือน้อย ทุกคน
มีสิทธิออกเสียง คนละ 1 เสียง เท่ากัน กิจกรรมสหกรณ์ จึงถูกควบคุมโดยสมาชิกส่วนใหญ่
โดยตรง (สะอาด นาคาเรงฤทธิ์. 2534 : 26)

2. ด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินการ

ในการวิจัยครั้งนี้พบว่า การจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ด้านปัจจัย
ที่เอื้อต่อการดำเนินการ โรงเรียนได้จัดสถานที่ตั้งร้านสหกรณ์ในบริเวณอาคารเรียน โดยมี
ขนาดเท่าห้องเรียนปกติ 1 ห้องเรียน ร้านสหกรณ์มีการตกแต่ง จัดตู้สินค้า จัดมุมสินค้า และ
มีการแบ่งสินค้าเป็นหมวดหมู่ สถานที่ตั้งร้านสหกรณ์ อยู่ในทำเลที่มีระบบการระบายอากาศดี
ที่ตั้งร้านเหมาะสมเป็นที่พอใจต่อการทำงานของคณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์
เจ้าหน้าที่และสมาชิก นอกจากนี้ร้านสหกรณ์ยังตั้งอยู่ในทำเลที่สมาชิกส่วนใหญ่ผ่านบริเวณนั้น
ร้านมีความมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย เพื่อป้องกันการโจรกรรม มีการจัดทำห้องเก็บสินค้า
แยกจากร้านสหกรณ์ ห้องเก็บสินค้าอยู่ใกล้กับร้านสหกรณ์ และห้องทำงาน ของคณะกรรมการ
ดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์ สะดวกต่อการติดต่อได้ทุกเวลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย
ของ จารุ โรจนรังสีมันต์ (2526 : 93) ที่พบว่า การจัดดำเนินการร้านกิจกรรมสหกรณ์
ส่วนใหญ่ มีความเหมาะสมกับขนาดของกิจกรรมสหกรณ์ ทำเลของร้านส่วนใหญ่อยู่ห่าง จาก
แหล่งค้าขายในตลาด และอาคารสถานที่ มีความมั่นคง ปลอดภัยจากการโจรกรรม ซึ่ง
สอดคล้องกับ เศรษฐการ เสาวทอง (2530 : 34) และ สนิท จิตราภรณ์ (ม.บ.บ. :
4) ที่กล่าวไว้ว่า การดำเนินการด้านอาคาร สถานที่ มีส่วนสำคัญต่อร้านกิจกรรมสหกรณ์
ต้องเลือกทำเลที่เหมาะสม มีการติดต่อได้สะดวก อยู่จุดศูนย์กลาง บริเวณกว้างขวาง
สวยงาม สถานที่จัดให้ดูสะอาดถูกตา โดยวางผังให้เห็นสินค้าชัดเจน โรงเรียนให้การ
สนับสนุนให้มี สิ่งอำนวยความสะดวกต่อการปฏิบัติงานในร้านสหกรณ์ เช่น วัสดุอุปกรณ์
เครื่องใช้สำนักงาน เครื่องชั่ง ตวง วัด และให้การสนับสนุนในการปรับปรุงสถานที่และ
จัดหาเครื่องอำนวยความสะดวกอื่นๆ ได้แก่ โทรศัพท์ หักฉลุม ตู้เย็น วิทยุ ฯลฯ ซึ่ง

สอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุ ไรจนรังสิมันต์ (2526 : 94) ที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนให้การสนับสนุนการใช้อาคาร สถานที่และเครื่องใช้ประจำร้านค้าสหกรณ์เป็นอย่างดี ซึ่งถ้าสหกรณ์ร้านค้า ได้รับการสนับสนุนในเรื่องนี้ จะส่งผลให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในทุกๆ ด้านจะมีประสิทธิภาพในการทำงานและส่งเสริมกำลังใจในการทำงาน

ผู้บริหารโรงเรียนได้ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมและให้กำลังใจ แก่คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ โดยมาเยี่ยมชมร้านสหกรณ์เสมอๆ และได้กำหนดจำนวนบุคลากรดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าอย่างเพียงพอ โดยไม่ได้มีการจัดจ้างบุคคลภายนอกมาช่วยดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ซึ่งสอดคล้องกับ สมพงษ์ ศิริวัฒน์ (2534 : 158) กล่าวว่า องค์ประกอบหนึ่ง ที่ทำให้กิจกรรมสหกรณ์เพื่อการศึกษา ของโรงเรียนสุรนารีวิทยาประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี คือ ผู้บริหารสร้างขวัญและกำลังใจ ด้วยการไปเยี่ยมชม กิจกรรม รับทราบปัญหา ที่อาจจะเกิดขึ้นด้วยตนเองในบางโอกาส และสอดคล้องกับ ผุสดี ภูอินทร์ (2526 : 248 - 352) ที่กล่าวไว้สรุปได้ว่า ถ้าผู้บริหารขาดการให้ความสนใจกิจกรรมสหกรณ์ ทำให้ผู้ปฏิบัติงานขาดขวัญกำลังใจ กิจกรรมสหกรณ์คงไม่เจริญก้าวหน้า ผู้บริหารควรเป็นผู้ริเริ่มชักชวน ให้คณะครูในโรงเรียน สนใจกิจกรรมสหกรณ์ให้การสนับสนุน ให้กำลังใจคณะกรรมการ เพื่อให้ปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ และมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ จากการวิจัยยังพบว่า สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถให้บริการแก่สมาชิก จำนวน 100 คน พร้อมๆ กันได้ และในบางโรงเรียนได้จัด ให้มีสำนักงานของคณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ ไว้เป็นสัดส่วน แต่ในบางโรงเรียนก็ไม่ได้จัดทำ โรงเรียนไม่ได้จัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ของบุคลากรดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าโดยการมอบเกียรติบัตรรางวัล

งานวิจัยนี้ ได้มีการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ซึ่งมีจำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 1,500 คนขึ้นไป การจัดร้านสหกรณ์ซึ่งมีขนาดเพียง 1 ห้องเรียนย่อมไม่เพียงพอที่จะให้บริการแก่สมาชิกจำนวน 100 คนพร้อมๆ กันได้ จากแบบสอบถาม บลายเปิด พบว่า ขนาดของห้องคับแคบควรมีการขยายขนาดของห้องให้ใหญ่ขึ้น เพื่อให้ บริการแก่สมาชิกให้ดียิ่งขึ้น ถึงแม้ว่าโรงเรียนจะไม่ได้จัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า โดยการมอบเกียรติบัตรรางวัล ให้แก่บุคลากร แต่ได้มีการส่งบุคลากรเข้าร่วมสัมมนาเกี่ยวกับการสหกรณ์กับหน่วยงานอื่นๆ ก็ย่อมเป็นการส่งเสริมสนับสนุน

ให้บุคลากรปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. ด้านการบริหารงานทั่วไป

การวิจัยครั้งนี้ พบว่า การจัดการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ด้านการบริหารงานทั่วไป โรงเรียนได้ออกระเบียบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน เป็นคำสั่งและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบไว้ มีการชี้แจงนโยบายและแจ้งวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนให้สมาชิกทราบ มีการจัดการกิจกรรมให้ความรู้เรื่องสหกรณ์แก่สมาชิกทางหมวดวิชาธุรกิจศึกษา โรงเรียนได้มอบหมายให้คณะกรรมการดำเนินการ จัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน เสนอแต่งตั้งผู้จัดการสหกรณ์ มีการจัดอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ และความรับผิดชอบให้แก่คณะกรรมการดำเนินการก่อนปฏิบัติงาน โรงเรียนได้แต่งตั้งกรรมการที่ปรึกษา กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน โดยพิจารณาแต่งตั้ง จากผู้ที่มีประสบการณ์ ในการจัดการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้ามาแล้ว โรงเรียนมีการแต่งตั้ง ผู้ตรวจสอบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน การแต่งตั้ง ผู้ตรวจสอบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้แต่งตั้งผู้ที่มีประสบการณ์ ในการจัดการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมาแล้ว เป็นอย่างดี ได้มีการจัดการกิจกรรมต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้สมาชิกสหกรณ์ สนใจที่จะเข้าร่วมประชุมใหญ่ โรงเรียนได้จัดทำแผนดำเนินการจัดการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ในแผนปฏิบัติการของโรงเรียน ได้มีการชี้แจงและมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบ ดำเนินการจัดการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษร โรงเรียนได้จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ประจำปีภาคเรียนหรือ ประจำปีการศึกษา ผู้จัดการสหกรณ์หรือคณะกรรมการดำเนินการ รายงานกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนทุกภาคเรียน ได้มีการประเมินผล การปฏิบัติงานของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน เมื่อสิ้นปีการศึกษา มีการออกคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการดำเนินการจัดการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน โรงเรียนได้จัดทำแผนผังแสดง โครงสร้างของการบริหารงานกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ในการดำเนินการจัดการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนยึดหลักและวิธีการจัดการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ตามที่กรมสามัญศึกษากำหนด ในการรับสมัครสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า สมาชิกมาสมัครด้วยความสมัครใจ โรงเรียนได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร และโรงเรียนได้จัดแสดงผล การตรวจสอบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ให้สมาชิกทราบ อย่างเปิดเผย ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ สำนักงาน

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2527 : 1) ที่ว่า การที่กิจการสหกรณ์ไม่พัฒนา และแพร่หลายเท่าที่ควรนั้น นักวิชาการ สหกรณ์ทั่วโลกส่วนใหญ่มีความเห็นว่า เป็นเพราะ สมาชิกสหกรณ์ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสหกรณ์และการที่จะสร้างสรรค์ ให้สหกรณ์ เจริญก้าวหน้าได้นั้นจำเป็นต้องให้ การศึกษาแก่สมาชิก เพราะการศึกษาจะทำให้สมาชิก ได้เข้าใจในหลัก และวิธีดำเนินงานสหกรณ์ รับผิดชอบต่อหน้าที่และความรับผิดชอบ มีความสำนึก ในสิทธิและหน้าที่ของตนเองที่จะต้องเกี่ยวข้องกับสหกรณ์ และเกิดศรัทธาต่ออุดมการณ์สหกรณ์ ในที่สุดด้วย และสอดคล้องกับหลักสหกรณ์ ของกองส่งเสริมและเผยแพร่สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (2525 : 8 - 9) ที่ว่า การดำเนินงานสหกรณ์จะให้ประสบความสำเร็จต้อง ยึดหลักการเป็นสมาชิกด้วยความ สมัครงใจ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการจัดทำโครงการเกี่ยวกับ สหกรณ์ ของ ผุสดี ภูอินทร์ (2526 : 313 - 314) ที่ว่า การกำหนดวิธีดำเนินการ ให้เหมาะสม โดยคำนึงถึงความพร้อม และขีดความสามารถของโรงเรียน มีการวางแผน โดยกำหนดขอบข่าย ขั้นตอน ระยะเวลาการดำเนินงานให้เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน และต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ให้ชัดเจน โดยจะต้องคำนึงถึงด้านปริมาณและ คุณภาพ จะต้องเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนในด้านความรู้ ความเข้าใจ เจตคติและการนำ ความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันเป็นหลัก

4. ด้านการจัดการบุคลากรดำเนินการ

การวิจัยครั้งนี้ พบว่า การจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ด้านการจัด การบุคลากรดำเนินการ โรงเรียนได้กำหนดเกณฑ์การพิจารณาแต่งตั้งผู้รับผิดชอบดำเนินการ จัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ได้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรม สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนจากที่ประชุมใหญ่ ทางโรงเรียนได้จัดส่งเจ้าหน้าที่สหกรณ์ เข้ารับ ความรู้เรื่องสหกรณ์ โดยเข้าร่วมอบรมสัมมนากับหน่วยงานอื่น ๆ มีการกำหนดแนวปฏิบัติและ หน้าที่ต่าง ๆ ของบุคลากรดำเนินการ ไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน โรงเรียนได้ออก คำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการดำเนินการกิจกรรมสหกรณ์เป็นลายลักษณ์อักษร มีการกำหนด คุณสมบัติ ของผู้ที่จะสมัครเป็นคณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน โรงเรียนมีเกณฑ์ในการส่งเสริมและสนับสนุน คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ โดยพิจารณาความชอบ เช่น เก่งขึ้นเงินเดือน คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ ได้ปฏิบัติงานโดยใช้เวลาว่างจากการสอนปกติ หรือปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ โรงเรียน

ได้พิจารณาให้ คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ มีส่วนร่วม ในการจัดสรร เงินกำไรสุทธิประจำปี ให้แก่ บุคลากรดำเนินการทุกคน ได้มีการกำหนดวาระการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย การจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา คณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์เป็นผู้ เสียสละ มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์และให้ความร่วมมือ ในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า เป็นอย่างดี ได้มีการพิจารณาให้คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ได้มีโอกาสไป ศึกษาดูงานกิจกรรมสหกรณ์จากสถาบันอื่น โรงเรียนได้แต่งตั้งหรือมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบ ในการวางแผน ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในรอบปีการศึกษา โรงเรียนได้รับรายงานสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะ เพื่อให้มีการปรับปรุง แก้ไขจาก คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ โรงเรียนได้ออกระเบียบ และแนวปฏิบัติของ คณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร และโรงเรียนได้จัดทำ สหกรณ์ร้านค้าเป็นสถานประกอบการ เพื่อฝึกให้นักเรียนมีทักษะวิชาชีพด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ นโยบายการจัดกิจกรรมสหกรณ์ของกรมสามัญศึกษา ซึ่งได้ กำหนดวัตถุประสงค์ข้อหนึ่งไว้ว่า ส่งเสริมความรู้ ทักษะ ในการเรียนรู้แบบสหกรณ์ โดยวิธีปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดเจตคติที่ดี ต่อกิจกรรมสหกรณ์ และนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน (กรมสามัญศึกษา. 2532 ก : 1) และ สอดคล้องกับ เทพ ไสยานนท์ (2522 : 80 - 81) ซึ่งได้กล่าวถึงปัจจัย ที่ทำให้สหกรณ์มี ประสิทธิภาพ และเข้มแข็งในการดำเนินงานธุรกิจ จนบังเกิดผลตามเป้าหมายนั้น ประกอบด้วยสิ่งเหล่านี้

1. ต้องมีการวางแผนที่ดี และในการวางแผนนั้นจะต้องประกอบด้วย
 - 1.1 ทำการปรับปรุงแก้ไขได้
 - 1.2 มีการติดตามผลงานได้
 - 1.3 สนองความต้องการของสมาชิกโดยครบถ้วน
 - 1.4 สมาชิกมีลักษณะนิสัยอันเหมาะสม
2. กฎหมาย ระเบียบแบบแผนและข้อบังคับ ต้องสนับสนุนและก่อให้เกิดประโยชน์ แก่สหกรณ์มากที่สุด
3. สมาชิก เจ้าหน้าที่ และคณะกรรมการ ของสหกรณ์ต้อง
 - 3.1 ศึกษาให้ เข้าใจและรู้ซึ้งถึงหลักและวิธีการสหกรณ์อย่างแจ่มแจ้ง
 - 3.2 เข้าใจและรักษาสถितिหน้าที่ของตนโดยครบถ้วน

3.3 เกิดศรัทธา สนิใจและสนับสนุนสหกรณ์ ด้วยความภักดี และซื่อสัตย์
สุจริต

4. ผู้บริหารของสหกรณ์ต้องมีความรู้ การดำเนินงานของสหกรณ์โดยรัดกุม และ
สม่ำเสมอ และเพียงพอ

5. มีการควบคุมและตรวจสอบ การดำเนินงานของสหกรณ์ โดยรัดกุม และ
สม่ำเสมอ และเพียงพอ

6. มีทุนดำเนินการอย่างเพียงพอตามความจำเป็น

7. มีผู้นำสหกรณ์ที่ดี

8. มีปริมาณ และขนาดธุรกิจที่เหมาะสม

โรงเรียนไม่ได้จัดให้คณะกรรมการดำเนินการ มีคาบสอนลดลงกว่าคาบสอนปกติ
เจ้าหน้าที่สหกรณ์ ไม่ได้ปฏิบัติงาน การจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ก่อนรับหน้าที่
โรงเรียนไม่ได้จัดจ้างพนักงาน เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของบุคลากรดำเนินการ และคณะกรรมการ
ดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ต้องหาหน้าที่ คุมสอบ ประจักษ์ หรือมีหน้าที่ควบคุม
นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ

ทั้งนี้ ได้ข้อมูลเพิ่มเติมจากการตอบแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า เหตุที่ไม่ได้ลด
คาบสอนให้ครู ซึ่งปฏิบัติหน้าที่สหกรณ์ และบุคลากรดำเนินการ และคณะกรรมการดำเนินการ
และผู้จัดการสหกรณ์ต้องหาหน้าที่ คุมสอบ ประจักษ์ หรือมีหน้าที่ควบคุมนักเรียนเข้าร่วม
กิจกรรมต่างๆ นั้นเนื่องจากบุคลากรมีจำกัด มีคาบสอนโดยเฉลี่ยสูง โรงเรียนไม่เห็น
ความสำคัญของสหกรณ์ และถือว่าการมาปฏิบัติหน้าที่ในสหกรณ์ร้านค้าเป็นงานพิเศษโรงเรียน
เห็นว่า การทำงานสหกรณ์เป็นเรื่องเล็ก แต่ต้องการมีไว้รอดว่ามีสหกรณ์เหมือนกัน และ
การจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนที่จัดกิจกรรมสหกรณ์ได้ผลดี พิจารณาแต่งตั้ง ผู้มี
ความรู้เป็นผู้ให้คาบปรึกษา คัดเลือกผู้ที่มีประสบการณ์ สาเหตุที่โรงเรียนไม่ได้จัดจ้างพนักงาน
เนื่องจากไม่มีเงินจ้าง ให้นักเรียนเป็นพนักงานขายสินค้า กิจกรรมยังเล็กทุนน้อย โรงเรียน
บางแห่งมีความพร้อมทางด้านบุคลากรจึงมิได้จัดจ้าง

5. ด้านการบริการ

การวิจัยครั้งนี้ พบว่า การจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ด้านการ
บริการ สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้ให้การสนับสนุนด้านการจัดเงินยืมมาให้แก่สมาชิก เพื่อ

จัดทำโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน (สอ.ร.) ผูก
 นักขายรุ่นเยาว์ (การนำสินค้าไปจำหน่ายตามบ้าน) จำหน่ายสินค้าในราคาถูกกว่าท้องตลาด
 จัดกิจกรรมเพื่อช่วยในการพัฒนาลักษณะนิสัยของสมาชิกเช่นความมีระเบียบ วินัย ความซื่อสัตย์
 การประหยัด ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน พนักงานขายสินค้าในสหกรณ์ร้านค้าได้ให้บริการในด้าน
 ความสะดวก รวดเร็วเป็นที่พึงพอใจแก่สมาชิกสหกรณ์ ได้จัด บริการข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์
 ที่เป็นประโยชน์ และให้สิทธิพิเศษแก่สมาชิกในการซื้อสินค้า และรับบริการจากสหกรณ์ร้านค้า
 สินค้าในร้าน ได้จัดเป็นหมวดหมู่ สะดวกต่อการซื้อสินค้าที่ต้องการ สมาชิกกิจกรรมสหกรณ์
 ร้านค้าในโรงเรียน ได้ให้ความร่วมมือ ในการเข้าร่วมการประชุมใหญ่สามัญประจำปี เป็น
 ส่วนใหญ่ เวลาปิด - เปิดสหกรณ์ร้านค้าที่เป็นอยู่เหมาะสม ตามที่สมาชิกต้องการ สหกรณ์
 ร้านค้าในโรงเรียน ได้จัดบริการจำหน่ายสินค้าแก่สมาชิกตามลำดับก่อนหลัง ของการติดต่อ
 ซื้อสินค้า สหกรณ์ร้านค้าได้จัดให้สมาชิกนำสินค้าของร้านสหกรณ์ ไปจำหน่ายในชุมชนด้วย
 ได้มีการจัดสรรเงินกำไรสุทธิประจำปีเป็นทุนการศึกษาประจำปี ให้แก่สมาชิก ที่เป็นนักเรียน
 สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ได้พิจารณารับสินค้าจากสมาชิกรายหนึ่งมาจำหน่ายเพื่อเป็นการช่วยเหลือ
 ให้สมาชิกมีรายได้เป็นอันดับแรก สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน มีสินค้าที่จำเป็นในการเรียน
 จำหน่ายสำหรับนักเรียนครบทุกอย่างและได้จัดให้มีการปิดป้าย ราคาสินค้าไว้ชัดเจน ได้จัด
 สถานที่และวางสินค้าโดยมีตู้ที่เหมาะสมกับสินค้าและสะดวก แก่ผู้ซื้อสินค้า นอกจากนี้ยังได้
 จัดตู้แสดงสินค้าเพื่อประชาสัมพันธ์สินค้าแยกไว้ต่างหาก และสหกรณ์ร้านค้ายังได้มีการสำรวจ
 ความต้องการสินค้าจากสมาชิกอยู่เสมอ จากข้อมูลดังกล่าว สรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมสหกรณ์
 ร้านค้าในโรงเรียนขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 ส่วนใหญ่จัดได้
 สอดคล้องกับอุดมการณ์สหกรณ์ กล่าวคือ การช่วยเหลือตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
 การอำนวยความสะดวกและให้บริการแก่สมาชิก การไม่แสวงหากำไร การไม่กีดกันบุคคล
 ภายนอก การดำเนินงานตามหลักประชาธิปไตย และการส่งเสริม การศึกษา (กรมส่งเสริม
 สหกรณ์. 2525 : 22) และสอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษา เพื่ออาชีพ ของกรม
 สามัญศึกษา มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ ใจรักและมี ค่านิยม ตลอดจน
 มีพฤติกรรมที่เหมาะสมต่อการประกอบอาชีพ เพื่อให้เข้าใจกระบวนการของการประกอบอาชีพ
 สามารถประกอบอาชีพ มีรายได้ระหว่างเรียน ตามสภาพกำลัง เวลาและความสามารถ
 โดยผ่านกิจกรรมสหกรณ์ การรวมกลุ่ม หรือการจัดตั้งบริษัทจำลอง เพื่อประกอบอาชีพอิสระ
 ตามความเหมาะสม (กรมสามัญศึกษา. 2533 : 71)

สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ไม่ได้จัดทำมีสินค้าที่สินค้าราคาถูกจำหน่าย แก่สมาชิก ทั้งนี้ จากข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามหลายเปิด สรุปได้ว่า ไม่มีสินค้าค้างสต็อก ฝ่ายแนะแนวได้เป็นผู้จัดดำเนินการในเรื่องนี้แล้ว ราคาสินค้าที่ขายได้ลดราคาให้ถูกอยู่แล้ว บางโรงเรียนไม่มีนโยบายในเรื่องนี้ เวลาเรียนไม่พอทำให้ครูต้องเร่งสอน จึงไม่มีเวลาจัดโรงเรียนไม่ได้ดำเนินการเชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้เรื่องสหกรณ์ แก่สมาชิก เนื่องจาก อาจารย์เป็นผู้บรรยายเอง อาจารย์ดำเนินการต่ออยู่แล้ว มีกิจกรรมอื่นมาก ทำให้ไม่มีเวลาเชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1. จากการศึกษาพบว่า สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้ให้การสนับสนุนด้านการจัดเงินยืมให้แก่มหาวิทยาลัยเพื่อจัดทำ โครงการส่งเสริมอาชีพอิสระเพื่อการค้าขายได้ระหว่างเรียน(สอ.) เพียงร้อยละ 49.41 ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนควรสนับสนุนให้สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้มีบทบาทต่อโครงการส่งเสริมอาชีพอิสระเพื่อการค้าขายได้ระหว่างเรียน(สอ.) ในด้านการจัดเงินยืมให้แก่มหาวิทยาลัย การช่วยจำหน่ายสินค้าของสมาชิกและการจัดกิจกรรมฝึกหัดนักขายรุ่นเยาว์ด้วย

1.2. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนควรทำหน้าที่เป็นสถานประกอบการที่จัดให้นักเรียนได้ฝึกการปฏิบัติงานของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน

1.3. การดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ควรดำเนินการจัดกิจกรรมตามโครงสร้างกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน 5 ด้าน คือ

1.3.1. ด้านการเงิน ควรจะได้มีการสำรวจรายการสินค้าที่นำมาจำหน่ายเป็นประจำและมีการปรับปรุงชนิด ปริมาณของสินค้าให้เหมาะสมกับความต้องการของสมาชิกเสมอ ซึ่งทำให้ทราบความต้องการของสมาชิก เพื่อจะได้จัดหาสินค้ามาบริการสมาชิกได้ถูกต้องตามความต้องการ อันจะทำให้สหกรณ์ร้านค้ามีผลกำไรเพิ่มขึ้น

1.3.2. ด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินการ ควรจะได้มีการจัดสถานที่ตั้งร้านสหกรณ์ในบริเวณอาคารเรียน เพื่อความสะดวกแก่การมาซื้อสินค้าของสมาชิก

1.3.3. ด้านการบริหารงานทั่วไป โรงเรียนควรจะได้ออกระเบียบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน เป็นคำสั่งและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบไว้ การมีการชี้แจงและแจ้งวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนให้สมาชิกทราบ ซึ่งจะทำให้สมาชิกมีความเข้าใจและปฏิบัติได้ถูกต้องตามระเบียบของกรมสามัญศึกษา

1.3.4. ด้านการจัดการบุคลากรดำเนินการ โรงเรียนควรจะได้กำหนดเกณฑ์การพิจารณาแต่งตั้ง ผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ในโรงเรียน ควรมีการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน จากที่ประชุมใหญ่ เพื่อปลูกฝังให้สมาชิกเข้าใจในหลักสหกรณ์ ที่แสดงถึง ความเป็นประชาธิปไตย ตามโครงสร้างการบริหารสหกรณ์

1.3.5. ด้านการบริการ สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนควรจัดบริการให้สมาชิกได้รับความสะดวก รวดเร็ว เป็นที่พึงพอใจและสร้างความประทับใจในการมาซื้อสินค้า อันจะทำให้สมาชิกมาใช้บริการมากยิ่งขึ้น

1.4. ควรจะได้จัดกิจกรรมทางด้านการศึกษาควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมทางธุรกิจ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

2.1. ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ ทั้ง 5 ด้าน เพื่อศึกษาความแตกต่าง

2.2. ควรทำการศึกษาวิจัยสภาพปัญหา การจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ ทั้ง 5 ด้าน

2.3. ควรทำการศึกษาวิจัย การบริหารกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนตามโครงสร้างกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทาง ในการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- โกวิท ประวาลพุกษ์. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สำหรับอนาคต. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
การศาสนา, 2534.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
กิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษากระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์กรมการศาสนา, 2527.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. "แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7
(พ.ศ. 2535 - 2539)," การศึกษาแห่งชาติ. 25(3) : 47, กุมภาพันธ์
- มีนาคม 2534.
- _____. "แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520. กรุงเทพฯ : สำนัก
นายกรัฐมนตรี, 2520. อัดสำเนา.
- คณะกรรมการร่างแผนการศึกษาแห่งชาติ. "วัตถุประสงค์ นโยบายและมาตรการในการ
พัฒนาการศึกษาของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (2535 - 2539),"
ใน เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง การบริหารการศึกษา
กับสังคมยุคใหม่. หน้า 22 - 23. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- จรรยา มานิตกุล. "ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริหาร," ใน เอกสารประกอบการฝึกอบรม
หลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษา ระดับสูง. กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา
หน้า 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2533.
- จารุ โรจนรังสิมันต์. สภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมสหกรณ์โรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา. ปรินิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2526. อัดสำเนา.
- จินดา จันทสมบัติ. "แนวทางแห่งความสำเร็จในการดำเนินงานสหกรณ์," สันนิบาต
สหกรณ์. 14 : 7 - 10; กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2526.
- จำนง หันรอบ. สภาพและปัญหาทางการบริหารกิจกรรมสหกรณ์ ในโรงเรียนมัธยม
ศึกษา เขตการศึกษา 12. ปรินิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2524.

- ชัยมงคล สุวพานิข. รวมกฎหมาย ประกาศ และข้อบังคับเกี่ยวกับสหกรณ์ และคำอธิบาย Reading in Co-operative Laws. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย, 2526.
- ทองพิทักษ์ แสนทวีสุข. เปรียบเทียบเจตคติ และความเข้าใจที่มีต่อกิจกรรมสหกรณ์ ในโรงเรียน ระหว่างบุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ที่จัดกิจกรรมสหกรณ์ได้กำไรสุทธิสูงกับได้กำไรสุทธิต่ำ. ปรินทิพพาน์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2528. อัดสำเนา.
- ทศนี วงศ์เย็น. "การจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน," สันนิบาตสหกรณ์. 14 : 8 - 10; มิถุนายน - กรกฎาคม 2526.
- เทพ ไสยานนท์. ประเทศไทยกับการสหกรณ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2522.
- เทพนม เมืองแมน และสรวง สุวรรณ. พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ไทยวัฒนาพานิชย์จำกัด, 2529.
- ธงชัย สันติวงษ์. หลักการจัดการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชย์จำกัด, 2531.
- ธารงค์ อุดมไพจิตรกุล. การสหกรณ์. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2527.
- นางเยาว์ ธาราศรีสุทธิ และคนอื่น ๆ. หลักการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : กิ่งจันทร์การพิมพ์, 2529.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2523. อัดสำเนา.
- ประกอบ สาระวรรณ. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของนักเรียนในกิจกรรมสหกรณ์ ร้านค้าโรงเรียนมัธยมศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณี โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี อำเภอมือทอง จังหวัดพิษณุโลก. ปรินทิพพาน์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529. อัดสำเนา.
- "ประกาศพระบรมราชโองการ," ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 77 ตอนที่ 86 หน้าฉบับพิเศษ 1 - 8. 20 ตุลาคม 2503.

_____. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 86 ตอนที่ 6 หน้าฉบับพิเศษ 1 - 2. 22 มกราคม 2512.

_____. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 94 ตอนที่ 31. หน้า 337 - 360. 12 เมษายน 2520.

ประจูน วิทยานนท์. "สหกรณ์คืออะไร." หลักและวิธีการสหกรณ์. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย, 2533.

_____. หลักและวิธีการสหกรณ์. กรุงเทพฯ : สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย, ม.ป.ป.

ผุสดี กุญอินทร์. เอกสารการสอนชุดวิชาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เล่ม 2 หน่วยที่ 8-15. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2526.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ฟิงเกอร์ปรีนแอนด์มีเดียจำกัด, 2535.

พสุ สัตถาภรณ์. การบริหารงานสหกรณ์. กรุงเทพฯ : โอเอสพรีนติ้งเฮาส์, 2533.

พุทธทาสภิกขุ. "เป้าหมายของการศึกษา," ชุมนุมธรรมะสำหรับครู เล่ม 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เสียงเชียง, ม.ป.ป.

พลสุข ไทยสวัสดิ์. "การเตรียมกิจกรรมสหกรณ์," ใน ความรู้เกี่ยวกับการสหกรณ์และการส่งเสริมสหกรณ์ในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการรัฐมนตรี, 2520.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, 2525.

วิชาการ, กรม. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2523.) กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2534.

วินัย สมมิตร, สมัย รื่นสุข และสุนทร ศรีรักษา. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แพร่พิทยา, 2527.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. แผนการดำเนินการเพื่อปลูกฝังและเผยแพร่การสหกรณ์ในสถานศึกษา.

กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เลขาธิการรัฐมนตรี, 2520.

เศรษฐการ เสาวทอง. ปัญหาการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. ปริญญาโท กศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

ส่งเสริมการเกษตร, กรม สหกรณ์คืออะไร. นครราชสีมา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัด

นครราชสีมา กรมส่งเสริมการเกษตร, 2532.

_____. หลักการสหกรณ์และการส่งเสริมการสหกรณ์ในประเทศไทย. กรุงเทพฯ :

กองวิชาการ กรมส่งเสริมการเกษตร, 2517.

ส่งเสริมสหกรณ์, กรม. การสหกรณ์ในประเทศไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : กรม

ส่งเสริมสหกรณ์, 2526.

_____. คู่มือการสอนวิชาการสหกรณ์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สันนิบาตสหกรณ์

แห่งประเทศไทย กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2528.

_____. คู่มือการสอนวิชาการสหกรณ์ในโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :

กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2525.

_____. สหกรณ์องค์กรของประชาชน. นครราชสีมา : ศูนย์ฝึกอบรมสหกรณ์ที่ 3

นครราชสีมา, 2532.

_____. อุดมการณ์หลักการ และวิธีการสหกรณ์. กรุงเทพฯ : สามเจริญพานิช

(แผนกการพิมพ์) , 2531.

สนิท จิตราพร. เทคนิคการปรับปรุงร้านสหกรณ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศึกษาสัมพันธ์,

ม.ป.ป.

สมชัย วุฒิปรีชา. "แนวโน้มการศึกษาไทยในอนาคต," ใน เอกสารประกอบการประชุม

สัมมนาทางวิชาการ เรื่อง การบริหารการศึกษากับสังคมยุคใหม่. หน้า พ.16.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.

สมพงศ์ ศิริวัฒน์. การจัดกิจกรรมสหกรณ์เพื่อการศึกษาของโรงเรียนสุรนารีวิทยา.

พิมพ์ครั้งที่ 1. นครราชสีมา : โรงเรียนสุรนารีวิทยา, 2534. อัดสำเนา.

- สมาน ทองสิมา และประมุน วิทยานนท์. การจัดการสหกรณ์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : แผนกศูนย์ผลิตเอกสาร สถาบันฝึกอบรมสหกรณ์ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย, 2531.
- สะอาด นาคาเริงฤทธิ์. ปัญหาการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 ตามทัศนะของผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียนฝ่ายวิชาการ. ปรินทิพานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2534. อัดสำเนา.
- สามัญศึกษา, กรม. การจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2532 ก.
- _____. กิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนเพื่อนักเรียน. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2534.
- _____. ข้อบังคับกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กองพัสดุและ อุปกรณ์การศึกษา, 2529.
- _____. ความรู้เกี่ยวกับการสหกรณ์และการส่งเสริมสหกรณ์ในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เลขาธิการรัฐมนตรี, 2520.
- _____. "ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริหาร." ใน เอกสารประกอบการฝึกอบรมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง. หน้า 67 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ การศาสนา, 2533.
- _____. คู่มือการจัดกิจกรรมนักเรียน. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา, ม.ป.ป. (อัดสำเนา).
- _____. โครงการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษาของกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการรัฐมนตรี, 2530.
- _____. บันทึก 2533 กรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2532.
- _____. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับการมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ คุรุสภา ลาดพร้าว, 2533.
- _____. ระเบียบและข้อบังคับการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : เอราวัฒการพิมพ์, 2532 ข.

- สรุปผลการปฏิบัติงานตามนโยบายทิศทางและจุดเน้นของกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2533 : การจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : กองแผนงานกรมสามัญศึกษา, 2533. อัดสำเนา.
- สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย, กองส่งเสริมและเผยแพร่. ที่ระลึกในโอกาสพระราชทานรางวัลแก่สหกรณ์ที่มีผลงานดีเด่นประจำปี 2525. กรุงเทพฯ : สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย, 2525.
- เฉลิมพระเกียรติพระชนมพรรษา 5 รอบ เนื่องใน"วันสหกรณ์แห่งชาติ"
26 กุมภาพันธ์ 2530. ม.ป.ท. 2530.
- 69 ปี วันสหกรณ์แห่งชาติ 26 กุมภาพันธ์ 2528. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2528.
- พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2524.
กรุงเทพฯ : แผนกศูนย์ผลิตเอกสาร สถาบันฝึกอบรมสหกรณ์ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย, 2524.
- สุขุม นวลสกุล. การเมืองและการปกครองของไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2523.
- สุขชัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. สุวิทย์ วิศวธีรานนท์. พฤติกรรมการสอนมัธยมศึกษา
หน่วยที่ 1 - 5 กรุงเทพฯ : อัมรินทร์การพิมพ์, 2534.
- เอกสารการสอนชุดวิชาหลักและระบบการบริหารการศึกษาหน่วยที่ 1 - 5.
พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532.
- ไสว สุคนธา. "สหกรณ์โรงเรียน," มิตรครู. 28(2) : 44 - 45; มกราคม 2529.
อาชีวศึกษา, กรม "หลักการสหกรณ์," คู่มือการเรียนรู้การสอน. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภา, 2527.
- อัมพร สร้อยสุข. พัฒนาการมัธยมศึกษาของไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประทุมวัน, 2529.

ကမ္ဘာ

ภาคผนวก ก.

- ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา พ.ศ. 2521 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2527
- ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2527)

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา พ.ศ. 2521 และ
ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2527

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ
ว่าด้วยการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา
พ.ศ. 2521

ด้วยเป็นการสมควรที่จะส่งเสริมสถานศึกษาในสังกัด หรืออยู่ในความควบคุมดูแล
 ของกระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดกิจกรรมสหกรณ์ขึ้นในสถานศึกษา เพื่อให้นักเรียน นิสิต
 นักศึกษา ได้มีความรู้ความเข้าใจ และมีโอกาสได้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสหกรณ์ เป็นการ
 เตรียมตัวเป็นสมาชิกสหกรณ์ที่ดีต่อไป

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในข้อ 23 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 216
 ลงวันที่ 29 กันยายน 2515 กระทรวงศึกษาธิการจึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรม
 สหกรณ์ในสถานศึกษา พ.ศ. 2521"

ข้อ 2 ในระเบียบนี้

"กิจกรรมสหกรณ์" หมายความว่า การจัดกิจกรรมตามประเภทต่าง ๆ
 ของการสหกรณ์ เช่น สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ประมง สหกรณ์ร้านค้า สหกรณ์นิคม
 สหกรณ์บริการ และสหกรณ์ออมทรัพย์

"สถานศึกษา" หมายความว่า โรงเรียน วิทยาลัย หรือสถานศึกษาที่เรียก
 ชื่ออย่างอื่นที่มีลักษณะเดียวกัน

ข้อ 3 ทั่วสถานศึกษาต่าง ๆ ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมสหกรณ์ขึ้นในสถานศึกษา
 โดยให้มีครู อาจารย์ นักเรียน นิสิต นักศึกษาและเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ในสถานศึกษา เป็นสมาชิก

ข้อ 4 ในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา ให้มุ่งถึงประโยชน์ทางการศึกษา
 เป็นประการสำคัญ

ข้อ 5 เงินที่ใช้ในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ดังกล่าวนี้ เรียกว่า "เงินกิจกรรมสหกรณ์"
 ไม่เข้าเงินบำรุงการศึกษา และอยู่นอกการควบคุมของระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วย

เงินบำรุงการศึกษา พ.ศ. 2520

ข้อ 6 ให้จัดทำบัญชีตามวิธีการของสหกรณ์แต่ละประเภท โดยอยู่ในความควบคุมของ สถานศึกษา

ข้อ 7 สถานศึกษาใดเริ่มจัดกิจกรรมสหกรณ์เมื่อใด สำหรับสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาคให้รายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ สำหรับสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในส่วนกลางหรือขึ้นกับส่วนกลาง ให้รายงานให้อธิบดีเจ้าสังกัดทราบ

ข้อ 8 สถานศึกษาใดเลิกจัดกิจกรรมสหกรณ์เมื่อใด ให้รายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัด หรืออธิบดีเจ้าสังกัดตามความในข้อ 7 ทราบ แล้วแต่กรณี

ข้อ 9 ข้อบังคับของกิจกรรมสหกรณ์แต่ละประเภท ให้เป็นไปตามที่ กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

ข้อ 10 ให้สถานศึกษารายงานผลการดำเนินงาน สถานะการเงิน และงบดุล ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หรืออธิบดีเจ้าสังกัดทราบทุกปี หลังการประชุมใหญ่ประจำปี

ข้อ 11 กิจกรรมสหกรณ์ประเภทใดของสถานศึกษาใด ซึ่งได้ดำเนินการอยู่ก่อนวันใช้ระเบียบนี้ ให้ถือว่าดำเนินการกิจกรรมสหกรณ์ประเภทนั้น ของสถานศึกษานั้น มีผลสมบูรณ์ตามระเบียบนี้

กิจกรรมสหกรณ์ตามวรรคแรก ต้องปฏิบัติตามข้อบังคับกิจกรรมสหกรณ์ประเภทนั้น ๆ ซึ่งออกตามระเบียบนี้ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2522 เป็นต้นไป

ข้อ 12 ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ รักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ข้อ 13 ให้ใช้ระเบียบนี้ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2521 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 20 ตุลาคม 2521

ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์

(นายก่อ สวัสดิ์พาณิชย์)

รัฐมนตรีช่วยว่าการ รักษาการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

(กรมสามัญศึกษา. 2529 : 1 - 2)

**ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ
ว่าด้วยการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา
(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2527**

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา พ.ศ. 2521 ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในข้อ 23 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 216 ลงวันที่ 29 กันยายน 2515 กระทรวงศึกษาธิการ จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2527"

ข้อ 2 ให้ยกเลิกความในข้อ 7 และข้อ 8 แห่งระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา พ.ศ. 2521 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ข้อ 7 สถานศึกษาใดเริ่มจัดกิจกรรมสหกรณ์เมื่อใด สำหรับสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค ให้รายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ สำหรับสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในส่วนกลาง หรือขึ้นตรงกับส่วนกลางให้รายงานให้อธิบดีกรมเจ้าสังกัดทราบ

สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ ให้รายงานให้ผู้ว่าราชการการประถมศึกษาจังหวัด หรือผู้อำนวยการการประถมศึกษากรุงเทพมหานครทราบแล้วแต่กรณี

ข้อ 8 สถานศึกษาใดเลิกจัดกิจกรรมสหกรณ์เมื่อใด ให้รายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หรืออธิบดีกรมเจ้าสังกัดตามความในข้อ 7 ทราบแล้วแต่กรณี

สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ให้รายงานให้ผู้ว่าราชการการประถมศึกษาจังหวัด หรือผู้อำนวยการการประถมศึกษากรุงเทพมหานครทราบแล้วแต่กรณี"

ข้อ 3 ให้ยกเลิกความในข้อ 10 แห่งระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา พ.ศ. 2521 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ข้อ 10 ให้สถานศึกษารายงานผลการดำเนินงานสถานะทางการเงิน และงบดุลให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรืออธิบดีกรมเจ้าสังกัดทราบทุกปีหลังการประชุมใหญ่ประจำปี

สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ ให้
รายงานให้ผู้อำนวยความสะดวกการประถมศึกษาจังหวัด หรือผู้อำนวยความสะดวกการประถมศึกษากรุงเทพ
มหานครทราบแล้วแต่กรณี"

ข้อ 4 ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ข้อ 5 ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 11 กรกฎาคม 2527

ชวน หลีกภัย

(นายชวน หลีกภัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

(กรมสามัญศึกษา. 2529 : 3 - 4)

ภาคผนวก ข.

- แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง การศึกษาการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง การศึกษาการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11

ฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อทางด้านซ้ายมือตาม
ความเป็นจริง

1. ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่งใดในโรงเรียนของท่าน
 - () ผู้บริหารโรงเรียน
 - () ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน
2. ท่านมีประสบการณ์ในการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าใน
โรงเรียนมาเป็นเวลาเท่าใด
 - () ต่ำกว่า 3 ปีการศึกษา
 - () เกินกว่า 3 ปีการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการปฏิบัติ ในการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์
ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาในคำ

1. การบริหารงานทั่วไป
2. การจัดบุคลากรดำเนินการ

คำชี้แจง ต่อไปนี้เป็นข้อความเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ของสหกรณ์ร้านค้าใน
โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ขอให้ท่านพิจารณาว่า สหกรณ์ร้านค้า
ในโรงเรียนของท่านได้มีการดำเนินการหรือปฏิบัติกิจกรรมดังกล่าวนี้ หรือ
ไม่ แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อที่ท่านเลือก

ด้านการบริหารงานทั่วไป

1. โรงเรียนของท่านได้มีการออกระเบียบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน
เป็นคำสั่งและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบไว้หรือไม่
() ใช่
() ไม่ใช่
เนื่องจาก.....
2. โรงเรียนของท่านได้ชี้แจงนโยบายและแจ้งวัตถุประสงค์ของกิจกรรมสหกรณ์
ร้านค้าในโรงเรียนให้สมาชิกทราบหรือไม่
() ใช่
() ไม่ใช่
เนื่องจาก.....
3. โรงเรียนของท่านได้จัดกิจกรรมให้ความรู้เรื่องสหกรณ์ แก่สมาชิกทางหมวด
วิชาธุรกิจ ใช่หรือไม่
() ใช่
() ไม่ใช่
โปรดระบุหมวดวิชา.....
4. โรงเรียนของท่านได้มอบหมายให้คณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์
ร้านค้าในโรงเรียน เสนอแต่งตั้งผู้จัดการสหกรณ์หรือไม่
() ดำเนินการ
() ไม่ดำเนินการ
เนื่องจาก.....
5. โรงเรียนของท่านได้จัดอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่และ
ความรับผิดชอบ ให้แก่คณะกรรมการดำเนินการก่อนปฏิบัติงานหรือไม่
() ดำเนินการ
() ไม่ดำเนินการ
เนื่องจาก.....
6. โรงเรียนของท่านได้มีการแต่งตั้งกรรมการที่ปรึกษากิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า
ในโรงเรียนโดยพิจารณาแต่งตั้ง จากผู้ที่มิประสบการณ์ในการจัดกิจกรรม
สหกรณ์ร้านค้ามาแล้วใช่หรือไม่
() ใช่
() ไม่ใช่
แต่พิจารณาแต่งตั้งจาก.....

7. โรงเรียนของท่านได้มีการแต่งตั้ง ผู้ตรวจสอบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ในโรงเรียนหรือไม่
- () มีการแต่งตั้ง
- () ไม่มีการแต่งตั้ง เนื่องจาก.....
8. การแต่งตั้งผู้ตรวจสอบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน โดยแต่งตั้งผู้ที่มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมาแล้ว เป็นอย่างคี่ ไรหรือไม่
- () ไร
- () ไม่ไร เนื่องจาก.....
9. โรงเรียนของท่านได้มีการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้สมาชิกสหกรณ์สนใจที่จะเข้าร่วมประชุมใหญ่หรือไม่
- () มี
- () ไม่มี เนื่องจาก.....
10. โรงเรียนของท่านได้จัดทำแผน ค่าเนในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ในโรงเรียนไว้ในแผนปฏิบัติการของโรงเรียนหรือไม่
- () จัด
- () ไม่ได้จัด เนื่องจาก.....
11. โรงเรียนของท่านได้มีการชี้แจงและมอบหมายงานให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการ จัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่
- () ชี้แจง
- () ไม่ได้ชี้แจง เนื่องจาก.....
12. โรงเรียนของท่านได้จัดหาวิทยากรปฏิบัติงานกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าประจำภาค เรียนหรือประจำปีการศึกษาหรือไม่
- () จัด
- () ไม่ได้จัด เนื่องจาก.....

13. โรงเรียนของท่านให้ผู้จัดการสหกรณ์ หรือคณะกรรมการดำเนินการรายงาน
กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนทุกภาคเรียนหรือไม่
() ค่าเงินการ
() ไม่ค่าเงินการ เนื่องจาก.....
14. โรงเรียนของท่านได้มีการประเมินผล การปฏิบัติงานของกิจกรรมสหกรณ์
ร้านค้าในโรงเรียนเมื่อสิ้นปีการศึกษาหรือไม่
() ค่าเงินการ
() ไม่ค่าเงินการ เนื่องจาก.....
15. โรงเรียนของท่านได้มีการออกคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการดำเนินการจัด
กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน หรือไม่
() มี
() ไม่มี เนื่องจาก.....
16. โรงเรียนของท่านได้มีการจัดทำแผนผังแสดงโครงสร้างของการบริหารงาน
กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ไว้หรือไม่
() ได้จัดทำ
() ไม่ได้จัดทำ เนื่องจาก.....
17. โรงเรียนของท่านได้ดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน โดย
ยึดหลักและวิธีการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าตามที่กรมสามัญศึกษากำหนดหรือไม่
() ค่าเงินการ
() ไม่ค่าเงินการ เนื่องจาก.....
18. โรงเรียนของท่านได้มีการรับสมัครสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ด้วยความ
สมัครใจหรือไม่
() ใช่
() ไม่ใช่ เนื่องจาก.....

19. โรงเรียนของท่านได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานที่ของคณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์ไว้เป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่
- () ได้จัดทำ
- () ไม่ได้จัดทำ เนื่องจาก.....
20. โรงเรียนของท่านได้จัดแสดงผลการตรวจสอบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ให้นักศึกษาได้ทราบอย่างเปิดเผยหรือไม่
- () ได้แสดง
- () ไม่ได้แสดง

ด้านการจัดการบุคลากรดำเนินการ

1. โรงเรียนของท่านได้มีการกำหนดเกณฑ์การพิจารณาแต่งตั้ง ผู้รับผิดชอบ ดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน หรือไม่
- () มีการกำหนดเกณฑ์
- () ไม่มีการกำหนดเกณฑ์ เนื่องจาก.....
2. โรงเรียนของท่านได้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการกิจกรรมสหกรณ์ ร้านค้าในโรงเรียนจากที่ประชุมใหญ่ ใช่หรือไม่
- () ใช่
- () ไม่ใช่ เนื่องจาก.....
3. โรงเรียนของท่านได้จัดให้คณะกรรมการดำเนินการมีคาบการสอนลดลงกว่า คาบการสอนปกติใช่หรือไม่
- () ใช่
- () ไม่ใช่ เนื่องจาก.....
4. คณะกรรมการดำเนินการและเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า านโรงเรียนได้รับความรู้เรื่องสหกรณ์ โดยโรงเรียนได้จัดส่งเข้าร่วมอบรม สัมมนากับหน่วยงานอื่น ๆ หรือไม่
- () จัดส่ง
- () ไม่จัดส่ง เนื่องจาก.....

5. คณะกรรมการดำเนินการได้พิจารณาส่งบุคลากรดำเนินการไปฝึกงานการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนก่อนรับหน้าที่หรือไม่
 - () ได้ฝึกงานก่อนรับหน้าที่
 - () ไม่ได้ฝึกงานก่อนรับหน้าที่ เนื่องจาก.....
6. คณะกรรมการดำเนินการได้กำหนดแนวปฏิบัติ และหน้าที่ต่างๆ ของบุคลากรดำเนินการไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจนหรือไม่
 - () กำหนด
 - () ไม่กำหนด เนื่องจาก.....
7. โรงเรียนของท่านได้ดำเนินการออกคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการดำเนินการกิจกรรมสหกรณ์เป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่
 - () ดำเนินการ
 - () ไม่ดำเนินการ เนื่องจาก.....
8. โรงเรียนของท่านได้มีการกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะสมัครเป็นคณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนหรือไม่
 - () กำหนด
 - () ไม่ได้กำหนด เนื่องจาก.....
9. โรงเรียนของท่านได้มีเกณฑ์ในการส่งเสริมและสนับสนุน คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์โดยพิจารณาความชอบ เช่น เลื่อนขั้นเงินเดือนหรือไม่
 - () พิจารณา
 - () ไม่พิจารณา เนื่องจาก.....
10. คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ ได้ปฏิบัติงานโดยใช้เวลาว่างจากการสอนปกติ หรือปฏิบัติงานนอกเวลาราชการหรือไม่
 - () ปฏิบัติ
 - () ไม่ปฏิบัติ เนื่องจาก.....

11. โรงเรียนของท่านได้พิจารณาให้คณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์มีส่วนร่วม ในการจัดสรรเงินกำไรสุทธิประจำปีให้แก่บุคลากรดำเนินการทุกคนหรือไม่
- () ใช่มีส่วนร่วม
- () ไม่ใช่มีส่วนร่วม เนื่องจาก.....
12. โรงเรียนของท่านได้กำหนดวาระ การปฏิบัติงานของคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษาหรือไม่
- () กำหนด
- () ไม่ได้กำหนด เนื่องจาก.....
13. โรงเรียนของท่านมีคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ที่เป็นผู้เสียสละมีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์และให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าเป็นอย่างดีหรือไม่
- () ใช่
- () ไม่ใช่ เนื่องจาก.....
14. โรงเรียนของท่านได้พิจารณาให้คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ได้มีโอกาสไปศึกษาดูงานกิจกรรมสหกรณ์จากสถาบันอื่นหรือไม่
- () มี
- () ไม่มี เนื่องจาก.....
15. โรงเรียนของท่านได้มีการแต่งตั้ง หรือมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบในการวางแผนติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ในรอบปีการศึกษาหรือไม่
- () ดำเนินการ
- () ไม่ดำเนินการ เนื่องจาก.....

16. โรงเรียนของท่านได้รับรายงานสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะ เพื่อให้เกิดการปรับปรุงแก้ไขจากคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์หรือไม่
- () ได้รับ
- () ไม่ได้รับ เนื่องจาก.....
17. โรงเรียนของท่านได้มอบหมายให้คณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์จัดจ้างพนักงานเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของบุคลากรดำเนินการหรือไม่
- () จัดจ้าง
- () ไม่ได้จัดจ้าง เนื่องจาก.....
18. โรงเรียนของท่านได้พิจารณาให้ คณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์ไปท่องเที่ยวหาที่คุมสอบ ประจําชั้นหรือมีหน้าที่ควบคุมนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ
- () ใช่
- () ไม่ใช่ เนื่องจาก.....
19. โรงเรียนของท่านได้ออกระเบียบและแนวปฏิบัติของคณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์ไว้เป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่
- () ออกระเบียบ
- () ไม่ได้ออกระเบียบ เนื่องจาก.....
20. โรงเรียนของท่านได้จัดให้สหกรณ์ร้านค้าเป็นสถานประกอบการ เพื่อฝึกให้นักเรียน มีทักษะวิชาชีพด้วยหรือไม่
- () จัด
- () ไม่ได้จัด เนื่องจาก.....

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง การศึกษาการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11

ฉบับที่ 2 สำหรับคณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครูและผู้จัดการสหกรณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อทางด้านซ้ายมือตามความเป็นจริง

1. ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่งใดในโรงเรียนของท่าน
 - () หัวหน้าฝ่ายหรือหัวหน้างาน
 - () หัวหน้าหมวดวิชา ระบุหมวดวิชา.....
 - () ครูผู้สอน ระบุหมวดวิชา.....
2. ท่านมีประสบการณ์ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ในโรงเรียน เป็นเวลานานเท่าใด
 - () ต่ำกว่า 3 ปีการศึกษา
 - () เกินกว่า 3 ปีการศึกษา
3. ปัจจุบันท่านมีบทบาทและหน้าที่เกี่ยวกับ การจัดกิจกรรมร้านค้าในโรงเรียน คือ
 - () คณะกรรมการดำเนินการ
 - () ผู้จัดการสหกรณ์
4. ข้อมูลอื่นๆ (ตอบเฉพาะผู้จัดการสหกรณ์) ในปีการศึกษา 2534
โรงเรียนของท่าน มีจำนวนสมาชิก..... คน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการปฏิบัติ ในการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์
ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาในตำบล

1. การเงิน
2. ปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินการ
3. การบริหารงานทั่วไป
4. การจัดการบุคลากรร้านค้าในการ

คำชี้แจง ต่อไปนี้เป็นข้อความเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ของสหกรณ์ร้านค้าใน
โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ขอให้ท่านพิจารณาว่า สหกรณ์ร้านค้า
ในโรงเรียนของท่านได้มีการดำเนินการหรือปฏิบัติกิจกรรมดังกล่าวนี้ หรือ
ไม่ แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อที่ท่านเลือก

ด้านการเงิน

1. บุคลากรดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนของท่าน ได้มีการ
สำรวจรายการสินค้าที่นำมาจำหน่าย เป็นประจำหรือไม่
() สำรวจเป็นประจำ
() ไม่ได้สำรวจ เนื่องจาก.....
2. บุคลากรดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนของท่าน ได้มีการ
ปรับปรุงชนิดและปริมาณของสินค้าให้เหมาะสมกับความต้องการ ของสมาชิก
เสมอหรือไม่
() ปรับปรุง
() ไม่ปรับปรุง เนื่องจาก.....
3. คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ในโรงเรียนของท่านได้พิจารณา
แต่งตั้งเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินของสหกรณ์ร้านค้าจากผู้สอนหมวดวิชาธุรกิจ
ศึกษาหรือไม่
() แต่งตั้ง
() ไม่ได้แต่งตั้ง ได้แต่งตั้งจากหมวดวิชา.....

4. เจ้าหน้าที่บัญชีสินค้าสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนของท่าน ได้จัดทำบัญชีร้านค้าแยกเป็นหมวดหมู่ไว้ชัดเจนหรือไม่
 () แยก
 () ไม่ได้แยก เนื่องจาก.....
5. โรงเรียนของท่านได้มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อสืบราคาสินค้าก่อนสั่งซื้อสินค้าหรือไม่
 () แต่งตั้ง
 () ไม่ได้แต่งตั้ง เนื่องจาก.....
6. โรงเรียนของท่านได้มอบหมายให้คณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์ร่วมกันพิจารณาสั่งซื้อสินค้า เพื่อนำมาจำหน่ายในสหกรณ์ร้านค้าหรือไม่
 () ดำเนินการ
 () ไม่ได้ดำเนินการ เนื่องจาก.....
7. โรงเรียนของท่านได้รับรายงานจากคณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์ ในการเสนอผลการพิจารณาสั่งซื้อสินค้า เพื่อนำมาจำหน่ายในสหกรณ์ร้านค้าทุกครั้งหรือไม่
 () ดำเนินการ
 () ไม่ได้ดำเนินการ เนื่องจาก.....
8. คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ ได้สั่งซื้อสินค้าเข้ามาจำหน่ายในสหกรณ์ร้านค้าโดยจะชำระเป็นเงินสดใช้หรือไม่
 () ใช้
 () ไม่ใช้ เนื่องจาก.....
9. คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ได้พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการไปดำเนินการจัดซื้อสินค้าหรือไม่
 () แต่งตั้ง
 () ไม่ได้แต่งตั้ง เนื่องจาก.....

10. คณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์ได้พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับสินค้าที่สั่งซื้อหรือไม่
- () แต่งตั้ง
- () ไม่ได้แต่งตั้ง เนื่องจาก.....
11. งานการซื้อสินค้าจากสหกรณ์ร้านค้า ได้กำหนดให้สมาชิกซื้อสินค้าด้วยเงินสดหรือไม่
- () ใช่
- () ไม่ใช่ เพราะ.....
12. เจ้าหน้าที่แผนกทะเบียนสหกรณ์ได้มีการลงบัญชียอดซื้อสินค้าของสมาชิก ทุกสัปดาห์หรือไม่
- () ลงบัญชีทุกสัปดาห์
- () ไม่ได้ลงบัญชีทุกสัปดาห์ เนื่องจาก.....
13. คณะกรรมการดำเนินการได้ตรวจสอบสินค้าตามบัญชีรายรับรายจ่ายทุกวันสัปดาห์หรือไม่
- () ตรวจสอบ
- () ไม่ได้ตรวจสอบ เพราะ.....
14. โรงเรียนของท่านได้รับรายงานจากคณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์เกี่ยวกับยอดการเงินของการจำหน่ายสินค้าทุกเดือนหรือไม่
- () ได้รับ
- () ไม่ได้รับ เนื่องจาก.....
15. คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ ได้นำเงินรายรับ จากการจำหน่ายสินค้าไปฝากธนาคารทุกวันหรือไม่
- () ทุกวัน
- () ไม่ทุกวัน เพราะ.....

16. โรงเรียนของท่านได้พิจารณาจ่ายเงินโบนัสหรือค่าตอบแทนแก่คณะกรรมการ
ดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ เมื่อสิ้นปีทางบัญชีหรือไม่
() จ่าย
() ไม่ได้จ่าย เนื่องจาก.....
17. โรงเรียนของท่านได้จำกัดจำนวนหุ้นที่สมาชิกจะซื้อหุ้นหรือไม่
() จำกัด
() ไม่จำกัด เนื่องจาก.....
18. เจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินของสหกรณ์ร้านค้าได้มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน เมื่อ
ปฏิบัติหน้าที่หรือไม่
() มี
() ไม่มี เนื่องจาก.....
19. เจ้าหน้าที่บัญชีของสหกรณ์ร้านค้าจะเป็นผู้นำเงินไปฝากธนาคารหรือไม่
() ใช่
() ไม่ใช่ เนื่องจาก.....
20. โรงเรียนของท่านได้จำกัดวงเงินสูงสุดในการใช้จ่ายแต่ละครั้งสำหรับ คณะ
กรรมการดำเนินการหรือผู้จัดการหรือไม่
() จำกัดวงเงิน
() ไม่จำกัดวงเงิน เนื่องจาก.....

ปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินการ

1. โรงเรียนของท่านได้จัดสถานที่ตั้งร้านสหกรณ์ในบริเวณอาคารเรียน โดยมี
ขนาดเท่าห้องเรียนปกติ 1 ห้อง หรือไม่
() จัด
() ไม่ได้จัด เพราะได้จัดร้านสหกรณ์บริเวณ.....
2. ร้านสหกรณ์ของท่านได้มีการตกแต่ง จัดตู้สินค้า จัดมุมแสดงสินค้า และมีการ
จัดแบ่งสินค้าเป็นหมวดหมู่หรือไม่
() จัด
() ไม่ได้จัด เพราะ.....

3. โรงเรียนของท่านได้ให้การสนับสนุนโดยจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก ต่อการปฏิบัติงานในร้านสหกรณ์ เช่น วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้สำนักงาน ฯลฯ หรือไม่
 () จัด
 () ไม่ได้จัด เนื่องจาก.....
4. โรงเรียนของท่านได้จัดให้ร้านสหกรณ์ มีขนาดของห้องเพียงพอแก่การมาซื้อสินค้าของสมาชิกจำนวน 100 คน พร้อม ๆ กันได้หรือไม่
 () จัด
 () ไม่ได้จัด เนื่องจาก.....
5. สถานที่ตั้งร้านสหกรณ์มีความมั่นคง แข็งแรงปลอดภัย เพื่อป้องกันการโจรกรรมหรือไม่
 () มี
 () ไม่มี เพราะ.....
6. โรงเรียนของท่านได้จัดทำห้องเก็บสินค้าไว้อย่างมั่นคง ปลอดภัยและแยกจากร้านสหกรณ์หรือไม่
 () จัด
 () ไม่ได้จัด เนื่องจาก.....
7. โรงเรียนของท่านได้จัดทำห้องเก็บสินค้าไว้ใกล้เสียงกับร้านสหกรณ์หรือไม่
 () จัด
 () ไม่ได้จัด เนื่องจาก.....
8. โรงเรียนของท่านได้จัดสำนักงาน ของคณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ ไว้เป็นสัดส่วนหรือไม่
 () จัด
 () ไม่ได้จัด เนื่องจาก.....

9. ผู้บริหารโรงเรียนของท่านได้ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมและให้กำลังใจแก่ คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่โดยมาเยี่ยมชมร้านค้าสหกรณ์เสมอๆ หรือไม่
- () ดำเนินการ
- () ไม่ได้ดำเนินการ เนื่องจาก.....
10. คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ได้จัดสถานที่ทำงาน ให้สะดวกต่อการติดต่อได้ตลอดเวลาหรือไม่
- () จัด
- () ไม่ได้จัด เนื่องจาก.....
11. โรงเรียนของท่านได้จัดวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องใช้สำนักงานให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ โดยการรับบริจาคนอกเหนือจากจัดซื้อเองใช้หรือไม่
- () ใช้
- () ไม่ใช้ เพราะ.....
12. คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ ได้มีการตรวจสอบวัสดุอุปกรณ์ เพื่อเสนอซ่อมแซมทุกภาคเรียนหรือไม่
- () ดำเนินการ
- () ไม่ได้ดำเนินการ เนื่องจาก.....
13. คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ ได้จัดทำและเก็บเอกสารไว้อย่างเป็นระเบียบ หรือไม่
- () จัด
- () ไม่ได้จัด เพราะ.....
14. โรงเรียนของท่านได้จัดสถานที่ตั้ง ร้านสหกรณ์ให้อยู่ในทำเลที่มีระบบการระบายอากาศดี ที่ตั้งร้านสหกรณ์เหมาะสม เป็นที่พอเหมาะต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์ เจ้าหน้าที่และสมาชิกหรือไม่
- () จัด
- () ไม่ได้จัด เพราะ.....

15. โรงเรียนของท่านได้กำหนดจำนวนบุคลากรดำเนินการ จัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าอย่างเพียงพอหรือไม่
- () เพียงพอ
- () ไม่เพียงพอ เนื่องจาก.....
16. โรงเรียนของท่านได้จ้างพนักงานที่ไม่ใช่บุคลากรของโรงเรียนมาช่วยดำเนินการจัดกิจกรรมของสหกรณ์ร้านค้าหรือไม่
- () จ้าง
- () ไม่ได้จ้าง เพราะ.....
17. โรงเรียนของท่านได้จัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรดำเนินการ จัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า โดยการมอบเกียรติบัตรรางวัลหรือไม่
- () จัดทำ
- () ไม่ได้จัดทำ เนื่องจาก.....
18. โรงเรียนของท่านได้จัดสถานที่ตั้งร้านสหกรณ์อยู่ในทำเลที่สมาชิกส่วนใหญ่ผ่านบริเวณนั้นหรือไม่
- () ใช่
- () ไม่ใช่ เพราะ.....
19. โรงเรียนของท่านได้จัดอุปกรณ์ซึ่ง ดวง วัตถุ ให้แก่บุคลากรดำเนินการจำหน่ายสินค้าหรือไม่
- () จัด
- () ไม่ได้จัด เพราะ.....
20. ผู้บริหารโรงเรียนของท่าน ได้ให้การสนับสนุนในการปรับปรุงสถานที่ และ จัดหา เครื่องอำนวยความสะดวกอื่นๆ ได้แก่ โทรศัพท์ พัดลม ตู้เย็น วิทยุ ฯลฯ หรือไม่
- () สนับสนุน
- () ไม่สนับสนุน เพราะ.....

ด้านการบริหารงานทั่วไป

1. โรงเรียนของท่านได้มีการ ออกระเบียบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน
เป็นคำสั่งและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบไว้หรือไม่
() ใช่
() ไม่ใช่
เนื่องจาก.....
2. โรงเรียนของท่านได้ชี้แจงนโยบายและแจ้งวัตถุประสงค์ของกิจกรรมสหกรณ์
ร้านค้าในโรงเรียนให้สมาชิกทราบหรือไม่
() ใช่
() ไม่ใช่
เนื่องจาก.....
3. โรงเรียนของท่านได้จัดกิจกรรมให้ความรู้เรื่องสหกรณ์ แก่สมาชิกทางหมวด
วิชาธุรกิจหรือไม่
() ใช่
() ไม่ใช่
โปรดระบุหมวดวิชา.....
4. โรงเรียนของท่านได้มอบหมายให้ คณะกรรมการดำเนินการ จัดกิจกรรม
สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน เสนอแต่งตั้งผู้จัดการสหกรณ์หรือไม่
() ดำเนินการ
() ไม่ดำเนินการ
เนื่องจาก.....
5. โรงเรียนของท่านได้จัดอบรมให้ความรู้เพิ่มเติม เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่
และความรับผิดชอบ ให้แก่คณะกรรมการดำเนินการก่อนปฏิบัติงานหรือไม่
() ดำเนินการ
() ไม่ดำเนินการ
เนื่องจาก.....
6. โรงเรียนของท่านได้มีการแต่งตั้ง กรรมการที่ปรึกษากิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า
ในโรงเรียนโดยพิจารณาแต่งตั้ง จากผู้ที่มีประสบการณ์ในการจัด กิจกรรม
สหกรณ์ร้านค้ามาแล้วหรือไม่
() ใช่
() ไม่ใช่
แต่พิจารณาแต่งตั้งจาก.....

7. โรงเรียนของท่านได้มีการแต่งตั้งผู้ตรวจสอบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนหรือไม่
- () มีการแต่งตั้ง
- () ไม่มีการแต่งตั้ง เนื่องจาก.....
8. การแต่งตั้งผู้ตรวจสอบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน โดยแต่งตั้งผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมาแล้ว เป็นอย่างดีหรือไม่
- () ใช่
- () ไม่ใช่ เนื่องจาก.....
9. โรงเรียนของท่านได้มีการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้สมาชิกสหกรณ์สนใจที่จะเข้าร่วมประชุมหรือไม่
- () มี
- () ไม่มี เนื่องจาก.....
10. โรงเรียนของท่านได้จัดทำแผนดำเนินการ จัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ในโรงเรียนไว้ตามแผนปฏิบัติการของโรงเรียนหรือไม่
- () จัด
- () ไม่ได้จัด เนื่องจาก.....
11. โรงเรียนของท่านได้มีการชี้แจงและมอบหมายงานให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่
- () ชี้แจง
- () ไม่ได้ชี้แจง เนื่องจาก.....
12. โรงเรียนของท่านได้จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าประจำปีภาคเรียนหรือประจำปีการศึกษาหรือไม่
- () จัด
- () ไม่ได้จัด เนื่องจาก.....

13. โรงเรียนของท่านได้จัดการสหกรณ์หรือคณะกรรมการดำเนินการ รายงาน
กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนทุกภาคเรียนหรือไม่
() ค่าเงินการ
() ไม่ดำเนินการ เนื่องจาก.....
14. โรงเรียนของท่านได้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า
ในโรงเรียนเมื่อสิ้นปีการศึกษาหรือไม่
() ค่าเงินการ
() ไม่ดำเนินการ เนื่องจาก.....
15. โรงเรียนของท่านได้มีการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการ จัดกิจ
กรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน หรือไม่
() มี
() ไม่มี เนื่องจาก.....
16. โรงเรียนของท่านได้มีการจัดทำแผนผังแสดงโครงสร้างของการบริหารงาน
กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน หรือไม่
() ได้จัดทำ
() ไม่ได้จัดทำ เนื่องจาก.....
17. โรงเรียนของท่านได้ดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน โดย
ยึดหลักและวิธีการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าตามที่กรมสามัญศึกษากำหนดหรือไม่
() ค่าเงินการ
() ไม่ดำเนินการ เนื่องจาก.....
18. โรงเรียนของท่านได้มีการรับสมัครสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ด้วยความ
สมัครใจหรือไม่
() ใช่
() ไม่ใช่ เนื่องจาก.....

19. โรงเรียนของท่านได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์ไว้ เป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่
- () ได้จัดทำ
- () ไม่ได้จัดทำ เนื่องจาก.....
20. โรงเรียนของท่านได้จัดแสดงผลการตรวจสอบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ให้สมาชิกได้ทราบอย่างเปิดเผยหรือไม่
- () ได้แสดง
- () ไม่ได้แสดง

ด้านการจัดการบุคลากรดำเนินการ

1. โรงเรียนของท่านได้มีการกำหนดเกณฑ์การพิจารณาแต่งตั้ง ผู้รับผิดชอบ ดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน หรือไม่
- () มีการกำหนดเกณฑ์
- () ไม่มีการกำหนดเกณฑ์ เนื่องจาก.....
2. โรงเรียนของท่านได้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนจากที่ประชุมใหญ่ ใช่หรือไม่
- () ใช่
- () ไม่ใช่ เนื่องจาก.....
3. โรงเรียนของท่านได้จัดให้คณะกรรมการดำเนินการมีคาบการสอนลดลงกว่า คาบการสอนปกติใช่หรือไม่
- () ใช่
- () ไม่ใช่ เนื่องจาก.....
4. คณะกรรมการดำเนินการ และเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ ของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนได้รับความรู้เรื่องสหกรณ์ โดยโรงเรียนได้จัดส่งเข้าร่วมอบรมสัมมนากับหน่วยงานอื่นๆ หรือไม่
- () จัดส่ง
- () ไม่จัดส่ง เนื่องจาก.....

5. คณะกรรมการดำเนินการได้พิจารณาส่งบุคลากรดำเนินการไปฝึกงานการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนก่อนรับหน้าที่หรือไม่
☐ ได้ฝึกงานก่อนรับหน้าที่
☐ ไม่ได้ฝึกงานก่อนรับหน้าที่ เนื่องจาก.....
6. คณะกรรมการดำเนินการได้กำหนดแนวปฏิบัติ และหน้าที่ต่างๆ ของบุคลากรดำเนินการไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจนหรือไม่
☐ กำหนด
☐ ไม่กำหนด เนื่องจาก.....
7. โรงเรียนของท่านได้ดำเนินการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการกิจกรรมสหกรณ์เป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่
☐ ดำเนินการ
☐ ไม่ดำเนินการ เนื่องจาก.....
8. โรงเรียนของท่านได้มีการกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะสมัครเป็นคณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนหรือไม่
☐ กำหนด
☐ ไม่ได้กำหนด เนื่องจาก.....
9. โรงเรียนของท่านได้มีเกณฑ์ในการส่งเสริมและสนับสนุน คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ โดยพิจารณาความชอบ เช่น เลื่อนขั้นเงินเดือนหรือไม่
☐ พิจารณา
☐ ไม่พิจารณา เนื่องจาก.....
10. คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ ได้ปฏิบัติงานโดยใช้เวลารว่างจากการสอนปกติ หรือปฏิบัติงานนอกเวลาราชการหรือไม่
☐ ปฏิบัติ
☐ ไม่ปฏิบัติ เนื่องจาก.....

11. โรงเรียนของท่านได้พิจารณาให้คณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์มีส่วนร่วม ในการจัดสรรเงินกำไรสุทธิประจำปีให้แก่บุคลากรดำเนินการทุกคนหรือไม่
- () ใช่มีส่วนร่วม
- () ไม่ใช่มีส่วนร่วม เนื่องจาก.....
12. โรงเรียนของท่านได้กำหนดวาระ การปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษาหรือไม่
- () กำหนด
- () ไม่ได้กำหนด เนื่องจาก.....
13. โรงเรียนของท่านมีคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ที่เป็นผู้เสียสละมีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์และให้ความร่วมมือ ในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าเป็นอย่างดีหรือไม่
- () ใช่
- () ไม่ใช่ เนื่องจาก.....
14. โรงเรียนของท่านได้พิจารณาให้คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ ได้มีโอกาสไปศึกษาดูงานกิจกรรมสหกรณ์จากสถาบันอื่นหรือไม่
- () มี
- () ไม่มี เนื่องจาก.....
15. โรงเรียนของท่านได้มีการแต่งตั้ง หรือมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบในการวางแผนติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในรอบปีการศึกษาหรือไม่
- () ดำเนินการ
- () ไม่ดำเนินการ เนื่องจาก.....

16. โรงเรียนของท่านได้รับรายงานสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะ เพื่อให้มีการปรับปรุงแก้ไขจากคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์หรือไม่
- () ได้รับ
- () ไม่ได้รับ เนื่องจาก.....
17. โรงเรียนของท่านได้มอบหมายให้คณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์จัดจ้างพนักงาน เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของบุคลากรดำเนินการหรือไม่
- () จัดจ้าง
- () ไม่จัดจ้าง เนื่องจาก.....
18. โรงเรียนของท่านได้พิจารณาให้คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์นำข้อหาที่ควมสอบ ประจักษ์หรือมีหน้าที่ควบคุมนักเรียน เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ
- () ใช่
- () ไม่ใช่ เนื่องจาก.....
19. โรงเรียนของท่านได้ออกระเบียบและแนวปฏิบัติของคณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์ไว้เป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่
- () ออกระเบียบ
- () ไม่ได้ออกระเบียบ เนื่องจาก.....
20. โรงเรียนของท่านได้จัดให้สหกรณ์ร้านค้าเป็นสถานประกอบการ เพื่อฝึกให้นักเรียนมีทักษะวิชาชีพด้วยหรือไม่
- () จัด
- () ไม่จัด เนื่องจาก.....

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง การศึกษาการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11

ฉบับที่ 3 สำหรับคณะกรรมการที่เป็นนักเรียน แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความทางด้านซ้ายตาม
ความเป็นจริง

1. ปัจจุบันนักเรียนศึกษาอยู่ในระดับใด
 - () มัธยมศึกษาตอนต้น
 - () มัธยมศึกษาตอนปลาย
2. นักเรียนมีประสบการณ์ในการดำเนินการการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า
ในโรงเรียนมาเป็นเวลานานเท่าใด
 - () ต่ำกว่า 3 ปีการศึกษา
 - () เกินกว่า 3 ปีการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการปฏิบัติ ในการดำเนินการการจัดกิจกรรมสหกรณ์
ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาในสำน

1. ด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินการ
2. ด้านการบริหารงานทั่วไป

คำชี้แจง ต่อไปนี้เป็นข้อความเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ของสหกรณ์ร้านค้าใน
โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ขอให้ท่านพิจารณาว่า สหกรณ์ร้านค้า
ในโรงเรียนของท่านได้มีการดำเนินการหรือปฏิบัติกิจกรรมดังกล่าวนี้ หรือ
ไม่ แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าชื่อที่ท่านเลือก

ปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินการ

1. โรงเรียนของท่านได้จัดสถานที่ตั้งร้านสหกรณ์ ในบริเวณอาคารเรียน โดยมีขนาดเท่าห้องเรียนปกติ 1 ห้อง หรือไม่
 () จัด
 () ไม่ได้จัด เพราะได้จัดร้านสหกรณ์บริเวณ.....
2. ร้านสหกรณ์ของท่านได้มีการตกแต่ง จัดตู้สินค้า จัดมุมแสดงสินค้า และมีการจัดแบ่งสินค้าเป็นหมวดหมู่หรือไม่
 () จัด
 () ไม่ได้จัด เพราะ.....
3. โรงเรียนของท่านได้ให้การสนับสนุนโดย จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการปฏิบัติงานในร้านสหกรณ์ เช่น วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้ในสำนักงาน ฯลฯ หรือไม่
 () จัด
 () ไม่ได้จัด เนื่องจาก.....
4. โรงเรียนของท่านได้จัดให้ร้านสหกรณ์ มีขนาดของห้องเพียงพอแก่การมาซื้อสินค้าของสมาชิกจำนวน 100 คน พร้อม ๆ กันได้หรือไม่
 () จัด
 () ไม่ได้จัด เนื่องจาก.....
5. สถานที่ตั้งร้านสหกรณ์มีความมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย เพื่อป้องกันการโจรกรรมหรือไม่
 () มี
 () ไม่มี เพราะ.....
6. โรงเรียนของท่านได้จัดทำห้องเก็บสินค้าไว้อย่างมั่นคงปลอดภัยและแยกจากร้านสหกรณ์หรือไม่
 () จัด
 () ไม่ได้จัด เนื่องจาก.....

7. โรงเรียนของท่านได้จัดหาห้องเก็บสินค้าไว้ใกล้เคียงกับร้านสหกรณ์หรือไม่
- () จัด
- () ไม่ได้จัด เนื่องจาก.....
8. โรงเรียนของท่านได้จัดสำนักงาน ของคณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ ไว้เป็นสัดส่วนหรือไม่
- () จัด
- () ไม่ได้จัด เนื่องจาก.....
9. ผู้บริหารโรงเรียนของท่านได้ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรม และให้กำลังใจแก่คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่โดยมาเยี่ยมชมร้านค้าสหกรณ์เสมอหรือไม่
- () ดำเนินการ
- () ไม่ได้ดำเนินการ เนื่องจาก.....
10. คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ ได้จัดสถานที่ทำงานให้สะดวกต่อการติดต่อได้ตลอดเวลาหรือไม่
- () จัด
- () ไม่ได้จัด เนื่องจาก.....
11. โรงเรียนของท่านได้จัดวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องใช้สำนักงานให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ โดยการรับบริจาคนอกเหนือจากจัดซื้อเองหรือไม่
- () ำจัด
- () ไม่จัด เพราะ.....
12. คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ ได้มีการตรวจสอบวัสดุอุปกรณ์ เพื่อเสนอซ่อมแซมทุกภาคเรียนหรือไม่
- () ดำเนินการ
- () ไม่ได้ดำเนินการ เนื่องจาก.....

13. คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ ได้จัดทำและเก็บเอกสารไว้อย่างเป็นระเบียบ หรือไม่
- () ใด
- () ไม่ได้จัด เพราะ.....
14. โรงเรียนของท่านได้จัดสถานที่ตั้งร้านสหกรณ์ให้อยู่ในทำเล ที่มีระบบการระบายอากาศดี ที่ตั้งร้านสหกรณ์เหมาะสมเป็นที่พอใจต่อการทำงานของคณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์ เจ้าหน้าที่และสมาชิกหรือไม่
- () จัด
- () ไม่ได้จัด เพราะ.....
15. โรงเรียนของท่านได้กำหนดจำนวนบุคลากรดำเนินการ จัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าอย่างเพียงพอหรือไม่
- () เพียงพอ
- () ไม่เพียงพอ เนื่องจาก.....
16. โรงเรียนของท่านได้จ้างพนักงานที่ไม่ใช่บุคลากรของโรงเรียน มาช่วยดำเนินการจัดกิจกรรมของสหกรณ์ร้านค้าหรือไม่
- () จัดจ้าง
- () ไม่ได้จัดจ้าง เพราะ.....
17. โรงเรียนของท่านได้จัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรดำเนินการ จัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าโดยการมอบเกียรติบัตรรางวัลหรือไม่
- () จัดทำ
- () ไม่ได้จัดทำ เนื่องจาก.....
18. โรงเรียนของท่านได้จัดสถานที่ตั้งร้านสหกรณ์อยู่ในทำเลที่ สมาชิกส่วนใหญ่ผ่านบริเวณนั้นใช้หรือไม่
- () ใช่
- () ไม่ใช่ เพราะ.....

19. โรงเรียนของท่านได้จัดอุปกรณ์ ชั่ง ตวง วัด ให้แก่ บุคลากรดำเนินการ
ในการจำหน่ายสินค้าหรือไม่
- () จัด
- () ไม่ได้จัด เพราะ.....
20. ผู้บริหารโรงเรียนของท่าน ได้ให้การสนับสนุนในการปรับปรุงสถานที่และจัด
หาเครื่องอำนวยความสะดวกอื่นๆ ได้แก่ โทรศัพท์ พัดลม ตู้เย็น วิทยุ ฯลฯ
หรือไม่
- () สนับสนุน
- () ไม่สนับสนุน เพราะ.....

ด้านการบริหารงานทั่วไป

1. โรงเรียนของท่าน ได้มีการออกระเบียบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน
เป็นคำสั่งและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบไว้หรือไม่
- () ได้ออกเป็นระเบียบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน
- () ไม่ได้ออกเป็นระเบียบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน
เนื่องจาก.....
2. โรงเรียนของท่านได้ชี้แจงนโยบายและแจ้งวัตถุประสงค์ของกิจกรรมสหกรณ์
ร้านค้าในโรงเรียนให้สมาชิกทราบหรือไม่
- () ชี้แจง
- () ไม่ได้ชี้แจง เนื่องจาก.....
3. โรงเรียนของท่านได้จัดกิจกรรม ให้ความรู้เรื่องสหกรณ์แก่สมาชิกทางหมวด
วิชาธุรกิจหรือไม่
- () วิชา
- () ไม่ใช่ ปรุกระหมวดวิชา.....

4. โรงเรียนของท่านได้มอบหมายให้คณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน เสนอแต่งตั้งผู้จัดการสหกรณ์หรือไม่
- () ดำเนินการ
- () ไม่ดำเนินการ เนื่องจาก.....
5. โรงเรียนของท่านได้จัดอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบ ให้แก่คณะกรรมการดำเนินการก่อนปฏิบัติงานหรือไม่
- () ดำเนินการ
- () ไม่ดำเนินการ เนื่องจาก.....
6. โรงเรียนของท่านได้มีการแต่งตั้ง กรรมการที่ปรึกษากิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนโดยพิจารณาแต่งตั้งจากผู้ที่มีประสบการณ์ ในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้ามาแล้วใช่หรือไม่
- () ใช่
- () ไม่ใช่ แต่พิจารณาแต่งตั้งจาก.....
7. โรงเรียนของท่านได้มีการแต่งตั้ง ผู้ตรวจสอบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน หรือไม่
- () มีการแต่งตั้ง
- () ไม่มีการแต่งตั้ง เนื่องจาก.....
8. การแต่งตั้งผู้ตรวจสอบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน โดยแต่งตั้งผู้ที่มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมาแล้วเป็นอย่างดีใช่หรือไม่
- () ใช่
- () ไม่ใช่ เนื่องจาก.....
9. โรงเรียนของท่านได้มีการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้สมาชิกสหกรณ์สนใจที่จะเข้าร่วมประชุมใหญ่หรือไม่
- () มี
- () ไม่มี เนื่องจาก.....

10. โรงเรียนของท่าน ได้จัดทำแผนดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าใน
โรงเรียนไว้ในแผนปฏิบัติการของโรงเรียนหรือไม่
- () จัด
- () ไม่ได้จัด เนื่องจาก.....
11. โรงเรียนของท่านได้มีการชี้แจงและมอบหมายงานให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการ
จัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่
- () ดำเนินการ
- () ไม่ได้ดำเนินการ เนื่องจาก.....
12. โรงเรียนของท่านได้จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าประจำปีภาค
เรียนหรือประจำปีการศึกษาหรือไม่
- () จัด
- () ไม่ได้จัด เนื่องจาก.....
13. โรงเรียนของท่านให้ผู้จัดการสหกรณ์ หรือคณะกรรมการดำเนินการรายงาน
กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนทุกภาคเรียนหรือไม่
- () ดำเนินการ
- () ไม่ได้ดำเนินการ เนื่องจาก.....
14. โรงเรียนของท่านได้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า
ในโรงเรียนเมื่อสิ้นปีการศึกษาหรือไม่
- () ดำเนินการ
- () ไม่ได้ดำเนินการ เนื่องจาก.....
15. โรงเรียนของท่านได้มีการออกคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการดำเนินการจัด
กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน หรือไม่
- () มี
- () ไม่มี เนื่องจาก.....

16. โรงเรียนของท่านได้มีการจัดทำแผนผังแสดงโครงสร้างของการบริหารงาน
กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ใช่หรือไม่
- () ได้จัดทำ
- () ไม่ได้จัดทำ เนื่องจาก.....
17. โรงเรียนของท่านได้ดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน โดย
ยึดหลักและวิธีการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าตามที่กรมสามัญศึกษากำหนดหรือไม่
- () ดำเนินการ
- () ไม่ได้ดำเนินการ เนื่องจาก.....
18. โรงเรียนของท่านได้มีการรับสมัครสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ด้วยความ
สมัครใจหรือไม่
- () ใช่
- () ไม่ใช่ เนื่องจาก.....
19. โรงเรียนของท่านได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการ
และผู้จัดการสหกรณ์ไว้เป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่
- () ได้จัดทำ
- () ไม่ได้จัดทำ เนื่องจาก.....
20. โรงเรียนของท่านได้จัดแสดงผลการตรวจสอบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ให้
สมาชิกได้ทราบอย่างเปิดเผยหรือไม่
- () ได้แสดง
- () ไม่ได้แสดง

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง การศึกษาการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11

ฉบับที่ 4 สำหรับสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความทางด้านซ้ายมือ
ตามความเป็นจริง

1. สถานภาพ () ครู
() นักเรียน
2. ท่านได้สมัคร เป็นสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมาแล้วเป็น
เวลานานเท่าใด
() 1 ปีการศึกษา
() 2-3 ปีการศึกษา
() เกิน 3 ปีการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการปฏิบัติ ในการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์
ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาในด้าน

1. การบริการ

คำชี้แจง ต่อไปนี้เป็นข้อความเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ของสหกรณ์ร้านค้าใน
โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ขอให้ท่านพิจารณาว่า สหกรณ์ร้านค้า
ในโรงเรียนของท่านได้มีการดำเนินการหรือปฏิบัติกิจกรรมดังกล่าวนี้ หรือ
否 แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อที่ท่านเลือก

ด้านการบริการ

1. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนของท่านได้จัดให้มีสัปดาห์สินค้าราคาถูกจำหน่ายแก่สมาชิกหรือไม่
 () ัก
 () ำม่ได้จัด เนื่องจาก.....
2. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนของท่านได้ให้การสนับสนุน ด้านการจัดเงินยืม แก่สมาชิกเพื่อจัดทำโครงการอาชีพอิสระหารายได้ระหว่างเรียน (สอร.) หรือไม่
 () ัก
 () ำม่ได้จัด เนื่องจาก.....
3. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนของท่าน ได้จัดกิจกรรมฝึกหัดนักเรียนรุ่นเยาว์ (การนำสินค้าไปจำหน่ายตามบ้าน) หรือไม่
 () ัก
 () ำม่ได้จัด เนื่องจาก.....
4. สินค้าที่จำหน่ายในสหกรณ์ร้านค้าราคาถูกกว่าท้องตลาดหรือไม่
 () ำใช่
 () ำม่ใช่ เพราะ.....
5. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนของท่านได้จัดกิจกรรมเพื่อช่วยในการพัฒนาลักษณะนิสัยของสมาชิก เช่น ความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์ การประหยัด ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน หรือไม่
 () ัก
 () ำม่ได้จัด เพราะ.....
6. พนักงานขายสินค้าในสหกรณ์ร้านค้าได้ให้บริการในด้านความสะดวก รวดเร็ว เป็นที่พึงพอใจแก่สมาชิกหรือไม่
 () พอำจ
 () ำม่พอำจ เพราะ.....

7. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนของท่านได้จัดบริการข่าวสาร เกี่ยวกับสหกรณ์ ที่เป็นประโยชน์ และจัดสิทธิพิเศษแก่สมาชิกในการซื้อสินค้า และรับบริการจากสหกรณ์ร้านค้าหรือไม่
 () จัด
 () ไม่ได้จัด เพราะ.....
8. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนของท่านได้จัดสินค้าเป็นหมวดหมู่สะดวกต่อการซื้อสินค้าที่ต้องการหรือไม่
 () จัด
 () ไม่ได้จัด เพราะ.....
9. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนของท่าน ได้เชิญวิทยากรมาบรรยาย ให้ความรู้เรื่องสหกรณ์แก่สมาชิกหรือไม่
 () ทำในการ
 () ไม่ได้ดำเนินการ เพราะ.....
10. สมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนของท่านได้ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี เป็นส่วนใหญ่มัหรือไม่
 () ร่วมมือ
 () ไม่ร่วมมือ เพราะ.....
11. เวลาเปิด - ปิด สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนของท่านที่เป็นอยู่เหมาะสมตาม ที่สมาชิกต้องการหรือไม่
 () เหมาะสม
 () ไม่เหมาะสม เพราะ.....
12. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนของท่านได้จัดบริการจำหน่ายสินค้าแก่สมาชิกตามลำดับก่อนหลังการติดต่อขอซื้อสินค้าหรือไม่
 () จัด
 () ไม่ได้จัด เนื่องจาก.....

13. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนของท่าน ได้จัดให้สมาชิกนำสินค้าของร้านสหกรณ์ไปจำหน่ายในชุมชนด้วยหรือไม่
- () จัด
- () ไม่ได้จัด เพราะ.....
14. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนของท่าน ได้จัดสรรเงินกำไรสุทธิประจำปีเป็นทุนการศึกษาประจำปี ให้แก่สมาชิกที่เป็นนักเรียนหรือไม่
- () จัด
- () ไม่ได้จัด เนื่องจาก.....
15. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนของท่านได้พิจารณารับสินค้าจากสมาชิกร้านจำหน่ายในร้านสหกรณ์ เพื่อเป็นการช่วยเหลือให้สมาชิกมีรายได้เป็นอันดับแรกหรือไม่
- () ดำเนินการ
- () ไม่ดำเนินการ เนื่องจาก.....
16. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนของท่าน มีสินค้าที่จำหน่ายในการเรียนจำหน่ายในร้านสหกรณ์ สำหรับนักเรียนครบทุกอย่างหรือไม่
- () มีครบ
- () มีไม่ครบ เนื่องจาก.....
17. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนของท่านได้จัดให้มีการปิดป้ายแสดงราคาสินค้าไว้ชัดเจนหรือไม่
- () จัด
- () ไม่ได้จัด เนื่องจาก.....
18. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนของท่านได้จัดสถานที่วางสินค้า โดยมีตู้ใส่สินค้าที่เหมาะสมกับสินค้าและสะดวกแก่ผู้ซื้อสินค้าหรือไม่
- () จัด
- () ไม่ได้จัด เนื่องจาก.....

19. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนของท่านได้จัดตู้แสดงสินค้า เพื่อประชาสัมพันธ์
สินค้าแยกไว้ต่างหากหรือไม่
- () ว่าง
- () ทำได้จัด เนื่องจาก.....
20. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนของท่าน ได้มีการสำรวจความต้องการสินค้าจาก
สมาชิกหรือไม่
- () สำรวจ
- () ไม่สำรวจ

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางประนันทิพย์	ชื่อสกุล วิสุทธิกุล
เกิดวันที่	9 เดือนตุลาคม พุทธศักราช 2491
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 209 ถนนเดชอุดม ซอย 6 ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30000
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน ระดับ 7
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนสุรนารีวิทยา ถนนมิตรภาพ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30000
ประวัติการศึกษา	
พุทธศักราช 2509	มัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนสุรนารีวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
พุทธศักราช 2513	ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับชั้นสูง จากวิทยาลัยครู จันทระเกษม กรุงเทพมหานคร
พุทธศักราช 2516	การศึกษามัธยมศึกษา จากวิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสน (มหาวิทยาลัยบูรพา) จังหวัดชลบุรี
พุทธศักราช 2535	การศึกษามหาบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การศึกษาการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่

สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11

บทคัดย่อ

ของ

ประทีปทิพย์ วิสุทธินกุล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

ตุลาคม 2535

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษา การจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ในห้าด้าน ได้แก่ ด้านการเงิน ด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินการด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการจัดการบุคลากรดำเนินการและด้านการบริการตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์และสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 34 คน คณะกรรมการดำเนินการ จำนวน 136 คน ผู้จัดการสหกรณ์จำนวน 34 คน และสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ จำนวน 340 คน รวม 544 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ

ผลการวิจัยสำคัญสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ด้านการเงิน โรงเรียนได้พิจารณาจ่ายเงินโบนัส และค่าตอบแทนแก่คณะกรรมการดำเนินการที่เป็นครู ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่เมื่อสิ้นปีทางบัญชี คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์มีส่วนร่วมในการจัดสรรเงินกำไรสุทธิประจำปีให้แก่สมาชิก
2. ด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินการ ร้านสหกรณ์ได้ตกแต่งสถานที่ จัดตู้สินค้า จัดมุมสินค้าและมีการจัดสินค้าเป็นหมวดหมู่ สถานที่ตั้งร้านสหกรณ์ มีความมั่นคงแข็งแรงปลอดภัยและอยู่ในทำเลดี โรงเรียนได้จัดหาวัสดุอุปกรณ์และเครื่องใช้สำนักงาน เครื่องชั่งตวง วัด และมีการตรวจสอบเพื่อการซ่อมแซมทุกภาคเรียน และมีการเก็บเอกสารไว้อย่างเป็นระเบียบ
3. ด้านการบริหารงานทั่วไป โรงเรียนได้จัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าโดยยึดหลักและวิธีการที่กรมสามัญศึกษากำหนด มีการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการได้ชี้แจงและมอบหมายความรับผิดชอบ เป็นลายลักษณ์อักษร ได้แต่งตั้งผู้ตรวจสอบบัญชีและให้สมาชิกทราบอย่างเปิดเผย ได้แต่งตั้งผู้จัดการสหกรณ์ ได้ชี้แจงนโยบายและวัตถุประสงค์ของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าให้สมาชิกทราบและได้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานเมื่อสิ้นปีการศึกษา
4. ด้านการจัดการบุคลากรดำเนินการ โรงเรียนได้ออกคำสั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการ กำหนดวาระการปฏิบัติงานตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการและกำหนดแนวปฏิบัติหน้าที่ไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน เจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินไม่ต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน เมื่อปฏิบัติหน้าที่และมีคณะกรรมการไปจัดซื้อสินค้าและตรวจรับ

สินค้าที่สั่งซื้อมา คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ใช้เวลาว่างจากการสอนปกติ และนอกเวลาราชการ ทำงานด้วยความเสียสละ รับผิดชอบ ซื่อสัตย์และร่วมมืออย่างดี

5. ด้านการบริการ สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน จัดสินค้าไว้เป็นหมวดหมู่ สะดวกต่อการซื้อสินค้า จัดวางสินค้า ในตู้ที่เหมาะสม พนักงานขายสินค้าให้บริการรวดเร็ว มีป้ายแสดงราคาสินค้าไว้ชัดเจน มีเวลา เปิด ปิด ที่เหมาะสม และยังจัดสรรเงินกำไร สุทธิประจำปีเป็นทุนการศึกษาแก่สมาชิกที่เป็นนักเรียนอีกด้วย

A STUDY ON MANAGEMENT OF THE CO-OPERATIVE SHOPS IN LARGE
SECONDARY SCHOOLS UNDER THE DEPARTMENT OF GENERAL
EDUCATION IN THE EDUCATIONAL REGION XI

AN ABSTRACT

BY

PRATINTIP VISUTIGUL

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University

October 1992

The purpose of this research was to study the cooperative activities of large secondary schools under the Department of General Education in Educational Region XI in five aspects of management, namely, financing, organized facilities factors, general management, staffing, and services.

The sample group of 544 members consisting of 34 administrators, 136 executive committee members, 34 cooperative managers, 340 cooperative members from 34 large secondary schools. The sample were chosen through a simple random sampling. Percentage was statistically used for data analysis.

The main study findings were as follows :

1. Financing

School paid bonus and benefits to the executive committee members (who are teachers) and cooperative managers at the end of the accounting year. These executive committees and cooperative managers participate in sharing net annual profits to the members.

2. Organized Facilities factors

The executive committee members and cooperative managers decorate cooperative shop, arrange the show-case and display corners, organize and group up the merchandises in the cooperative shop. The building of the shop must be in a good and safty location. The school provites office supplies and weighing scales. There equipments and inspected and maintained by the school every semester. All the documents are kept tidy.

3. General management

School has organized the cooperative shop according to the methods and regulations of the Department of General Education. School administrators command and appoint the cooperative committees. They also explained and gave responsibilities in written language. They appointed the cooperative managers accounting auditor and inform the members. There annunciation the policy and objective of the cooperation activities. At the end of the year the cooperation members evaluated the activities.

4. Staffing

Schools gave command and appointed the executive committee. They gave working period according to the rules and regulation of the Education Ministry clearly in written command the accounting and finance personel do not have to have asset to guarantee their job. There is purchasting committee who orders merchandise and checks for the incoming goods, which they order. The executive committee and the cooperative manager spend their free time form their normal teach help to manage the cooperative with dedication, honest, cooperation and highly responsible.

5. Services

The school cooperative shop arranges merchandises in order and in a proper place which make customers convernient to buy the goods. The employee give quick services to the customers. There are labels to show the price clearly. There are is fixed opening and closing time properly. The annual profits were also put aside for educational fund for the student-members.